

**UCHWAŁA NR XXVI/234/2016
RADY MIEJSKIEJ W CHRZANOWIE**

z dnia 29 grudnia 2016 r.

o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz art.14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 ze zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Chrzanowa

Rada Miejska w Chrzanowie

u c h w a ł a :

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Chrzanów, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Chrzanowa.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Zubik

Załącznik do Uchwały Nr XXVI/234/2016
Rady Miejskiej w Chrzanowie
z dnia 29 grudnia 2016 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Chrzanów, grudzień 2016

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Spis treści

Wprowadzenie	5
I. Geneza opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Chrzanowa.....	6
II. Szczegółowa (pogłębiona) diagnoza obszaru rewitalizacji.....	9
Obszar zdegradowany i podobszary rewitalizacji w Gminie Chrzanów – zasięgi przestrzenne	9
Obszar rewitalizacji.....	11
Pogłębiona analiza i diagnoza negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie obszaru rewitalizacji	12
III. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji	17
Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Województwa Małopolskiego	17
Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Powiatu Chrzanowskiego	19
Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Chrzanów	22
IV. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	28
Cele główne i szczegółowe rewitalizacji dla Chrzanowa	28
V. Zakres rekomendowanych instrumentów prawnych, wynikających z ustawy o rewitalizacji .	36
Określenie niezbędnych zmian w uchwałach wynikających z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322)	36
Specjalne Strefy Rewitalizacji	36
Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	36
VI. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	43
VII. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań	44
VIII. Mechanizmy zapewnienia komplementarności.....	46
IX. Indykatywne ramy finansowe z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł	49
X. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	50
XI. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	53
Rola organów Gminy w zarządzaniu Gminnym Programem Rewitalizacji	53
Komitet Rewitalizacji	56
Procedura przygotowywania projektów	57
XII. System monitoringu i oceny.....	59
Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji	59
Monitorowanie celów i efektów rzeczowych.....	60

Zbiór wskaźników monitorowania i ewaluacji GPR wraz z ich sprecyzowaniem	60
Zmiany GPR i modyfikacje systemu wdrażania	62
Spis tabel	63
Spis rycin.....	63
Załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów	63

Wprowadzenie

1. Opracowanie niniejsze zawiera Gminny Program Rewitalizacji Gminy Chrzanów (dalej zwany także: GPR, Program).
 2. Podstawę prawną opracowania GPR stanowi Uchwała Rady Miejskiej w Chrzanowie nr XXIV/204/2016 z dnia 25 października 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów, podjęta na podstawie art. 17 ust.2 pkt. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).
 3. Program sporządzony został dla obszaru rewitalizacji określonego Uchwałą nr XXII/194/2016 Rady Miejskiej w Chrzanowie z 6 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chrzanów, oraz Uchwałą Nr XXIV/203/2016 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 25 października 2016 r. o zmianie Uchwały nr XXII/194/2016 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 6 września 2016.¹
 4. *Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chrzanów* stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Programu (dalej zwana także Diagnozą).
2. Gminny Program Rewitalizacji Chrzanowa to:
- Gminny Program Rewitalizacji w rozumieniu ww. ustawy o rewitalizacji;
 - Program rewitalizacji w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju – Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r.;
 - Lokalny Program Rewitalizacji w rozumieniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 (RPO WM) i Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (SzOOP RPO WM; tekst jednolity do Uchwały Nr 757/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 18 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, zmienionej Uchwałami Zarządu Województwa Małopolskiego Nr: 1067/15 z dnia 11 sierpnia 2015 r., 1423/15 z dnia 22 października 2015 r., 62/16 z dnia 14 stycznia 2016 r., 476/16 z dnia 31 marca 2016 r., 879/16 z dnia 16 czerwca 2016 r., 1228/16 z dnia 9 sierpnia 2016 r. oraz 1514/16 z dnia 13 października 2016 r.) stanowić będzie podstawę ustaleń samorządu Gminy z władzami Województwa Małopolskiego w zakresie wsparcia procesu rewitalizacji ze środków RPO WM.
3. Projekt GPR został opracowany w drodze umowy z Gminą Chrzanów, przez firmę ALEKSANDER NOWORÓL KONSULTING i zespół autorski w składzie:
- prof. dr hab. inż. arch. Aleksander Noworól – główny konsultant,
 - dr Kamilla Noworól – kierownik tematu,
 - mgr Paweł Hałat,
 - mgr Katarzyna Marchewczyk,
 - lic. Karolina Kaczmarczyk.

¹ Zmiana dotyczyła wyłącznie rezygnacji przez Gminę ze stosowania prawa pierwokupu.

I. Geneza opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Chrzanowa

Działania rewitalizacyjne w Chrzanowie prowadzone są już od ponad 10 lat i stanowią przemyślany ciąg interwencji mających wyprowadzić obszary Miasta, szczególnie położone w Centrum, z kryzysu. **Historia tych działań potwierdza kompleksowość podejścia oraz priorytetyzację interwencji, które początkowo skupiały się na poprawie układu przestrzennego i infrastruktury technicznej, by ewoluować w kierunku działań związanych z pobudzaniem aktywności gospodarczej oraz rozwiązywaniem problemów społecznych.**

W latach 2008-2014 w Chrzanowie funkcjonował Program Rewitalizacji Centrum Chrzanowa (PRCCh) przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Chrzanowie nr XXX/430/08 z dnia 25 listopada 2008 r. W kontekście uwarunkowań wynikających z przeprowadzonych diagnoz i analiz, a także polityki krajowej i regionalnej w okresie programowania 2007-2013 delimitowano obszar rewitalizacji. Obszar ten objął centralnie położone tereny miasta i uwzględnił 3 strefy, określone, jako strefa I Centrum, strefa II Śródmieście Północ, strefa III – Śródmieście Południe.

W latach 2004 -2013 Program Rewitalizacji Obszaru Miejskiego Chrzanowa na lata 2004 – 2013 wskazywał projekty rewitalizacyjne głównie o charakterze zadań przestrzennych (techniczno-materialnym). W latach 2004 - 2007 Program miał charakter „poligonu doświadczalnego rewitalizacji operacyjnej obszaru miejskiego Gminy Chrzanów”. Realizowane projekty stanowiły tzw. Grupę 0 - zadania zrealizowane przez Gminę Chrzanów oraz programy i działania przygotowujące podstawy prawne i techniczne dla realizacji kolejnych etapów rewitalizacji: Etapu II, Etapu III, jak również pozostałych zadań i projektów Grupy I, II, III i IV w latach 2008-2014.

Zadania i projekty Grupy 0 skoncentrowały się przede wszystkim w obszarze, który objęty został zasięgiem Programu Rewitalizacji Centrum Chrzanowa na lata 2008 - 2014. W zadaniach i projektach Grupy 0 – jak wskazano w PRCCh „celowo pominięto przedsięwzięcia podejmowane przez podmioty niepubliczne. Zadania z Grupy 0 w praktyce pobudziły i zainspirowały działania podejmowane przez podmioty niepubliczne.” Objęły one m.in. 1. Rewitalizację Centrum Chrzanowa - Etap I – przebudowa Rynku; 2. Kompleksową przebudowę układu komunikacyjnego; 3. Przebudowę i remonty obiektów (w tym kamienic w zarządzie MZZK). 4. Rewitalizację terenów zielonych; oraz 5. Inne działania (w tym monitoring centrum miasta czy działania planistyczno-projektowe przygotowujące kolejne etapy rewitalizacji).

Zadania przestrzenne (techniczno-materialne) zostały podzielone na cztery grupy zadań. W programie rewitalizacji centrum wyodrębniono:

Grupę I – zadania Gminy Chrzanów.

Grupę II – zadania wspólnot mieszkaniowych i zarządców nieruchomości.

Grupę III – zadania Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Grupę IV – zadania instytucji, firm, stowarzyszeń oraz osób fizycznych.

W latach 2007-2014 zrealizowano kolejne etapy rewitalizacji:

- Etap II (realizowany w latach 2007 – 2014) obejmujący „Rewitalizację Centrum Chrzanowa – Etap II – przebudowa komunalnych budynków i zasobów przestrzeni publicznej”. Zadanie obejmuje budynki przy ulicy: Garncarskiej 4, 21; Grunwaldzka 9; Jagiellońska 13a; B. Joselewicza 1, 5a; 12a, 23b; Ogrodowej 5, 7; Piłsudskiego 6; Sokoła 13. Zakres rzeczowy zadania objął: wymianę elementów konstrukcyjnych (stropów); wymianę pokrycia dachów; adaptację poddaszy; docieplenie ścian zewnętrznych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej; wymianę instalacji wewnętrznych (wod.-kan., gaz, c.o., elektrycznych). Celem działań Miasta było:
 - uzyskanie lokali użytkowych w strefie przyrynkowej, na obszarze rozwoju funkcji gospodarczych i centrotwórczych;
 - obniżenie strat ciepła przez docieplenie ścian zewnętrznych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej;
 - poprawa atrakcyjności miasta.

- Etap III (realizowany w latach 2007 – 2011) objął „Rewitalizację Centrum Chrzanowa – Etap III „Tysiąc Kamieni”, na co złożyły się: Przebudowa Placu 1000 – Lecia (czas realizacji: 2007 – 2009) oraz Przebudowa przestrzeni publicznej wokół obiektów infrastruktury społecznej przy ul. Kusocińskiego (czas realizacji: 2008 - 2012). Celem działań Etapu III było:
 - uporządkowanie terenów w centrum miasta;
 - poprawienie estetyki obiektu i otoczenia;
 - stworzenie miejsca wypoczynku dla mieszkańców;
 - usprawnienie komunikacji pieszej.
- Etap V Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Przebudowa przestrzeni publicznej wraz z przebudową boisk sportowych przy PG1 w Chrzanowie”. Projekt obejmował przebudowę otoczenia szkoły PG1 poprzez przebudowę lub budowę nowych obiektów: przebudowano ogrodzenie zewnętrzne wraz z furtkami i bramą; wykonano nowe ogrodzenie dzielące teren otoczenia bezpośrednio przy szkole od terenów sportowych; zmieniono nawierzchnię boisk sportowych (do siatkówki, koszykówki, piłki ręcznej); wykonano: bieżnię do biegów oraz do skoków dal, siłownię zewnętrzną wyposażoną w 11 urządzeń sportowych, nowe oświetlenie terenu, małą architekturę oraz nowe miejsca postojowe. Obiekt dostosowany jest dla osób niepełnosprawnych. Wartość projektu 3,3 mln zł.

W ramach kolejnych etapów rewitalizacji Gminy Chrzanów przewidziano następujące projekty i zadania Gminy:

- „Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap IV”, na co złoży się:
 - przebudowa i dobudowa budynków w obszarze ul. Krakowskiej, ul. Garncarskiej oraz ul. 29 Listopada w Chrzanowie wraz z uzbrojeniem, układem komunikacyjnym i zagospodarowaniem terenu. Partery budynków przeznaczone zostaną na działalność handlowo-usługową. Powierzchnia objęta zadaniem to ≈ 11 ha.
 - przebudowa dwóch budynków mieszkalnych wraz ze zmianą sposobu użytkowania ich parterów. Budowa trzech obiektów o charakterze usługowym, o charakterze tradycyjnego miejskiego targowiska, miejsca codziennych spotkań społeczności lokalnej, podaży zdrowych regionalnych produktów, promocji drobnej wytwórczości i rzemiosła. Edukacji i promocji aktywności zawodowej itp. Realizacja tego zadania powinna pozwolić na aktywizację przekształceń w przyległych terenach, stymulując rozszerzanie się pozytywnych efektów rewitalizacji na obszarze co najmniej 10 ha.
- „Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VI – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS przy ul Jagiellońskiej 2a, 4,6 w Chrzanowie”, co obejmie:
 - przebudowę, rozbudowę, modernizację i zmianę sposobu użytkowania, z przeznaczeniem na pomieszczenia biurowe Opieki Pomocy Społecznej oraz sale do prowadzenia spotkań aktywizujących, istniejących budynków mieszkalnych przy ul. Jagiellońskiej, wraz z dobudową nowej części. Powierzchnia całkowita utworzonych pomieszczeń wynosi ≈ 1400 m².
- „Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VII – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS i mieszkań chronionych przy ul. Jagiellońskiej 2 w Chrzanowie”, zakładana jest:
 - przebudowa, rozbudowa, nadbudowa na potrzeby działalności OPS w Chrzanowie, a poddasze na cele mieszkalne, istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Jagiellońskiej w Chrzanowie. Powierzchnia całkowita wynosi ≈ 440 m², w tym **2 mieszkania chronione** o łącznej powierzchni 96 m².

Zadania te są kolejnymi przedsięwzięciami planowanymi w ścisłym centrum. Podstawowy cel to przywrócenie wiodącego w skali miasta charakteru, odbudowa aktywnej społeczności, atrakcyjnych zróżnicowanych przestrzeni, w których zabudowa mieszkaniowa oraz stali mieszkańcy winni odgrywać decydującą rolę w trwałości stymulowanych procesów.

Należy zaznaczyć, że zrealizowano większość projektów i zadań zgłoszonych przez partnerów Programu niezależnych od władz Miasta, jak: podmioty społeczne, spółdzielnie mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe czy inwestorzy prywatni.

Niniejszy GPR stanowi logiczną kontynuację procesu rewitalizacji w Chrzanowie, wychodząc naprzeciw wyzwaniom nowej polityki Unii Europejskiej oraz zasadom krajowej polityki miejskiej i rewitalizacji. Szczęólnego znaczenia w nowym okresie programowania nabierają cele społeczne, ukierunkowujące proces na współpracę, aktywizację i odnowę społeczną. Tak postrzegana rewitalizacja wynika również z zapisów dokumentów planistycznych Gminy.

II. Szczegółowa (pogłębiona) diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar zdegradowany i podobszary rewitalizacji w Gminie Chrzanów – zasięgi przestrzenne

Definicja obszaru zdegradowanego i metodyka delimitacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu **koncentracji negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim **ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk**:

- 1) **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego powinno być prowadzone w oparciu o analizę, z wykorzystaniem obiektywnych i weryfikowalnych mierników i metod badawczych dostosowanych do lokalnych uwarunkowań.

Z powyższych zapisów ustawy wynika, że podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego jest diagnoza rozmieszczenia na obszarze gminy negatywnych zjawisk społecznych i wyznaczenie obszaru kumulacji tych zjawisk. Obszar ten następnie powinien być zanalizowany pod kątem występowania jednego lub więcej negatywnych zjawisk z pozostałych sfer.

Pierwszym etapem badania była zatem analiza zjawisk degradacji, odnoszących się do dla osiedli i sołectw Gminy Chrzanów – stanowiących jednostki pomocnicze Gminy.

Zastosowano dwie metody wskazania obszaru zdegradowanego:

- określenie dla każdej jednostki liczby cech (wskaźników) gorszych niż przeciętna dla Gminy,
- obliczenie wskaźnika syntetycznego degradacji,

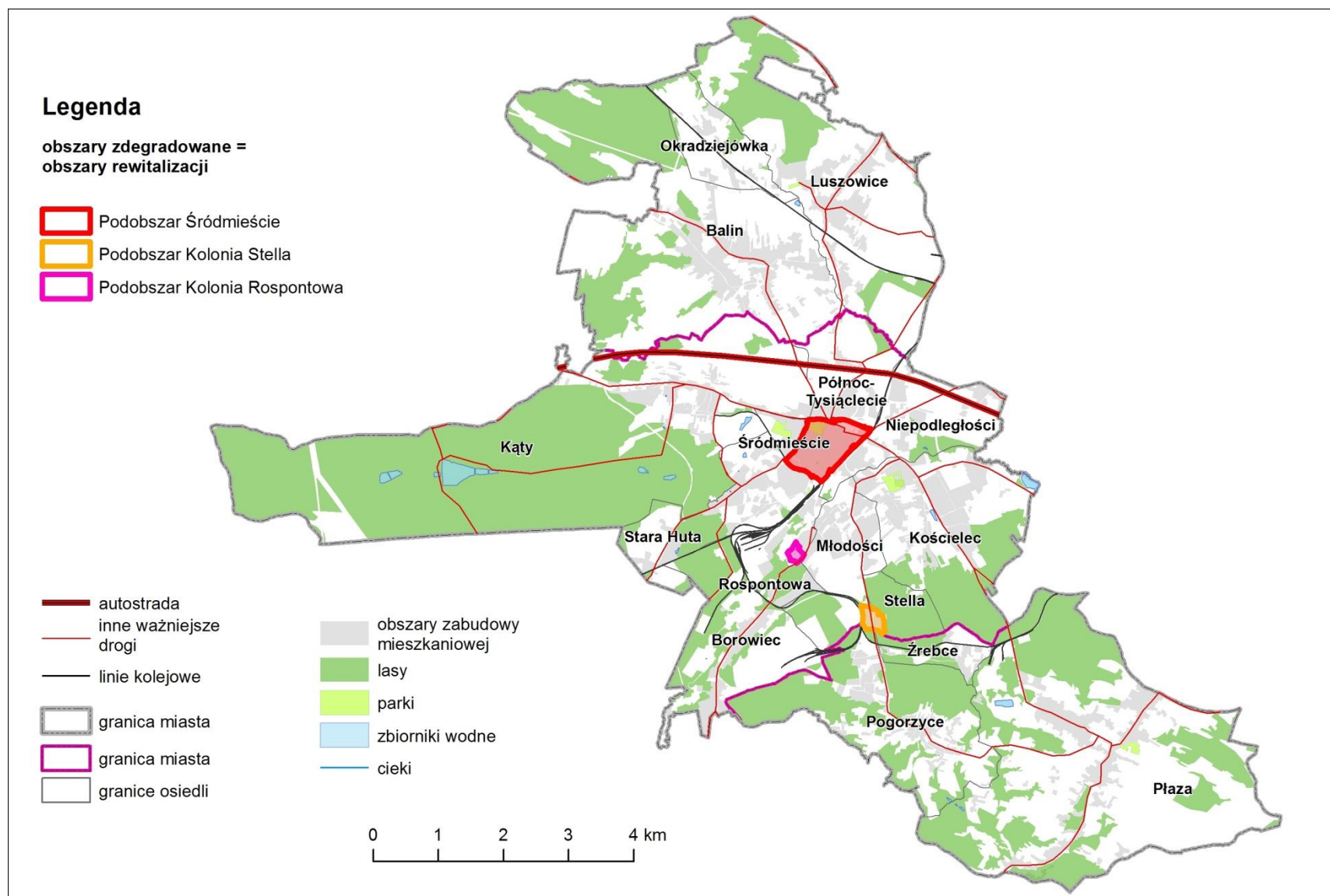
Szczegółowe informacje metodyczne oraz kolejne analizy zawiera Diagnoza (Załącznik nr 1 do GPR)

Na podstawie Diagnozy wyznaczony został obszar zdegradowany, składający się z trzech Podobszarów:

- Podobszar Śródmieście,
- Podobszar Kolonia Rospontowa,
- Podobszar Kolonia Stella.

Podobszar Śródmieście obejmuje teren zwartej, w znacznej części zabytkowej zabudowy wielorodzinnej i usługowej. Granice obszaru oparto na barierach urbanistycznych, jakie stanowią główne ulice i linia kolejowa. Granicą obszaru od wschodu jest granica działki kolejowej, od północy – ul. Kusocińskiego i Śląska (do ronda 4 Czerwca 1989), od zachodu – ul. Oświęcimska do ul. Przybosia, od południa – ul. Przybosia i Sienna do nasypu kolejowego.

Podobszary Kolonia Stella i Kolonia Rospontowa obejmują teren dawnych kolonii mieszkaniowych. Położenie obszaru zdegradowanego i jednocześnie obszaru rewitalizacji na tle Gminy przedstawiono na Ryc. 1.

Ryc. 1. Położenie obszarów zdegradowanych

Źródło: Diagnoza

Obszar rewitalizacji

Obszar zdegradowany spełnia ustawowe kryteria dla uznania go za obszar rewitalizacji – tj. jego wielkość nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% liczby mieszkańców. Jest to teren planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminy Chrzanów. Tak wyznaczony obszar ma powierzchnię niespełna 84 ha i zamieszkiwany jest przez 5,8 tys. osób (Tab. 1). Jednocześnie obszar ma potencjał i znaczenie dla dalszego rozwoju Gminy Chrzanów:

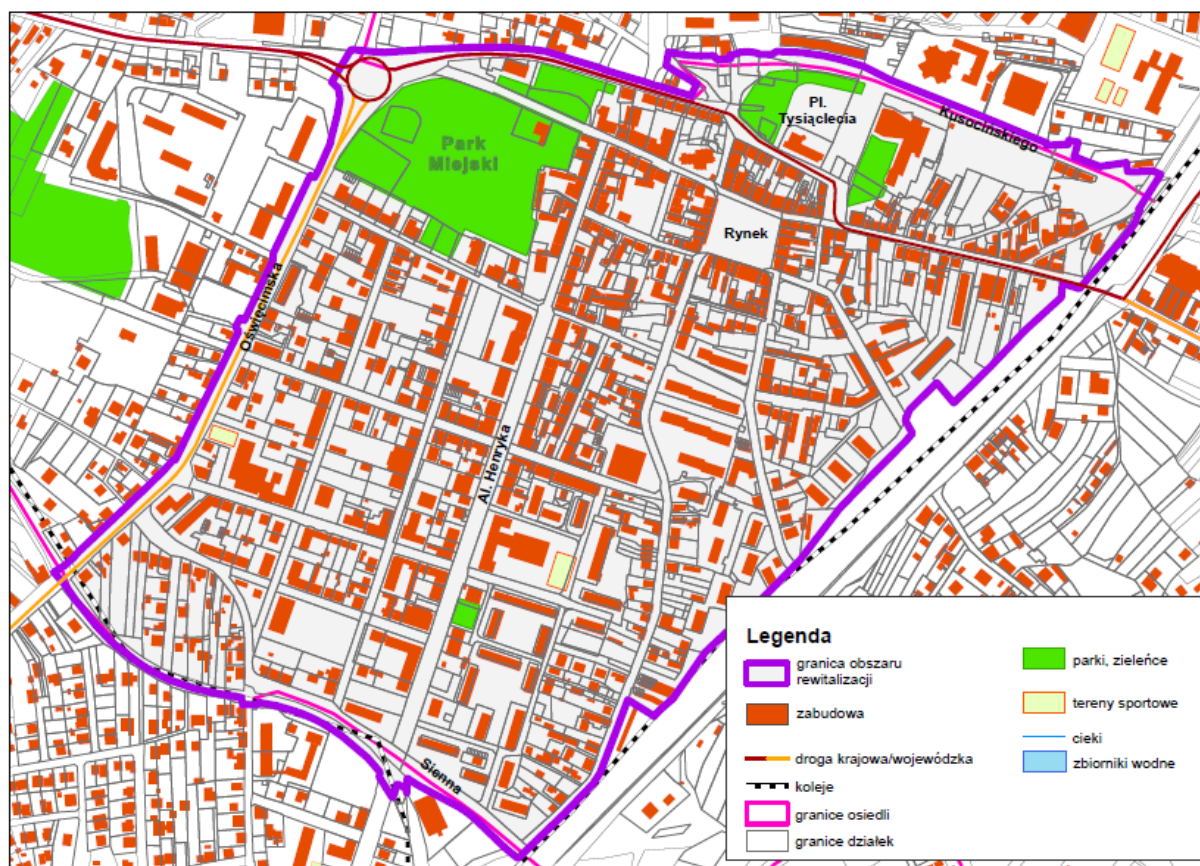
- Podobszary Kolonia Stella i Kolonia Rospontowa – stanowią atrakcyjne lokalizacje dla zamieszkania, bliskość terenów zielonych, atrakcyjną intensywność zabudowy,
- Podobszar Śródmieście – to „serce” miasta, teren intensywnej zabudowy miejskiej, z występowaniem zarówno obiektów zabytkowych, jak i wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, miejsce koncentracji lokalnej działalności gospodarczej.

Granice obszaru rewitalizacji przedstawiono na mapach w Diagnostyce oraz w Załączniku nr 5 do GPR.

Tab. 1. Obszar rewitalizacji w Gminie Chrzanów

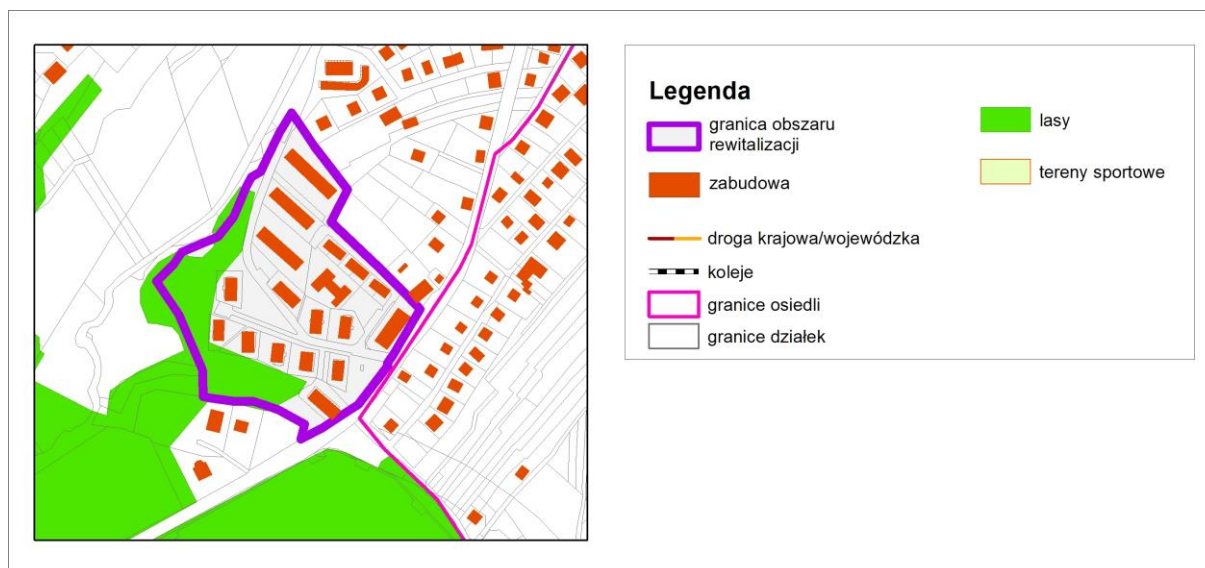
Obszar	Powierzchnia		Ludność	
	[ha]	gmina= 100 [%]	osób	gmina= 100 [%]
Obszar rewitalizacji, w tym:	83,8	1,1	5834	12,9
Podobszar Śródmieście	69,2	0,9	4476	9,9
Podobszar Kolonia Stella	10,3	0,1	709	1,6
Podobszar Kolonia Rospontowa	4,3	0,1	649	1,4

Źródło: opracowanie własne

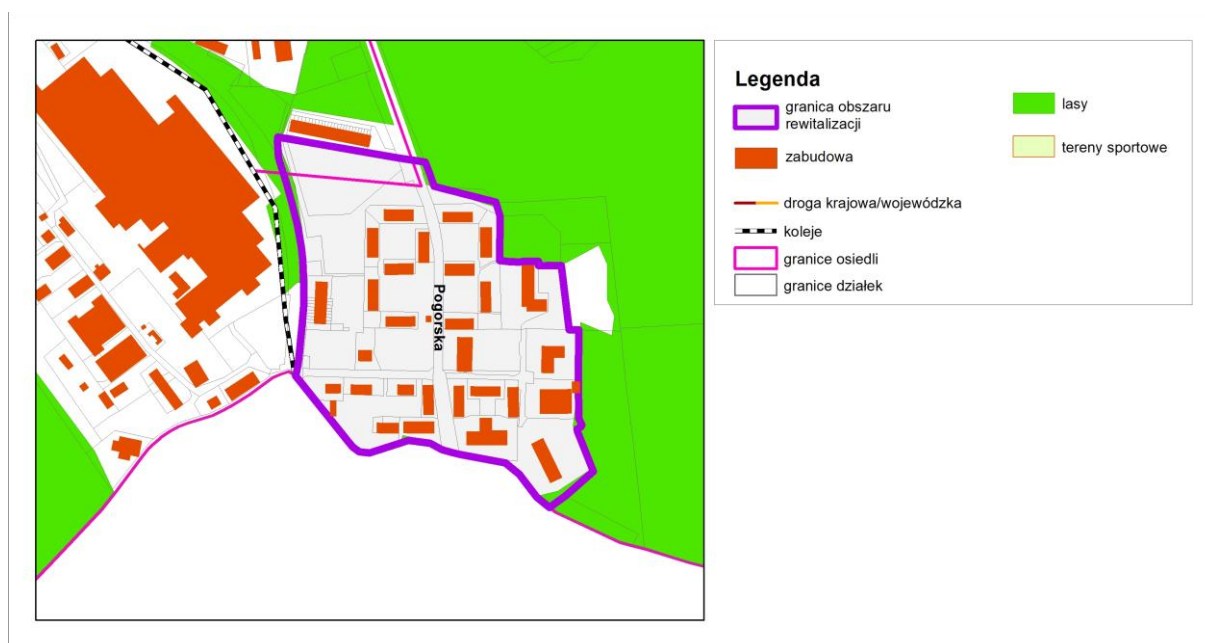
Ryc. 2 Mapa poglądowa granic podobszaru rewitalizacji Śródmieście

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 3 Mapa poglądowa granic podobszaru rewitalizacji Kolonia Rospontowa

Źródło: opracowanie własne.

Ryc. 4 Mapa poglądowa granic podobszaru rewitalizacji Kolonia Stella

Źródło: opracowanie własne.

Pogłębiona analiza i diagnoza negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie obszaru rewitalizacji

Główne problemy obszaru rewitalizacji zidentyfikowane zostały w drodze analiz przeprowadzonych w celu wyznaczenia granic obszaru zdegradowanego i przedstawione są w Załączniku nr 1 do GPR. Poniżej w formie tabelarycznej zestawiono problemy, potrzeby i oczekiwania dla każdego z podobszarów rewitalizacji Chrzanowa. Źródłem danych i informacji przekazanych w procesie opracowywania GPR były:

- jednostki miejskie (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych w Chrzanowie),

- zarządcy nieruchomości,
- rady osiedli: Śródmieście, Rospontowa i Stella,
- wyniki spotkania warsztatowego z udziałem przedstawicieli jednostek miejskich i mieszkańców,
- wnioski z badania ankietowego przeprowadzonego na etapie diagnozy Miasta i Gminy w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Tab. 2 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Śródmieście

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
Spółeczna	Wyludnianie się podobszaru, Ubóstwo socjalne, wykluczenie społeczne, bezrobocie, niski poziom wykształcenia, brak kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego, niepełnosprawność i długotrwałe i ciężkie choroby, brak profilaktyki zdrowotnej, uzależnienia, destabilizacja życia rodzinnego, problemy opiekuńczo- wychowawcze, przemoc w rodzinie. Społeczeństwo starzejące się, konflikty pokoleniowe wynikające m.in. ze wspólnego zamieszkiwania na niedostatecznej powierzchni użytkowej. Zakłócanie ciszy nocnej, dewastacja drzwi wejściowych klatek schodowych, rozbijanie szyb, niszczenie elewacji budynków (lokale socjalne i komunalne ul. Grunwaldzka 1,3,4,7,9, ul. Jagiellońska 7, 13, 13, ul. Sądowa 4, ul. 29 Listopada 15a, ul. Zielona kamienica nr 5, ul. 3 Maja kamienica 5, 7, ul. Garncarska 21, ul. Świętokrzyska kamienica nr 9, 9a, 26, ul. Kopernika blok nr 1). Zaległości czynszowe powyżej 3 miesięcy Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o. powyżej 224 tys. zł., (największe zadłużenie Al. Henryka 37-52a, ul. Dobczycka 11c, ul. Kopernika 1,4, ul. Krasickiego 1,2, ul. 29 Listopada, ul. Oświęcimska 11, ul. Piłsudskiego 11, 45, ul. Sokoła 23, ul. Wojska Polskiego 3, 18, 23, 39), zaległości czynszowe zajmowanych garaży	Zwiększenie zabezpieczenia finansowego ludności Niedobory z zakresu edukacji – profilaktyka uzależnień i negatywnych zachowań, zwiększenie bazy lokalowej,
Gospodarcze	Zaległości czynszowe lokali użytkowych w budynkach komunalnych wynoszą powyżej 21 tys. zł (największe zadłużenie Rynek 16, Aleja Henryka 14 oraz 33, Rynek 4)	Stworzenie nowych warunków dla prowadzenia działalności targowej, uzupełnionej o zapewnienie lokalnej społeczności miejsca spotkań
Środowiskowe	Zanieczyszczenie powietrza w związku z koncentracją palenisk na paliwa stałe Uciążliwości związane z ruchem samochodowym – hałas i zanieczyszczenie powietrza	

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
Przestrzenno-funkcjonalne	Niewielka liczba wskazań na centralną część miasta z „pozytywną atmosferą”, wskazuje na niewykorzystany potencjał tego obszaru – stanowiącego jednocześnie główną wizytówkę miasta. Zły stan chodników, zły stan nawierzchni dróg. Ruch tranzytowy	Potrzeba budowy żłobków Zniwelowanie barier architektonicznych. Część mieszkańców oczekuje wykonania placu zabaw Potrzeby na poziomie zagospodarowania zieleni Remont chodników, remont dróg wykonanych z kostki brukowej, stworzenie miejsc parkingowych oraz zatok postojowych, montaż progów zwalniających, remont drogi wykonanej z trylinki Zagospodarowanie terenów gminnych Przeniesienie targowiska i utworzenie kompleksu sportowo-rekreacyjnego na jego miejscu
Techniczne	Znaczna część zabudowy centrum – zwłaszcza w pewnym oddaleniu od Rynku – charakteryzuje się znacznym stopniem dekapitalizacji, niekorzystnie kontrastując z odnowionymi częściami historycznego centrum. Obiekty zabytkowe (tj. wpisane do rejestru lub gminnej ewidencji zabytków), wymagające prac remontowych i rewaloryzacyjnych. Zawilgocenie część mieszkań (wynik złego użytkowania), dewastacja budynków (malowanie elewacji, obijanie tynków, malowanie korytarzy). Zły stan budynków Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o. Budynki w administracji MZZK Chrzanów: 9 budynków w złym stanie (46 mieszkań, budynki z końca XIX i początku XX wieku, ul. Grunwaldzka 4, ul. Jagiellońska 10, ul. Kochanowskiego garaż, ul. Krakowska 6, ul. 29 Listopada 15a, ul. 3 Maja 5, 7, ul. Zielona 5), 2 budynki w stanie średnim, 24 budynki	Budynki wymagają termoizolacji, remontu dachów, remontu kominów, budowy instalacji co., cwu., wymiany pionów instalacji wod.-kan., remontu instalacji elektrycznej, budowy niezależnego przyłącza wody i gazu, malowania klatek schodowych, wymiany balustrad na klatkach schodowych, remontu elewacji, remontu stropów, remontu podwórka, utwardzenia terenów przy budynku, wykończenia izolacji ścian fundamentalnych, wymiany okien i drzwi, remontu kanalizacji zewnętrznej, remontu dylatacji, izolacji ścian budynków, remontu ogrodzenia. Modernizacja Muzeum Dom Urbańczyka Włączenie wód opadowych z działki gminnej nr 3621/1

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji MOPS, MZZK, ZB w Chrzanowie Sp. z o.o., zarządców nieruchomości, Rad Osiedli

Tab. 3 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Rospontowa

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
Społeczne	Ubóstwo społeczne, wykluczenie społeczne, bezrobocie, niski poziom wykształcenia, brak kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego, alkoholizm, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, wielodzietność, niepełnosprawność, długotrwała choroba. Negatywne zachowanie rodziny zakłócające spokój innym mieszkańcom, Zakłócanie ciszy nocnej, niszczenie mienia wspólnot, wybijanie szyb, rozbijanie rozdzielnic elektrycznych, uszkodzenia drzwi do klatek schodowych (bloki nr 1-9).	Zaspokojenie podstawowych potrzeb z powodu ubóstwa i bezrobocia.

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
	Zaległości czynszowe powyżej 3 miesięcy Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o. powyżej 124 000 złotych (największe zadłużenie Kolonia Rospontowa 1, 2, 9, 15, 16).	
Gospodarcze	Kilkakrotnie niższe niż dla Miasta i w skali gminy wskaźniki przedsiębiorczości	Zwiększenie dostępności do handlu i usług (aptek, sklepu mięsnego itp.)
Środowiskowe	Zanieczyszczenie powietrza w wyniku koncentracji palenisk na paliwa stałe. Dziki wysypiska śmieci.	
Przestrzenno-funkcjonalne	Zaniedbanie przestrzeni publicznej i zabudowy. Brak miejskich jednostek kultury.	
Techniczne	Obiekty zabytkowe (tj. wpisane do rejestru lub gminnej ewidencji zabytków), wymagające prac remontowych i rewaloryzacyjnych. Niszczący, zamknięty Dom Kultury po byłej fabryce Fablok. Zły stan budynków mieszkalnych. Wnikanie wody do piwnicy. Zły stan budynków Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o.	Budynki wymagają termoizolacji, wymiany pionów instalacji wod.-kan., remontu instalacji elektrycznej, budowy instalacji co., cwu., remontu dachów, malowania klatek schodowych, remontu balkonów, izolacji ścian fundamentalnych. Remont części wspólnej piwnic (ul. Patelskiego 1) Położenie nawierzchni asfaltowej na drodze łączącej ulicę Borowcową z plebanią Kościoła M.B. Ostrobramskiej. Kolonia Rospontowa – bloki nr 1-9 wymagają generalnego remontu

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji MOPS, MZZK, ZB w Chrzanowie Sp. z o.o., zarządców nieruchomości, Rad Osiedli

Tab. 4 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Stella

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
Społeczna	Ubóstwo, bezrobocie, niski poziom wykształcenia. Niszczenie elewacji budynków i klatek schodowych (park osiedlowy przy bloku nr 11). Zaległości czynszowe powyżej 3 miesięcy Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o. powyżej 30 000 złotych (największe zadłużenie Stella 12, 13, 16, 19, 23, 27).	Tworzenie oferty kierowanej do dzieci i młodzieży.
Gospodarcza	Kilkakrotnie niższe niż dla Miasta i w skali gminy wskaźniki przedsiębiorczości	Pojawienie się usług komercyjnych (patrz: oczekiwania przestrzenno-funkcjonalne)
Środowiskowa	Zanieczyszczenie powietrza w wyniku koncentracji palenisk na paliwa stałe	
Przestrzenno-funkcjonalna	Zaniedbanie przestrzeni publicznej i zabudowy Zły stan chodników i dróg. Zbyt mała ilość miejsc parkingowych.	Wzrost dostępu do handlu i usług (wstawienie bankomatu, otwarcie apteki) Zorganizowanie miejsca dla młodzieży (boisko sportowe, kino, kawiarnia, kawiarenka internetowa itp.), Utworzenie bezpiecznej ścieżki rowerowej Zagospodarowanie parku osiedlowego (park przy bloku nr 11) Remont chodników oraz dróg, wykonanie zatok postojowych, zatok autobusowych poszerzenie drogi gminnej

Sfera	Problemy	Oczekiwania i potrzeby
		Oświetlenie bardzo ciemnych miejsc Uzyskanie władztwa terenów z Lasów Państwowych, w celu zagospodarowania na brakujące w podobszarze: ścieżki spacerowe w lesie (szczególnie dla seniorów), park linowy z trasą widokową, budowę boiska sportowego, placu zabaw i siłowni zewnętrznej. Potrzeby na poziomie zagospodarowania zieleni.
Techniczna	Zły stan budynków Wspólnot Mieszkaniowych administrowanych przez Zarząd Budynków w Chrzanowie Spółka z o.o.	Budynki wymagają termoizolacji, wymiany pionów instalacji wod.-kan., budowy instalacji cwu., remontu instalacji elektrycznej, malowania klatek schodowych, utwardzenia terenu przy budynkach (budynki Stella 1-28).

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji MOPS, MZZK, ZB w Chrzanowie Sp. z o.o., zarządców nieruchomości, Rad Osiedli oraz wyników ankiet

Na podstawie przeanalizowanego materiału wysnuć można następujące wnioski w zakresie specyfiki każdego z podobszarów rewitalizacji:

- Podobszar Śródmieście: to obszar w którym nawarstwiają się problemy demograficzne i społeczne w połączeniu z potrzebami modernizacji przestrzennej i technicznej, są to problemy zazwyczaj typowe dla tej wielkości ośrodków miejskich, choć skala niekorzystnych zjawisk na tle całej Gminy, ale i w szerszym ujęciu jest niepokojąca; szczególny problem stanowi znaczny odpływ mieszkańców.
- Podobszar Kolonia Stella: to obszar występowania negatywnych zjawisk społecznych wynikających z problemów dotyczących ośrodków miejskich i osiedla, w przeszłości uzależnione od działalności konkretnego przedsiębiorstwa, które przestało istnieć. W związku z tym pogłębia się proces pauperyzacji mieszkańców, a z nim dekapitalizacji części infrastruktury i zabudowy, co w konsekwencji skutkuje procesami marginalizacji obszaru i jego mieszkańców, aż po zjawisko „gettyzacji”.
- Podobszar Kolonia Rospontowa: to, jeszcze w większym stopniu niż w przypadku Podobszaru Kolonia Stella, teren osiedla niegdyś ściśle powiązanego z działalnością jednego przedsiębiorstwa, którego upadek przekłada się na kumulację problemów społecznych i przestrzennych. Skutkiem tego jest postrzeganie przez samych mieszkańców, jak i otoczenie, Kolonii jako miejsca niebezpiecznego, dotkniętego w wysokim w skali miasta poziomem patologii. Prowadzi to do marginalizacji, a w perspektywie do „gettyzacji” podobszaru.

III. Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji

Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Województwa Małopolskiego

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego została przyjęta Uchwałą Nr XII/183/11 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 września 2011 roku i stanowi ona aktualizację założeń dotychczasowej polityki, która została redefiniowana i rozwinięta. Po analizie obecnej sytuacji władze województwa małopolskiego w kategorii wyzwań stawiają sobie zagadnienia związane m.in. z kapitałem intelektualnym i gospodarką wiedzy, dziedzictwem regionalnym, kulturą i turystyką, infrastrukturą komunikacyjną, obszarami funkcjonalnymi na poziomie regionalnym, małymi i średnimi miastami oraz obszarami wiejskimi, bezpieczeństwem i zarządzaniem rozwojem województwa. Określona została też wizja Małopolski w 2020 roku, aby była ona „atrakcyjnym miejscem do życia, pracy i spędzania czasu wolnego, europejskim regionem wiedzy i aktywności, silnymi wartościami uniwersalnymi, tożsamością i aspiracją swoich mieszkańców, świadomie czerpiącym z dziedzictwa i przestrzeni regionalnej, tworzącymi szanse na rozwój ludzi i nowoczesnej gospodarki”. Cel główny strategii został z kolei zdefiniowany, jako „efektywne wykorzystanie potencjałów regionalnej szansy dla rozwoju gospodarczego oraz wzrost spójności społecznej i przestrzennej Małopolski w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim”.

Ma być on realizowany w takich obszarach, jak:

1. Gospodarka wiedzy i aktywności;
2. Dziedzictwo i przemysł czasu wolnego;
3. Infrastruktura dla dostępności komunikacyjnej;
4. Krakowski Obszar Metropolitalny i inne subregiony;
5. Rozwój miast i terenów wiejskich;
6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne;
7. Zarządzanie rozwojem województwa.

Szczególnie istotne dla rozwoju gminy Chrzanów jest działanie w Obszarze 4, obejmując w podpunkcie 4.5 „Rozwój Małopolski Zachodniej” szczegółowy opis działań dla tego regionu. Zakłada się m.in. **wzmocnienie funkcji Chrzanowa, jako jednego z trzech ponadlokalnych centrów usług publicznych**, a także rozwój terenu Małopolski Zachodniej poprzez zwiększoną aktywność gospodarczą zdeterminowaną przez unikalne położenie. Wyróżnia on także stworzenie stref aktywności gospodarczej, ale także - co jest kluczowe dla Programów Rewitalizacji - rewitalizację obszarów zdegradowanych i poprzemysłowych. Problematyka rewitalizacji jest także poruszana w sferze działań Obszaru 5, gdzie wiążącymi działaniami dla rozwoju miast i terenów wiejskich jest wspieranie procesu rewitalizacji miast w oparciu o plany rozwoju obszarów miejskich, ale także nieustanne starania o wdrożenie instrumentów regulacyjnych i planistycznych, które pomogłyby realizować koncepcję osadnictwa zwartego, przeciwdziałać rozpraszaniu się budownictwa na terenach wiejskich, poprawę struktury obszarowej gospodarstw (dookreślony, jako instrument scalania gruntów). W kontekście planowanych działań związanych z opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji, zapisy dotyczące rewitalizacji w dokumencie wojewódzkim, są niezwykle ważne i wiążące dla Gminy w programowaniu zadań i zapisów całego GPR, dlatego widać bezpośrednie powiązanie obydwu dokumentów.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Program, który jednym z głównych zakładanych źródeł finansowania GPR, stanowi realizację Strategii „Europa 2020” oraz Umowy Partnerstwa. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego składa się z trzynastu osi priorytetowych, gdzie każda posiada swój cel główny:

1. Gospodarka Wiedzy

Cel: „wzrost innowacyjności gospodarki regionalnej, wyrażający się głównie zwiększeniem nakładów na działalność badawczo-rozwojową”;

2. Cyfrowa Małopolska

Cel: „zwiększenie poziomu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie udostępniania zasobów i realizacji zadań publicznych”;

3. Przedsiębiorcza Małopolska

Cel: „budowanie i wzmacnianie pozycji konkurencyjnej sektora MŚP”;

4. Regionalna Polityka Energetyczna

Cel: „stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju w regionie uwzględniającego aspekty nowoczesnego sektora energetycznego oraz sektora transportu miejskiego, zapewniającego bezpieczeństwo energetyczne mieszkańców regionu oraz poprawę jakości ich życia, z poszanowaniem zasad ochrony środowiska”;

5. Ochrona środowiska

Cel: „wzmocnienie stanu bezpieczeństwa ekologicznego regionu z zachowaniem zasad równowagi pomiędzy poprawą stanu środowiska, racjonalnym użytkowaniem zasobów naturalnych oraz minimalizowaniem niekorzystnych oddziaływań na środowisko i jego zasoby”;

6. Dziedzictwo regionalne

Cel: „podniesienie atrakcyjności i konkurencyjności regionu w oparciu o zasoby dziedzictwa regionalnego”;

7. Infrastruktura transportowa

Cel: „tworzenie nowoczesnego systemu transportowego efektywnie zaspokajającego potrzeby rozwoju gospodarczego oraz adekwatnego do potrzeb mobilnego społeczeństwa, poprzez rozwój infrastruktury transportowej sprzyjającej konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej regionu, przyczyniającej się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko”;

8. Rynek Pracy

Cel: „szeroko rozumiane wsparcie zatrudnienia na regionalnym rynku pracy”;

9. Region Spójny Społecznie

Cel: „wzrost spójności wewnątrzregionalnej w wymiarze społecznym i zdrowotnym”;

10. Wiedza i kompetencje

Cel: „rozwój kapitału intelektualnego mieszkańców jako podstawa budowania silnej pozycji regionu”;

11. **Rewitalizacja przestrzeni regionalnej**

Cel: „ograniczenie problemów społecznych w miastach i na obszarach wiejskich”;

12. Infrastruktura społeczna

Cel: „zwiększona dostępność do wybranych usług społecznych w zakresie ochrony zdrowia i edukacji”;

13. Pomoc techniczna (EFS)

Cel: „zapewnienie skutecznej i efektywnej realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020”.

W opisywanym dokumencie procesowi rewitalizacji została poświęcona cała oś 11. Zakłada ona, że istnieją tereny w jakiś sposób zniszczone, zaniedbane, w których często można zaobserwować zjawisko wykluczenia społecznego. Dlatego przewiduje się przeprowadzanie kompleksowej odnowy społecznej, fizycznej, gospodarczej, przestrzennej w oparciu właśnie o lokalne programy rewitalizacji. Wsparcie ma zostać udzielone z dwóch funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego. Środki z obu funduszy zapewnią wsparcie m.in. projektów miękkich, związanych ze społeczeństwem, ale też na działania związane z gospodarką i przestrzenią. Lokalny program rewitalizacji pozwoli na odnowę i zagospodarowanie zdegradowanych terenów miejskich poprzez odtworzenie lub nadanie im nowych funkcji. W tym zakresie ważne jest wsparcie zarówno z zakresu odnowy społeczności i substancji miejskiej. Zapisy RPO WM są szczególnie istotne dla programowania GPR w kontekście starania się przez Gminę o uzyskanie dofinansowania w postaci środków unijnych na działania, przedsięwzięcia rewitalizacyjne, dlatego też między dokumentami występują liczne powiązania, że względu na charakter i wpływ RPO WM.

Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi Powiatu Chrzanowskiego

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023

Dokument ten został przyjęty Uchwałą Nr XV/77/2015 Rady Powiatu Chrzanowskiego z dnia 30 grudnia 2015 roku. Strategia jest odpowiedzią na potrzeby oraz oczekiwania społeczności powiatu, zawiera priorytety, cele, kierunki rozwoju, które powinny być realizowane nie tylko przez władze samorządowe powiatu, ale także przez partnerów publicznych, gospodarczych i społecznych. Mobilizacja do działania innych partnerów (poza władzami samorządowymi) do współdziałania i współrealizowania założeń Strategii, będzie jednym z wyzwań stojących przed powiatem. Powstanie nowego dokumentu Strategii jest spowodowane zmianami społeczno-gospodarczymi, zarówno na szczeblu powiatowym jak i krajowym oraz zmianami prawnymi w dokumentach obowiązujących powiat. Istotną częścią Strategii jest zawarta w niej diagnoza społeczno-gospodarcza powiatu, która zawiera najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy, które zostały podzielone na najważniejsze czynniki rozwoju obszaru. Każdy omawiany czynnik, zawiera w sobie kluczowe wskaźniki a także opis wynikających z nich konsekwencji i wyzwań powiatu. Do najważniejszych czynników zaliczono: demografię; sytuację społeczną; gospodarkę oraz infrastrukturę techniczną; kapitał społeczny; stan finansów samorządowych. W kontekście procesu rewitalizacji, co bezpośrednio odnosi się do działań planowanych w kontekście rewitalizacji w Gminie Chrzanów, w czynniku opisującym sytuację społeczną, do wyzwań dla tego czynnika zaliczono: **rewitalizację obszarów zdegradowanych (służącą poprawie jakości życia mieszkańców)**. Jest to bezpośredni sygnał, świadczący o świadomości władz powiatu o konieczności prowadzenia działań rewitalizacyjnych, zmierzających do poprawy warunków życia mieszkańców powiatu, co bezpośrednio wiąże się z dokumentem GPR. W dalszej części Strategii zawarto analizę SWOT dla powiatu. Analiza SWOT została przeprowadzona następująco: dla kilku kategorii przeprowadzono analizę w układzie silne/ słabe strony wraz z podziałem na trzy czynniki mające - kluczowy lub duży lub bardzo słaby - wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego. W kontekście rewitalizacji pojawia się zapis w kategorii Gospodarka i rynek pracy, w części słabe strony, jako czynnik mający duży wpływ na rozwój powiatu, który mówi o „występowaniu obszarów przemysłowych wymagających rewitalizacji – odnowienia funkcji gospodarczych lub zmiany funkcji (np. na turystyczno-rekreacyjne). Zbiórco dla wszystkich aspektów przedstawiono część analizy SWOT – szanse/zagrożenia, również w podziale na czynniki, mające kluczowy lub duży lub bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego. Również i w tej części są odniesienia do procesu rewitalizacji. W kategorii szanse, jako czynnik mający kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego wpisano: **„Kompleksowa rewitalizacja społeczna, fizyczna, gospodarcza i przestrzenna – jako szansa na rozwiązanie problemów społecznych, walkę z bezrobociem, itd.”** co świadczy o bezpośrednim powiązaniu z dokumentem GPR. Przedstawiono także wyzwania rozwojowe, które rozumiane jako „globalnie określone zagadnienia, których stopniowa i systematyczna realizacja (przez wielu partnerów publicznych, prywatnych i pozarządowych) doprowadzi do zniwelowania barier rozwojowych”, na podstawie których dokonano określenia obszarów strategicznych oraz w ich obrębie celów strategicznych i operacyjnych.

Wyzwania rozwojowe powiatu chrzanowskiego do 2023 roku to:

- Instytucjonalizacja obszaru funkcjonalnego w ramach powiatu chrzanowskiego;
- Wykorzystanie dogodnego położenia do aktywizacji gospodarczej na obszarze powiatu – **jednym z czynników składających się na to wyzwanie rozwojowe, została uznana rewitalizacja:** „Znaczącym aspektem w ramach niniejszego wyzwania jest również rewitalizacja obszarów przemysłowych, których na terenie powiatu chrzanowskiego jest wiele. Przekształcanie tych przestrzeni, ich odnowa techniczna oraz nadawanie nowych funkcji (gospodarczych, społecznych) będzie tworzeniem nowych „ognisk” wzrostu, miejsc atrakcyjnych dla zamieszkania lub podjęcia działalności gospodarczej. Uzupełnieniem dla tak rozumianej aktywizacji gospodarczej muszą być działania z zakresu współpracy różnych sektorów w kreowaniu skutecznego systemu edukacji ogólnej i zawodowej – z zaangażowaniem sektora gospodarczego.”

- Ważne centrum usług publicznych w województwie małopolskim;
- Dbłość o środowisko naturalne;
- Inicjowanie aktywności mieszkańców.

W dokumencie ujęta została także wizja dla powiatu chrzanowskiego. Wizja „Powiat Chrzanowski 2023” brzmi następująco: „W 2023 roku powiat chrzanowski tworzy spójny społecznie i gospodarczo obszar funkcjonalny, w ramach którego skutecznie wykorzystywane są przewagi konkurencyjne oraz rozwiązywane główne problemy rozwojowe – w porozumieniu wszystkich partnerów samorządowych i z zaangażowaniem partnerów gospodarczych oraz społecznych. Korzystne położenie względem aglomeracji krakowskiej i konurbacji śląskiej wpływa na rozwój innowacyjnych sektorów gospodarki w nowoczesnych strefach aktywności inwestycyjnej, generując nowe miejsca pracy. Zrozumienie idei innowacyjności wśród społeczności lokalnej przynosi korzyści w postaci polepszenia jakości usług komercyjnych i publicznych oraz standardów życia, przyczyniając się do zahamowania niekorzystnych tendencji demograficznych.” Określono także misję, która stanowi nadrzędny cel rozwoju dla powiatu chrzanowskiego i definiuje jak ma wyglądać wkład i rola władz samorządowych w procesie rozwoju. Misja rozwoju powiatu chrzanowskiego brzmi: „Naszą misją jest kreowanie rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego powiatu chrzanowskiego jako spójnego obszaru funkcjonalnego, posiadającego jednolite cele rozwojowe, realizowane przez partnerów samorządowych, gospodarczych i społecznych”. W związku z zapisami przyjętej wizji rozwoju powiatu, a także z wyzwaniem rozwojowym określono obszary strategiczne, które są równoważne wobec siebie i uzupełniają się wzajemnie. Każdy obszar strategiczny ma zdefiniowany cel strategiczny, z którego wynikają cele operacyjne. Aby zostały one realizowane wyznaczono kierunki interwencji: kluczowe zadania i projekty do realizacji. Obszary strategiczne są następujące:

Obszar strategiczny I – Gospodarka, edukacja, runek pracy

Cel strategiczny – Intensyfikacja rozwoju gospodarczego i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej powiatu

Cel operacyjny I.1 – Rozwój potencjału inwestycyjnego – zawiera zapisy odnoszące się do procesu rewitalizacji: „Pokrewnymi tematami w ramach niniejszego celu operacyjnego jest dążenie do rewitalizacji przestrzeni gospodarczych (i innych) na terenie powiatu – z wykorzystaniem dostępnych środków zewnętrznych. Chodzi przede wszystkim o obszary zdegradowane, w tym przemysłowe – m.in. kopalnie Siersza i Matylda, Zakłady Górnicze Trzebieńka, obszary powyrobiskowe, itp. Rewitalizacja w ich przypadku ma na celu bądź przywrócenie funkcji gospodarczych, bądź nadanie im nowych funkcji, np. społecznych.”

Kierunki rozwoju – I.1.7 Rewitalizacja terenów zdegradowanych na obszarze powiatu (obszary przemysłowe, wydobywcze, mieszkaniowe, centra miast i miejscowości, tereny wiejskie i inne)

Obszar strategiczny II – Bezpieczeństwo publiczne, społeczne i zdrowotne mieszkańców

Cel strategiczny – Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców powiatu chrzanowskiego w wymiarze społecznym, zdrowotnym i publicznym;

Obszar strategiczny III – Ochrona środowiska i oferta czasu wolnego

Cel strategiczny - Skuteczna ochrona środowiska naturalnego oraz rozwój atrakcyjnej i różnorodnej oferty spędzania czasu wolnego dla wzrostu jakości życia mieszkańców i podnoszenia atrakcyjności turystycznej powiatu chrzanowskiego;

Obszar strategiczny IV – Nowoczesne zarządzanie publiczne

Zapisy zawarte w tej Strategii dotyczące rewitalizacji, świadczą o tym, że dla władz powiatu proces rewitalizacji jest ważnym czynnikiem, który przyczyni się do poprawy życia mieszkańców w różnych aspektach. Stanowi ważny element w działaniach na rzecz rozwoju powiatu.

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2018 z perspektywą do roku 2022

Program został przyjęty Uchwałą Nr XV/78/2015 przez Radę Powiatu w Chrzanowie dnia 30 grudnia 2015 roku. Powiatowy program ochrony środowiska stanowi dokument planowania strategicznego, którego zadaniem jest wspomaganie procesów decyzyjnych, a także zarządzanie środowiskiem. Autorzy dokonują także ogólnej charakterystyki powiatu chrzanowskiego m.in. pod kątem geografii, gospodarki,

położenia, środowiska, warunków klimatycznych itp. Dalsza część zawiera opis zasobów, a także ocen w kwestii zagrożeń środowiska w powiecie. Na podstawie analiz porządkowanych na podstawie dostępnych informacji, stwierdzono, że najważniejsze problemy dla powiatu w kwestii ochrony środowiska są następujące:

- zły stan jakości wód powierzchniowych,
- średni stan jakościowy wód podziemnych,
- lokalne zanieczyszczenie gleb uniemożliwiające ich rolnicze wykorzystanie,
- pozostałości po zlikwidowanej działalności przemysłowej, hałdy, składowiska, wyrobiska podziemne i odkrywkowe,
- brak wystarczającego pokrycia siecią kanalizacyjną na terenach wiejskich,
- lokalne źródła zanieczyszczenia powietrza, w tym niska emisja i emisja komunikacyjna,
- napływ zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z aglomeracji sąsiednich,
- wzrastające zagrożenie hałasem komunikacyjnym,
- znaczny stopień uprzemysłowienia i antropopresji na środowisko.

Na podstawie dokonanych analiz wyznaczono w Programie nadrzędne cele ekologiczne, główne kierunki działań (interwencji), które posłużą do ich osiągnięcia, a także zadania ekologiczne realizowane w ramach wyznaczonych kierunków. Cele nadrzędne są przewidziane do realizacji do roku 2022, którym przyporządkowano wynikające z nich kierunki działań – interwencje i zadania krótkoterminowe do realizacji w perspektywie czasowej 2015-2018. Zawarto także nadrzędny cel polityki ochrony środowiska Powiatu Chrzanowskiego: „Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Powiatu Chrzanowskiego zapewniający wysoką jakość środowiska”. W ramach poszczególnych zagadnień przedstawiono cele nadrzędne:

Ochrona środowiska w planowaniu przestrzennym

Cel nadrzędny (S) - Zapewnienie stosowania zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych i planowaniu przestrzennym

W ramach kierunków działań, proponuje się m.in. rewitalizację przyrodniczą, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji;

Edukacja ekologiczna

Cel nadrzędny E - Poprawa stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa;

Ochrona przyrody

Cel nadrzędny (B) – Wzrost różnorodności biologicznej i ochrona terenów cennych przyrodniczo

Ochrona zasobów i poprawa jakości wody

Cel nadrzędny (W) - Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrona ich zasobów

Ochrona gleb i powierzchni ziemi

Cel nadrzędny (G) – Ochrona gleb przed zanieczyszczeniem i degradacją, rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych

Kierunki działań: G 1 - Ochrona powierzchni ziemi - rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Ochrona i poprawa jakości powietrza atmosferycznego

Cel nadrzędny (P) – ochrona i poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez ograniczenie emisji gazów i pyłów

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Poprawa jakości klimatu akustycznego

Cel nadrzędny (H) – Ograniczenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego i przemysłowego

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Ochrona przed promieniowaniem niejonizującym

Cel nadrzędny (N) – Kontrola i ograniczanie emisji promieniowania niejonizującego

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Przeciwdziałanie poważnym awariom i ograniczanie skutków nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

Cel nadrzędny (A) – Ograniczanie skutków awarii przemysłowych i nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, poprawa bezpieczeństwa transportu substancji niebezpiecznych

Poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego - Działania w zakresie gospodarowania odpadami

Cel nadrzędny (O) – Minimalizacja wytwarzania odpadów, rozwój systemów selektywnego zbierania i odzysku odpadów

Dbanie o środowisko, w którym żyjemy jest jednym z czynników, który warunkuje proces rewitalizacji. Dodatkowo, czynniki o charakterze środowiskowym są jednym z elementów przyczyniających się do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przedstawione cele w ramach programu przyczyniają się na rzecz działań GPR, dążących do poprawy życia mieszkańców.

Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Chrzanów

Strategia Rozwoju Gminy Chrzanów na lata 2016-2023

Strategia została przyjęta Uchwałą Rady Miejskiej w Chrzanowie Nr XVIII/140/2016 w dniu 29 marca 2016 roku. Jest dokumentem o charakterze planistycznym, istotnym elementem w realizacji polityki rozwoju, określa w swoich zapisach obszary, cele, kierunki rozwoju oraz zadania, które są przeznaczone do wykonania w perspektywie długofalowej – do 2023 roku. Strategia stanowi swoisty instrument mający na celu wspieranie pozytywnych przemian w przestrzeni społeczno-gospodarczej, ale także dążenie do ograniczania zidentyfikowanych bariery w rozwoju. Strategia ta była wypracowywana poprzez szereg uzgodnień i na podstawie szeroko zakrojonej debaty publicznej, dlatego też zawiera ona potrzeby, a także oczekiwania wspólnoty całej gminy. Aby rozpoznać potrzeby i preferencje mieszkańców w zakresie rozwoju gminy Chrzanów, przeprowadzono sondaż społeczny wśród mieszkańców gminy, a wnioski zawarto w Strategii. Mieszkańcy wskazywali na m.in. brak ścieżek rowerowych, parkingów, miejsc do spędzania czasu wolnego, niewystarczająco rozwinięte usługi gastronomiczne, niewystarczające działania gminy w zakresie polityki prorodzinnej, niedostateczne usługi w zakresie ochrony zdrowia (np. dostęp do lekarzy specjalistów), trudności ze znalezieniem pracy na terenie gminy. Dobrze oceniali m.in. dostępność do przedszkoli, prowadzenie akcji zdrowotnych, dostępność miejsc spędzania czasu wolnego dla seniorów, ofertę rekreacyjno-sportową gminy. Dokument zawiera także diagnozę społeczno-gospodarczą, sporządzoną na podstawie szeregu analiz. Z przeprowadzonych analiz, w Strategii umieszczono najważniejsze wnioski, uporządkowane według kluczowych determinant rozwoju obszaru. Każdy poddany analizie aspekt społeczno-gospodarczy, określa także kluczowe wskaźniki i wynikające z nich konsekwencje i wyzwania dla gminy. Jako najważniejsze determinanty rozwoju zdefiniowano: demografię – niekorzystne procesy demograficzne; sytuację społeczną – względnie wysoka skala problemów społecznych, w tym bezrobocie (w ramach wyzwań określono: kompleksowe działania rewitalizacyjne na obszarach zdegradowanych (służące poprawie jakości życia mieszkańców)); gospodarkę – niewykorzystany potencjał; kapitał społeczny – potrzeba aktywizowania mieszkańców i włączania w procesy zarządzania; stan finansów – stabilne finanse samorządowe. Następnie autorzy Strategii przeprowadzili analizę SWOT, gdzie czynniki rozwoju określone jako wewnętrzne, na które lokalna społeczność ma wpływ to silne i słabe strony, a czynniki zewnętrzne zlokalizowane w bliższym i dalszym otoczeniu gminy to szanse i zagrożenia. Czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony) opracowano w ramach kategorii: położenie i dostępność komunikacyjna; gospodarka i rynek pracy (jako słabe strony w tym punkcie określono: 11. Występowanie obszarów zdegradowanych, w tym poprzemysłowych wymagających rewitalizacji); kapitał społeczny i usługi publiczne; współpraca i finanse samorządowe; ochrona środowiska i bezpieczeństwo. Natomiast czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) opracowano ogólnie. Jako szansę zidentyfikowano: kompleksową rewitalizację społeczną, fizyczną, gospodarczą i przestrzenną – jako szansę na rozwiązanie problemów społecznych, walkę z bezrobociem,

itd. W Strategii określono także wyzwania rozwojowe, na podstawie których opracowano obszary strategiczne, a w ramach nich – cele strategiczne i operacyjne. **Wyzwania rozwojowe** dla Gminy Chrzanów obejmują:

- **Kompleksowe działania na rzecz poprawy sytuacji na obszarach zdegradowanych oraz w ramach strategicznych przestrzeni publicznych** – „rewitalizacja rozumiana jako wieloletnie, zintegrowane działania we wszystkich sferach (ekonomicznej, społecznej, materialno-przestrzennej), inicjowane i koordynowane przez samorząd gminny, w celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego określonych obszarów gminy, realizowane na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki. Planowana rewitalizacja jest odpowiedzią na zidentyfikowane problemy (stan kryzysowy), na co składa się nawarstwienie niekorzystnych zjawisk społecznych, przestrzennych i gospodarczych w konkretnych przestrzeniach gminy Chrzanów. Wdrażany w ostatnich latach Program Rewitalizacji Centrum Chrzanowa na lata 2008 - 2014 wymaga aktualizacji oraz zidentyfikowania nowych działań, które mają doprowadzić do trwałych zmian jakościowych, a tym samym przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, wzrostu funkcjonalności i rozwoju całego miasta i jego otoczenia. Opracowania analityczno-diagnostyczne, powstałe w ramach prac nad niniejszą Strategią, uwzględniające analizę dostępnych danych dotyczących zjawisk kryzysowych w sferze społecznej w różnych wymiarach, m.in. bezrobocia (w tym długotrwałego i osób z niskim wykształceniem) czy pomocy społecznej (w tym ubóstwa jako przyczyny korzystania z pomocy), wskazują na konieczność kontynuacji działań rewitalizacyjnych w obszarze os. Śródmieście (największa kumulacja zjawisk kryzysowych w sferze społecznoekonomicznej), a także os. Stella (znacząca koncentracja zjawisk wykluczenia społecznego i bezrobocia). Obszar, zakres i cele rewitalizacji określone zostaną w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Chrzanów, jednak należy zwrócić szczególną uwagę na poprawę warunków życia mieszkańców (wraz z podniesieniem jakości i dostępności przestrzeni publicznych), doskonalenie systemu edukacji, aktywizację gospodarczą, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wieloaspektową aktywizację zawodową i społeczną mieszkańców, a także wzmacnianie tożsamości lokalnej.” Zapisy te zawarte w Strategii świadczą o tym, jak kluczowym elementem w działaniu na rzecz rozwoju Gminy jest proces rewitalizacji. Wskazywane są w powyższym zapisie Strategii obszary wymagające działań naprawczych – Śródmieście czy os. Stella co ma swoje bezpośrednie przełożenie w dokumencie GPR, gdzie m.in. te dwa wymienione obszary na podstawie badań i analiz, diagnozy, delimitowano jako obszary rewitalizacji. Dlatego też na tej podstawie jednoznacznie można stwierdzić powiązania GPR ze Strategią Gminy.
- **Kształtowanie i wzmacnianie funkcji Gminy Chrzanów jako centrum gospodarczego i inwestycyjnego (z uwzględnieniem silnego oddziaływania na obszary wiejskie);**
- **Podnoszenie atrakcyjności osadniczej gminy Chrzanów - poprawa jakości życia, pracy i wypoczynku;**
- **Wieloaspektowa aktywizacja mieszkańców i budowanie kapitału społecznego;**
- **Instytucjonalizacja obszaru funkcjonalnego w ramach powiatu chrzanowskiego.**

Władze miasta, aby przeciwdziałać sytuacji kryzysowej, podejmując decyzję o sporządzeniu nowej Strategii rozwoju, założyły realizację „wizji Miasta”, określonej w następujący sposób: „W 2023 roku gmina Chrzanów stanowi ważny ośrodek usług publicznych oraz centrum gospodarczo-inwestycyjne w ramach subregionu Małopolski Zachodniej. Wysoka dostępność komunikacyjna, korzystne położenie względem aglomeracji krakowskiej i konurbacji śląskiej, zaktywizowane zasoby endogeniczne oraz przedsiębiorczy mieszkańcy wzmacniają atrakcyjność gospodarczo-inwestycyjną

oraz kreują rozwój innowacyjnych sektorów gospodarki w nowoczesnych strefach aktywności gospodarczej, generując nowe miejsca pracy. Wraz ze wzrostem konkurencyjności gospodarki, wzmacniane są funkcje miasta jako centrum administracyjnego oraz wysokiej jakości usług komercyjnych i publicznych, co oddziałuje pozytywnie na poziom atrakcyjności osadniczej gminy, przyczyniając się do zahamowania niekorzystnych tendencji demograficznych. Kompleksowe działania rewitalizacyjne doprowadziły do trwałych zmian jakościowych obszaru gminy, przyczyniając się do poprawy warunków życia, pracy i wypoczynku, wzrostu funkcjonalności i rozwoju całego miasta oraz jego otoczenia”. Zdefiniowano także **misję Miasta**, która brzmi następująco: „Naszą misją jest kreowanie i wzmacnianie zrównoważonego rozwoju gminy Chrzanów, bazującego na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczo-inwestycyjnej, przestrzennej i społeczno-kulturowej, prowadzącego w efekcie do poprawy jakości życia mieszkańców i budowania trwałych podstaw dla endogenicznego rozwoju gminy Chrzanów w nowym wymiarze polityki spójności Unii Europejskiej po 2020 roku.” Na podstawie przyjętej wizji i misji, określono cel główny rozwoju Gminy Chrzanów w perspektywie czasowej do 2023 r.: „Efektywne wykorzystanie zasobów własnych i potencjałów subregionalnej szansy dla rozwoju gospodarczego oraz wzrostu atrakcyjności osadniczej i spójności społeczno-przestrzennej gminy Chrzanów”. W nawiązaniu do tego celu opracowano trzy obszary rozwoju gminy Chrzanów, a do każdego obszaru zdefiniowano cel strategiczny:

Obszar rozwoju gminy: Gospodarka, edukacja, rynek pracy

Cel strategiczny I: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności gospodarki i tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się procesów rozwojowych.

Obszar rozwoju gminy: Atrakcyjność osadnicza (dostępność i jakość usług publicznych)

Cel strategiczny II: Doskonalenie warunków życia mieszkańców wraz z podniesieniem jakości i dostępności usług publicznych.

Obszar rozwoju gminy: Kapitał społeczny

Cel strategiczny III: Budowanie spójności terytorialnej i rozwój kapitału społecznego.

Każdy z celów strategicznych, zostanie osiągnięty dzięki celom operacyjnym (celom, których perspektywa czasowa realizacji nie jest długofalowa, ale także nie są to działania doraźne), definiowanym w Strategii. **Poniżej przedstawiono cele powiązane z procesem rewitalizacji Gminy:**

Cele operacyjne związane z I celem strategicznym:

1. Rozwój kapitału intelektualnego,
2. **Aktywizacja gospodarcza i inwestycyjna obszaru gminy,**
3. Aktywizacja zawodowa i przedsiębiorcza mieszkańców oraz wzrost zatrudnienia,
4. Funkcjonalna i bezpieczna komunikacja.

Cele operacyjne związane z II celem strategicznym:

1. **Dbłość o zasoby środowiska naturalnego i wykorzystanie ekologii dla zwiększenia atrakcyjności osadniczej gminy,**
2. **Rozwój i integracja oferty kulturalnej oraz aktywnego spędzania czasu wolnego na terenie gminy,**
3. **Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i skuteczna ochrona zdrowia mieszkańców,**
4. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego.

Cele operacyjne związane z III celem strategicznym:

1. **Wzmocnienie integralności społeczno-przestrzennej i wieloaspektowa aktywizacja obywatelska mieszkańców,**
2. Wieloszczeblowe, partnerskie zarządzanie polityką rozwoju.

Gminny Program Rewitalizacji, jak zaznaczono w dokumencie Strategii rozwoju, ma kluczowe znaczenie w realizacji celów, ze względu na swą wielokompleksowość – wzajemnie ze sobą powiązane przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne

i środowiskowe, integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki oraz fakt skoncentrowania terytorialnego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chrzanów (SUiKZP)

Uchwała numer XLII/525/2014 dotycząca przyjęcia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Chrzanów, została podjęta przez Radę Miejską w Chrzanowie w dniu 25 marca 2014 roku i objęła siódmą jego zmianę.

W dokumencie zostały opisane Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego, do których zalicza się: środowisko przyrodnicze, strukturę przestrzenną, główne elementy układu komunikacyjnego, infrastrukturę techniczną, główne zasady kształtowania krajobrazu. Wśród wymienionych kierunków „Struktura przestrzenna” odnosi się do rewitalizacji centrum miasta.

W Studium uznaje się obszar Śródmieścia jako strategiczny, gdzie mają być realizowane działania dla aktywizacji inwestycji gospodarczych i publicznych. Centrum Chrzanowa to także „publiczna przestrzeń o charakterze ogólnomiejskim wyróżniająca się wysoką intensywnością wykorzystania terenu, atrakcyjna, funkcjonalna, o ograniczonej dostępności ruchu kołowego indywidualnego”. Oprócz tego, **zaznacza się konieczność rewitalizacji obszaru ścisłego centrum miasta w rejonie Rynku.** Działania te miałyby obejmować „obszar zabudowy o walorach kulturowych, wymagającej przekształceń i rehabilitacji w celu wzmocnienia jego funkcji śródmiejskich i reprezentacyjnych. Mają one na celu uporządkowanie terenów przestrzeni publicznej tak, aby była atrakcyjna i funkcjonalna (z uwzględnieniem uwarunkowań konserwatorskich)”.

W części „Główne zasady kształtowania krajobrazu” podkreśla się konieczność wprowadzenia stref konserwatorskich, dla Śródmieścia Chrzanowa strefy „A” - „pełnej ochrony konserwatorskiej tzw. rekonstrukcji układu urbanistycznego - z bezwzględnym priorytetem wymogów konserwatorskich. Obejmuje wartościowe obszary zabudowane, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej - do bezwzględnego zachowania”.

W dalszej części dokumentu, poświęconej uwarunkowaniom kulturowym rozwoju gminy dokładnie wytycza się wszystkie strefy konserwatorskie i ich granice. Wyznacza się także założenia, wedle których powinny być realizowane prace budowlane, architektoniczne na terenie miasta, w tym także ujęte są zasady przewidziane dla Śródmieścia, a konkretnie Rynku. Studium zawiera spis obiektów, które są chronione na mocy planu zagospodarowania przestrzennego. W rozdziale dotyczącym Polityki Rozwoju Przestrzennego wprowadzono zapisy, iż **obszar „Centrum” zaliczono do obszarów strategicznych i ma on zostać poddany rewitalizacji.** Oprócz tego dokument zawiera Listę Planów Miejsowych, gdzie priorytetowo traktuje się utworzenie takiego planu, m.in. dla centrum Chrzanowa.

Niniejszy GPR uwzględnia zapisy SUiKZP. Działania programowane w zakresie rewitalizacji muszą być zgodne z zapisami Studium, dlatego wykazuje się bezpośrednie powiązanie między tymi dokumentami. Dodatkowo zapisy Studium mówią o konieczności działań naprawczych w Śródmieściu, co w GPR po badaniach i analizach ma swoje odzwierciedlenie w delimitacji.

Jednocześnie zapisu niniejszego Programu odnoszą się do rekomendowanych zmian w zakresie planowania przestrzennego (por. w rozdz. V. Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego).

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Chrzanów na lata 2014-2020

Dokument ten przyjęto Uchwałą Nr XXXIX/502/2013 przez Radę Miejską w Chrzanowie dnia 19 grudnia 2013 roku. Strategia składa się z trzech części: wprowadzającej, diagnostycznej oraz programowej. Część wprowadzająca zawiera omówienie struktury strategii oraz odwołania do innych dokumentów, europejskich i krajowych, w dziedzinie polityki społecznej. W części diagnostycznej opisana została diagnoza problemów społecznych gminy. Poruszane są różne kwestie, w tym: sytuacja dzieci w ocenie różnych instytucji, bezrobocie, uzależnienia i przemoc w rodzinie, starość i niepełnosprawność, przestępczość. Zagadnienia te i problemy zostają poddane analizie SWOT. Rozdział ten kończy podsumowanie diagnozy i prognoza zmian do 2020 roku. Ostatnia część,

programowa, to przedstawienie najistotniejszych założeń polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Oprócz misji, zostały także opracowane cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki działań. Misja, która przyświeca realizacji programu to: Chrzanów - solidarni mieszkańcy aktywni we wspieraniu rodzin i rozwiązywaniu problemów społecznych. Działania mają być realizowane pod wytyczonymi, następującymi celami:

- Rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej,
- Wspieranie rodzin będących w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży,
- Integracja społeczna,
- Budowa zintegrowanego systemu wsparcia seniorów i niepełnosprawnych,
- Rozwój zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Chrzanów stanowi rozwinięcie i dopełnienie celów społecznych zawartych w ramach realizacji GPR, ale przede wszystkim ma na uwadze przeprowadzenie szeregu działań i interwencji społecznych, dający efekt końcowy w postaci wydostania obszaru miasta i gminy z sytuacji kryzysowej oraz minimalizację zagrożeń społecznych. Dlatego też bezpośrednia spójność między tymi dokumentami musi być ściśle zachowana.

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chrzanów na lata 2015-2019

Program został przyjęty Uchwałą Nr III/10/2014 Rady Miejskiej w Chrzanowie z dnia 30 grudnia 2014 r. W dokumencie tym przedstawiono prognozę wielkości i stan techniczny zasobu mieszkaniowego gminy Chrzanów, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikających ze stanu technicznego budynków i lokali z podziałem na kolejne lata. Program przedstawia też plan sprzedaży lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy – szczegółowo wymienione zostały pozycje na sprzedaż. Określone zostają także zasady polityki czynszowej, warunki obniżania czynszu oraz sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami, a także ewentualne zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w latach kolejnych oraz źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w najbliższych latach i koszty wydatków na mieszkaniowy zasób gminy. Program ten w całości odnosi się do problematyki rewitalizacji, szczególnie w zakresie mieszkalnictwa. Dokument GPR daje w tym zakresie wiele możliwości, które są opisane w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2014-2016 w Gminie Chrzanów

Program ten został zatwierdzony Uchwałą Nr XXXIX/503/2013 Rady Miejskiej w Chrzanowie w dniu 19 grudnia 2013 r. Zawiera on diagnozę sytuacji rodzin w Gminie Chrzanów, którym zagraża m.in. ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, uzależnienie od alkoholu. Wymienione problemy znacznie wpływają na sytuację rodzin, szczególnie tych posiadających dzieci, w związku z czym przedstawione zostają zasoby instytucjonalne, do których można się zwrócić o pomoc. Program jest nastawiony przede wszystkim na rozwiązywanie problemów, jakie mogą występować w rodzinach, i są związane z dysfunkcjami i trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, gdzie dziecko może zostać pozbawione perspektywy prawidłowego rozwoju w swojej naturalnej rodzinie. Celem głównym Programu jest: „skuteczne wspieranie rodzin w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, szczególnie wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego lub poprawnego wykonywania tych funkcji”. Zadania realizowane w ramach tego dokumentu są bezpośrednio związane z procesem rewitalizacji realizowanym za pomocą GPR, szczególnie w kontekście dążenia do rozwiązywania i ograniczenia negatywnych zjawisk społecznych.

Program przeciwdziałania przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Chrzanów na lata 2010 - 2016

Dokument przyjęty Uchwałą Nr LII/763/10 przez Radę Miejską w Chrzanowie w dniu 26 października 2010 roku. W programie przedstawiono diagnozę problemu przemocy w rodzinie na terenie Gminy Chrzanów, a także zasoby instytucjonalne, do których w razie wystąpienia przemocy

w rodzinie, można się zgłosić o pomoc. Program jest przede wszystkim skierowany do osób, które są ofiarami przemocy w rodzinie. Założenia omawianego dokumentu są następujące: zmiana świadomości społecznej dotyczącej rozpoznawania zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków stosowania przemocy w rodzinie, promowanie wartości rodzinnych oraz metod wychowawczych bez użycia przemocy. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Chrzanów wiąże się z GPR poprzez przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym oraz pomoc osobom zagrożonym niebezpieczeństwem.

IV. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Odpowiedzią na zidentyfikowane problemy i potrzeby, w tym przede wszystkim skumulowane problemy społeczne na wyznaczonym obszarze rewitalizacji, w perspektywie polityki Gminy, są: wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, oraz cele rewitalizacji i kierunki działań. Ukierunkowują one działania władz miejskich oraz partnerów społeczno-gospodarczych i mieszkańców Gminy na wdrożenie procesu rewitalizacji i uzyskanie spójności przestrzennej, społecznej i gospodarczej.

Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego:

Obszar rewitalizacji miejscem z niepowtarzalnym klimatem, dobrym do zamieszkania, prowadzenia działalności gospodarczej i aktywności społecznej, stwarzającym różnym grupom mieszkańców szanse na godne życie we wspólnocie miejskiej.

Przywrócenie spójności społecznej i zrównoważenie procesów rozwojowych w obszarze rewitalizacji w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej, wymaga stworzenia warunków dla:

- poprawy warunków życia,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i aktywizacji zawodowej mieszkańców,
- wyrównania szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji,
- aktywizacji gospodarczej obszaru,
- wzmocnienia tożsamości lokalnej,
- poprawy funkcjonalnej i przestrzennej,
- podniesienia jakości zabudowy.

Wizję tę zrealizować pozwolą cele główne i szczegółowe rewitalizacji opisane poniżej.

Cele główne i szczegółowe rewitalizacji dla Chrzanowa

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców

1.1. Działania na rzecz aktywizacji społecznej i włączenia do życia zawodowego osób długotrwale bezrobotnych oraz niemających szans na zatrudnienie z uwagi na wiek, niepełnosprawność, brak odpowiedniego wykształcenia czy płeć,

1.2. Pomoc w poruszaniu się na rynku pracy i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem i ubóstwem,

1.3. Współdziałanie różnych służb, instytucji i organizacji na rzecz poprawy dostępności usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji,

1.4. Wsparcie młodzieży w pozyskiwaniu wiedzy na temat rynku pracy oraz podnoszenia kompetencji zawodowych

2. Równe szanse edukacyjne dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji

2.1. Stworzenie oferty pozwalającej na godzenie przez mieszkańców obszaru rewitalizacji życia rodzinnego i zawodowego (rozwój systemu opieki nad małymi dziećmi),

2.2. Objęcie opieką uczniów najzdolniejszych i promowanie ich osiągnięć,

2.3. Organizacja form pomocy w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży zamieszkujących obszar rewitalizacji,

2.4. Upowszechnienie wiedzy na temat rewitalizacji wśród dzieci i młodzieży.

3. Dobre sąsiedztwo i tożsamość lokalna

3.1 Kreowanie i koordynowanie działań mających na celu budowanie/wzmacnianie tożsamości lokalnej i zacieśnianie więzi sąsiedzkich poprzez organizację wspólnych imprez np. podwórkowych,

3.2. Tworzenie przez mieszkańców przy pomocy samorządu miejskiego miejsc aktywności społecznej na terenie rewitalizowanym,

3.3 Wsparcie inicjatyw oddolnych mieszkańców i organizacji pozarządowych realizowanych na obszarze rewitalizacji,

3.4. Realizacja działań służących tworzeniu mostów międzypokoleniowych mających na celu integrację i wymianę doświadczeń osób młodych i dzieci z osobami starszymi.

3.5. Stworzenie platformy i mechanizmów współpracy zarządcy rewitalizacji i lokalnej społeczności – komitet rewitalizacji.

4. Aktywizacja gospodarcza obszaru rewitalizacji

4.1. Tworzenie nowych i poprawa istniejących warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycji w obszarze rewitalizacji poprzez system wsparcia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na obszarze objętym rewitalizacją i zatrudniających mieszkańców obszaru,

4.2. Promocja obszaru rewitalizacji jako miejska lokowania działalności gospodarczej służącej poprawie dostępu mieszkańców do usług komercyjnych

4.3. Rozwój ekonomii społecznej – rozwój spółdzielni socjalnych osób dotkniętych bezrobociem, ubóstwem i niemających szans na zatrudnienie, zamieszkujących teren rewitalizacji,

4.4. Pomoc i ochrona dla miejsc/przedsiębiorców tworzących klimat rewitalizowanego terenu (np. zawody rzadkie), aktywizująca działalność gospodarczą polityka czynszowa,

4.5. Pozyskiwanie na działalność gospodarczą lokali i obiektów poprzez zmianę ich dotychczasowych funkcji i zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze.

5. Cel ogólny: Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podniesienie jakości i dostępności przestrzeni publicznych oraz zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej

5.1. Modernizacja i remonty budynków i obiektów publicznych w obszarze rewitalizacji, w tym modernizacja obiektów infrastruktury społecznej (kulturalnej, edukacyjnej, sportowej) zapewniająca wzrost dostępności i jakości usług na obszarze rewitalizacji

5.2. Rehabilitacja i podniesienie standardu istniejącej zabudowy mieszkaniowej, wraz z włączeniem polityki energooszczędności i rozwoju gospodarki niskoemisyjnej,

5.3. Odnowa kompleksów zieleni wraz ze stworzeniem miejsc do rekreacji, integracji, spędzania czasu wolnego,

5.4. Likwidacja barier architektonicznych, pozwalająca na korzystanie z przestrzeni i obiektów przez wszystkich, w tym osoby niepełnosprawne, starsze, rodziny z małymi dziećmi,

5.5. wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji,

5.6. Zapewnienie dostępności obszaru przy jednoczesnym ograniczeniu uciążliwości ruchu drogowego dla mieszkańców.

Dla celów wyznaczono kierunki działań. W poniższej tabeli uwzględniono cele, ich kategorię oraz kierunki działań.

Tab. 5 Cele i kierunki działań GPR

Cele główne i szczegółowe	Kategoria celu	Kierunki działań
1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców		
1.1. Działania na rzecz aktywizacji społecznej i włączenia do życia zawodowego osób długotrwale bezrobotnych oraz niemających szans na zatrudnienie z uwagi na wiek, niepełnosprawność, brak odpowiedniego wykształcenia czy płeć,	Społeczny	1.1.1. Niwelowanie dysproporcji szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej 1.1.2. Wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy
1.2. Pomoc w poruszaniu się na rynku pracy i podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych wykluczeniem i ubóstwem,	Społeczny	1.2.1 Wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy
1.3. Współdziałanie różnych służb, instytucji i organizacji na rzecz poprawy dostępności usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji,	Społeczny	1.3.1. Zapewnienie sprawnego systemu informowania o działaniach podejmowanych w obszarze rewitalizacji i systemu interwencji w sytuacjach kryzysowych 1.3.2 System informowania potencjalnych beneficjentów o możliwościach współpracy w procesie rewitalizacji
1.4. Wsparcie młodzieży w pozyskiwaniu wiedzy na temat rynku pracy oraz podnoszenia kompetencji zawodowych	Społeczny	1.4.1. Zapewnienia doradztwa zawodowego, wsparcia psychologicznego, poradnictwa specjalistycznego i innych form wsparcia młodzieży 1.4.2. Organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów i przedsiębiorcami jako autorytetami i wzorcami
2. Równe szanse edukacyjne dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji		
2.1. Stworzenie oferty pozwalającej na godzenie przez mieszkańców obszaru rewitalizacji życia rodzinnego i zawodowego (rozwój systemu opieki nad małymi dziećmi),	Społeczny	2.1.1. Działania na rzecz rozwoju usług społecznych, w tym usług pozwalających na godzenie życia zawodowego i prywatnego 2.1.2. Tworzenie i wdrażanie form opieki nad dziećmi osób chcących powrócić na rynek pracy
2.2. Objęcie opieką uczniów najzdolniejszych i promowanie ich osiągnięć,	Społeczny	2.2.1. Stypendia dla zdolnych uczniów zamieszkujących podobszary rewitalizacji 2.2.2. Organizacja oferty zajęć pozalekcyjnych służących rozwijaniu indywidualnych talentów dzieci i młodzieży zamieszkującej podobszary rewitalizacji

Cele główne i szczegółowe	Kategoria celu	Kierunki działań
2.3. Organizacja form pomocy w ramach wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży zamieszkujących obszar rewitalizacji	Społeczny	2.3.1. Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego 2.3.2. Organizowanie i promocja imprez kulturalnych i sportowych oraz zajęć edukacji pozaszkolnej i kulturalnej dla dzieci zamieszkujących podobszary rewitalizacji
2.4. Upowszechnienie wiedzy na temat rewitalizacji wśród dzieci i młodzieży	Społeczny	2.4.1. Organizowanie spacerów badawczych, warsztatów i spotkań dla dzieci i młodzieży związanych z tematyką rewitalizacji 2.4.2. Aktywizacja dzieci i młodzieży poprzez organizację konkursów tematycznych
3. Dobre sąsiedztwo i tożsamość lokalna		
3.1 Kreowanie i koordynowanie działań mających na celu budowanie/wzmacnianie tożsamości lokalnej i zacieśnianie więzi sąsiedzkich poprzez organizację wspólnych imprez np. podwórkowych	Społeczny	3.1.1. Ścisłejsze powiązanie aktywności istniejących instytucji kultury z potrzebami mieszkańców 3.1.2. Organizacja świąt osiedla, ulicy, podwórka powiązanych z działaniami na rzecz tworzenia sieci współpracy i samopomocy mieszkańców
3.2. Tworzenie przez mieszkańców przy pomocy samorządu miejskiego miejsc aktywności społecznej na terenie rewitalizowanym	Przestrzenno-funkcjonalny	3.2.1. Ścisłejsze powiązanie aktywności istniejących instytucji kultury z potrzebami mieszkańców 3.2.2. Aktywizacja i podniesienie kompetencji Rad Osiedli w Obszarze Rewitalizacji w zakresie rewitalizacji 3.2.3. Rozwój inicjatywy lokalnej jako sposobu współpracy mieszkańców i samorządu miejskiego
3.3 Wsparcie inicjatyw oddolnych mieszkańców i organizacji pozarządowych realizowanych na obszarze rewitalizacji	Społeczny	3.3.1. Aktywizacja i podniesienie kompetencji Rad Osiedli w Obszarze Rewitalizacji w zakresie rewitalizacji 3.3.2. Wykorzystanie programów współpracy z organizacjami do zlecania zadań publicznych w obszarze rewitalizacji
3.4. Realizacja działań służących tworzeniu mostów międzypokoleniowych mających na celu integrację i wymianę doświadczeń osób młodych i dzieci z osobami starszymi	Społeczny	3.4.1. Ścisłejsze powiązanie aktywności istniejących instytucji kultury z potrzebami mieszkańców 3.4.2. Wykorzystanie programów współpracy z organizacjami do zlecania zadań publicznych w obszarze rewitalizacji służących integracji międzypokoleniowej
3.5. Stworzenie platformy i mechanizmów współpracy zarządcy rewitalizacji i lokalnej społeczności – komitet rewitalizacji	Społeczny	3.5.1. Podniesienie kompetencji członków Komitetów Rewitalizacji w zakresie rewitalizacji oraz współpracy międzysektorowej
4. Aktywizacja gospodarcza obszaru		

Cele główne i szczegółowe	Kategoria celu	Kierunki działań
4.1. Tworzenie nowych i poprawa istniejących warunków do prowadzenia działalności gospodarczej i inwestycji w obszarze rewitalizacji poprzez system wsparcia dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą na obszarze objętym rewitalizacją i zatrudniających mieszkańców obszaru,	Gospodarczy	4.1.1. Wykorzystanie potencjału lokali i terenów użytkowych 4.1.2 zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb lokalnego rynku pracy
4.2. Promocja obszaru rewitalizacji jako miejska lokowania działalności gospodarczej służącej poprawie dostępu mieszkańców do usług komercyjnych	gospodarczy	4.2.1.Działania Gminy w celu stworzenia warunków dla zainwestowania przedsiębiorców w obszarze rewitalizacji w zakresie potrzeb wskazywanych przez mieszkańców
4.3. Rozwój ekonomii społecznej – rozwój spółdzielni socjalnych osób dotkniętych bezrobociem, ubóstwem i niemających szans na zatrudnienie, zamieszkujących teren rewitalizacji	Społeczny gospodarczy	4.3.1 stworzenie systemu informacji i promocji ekonomii społecznej 4.3.2. Wsparcie tworzenia i działania spółdzielni socjalnych w obszarze rewitalizacji, w tym w celu zwiększenia dostępności do usług
4.4. Pomoc i ochrona dla miejsc i przedsiębiorców tworzących klimat rewitalizowanego terenu (np. zawody rzadkie), aktywizująca działalność gospodarczą polityka czynszowa	Gospodarczy	4.4.1 Wspieranie samozatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy. 4.4.2 Rozwinięcie systemu szkoleń, kursów, doradztwa zawodowego dla osób chcących uruchomić działalność gospodarczą
4.5. Pozyskiwanie na działalność gospodarczą lokali i obiektów poprzez zmianę ich dotychczasowych funkcji i zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze	Techniczny	4.5.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów 4.5.2. wsparcie tworzenia nowych firm poprzez inkubatory przedsiębiorczości i stworzenie oferty przestrzeni współdzielonych dla prowadzenia działalności gospodarczej
5. Cel ogólny: Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podniesienie jakości i dostępności przestrzeni publicznych oraz zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej		
5.1.Modernizacja i remonty budynków i obiektów publicznych w obszarze rewitalizacji, w tym modernizacja obiektów infrastruktury społecznej (kulturalnej, edukacyjnej, sportowej) zapewniająca wzrost dostępności i jakości usług na obszarze rewitalizacji	Techniczny	5.1.1.Odnowa obiektów i przestrzeni publicznych o znaczeniu historycznym, architektonicznym, artystycznym i urbanistycznym, zachowanie walorów kulturowych i społecznych, 5.1.2 Remonty i modernizacja oraz termomodernizacja substancji budowlanej w celu dostosowania do współczesnych norm budowlanych oraz zaspokojenia potrzeb osób z niepełnosprawnością

Cele główne i szczegółowe	Kategoria celu	Kierunki działań
5.2. Rehabilitacja i podniesienie standardu istniejącej zabudowy mieszkaniowej, wraz z włączeniem polityki energooszczędności i rozwoju gospodarki niskoemisyjnej	Techniczny środowiskowy	5.2.1. Likwidacja niskiej emisji, oraz obniżanie emisyjności z domowych i małych kotłowni 5.2.2. Wsparcie rozproszonych, odnawialnych źródeł energii oraz tworzenia mikroinstalacji OZE 5.2.3. Poprawa efektywności energetycznej budynków i pozostałej infrastruktury 5.2.4. Remonty i modernizacja oraz termomodernizacja substancji budowlanej w celu dostosowania do współczesnych norm budowlanych
5.3. Odnowa kompleksów zieleni wraz ze stworzeniem miejsc do rekreacji, integracji, spędzania czasu wolnego	Funkcjonalno-przestrzenny	5.3.1. wprowadzanie zieleni wysokiej i niskiej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej 5.3.2. przystosowanie istniejących terenów zielonych lub nieużytków do funkcji rekreacyjnych 5.3.3. modernizacja istniejącej infrastruktury sportu i rekreacji (w tym ścieżek pieszych i rowerowych) 5.3.4. Remonty i modernizacja terenów półpublicznych (podwórek, dziedzińców) w celu zaspokojenia potrzeb rodzin z dziećmi, osób starszych i osób z niepełnosprawnością w zakresie wypoczynku i rekreacji
5.4. Likwidacja barier architektonicznych, pozwalająca na korzystanie z przestrzeni i obiektów przez wszystkich, w tym osoby niepełnosprawne, starsze, rodziny z małymi dziećmi	Funkcjonalno-przestrzenny	5.4.1. Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnością 5.4.2. dostosowanie przestrzeni publicznych w tym o charakterze rekreacyjnym i sportowym do potrzeb rodzin z małymi dziećmi 5.4.3. likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
5.5. Wzrost poczucia bezpieczeństwa mieszkańców obszaru rewitalizacji	Społeczny Funkcjonalno-przestrzenny	5.5.1 Organizowanie form prewencji i promocji zachowań prospołecznych, szczególnie wśród młodzieży 5.5.2. Rozwój systemu monitoringu miejskiego 5.5.3. Poprawa systemu oświetlenia przestrzeni publicznych i półpublicznych
5.6. Zapewnienie dostępności obszaru przy jednoczesnym ograniczeniu uciążliwości ruchu drogowego dla mieszkańców	Funkcjonalno-przestrzenny środowiskowy	5.6.1. Minimalizowanie uciążliwości związanych z ruchem samochodowym poprzez ograniczanie prędkości (strefa tempo30) i eliminację tranzytu w obszarach mieszkaniowych 5.6.2. Zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej poprzez wprowadzanie zieleni wysokiej i niskiej na ulice i place, w tym w formie mikro-parków i parkletów 5.6.3. Remonty i modernizacja infrastruktury technicznej w celu dostosowania do współczesnych norm budowlanych

Przyjęto, że – w wyniku realizacji celów GPR – nastąpi zahamowanie, a w pewnych obszarach odwrócenie aktualnych negatywnych procesów. Zakłada się więc, że:

- poprawi się wizerunek obszaru rewitalizacji w odbiorze mieszkańców, jak i potencjalnych inwestorów;
- poprawi się jakość życia w obszarze rewitalizacji poprzez:
 - wykreowanie z udziałem lokalnej społeczności przyjaznych przestrzeni publicznych, nawiązujących do lokalnej tożsamości i walorów obszaru,
 - poprawę wysokiej jakości przestrzeni do prowadzenia działalności gospodarczej, a co za tym idzie zwiększenia zakresu realizowanych usług,
 - dalszą poprawę infrastruktury technicznej obsługującej mieszkańców,
 - dalszą poprawę infrastruktury społecznej, ze szczególnym naciskiem na prospołeczne wykorzystanie potencjału lokalnych instytucji kultury,
 - synergię działania podmiotów publicznych, mieszkańców oraz przedstawicieli MŚP, ukierunkowaną na takie efekty rewitalizacji, jak: poprawa przestrzeni wewnątrzkwartałowych, zmniejszenie bezrobocia, tworzenie oferty usług w skali lokalnej;
- zwiększy się aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji, co spowoduje aktywne uczestnictwo nie tylko w procesie konsultacji społecznych działań animowanych przez organizacje publiczne, ale i w kreowaniu oddolnych przedsięwzięć służących rozwojowi społecznemu a co za tym idzie także gospodarczemu i przestrzennemu obszarowi rewitalizacji.

Konsekwencją działań zaplanowanych w GPR powinny stać się korzystne zmiany w obszarze rewitalizacji, polegające na:

- zahamowaniu odpływu mieszkańców,
- integracji działań mieszkańców i przedsiębiorców lokalnych,
- istnieniu lokalnych organizacji pozarządowych zajmujących się rozwojem obszarów kryzysowych oraz kreowaniem kolejnych przedsięwzięć,
- świadomości mieszkańców, że posiadają oni istotny wpływ na los dzielnicy
- lokowaniu się w obszarze rewitalizacji nowych przedsięwzięć gospodarczych.

Dla celów ogólnych Programu określono także skwantyfikowane wskaźniki ich osiągnięcia, których zestawienie zawiera poniższa tabela. Przyjęte wskaźniki odnoszą się bezpośrednio do problemów podobszarów zidentyfikowanych w Diagnostyce (Załącznik nr 1). Osiągnięciu zakładanych wskaźników przeszkodzić mogą m.in., traktowane jako zagrożenia:

- zdolności instytucjonalne i finansowe potencjalnych partnerów społeczno-gospodarczych GPR,
- utrzymanie istniejącego systemu prawnego-instytucjonalnego (np. edukacji – wskaźnik wyników sprawdzianów),
- działania podmiotów publicznych niezależnych od samorządu gminnego (np. Policja, publiczne służby zatrudnienia),
- skala środków dostępnych na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tab. 6 Cele główne GPR i ich skwantyfikowane wskaźniki

Cele główne	Kategoria celu	Wskaźnik celu	Podobszar	Wskaźnik celu 2014–2015	Zakładany wskaźnik 2030
1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców	Społeczny	Liczba osób objętych działaniami aktywizującymi w ramach programu	Obszar rewitalizacji	0	na podstawie projektów uzupełniających
		Liczba osób bezrobotnych długotrwale na 100 mieszkańców (%)	Śródmieście	3,6	2,5
			Rospontowa	3,1	2,5
			Stella	4,2	2,5
		Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców (%)	Śródmieście	10	6
			Rospontowa	11	6
			Stella	13	6

Cele główne	Kategoria celu	Wskaźnik celu	Podobszar	Wskaźnik celu 2014–2015	Zakładany wskaźnik 2030
		Eksmisje orzeczone na 10 tys. mieszkańców	Śródmieście	32	10
			Rospontowa	5	5
			Stella	14	5
2. Równe szanse edukacyjne dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji	Społeczny	Liczba dzieci objętych różnymi formami zajęć dodatkowych w ramach programu	Obszar rewitalizacji	0	na podstawie projektów uzupełniających
		Średni wynik ze sprawdzianu po szkole podstawowej (%)	Śródmieście	67	67
			Rospontowa	62	67
			Stella	63	67
3. Dobre sąsiedztwo i tożsamość lokalna	Społeczny/ Przestrzenno-funkcjonalny	Liczba uczestników wydarzeń integracyjnych zorganizowanych na obszarze rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	0	na podstawie projektów uzupełniających
		Liczba mieszkańców obszaru	Śródmieście	4476	Utrzymanie liczby mieszkańców
			Rospontowa	649	
			Stella	709	
4. Aktywizacja gospodarcza obszaru	Gospodarczy/ Techniczny	Liczba nowych lokali dla działalności gospodarczej	Obszar rewitalizacji	0	93
		Liczba nowych podmiotów ekonomii społecznej	Obszar rewitalizacji	0	1
		Liczba podmiotów, które skorzystały z preferencyjnych warunków prowadzenia działalności	Obszar rewitalizacji	0	na podstawie projektów uzupełniających
		Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Śródmieście	290	300
			Rospontowa	83	100
			Stella	70	100
5. Cel ogólny: Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez podniesienie jakości i dostępności przestrzeni publicznych oraz zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej	Techniczny/ środowiskowy/ Funkcjonalno-przestrzenny/ Społeczny	Liczba zmodernizowanych (w tym poddanych termomodernizacji) budynków i obiektów publicznych w obszarze rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	0	15
		Liczba wyremontowanych (w tym poddanych termomodernizacji) budynków mieszkalnych w obszarze rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	0	30
		Spadek liczby palenisk na paliwa stałe w obszarze rewitalizacji	Obszar rewitalizacji	0	-50%
		Powierzchnia terenów zielonych i publicznych poddanych odnowie	Obszar rewitalizacji	0	do późniejszego oszacowania
		Liczba wykroczeń na obszarze rewitalizacji na km ²	Śródmieście	169	150
			Rospontowa	3	3
			Stella	18	10

Źródło: opracowanie własne

V. Zakres rekomendowanych instrumentów prawnych, wynikających z ustawy o rewitalizacji

Określenie niezbędnych zmian w uchwałach wynikających z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322)

Zgodnie z art. 15. ust. 1. Ustawy o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 r. (Dz. U. poz. 1777 – zwanej dalej Ustawą), gminny program rewitalizacji zawierać powinien w szczególności określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322), co obejmuje:

- a. wieloletnie programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy,
- b. zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasady i kryteria wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel;

zgodnie z zakresem planowanych interwencji oraz wykorzystania instrumentów ustawowych nie rekomenduje się wprowadzenia zmian w przedmiotowych uchwałach.

Specjalne Strefy Rewitalizacji

W wyniku przeprowadzonych konsultacji projektu Programu, w tym stanowiska jednostek gminnych, nie wnioskuję się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji Obszaru Rewitalizacji w Krzeszowicach w rozumieniu Ustawy o rewitalizacji z dnia 9.10.2015 r.

Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Obszaru Rewitalizacji

Procesy rewitalizacyjne powinny toczyć się we właściwie ukształtowanych ramach przestrzennych uwzględniających stan istniejący wynikający z przeprowadzonej diagnozy, uwarunkowania i potencjały funkcjonalno-przestrzenne tkwiące w obszarze oraz uwarunkowania formalne – planistyczne wynikające z obowiązujących w gminie Chrzanów dokumentów i regulacji. W celu wizualizacji planowanych zmian w poszczególnych podobszarach rewitalizacji opracowano załącznik graficzny, w którym:

1. Wyznaczono obszary o wspólnej, lokalnej charakterystyce funkcjonalno-przestrzennej, dla których określone zostały specyficzne kierunki i rodzaje działań. :
 - Obszar staromiejski
 - Obszar śródmiejski,
 - Obszar o charakterze przedmiejskim,
 - Obszary o charakterze podmiejskim,
 - Obszar o charakterze zabudowy blokowej,
 - Obszar o charakterze zabudowy osiedlowej – historycznej,
 - Obszar funkcji publicznych.
2. Wyróżniono kategorie kluczowych interwencji, to jest wymagających podjęcia priorytetowych działań:
 - Kluczowy obszar interwencji: część obszaru wykazujący szczególne cechy degradacji pod względem funkcjonalno-przestrzennym i/lub technicznym o priorytetowym znaczeniu dla funkcjonowania podobszaru rewitalizacji,

- Kluczowa oś interwencji ciąg funkcjonalno-przestrzenny i/lub kompozycyjny, zazwyczaj związany z układem komunikacyjnym, wiążący podstawowe funkcje obszaru, stanowiący oś aktywności wywołujących efekty rewitalizacyjne,
 - Kluczowy węzeł interwencji: miejsce, fragment obszaru o cechach punktowych stanowiący dominantę przestrzenną lub węzeł funkcjonalny, którego przekształcenie wywołuje skoncentrowany efekt rewitalizacyjny.
3. Wskazano obszary objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz tereny, co do których proponuje się objęcie takimi planami.

Kierunki działań dla Podobszaru Śródmieście

Kierunki wspólne

- Zachowanie i eksponowanie różnorodności ukształtowanych, historycznych układów urbanistycznych Śródmieścia z wytworzeniem harmonijnych powiązań i sieci dostępności:
 - Obszaru Staromiejskiego z układem przyrynkowym Starego Miasta, ciągu ul. Krakowskiej oraz kompleksu Parku Miejskiego,
 - Obszaru Śródmiejskiego z osią Alei Henryka, oraz regularnym ortogonalnym układem kwartałów zabudowy mieszkaniowej o charakterze przedmiejskim – Obszaru Zabudowy Przedmiejskiej,
 - Zachowanych i czytelnych ciągów typu „ulicowego” o charakterze podmiejskim – Obszarów Zabudowy Podmiejskiej – liniowych układów ulic: Świętokrzyskiej, Kadłubek i 29 Listopada,
- Przekształcenie i rekompozycja układu przestrzennego Obszaru Funkcji Publicznych w pn. części podobszaru,
- Uporządkowanie i zharmonizowanie zespołów i enklaw wielokubaturowej zabudowy typu osiedlowego, blokowego – Obszaru Zabudowy Wielorodzinnej – Blokowej,
- Objęcie całości obszaru miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego o charakterze ochronnym.

Obszar Staromiejski

1. Zachowanie charakteru zabytkowego układu przestrzennego Starego Miasta. Wzmocnienie ciągu ul. Krakowska – Rynek – Park Miejski jako głównego ciągu funkcjonalnego w powiązaniu z osią al. Henryka. Utrzymanie charakteru zabudowy o funkcji mieszkalno-usługowej,
2. Stworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowo-handlowych szczególnie w parterach budynków,
3. Ochrona i uzupełnienie istniejącej zabudowy kwartałowej w szczególności we wschodniej części obszaru, z dostosowaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu sąsiednich budynków,
4. Przywrócenie historycznym budynkom pierwotnych elementów wystroju: szczytów i innych detali z zastosowaniem podczas remontów i modernizacji tradycyjnych materiałów wykończeniowych dla elewacji i pokryć dachowych, harmonijnego zestawienia kolorystyki elewacji i jej kompozycji
5. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia przestrzeni publicznych, o charakterze reprezentacyjnej, oraz porządkowanie form i miejsc umieszczania reklam. Zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
6. Uspokojenie ruchu poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do dostaw i dojazdu mieszkańców do posesji
7. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
8. Ścisła realizacja wytycznych konserwatorskich dla strefy A ochrony konserwatorskiej,
9. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

Obszar Śródmiejski

1. Zachowanie/przywrócenie charakteru głównej/reprezentacyjnej ulicy miejskiej. Utrzymanie charakteru zabudowy, jako wielorodzinnej typu kamienica o funkcji mieszkalno-usługowej,
2. Stworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowo-handlowych szczególnie w parterach budynków,
3. Kontynuacja/uzupełnienie istniejącej zabudowy pierzejowej, z nawiązaniem/ dostosowaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu sąsiednich budynków,
4. Przywrócenie historycznym budynkom pierwotnych elementów wystroju: szczytów i innych detali z zastosowaniem podczas remontów i modernizacji tradycyjnych materiałów wykończeniowych dla elewacji i pokryć dachowych, harmonijnego zestawienia kolorystyki elewacji i jej kompozycji,
5. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia przestrzeni publicznych, o charakterze reprezentacyjnej, oraz porządkowanie form i miejsc umieszczania reklam. Zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
6. Uporządkowanie istniejącej zieleni w szczególności szpalerów ulicznych z uzupełnieniem ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń. Uzupełnienie przestrzeni ulicy o „zielone aneksy” – skwery powiązane kompozycyjnie z przestrzenią Alei,
7. Uspokojenie ruchu poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do dostaw i dojazdu mieszkańców do posesji
8. Rekompozycja skrzyżowania al. Henryka z ul. Sienną, jako funkcjonalnej i kompozycyjnej „bramy do miasta” oraz zaakcentowanie skrzyżowania z ul. Sądową jako zwieńczenia/zamknięcia ciągu ulicy i „bramy” do Starego Miasta
9. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
10. Ścisła realizacja wytycznych konserwatorskich dla strefy A ochrony konserwatorskiej,
11. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

Obszary o charakterze podmiejskim

1. Zachowanie unikalnego charakteru dzielnicy podmiejskiej w układzie kwartałowym z zabudową typu „dom w ogrodzie”. Utrzymanie charakteru zabudowy mieszkalnej, jako jedno- i wielorodzinnej z miejscowym dopuszczeniem nieuciążliwych usług,
2. Kontynuacja istniejącej zabudowy z linią zabudowy cofniętą w stosunku do pasa drogowego i przedogródkami, z nawiązaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu sąsiednich budynków,
3. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia wnętrz ulicznych, jako podstawowej formy przestrzeni publicznej. Zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
4. Uporządkowanie istniejącej zieleni w szczególności przydomowej,
5. Uspokojenie ruchu poprzez czasowe ograniczenia postoju pojazdów, z priorytetem dla dojazdu mieszkańców do posesji,
6. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
7. Realizacja wytycznych konserwatorskich dla stref A i B ochrony konserwatorskiej,
8. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

Obszary o charakterze przedmiejskim

1. Zachowanie charakteru tradycyjnej/historycznego układu „ulicowego” charakterystycznego dla dawnych przedmieść. Utrzymanie charakteru zabudowy, jako jednorodzinnej o funkcji mieszkalno-usługowej,
2. Kontynuacja istniejącej zabudowy z linią zabudowy w granicy pasa drogowego nawiązaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu sąsiednich budynków
3. Przywrócenie historycznym budynkom pierwotnych elementów wystroju: szczytów i innych detali z zastosowaniem podczas remontów i modernizacji tradycyjnych materiałów wykończeniowych dla elewacji i pokryć dachowych, harmonijnego zestawienia kolorystyki

- elewacji i jej kompozycji
4. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia wnętrz ulicznych, jako podstawowej formy przestrzeni publicznej, oraz porządkowanie form i miejsc umieszczania reklam,
 5. Uregulowanie ruchu, w szczególności wyznaczenie skupisk miejsc postojowych w na granicy z obszarami: staromiejskim i śródmiejskim zapewnienie dostępności dla ruchu rowerowego,
 6. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
 7. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

Obszary o charakterze zabudowy wielorodzinnej - blokowej

1. Utrzymanie charakteru zabudowy o funkcji mieszkalnej, wielorodzinnej, ograniczenie możliwości nowej zabudowy kosztem przestrzeni osiedlowej,
2. Kompleksowa modernizacja, w tym energetyczna substancji mieszkaniowej, zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
3. Wytworzenie/wzmocnienie powiązań z centrami handlowo-usługowymi,
4. Przebudowa i wyposażenie przestrzeni międzyblokowej, jako przestrzeni publicznej, sąsiedzkiej, o programie i funkcjonalności odpowiedniej dla funkcji społecznej: place zabaw, urządzenia rekreacyjno-sportowe, skwery sąsiedzkie itp.
5. Uporządkowanie istniejącej zieleni osiedlowej z uzupełnienie ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń.
6. Uspokojenie ruchu poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do mieszkańców. Uporządkowanie systemu parkingowego.
7. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznej,
8. Integracja przestrzeni osiedlowej z otaczającą tkanką o lokalnym charakterze poprzez wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalnych i komunikacyjnych.

Obszar funkcji publicznych

1. Rekompozycja i integracja głównych funkcji użyteczności publicznej Śródmieścia,
2. Kontynuacja/uzupełnienie istniejącej zabudowy pierzejowej, we wschodniej części wzdłuż ul. Krakowskiej z nawiązaniem/ dostosowaniem do gabarytów, podziałów kompozycyjnych oraz rozwiązań dachu istniejącej zabudowy,
3. Stworzenie warunków dla rozwoju funkcji usługowo-handlowych we wschodniej części obszaru,
4. Przebudowa targowiska i włączenie go w system przestrzeni publicznych,
5. Uporządkowanie wystroju i wyposażenia oraz wytworzenie wzajemnych powiązań - ciągów przestrzeni publicznych o charakterze reprezentacyjnym, oraz porządkowanie form i miejsc umieszczania reklam. Zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
6. Uporządkowanie istniejącej zieleni z uzupełnienie ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń. Powiązanie kompozycji terenów zielonych z układem wewnątrz, jako elementu spajającego różnej ich rodzaje i charaktery,
7. Uspokojenie ruchu poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do dostaw i dojazdu mieszkańców do posesji, zapewnienie dostatecznej liczby miejsc parkingowych dla obsługi obszaru.
8. Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznych,
9. Wytworzenie czytelnych powiązań funkcjonalno-przestrzennych z sąsiadującymi obszarami.

KIERUNKI DZIAŁAŃ DLA PODOBSZARU ROSPONTOWA

Obszar o charakterze zabudowy osiedlowej - historycznej

- Zachowanie i eksponowanie walorów i różnorodności ukształtowanego, historycznego układu zabudowy osiedlowej z początku XX wieku z harmonijną integracją z enklawami późniejszej zabudowy,

- Ścisła realizacja wytycznych konserwatorskich dla strefy A ochrony konserwatorskiej,
- Utrzymanie charakteru zabudowy o funkcji mieszkalnej, wielorodzinnej, ograniczenie możliwości nowej zabudowy kosztem przestrzeni osiedlowej. Uzupełnienie funkcji o elementy infrastruktury społecznej,
- Kompleksowa modernizacja, w tym energetyczna substancji mieszkaniowej, zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
- Poprawa dostępności do infrastruktury usługowej,
- Przebudowa i wyposażenie przestrzeni między budynkami mieszkalnymi, jako przestrzeni publicznej, sąsiedzkiej, o programie i funkcjonalności odpowiedniej dla funkcji społecznej: place zabaw, urządzenia rekreacyjno-sportowe, skwery sąsiedzkie itp.
- Uporządkowanie istniejącej zieleni osiedlowej z uzupełnieniem ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń. Ochrona i rewaloryzacja obszaru zieleni wzdłuż doliny rzeki Chechło oraz jej przekształcenie w przestrzeń o charakterze parkowym z programem wypoczynkowo-rekreacyjnym,
- Uporządkowanie i zharmonizowanie istniejącej enklawy wielkokubaturowej zabudowy blokowej,
- Uspokojenie ruchu wewnątrz osiedla poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do mieszkańców. Uporządkowanie systemu parkingowego.
- Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznej,
- Objęcie całości obszaru miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego o charakterze ochronnym.

KIERUNKI DZIAŁAŃ DLA PODOBSZARU STELLA

Obszar o charakterze zabudowy osiedlowej - historycznej

- Zachowanie i eksponowanie walorów ukształtowanego, historycznego układu zabudowy osiedlowej z początku XX wieku,
- Ścisła realizacja wytycznych konserwatorskich dla strefy B ochrony konserwatorskiej,
- Utrzymanie charakteru zabudowy o funkcji mieszkalnej, wielorodzinnej, ograniczenie możliwości nowej zabudowy kosztem przestrzeni osiedlowej. Uzupełnienie zakresu dostępnej infrastruktury społecznej,
- Kompleksowa modernizacja, w tym energetyczna substancji mieszkaniowej, zapewnienie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i starszych,
- Poprawa dostępności do infrastruktury usługowej,
- Rekompozycja i przebudowa terenu u zbiegu ulic: Pogórskiej i Kolonia Stella, jak przestrzeni publicznej o reprezentacyjnym charakterze parku miejskiego, stanowiącego element identyfikacji osiedla, uporządkowanie jego wystroju i wyposażenia,
- Przebudowa i wyposażenie przestrzeni między budynkami mieszkalnymi, jako przestrzeni publicznej, sąsiedzkiej, o programie i funkcjonalności odpowiedniej dla funkcji społecznej: place zabaw, urządzenia rekreacyjno-sportowe, skwery sąsiedzkie itp.
- Uporządkowanie istniejącej zieleni osiedlowej z uzupełnieniem ubytków oraz wprowadzenie nowych, uzupełniających nasadzeń. Ochrona i rewaloryzacja obszaru zieleni wzdłuż toru kolejowego oraz jej przekształcenie w przestrzeń o charakterze parkowym, z programem wypoczynkowo-rekreacyjnym,
- Uporządkowanie i zharmonizowanie enklawy wielkokubaturowej zabudowy blokowej,
- Uspokojenie ruchu wewnątrz osiedla poprzez wprowadzenie priorytetu ruchu pieszego i rowerowego z ograniczeniem ruchu pojazdów do mieszkańców. Uporządkowanie systemu parkingowego.
- Modernizacja infrastruktury technicznej w szczególności oświetlenia przestrzeni publicznej,
- Objęcie całości obszaru miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego o charakterze ochronnym.

WSKAZANIA DLA PRAC PLANISTYCZNYCH

Podobszar Śródmieście

Na tym podobszarze obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp):

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu byłego Domu Dziecka w rejonie ul. Focha, Kościuszki, Sokoła w Chrzanowie – Uchwała Nr LII/493/06 z dnia 20 czerwca 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 11.08.2006 r., Nr 483, poz. 2952);
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu między ul. Dobczycką, Świętokrzyską, Sądową i Al. Henryka w Chrzanowie – Uchwała Nr XIX/130/95 z dnia 7 listopada 1995 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 10.01.1996 r., Nr 2, poz. 5);
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla istniejących węzłów komunikacyjnych przy ul. Trzebińskiej i Kusocińskiego w Chrzanowie – Uchwała Nr XV/191/07 z dnia 30 października 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 14.12.2007 r., Nr 951, poz. 6598);
4. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską i ul. 29 Listopada w Chrzanowie (zabudowa wielofunkcyjna w tym obiekty handlowe o pow. powyżej 400 m² sprzedaży) – Uchwała Nr XLIX/707/10 z dnia 29 czerwca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 16.07.2010 r., Nr 363, poz. 2507);
5. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską, ul. Garncarską i ul. Kusocińskiego w Chrzanowie – Uchwała Nr XI/127/11 z dnia 30 sierpnia 2011 r., (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 13.09.2011 r., Nr 433, poz. 4086);
6. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Al. Henryka, ul. Mickiewicza, ul. Słowackiego w Chrzanowie – Uchwała Nr XX/232/2012 z dnia 24 kwietnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 15.05.2012 r., poz. 2303);
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego między ul. Garncarską, ul. 29-go Listopada, ul. Kadłubek, ul. Sądową, ul. Świętokrzyską, ul. Dobczycką, ul. Ogrodową, ul. Mickiewicza i ul. Matejki w Chrzanowie – Uchwała Nr XXX/363/2013 z dnia 26 lutego 2013 r. (ogł. Dz. Urz. Woj. Mał. z 7 marca 2013 r., poz. 1905);
8. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską, ul. Garncarską i ul. Kusocińskiego w Chrzanowie – Uchwała nr X/83/2015 z dnia 1 września 2015 r. (0,09 ha) (ogł. Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 8 września 2015 r., poz. 5240).

Powyższe mpzp obejmują większość Obszaru staromiejskiego oraz Obszaru funkcji publicznych. Z uwagi na fakt, że uchwalane były w różnym czasie i w odniesieniu do poszczególnych fragmentów podobszaru rewitalizacji, jak również nieobjęcia uregulowaniami planistycznymi pozostałej części podobszaru, wskazuje się zasadność objęcia mpzp całego Podobszaru Rewitalizacji „Śródmieście” w jego wyznaczonych granicach. Plan taki, inkorporując ustalenia planów obowiązujących oraz wiążąc je z pozostałą częścią podobszaru umożliwi prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych pod względem przestrzennym i funkcjonalnym działań rewitalizacyjnych.

Podobszar Rospontowa

Podobszar ten nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wobec powyższego, dla umożliwienia prowadzenia zintegrowanych i skoordynowanych pod względem przestrzennym i funkcjonalnym działań rewitalizacyjnych, wskazuje się na konieczność objęcia mpzp całości Podobszaru „Rospontowa” w jego wyznaczonych granicach.

Podobszar Stella

Podobszar ten nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Wobec powyższego, dla umożliwienia prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych pod względem przestrzennym i funkcjonalnym działań rewitalizacyjnych, wskazuje się na konieczność objęcia mpzp całości Podobszaru „Stella” w jego wyznaczonych granicach.

Powyższe propozycje zmian funkcjonalno-przestrzennych Obszaru Rewitalizacji wskazują na zasadność dokonania zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Chrzanów, zgodnie z opisanymi powyżej wytycznymi. Kierunki zmian w poszczególnych Podobszarach Rewitalizacji przedstawiono na załącznikach graficznych do GPR, opracowanych zgodnie z art. 15.1. ust. 14) Ustawy. Rysunki stanowią Załącznik nr 5 do GPR.

VI. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wykaz projektów stanowiących na etapie opracowywania GPR podstawowe i planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawiera Załącznik nr 2.

Doświadczenia z wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji w poprzednich okresach programowania oraz wymagania stawiane wobec GPR w okresie 2014-2020, wpłynęły na decyzję o rozbudowaniu systemu współpracy z wnioskodawcami i beneficjentami projektów rewitalizacyjnych.

W czasie oddawania projektu założono następujący sposób postępowania:

1. **Nabór, który poprzedzony był warsztatami dla projektodawców, trwał do 7 listopada 2016 r..** Miał na celu pozyskanie projektów/przedsięwzięć do włączenia do GPR;
2. **Kolejny etap** poświęcony będzie wyłonieniu konkretnych projektów o charakterze uzupełniającym i włączeniu ich do GPR, w tym uwzględnieniu w szacunkowym planie finansowym i wśród wskaźników realizacji Programu. Etap ten nastąpi w trakcie konsultacji społecznych, w tym z mieszkańcami obszaru rewitalizacji;
3. **W trybie oceny GPR i przyjętego systemu modyfikacji możliwe będzie dalsze włączanie wniosków,** pozwalające na sukcesywne tworzenie projektów, z udziałem społeczności lokalnej obszaru rewitalizacji.

W wyniku pierwszego naboru pozyskano 42 projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, przygotowane w stopniu umożliwiającym ich włączenie na listę podstawowych projektów. Projekty te mają charakter inwestycyjny, co oznacza konieczność uzupełnienia przedsięwzięć w ramach opisu uzupełniającego o działania o charakterze „miękkim”. **W związku z powyższym rekomenduje się przeprowadzenie konsultacji społecznych z uwzględnieniem udziału mieszkańców i organizacji z wyznaczonych obszarów rewitalizacji, a następnie w ich wyniku wyłonienia nowych, z uwzględnieniem w planie finansowym i wśród wskaźników realizacji Programu.**

Łącznie złożono 42 projekty, z których wszystkie spełniają kryteria w kwestii właściwości beneficjenta/wnioskodawcy oraz lokalizacji w obszarze rewitalizacji. Termin realizacji projektów mieści się w okresie programowania Unii Europejskiej 2014-2020.

Wnioskodawcy projektów to podmioty i instytucje reprezentujące Gminę Chrzanów, w tym samorządową instytucję kultury – Muzeum w Chrzanowie, Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkołę Podstawową oraz liczne wspólnoty mieszkaniowe. Po konsultacjach na listę projektów głównych włączono dodatkowo projekt zgłoszony przez jednostkę Powiatu Chrzanowskiego – Dom Pomocy Społecznej w Płazie.

Projekty, aby mogły ubiegać się o dofinansowanie z działania 11.1.1 RPO WM wymagają dopracowania pod kątem zgodności z zasadami kwalifikowania projektów i wydatków w ramach RPO WM lub wskazywać inne źródła finansowania, w tym szczególnie na pokrycie kosztów niekwalifikowanych w RPO.

Projekty zakładają co najmniej neutralny lub pozytywny wpływ na stan środowiska naturalnego, gwarantują, że żadne grupy nie będą wykluczone lub dyskryminowane w ramach podejmowanych działań, co do zasady przyczyniają się do wzrostu jakości przestrzeni oraz atrakcyjności gospodarczej obszaru rewitalizacji jako całości i każdego z podobszarów.

VII. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań

Do przedsięwzięć, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów GPR, zaliczyć należy:

- odpowiednie usytuowanie organizacyjne i kompetencyjne Pełnomocnika ds. Rewitalizacji oraz Komitetu Rewitalizacji;
- stworzenie procedury pracy z lokalną społecznością w zakresie identyfikacji potrzeb obszaru rewitalizacji oraz przedsięwzięć, poprzez: aktywizację i podniesienie kompetencji Rad Osiedli w Obszarze Rewitalizacji w zakresie rewitalizacji rozwój inicjatywy lokalnej jako sposobu współpracy mieszkańców i samorządu miejskiego
- określenie i przyznanie w ramach Budżetu Gminy środków na zarządzanie GPR;
- uwzględnienie obszarów rewitalizacji i celów rewitalizacji w procedurach Gminy Chrzanów w kontekście polityki współpracy z organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami (ukierunkowanie lub dedykowanie specjalnej puli środków w ramach np. rocznych programów współpracy na wsparcie przedsięwzięć realizowanych w obszarze rewitalizacji, służących rozwiązaniu problemów tego obszaru);
- działania wynikające z opisanych niżej rekomendowanych instrumentów lub zmian w istniejących regulacjach dotyczących planowania przestrzennego;
- różnego rodzaju działania związane z procesem komunikacji społecznej, aktywizacji, promocji, o których mowa w rozdziale: „Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji”, w tym opisanych jako kierunki działań: 1.3.1. Zapewnienie sprawnego systemu informowania o działaniach podejmowanych w obszarze rewitalizacji i systemu interwencji w sytuacjach kryzysowych; 1.3.2 System informowania potencjalnych beneficjentów o możliwościach współpracy w procesie rewitalizacji.

Odnosząc się do pozostałych kierunków działań przyjętych dla Programu zakłada się potrzebę realizacji następujących rodzajów przedsięwzięć:

- Niwelowanie dysproporcji szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej:
Poczynając od analizy potrzeb i podaży istniejących usług w tym zakresie, poprzez stworzenie systemu informacji i wsparcia mieszkańców obszaru rewitalizacji w dostępie do usług rehabilitacyjnych, w tym poprzez odpowiedni system gospodarowania posiadanymi zasobami lokalowymi Gminy pod kątem lokowania tego typu usług.
- Wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji pracowników i osób poszukujących pracy, zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy:
Poczynając od analizy stanu istniejącej oferty, przez analizę potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale i przedsiębiorców oraz stworzenie systemu koordynacji usług świadczonych przez różne podmioty publiczne, społeczne i gospodarcze; rozwój oferty kompleksowego wsparcia dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym przede wszystkim mieszkańców podobszaru Kolonia Stella i Kolonia Rospontowa.
- Zapewnienie doradztwa zawodowego, wsparcia psychologicznego, poradnictwa specjalistycznego i innych form wsparcia młodzieży z obszaru rewitalizacji, w tym projektów nastawionych na promocję postawy aktywnej w życiu zawodowym i społecznym, kształtujących elastyczne podejście do własnej kariery i wyboru ścieżki zawodowej
- Organizacja spotkań z przedstawicielami różnych zawodów i przedsiębiorcami jako autorytetami i wzorcami

Poprzez: wizyty u lokalnych przedstawicieli biznesu, osób pełniących zawody zaufania społecznego; stworzenie platformy spotkań młodzieży i lokalnych autorytetów – szczególnie w podobszarach Kolonia Rospontowa i Kolonia Stella; realizację projektów edukacyjnych i kulturalnych ukazujących tradycje przemysłowe i gospodarcze oraz dziedzictwo obszaru rewitalizacji i Chrzanowa w tym zakresie.

- Działania na rzecz rozwoju usług społecznych, w tym usług pozwalających na godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz tworzenie i wdrażanie form opieki nad dziećmi osób chcących powrócić na rynek pracy:
Poszerzenie oferty opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym, także z udziałem podmiotów prywatnych.
- Projekty realizujące cele zorientowane na wyrównywanie szans edukacyjnych i społecznych dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji w postaci:
Projektów tzw. miękkich /społecznych takich jak: programy stypendialne dla zdolnych uczniów zamieszkujących podobszary rewitalizacji; organizację oferty zajęć pozalekcyjnych służących rozwijaniu indywidualnych talentów dzieci i młodzieży zamieszkującej podobszary rewitalizacji; ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego (np. zajęcia wyrównawcze, wsparcie psychologiczne);
- Projekty związane z rozbudzaniem aktywności społecznej i ciekawości poznawczej dzieci i młodzieży poprzez następujące działania:
Organizowanie i promocja imprez kulturalnych i sportowych oraz zajęć edukacji pozaszkolnej i kulturalnej dla dzieci zamieszkujących podobszary rewitalizacji
Organizowanie spacerów badawczych, warsztatów i spotkań dla dzieci i młodzieży związanych z tematyką rewitalizacji
Aktywizacja dzieci i młodzieży poprzez organizację konkursów tematycznych
Organizowanie form prewencji i promocji zachowań prospołecznych, szczególnie wśród młodzieży.

Z perspektywy aktywizacji lokalnej społeczności każdego z podobszarów rewitalizacji, istotne będą projekty służące:

- ściślejszemu powiązaniu aktywności istniejących instytucji kultury z potrzebami mieszkańców, czego przykładem jest projekt Muzeum w Chrzanowie;
- organizacji tzw. eventów dla mieszkańców w postaci np.: świąt osiedla, ulicy, podwórka, powiązanych z działaniami na rzecz tworzenia sieci współpracy i samopomocy mieszkańców;
- zapewnienie systemów kształcenia i szkolenia dostosowanego do potrzeb lokalnego rynku pracy, wspieranie samozatrudnienia oraz tworzenia nowych miejsc pracy oraz systemu szkoleń, kursów, doradztwa zawodowego dla osób chcących uruchomić działalność gospodarczą, we współpracy z Powiatem Chrzanowskim;
- Stworzenie systemu informacji i promocji ekonomii społecznej oraz wsparcia tworzenia i działania spółdzielni socjalnych w obszarze rewitalizacji, w tym w celu zwiększenia dostępności do usług

Zestawienie skonkretyzowanych przedsięwzięć uzupełniających, wypracowanych na etapie konsultacji społecznych projektu GPR, zawiera Załącznik nr 4.

VIII. Mechanizmy zapewnienia komplementarności

Komplementarność polega na uzupełnianiu się projektów i zapobieganiu ich powielaniu. Dzięki temu można założyć, że efekty podejmowanych działań będą wzmocnione, a środki wydatkowane bardziej racjonalnie. „Zapewnienie komplementarności interwencji podejmowanych w ramach różnych polityk i finansowanych z różnych źródeł jest ważnym czynnikiem stanowiącym o sukcesie w osiąganiu celów rozwojowych regionu. Dzięki komplementarności możliwe jest przyczynienie się do szybszego i bardziej efektywnego uzyskania oczekiwanych rezultatów.”²

Komplementarność projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Wymogiem koniecznym dla uzyskania wsparcia projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności:

- **przestrzennej** (projekty rewitalizacyjne mają służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (nie projekty punktowe, w pojedynczych miejscach) oraz by poszczególne projekty wzajemnie się dopełniały przestrzennie i aby zachodziła między nimi synergia;
- **problemowej** (konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych/ przedsięwzięć, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach tj. społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym; ważne jest także określenie pożądanego stanu do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne)
- **proceduralno-instytucjonalnej** (zaprojektowanie systemu zarządzania programem dla lepszej współpracy podmiotów)
- **międzykresowej** (możliwe jest uzupełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 np. o charakterze infrastrukturalnym projektami komplementarnymi np. o charakterze społecznym, realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020)
- **źródeł finansowania** (w kontekście polityki spójności 2014-2020 oznacza to, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania; ale to także umiejętność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania)

Po pierwsze, komplementarności podejmowanych działań w Chrzanowie służyło wyznaczenie obszaru rewitalizacji na podstawie kryteriów społecznych, przestrzennych i gospodarczych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów społecznych (por.: Załącznik nr 1).

Po drugie, w kontekście komplementarności projektów w różnych wymiarach, przedstawionych wyżej, istotne znaczenie ma proces i procedura tworzenia projektów rewitalizacyjnych. Zadaniem Pełnomocnika ds. Rewitalizacji jest m.in. pomoc dla wnioskodawców związana z poszukiwaniem partnera do realizacji projektu tak, aby planowane przedsięwzięcia stały się dla siebie komplementarne. Wdrażanie GPR oparte być musi o współpracę ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością podobszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami. Wypracowywanie projektów z udziałem lokalnej społeczności i z pomocą Pełnomocnika ds. Rewitalizacji (opisane w: Procedura przygotowywania projektów) służyć ma właśnie zapewnieniu wielowymiarowej spójności. Założona dla Chrzanowa procedura naboru oraz karta projektu gwarantują konieczność wskazania, że projekt realizuje cele komplementarne lub ma inny komplementarny wobec siebie projekt. Po złożeniu w określonym terminie kart projektu, odbywa się ich analiza. Komitet Rewitalizacji oraz Pełnomocnik ds. Rewitalizacji odpowiadają za badanie komplementarności przedstawionych propozycji projektów. W toku wypracowywania projektów oraz naborów szczególna rola Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, Komitetu Rewitalizacji i Wnioskodawców

² Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Kraków, marzec 2015. Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 240/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 4 marca 2015 r. https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/1583/RPO_WM_10032015.pdf, s.266.

przypadnie w zakresie określenia mechanizmów finansowania interwencji z uwzględnieniem zróżnicowanych źródeł finansowania, gwarantujących efektywność realizacji GPR.

Udział różnych grup interesariuszy został zapewniony na etapie opracowywania GPR poprzez: spotkania konsultacyjne, spotkania warsztatowe, debaty publiczne oraz uspołecznienie przygotowania diagnozy (ankiety dla osiedli, ankiety dla mieszkańców; otwarty proces naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych). Wpływa to na zapewnienie komplementarności tak przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i szeroko rozumianych działań interesariuszy.

Także założony system zarządzania rewitalizacją, obejmujący wszystkie cztery funkcje zarządzania: planowanie, organizowanie, motywowanie i kontrolę (w rozumieniu monitoringu i ewaluacji) wskazany w dalszej części GPR ma gwarantować komplementarność działań wewnętrznych jednostek Gminy i Urzędu Miejskiego w Chrzanowie m.in. poprzez:

- rozpoznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążenie do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami – w tym poprzez działanie Komitetu Rewitalizacji oraz ściśle współpracę z Radami Osiedli,
- zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, poprzez zaawansowane formy partycypacji społecznej, w tym otwarte nabory projektów oraz warsztaty projektowe, wizyty studyjne i spacerowe badawcze w podobszarach rewitalizacji,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu w regulacjach dotyczących np. programów współpracy z organizacjami pozarządowymi, tak aby nadać priorytet inicjatywom o charakterze rewitalizacyjnym, skierowanym do społeczności podobszarów.

Wśród instrumentów partnerstwa i zapewnienia komplementarności wykorzystywanych przez władze miasta, w tym podmiot zarządzający, wymienić należy:

- działania w zakresie nadzoru i wsparcia wypracowania oraz promocji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych oraz koordynację działań promocyjnych poszczególnych projektodawców przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- konferencje, spotkania z przedstawicielami instytucji finansowych w celu poszukiwania komplementarnych źródeł finansowania przedsięwzięć i GPR jako całości;
- stworzenie w ramach polityki gminy oferty dla instytucji finansowych i inwestorów pragnących zainwestować w obszarze rewitalizacji;
- organizację wizyt studyjnych dla potencjalnych inwestorów i instytucji mogących współfinansować rewitalizację obszaru;
- konkursy na koncepcje architektoniczno-urbanistyczne zagospodarowania terenów rewitalizowanych organizowane przez władze miasta lub pod ich patronatem, uwzględniające w kryteriach oceny potrzebę zapewnienia komplementarności przestrzennej i problemowej.

W ramach oceny i monitoringu realizacji GPR (por. rozdział: System monitoringu i oceny), będą prowadzone analizy i badania wdrażane z udziałem partnerów społeczno-gospodarczych i mieszkańców, które obejmować mogą:

- prowadzenie badań opinii wśród mieszkańców, w tym obszaru rewitalizacji,
- prowadzenie badań opinii beneficjentów dotyczących wdrożenia, realizacji, efektów MPRK i realizowanych w jego ramach projektów,
- przygotowywanie raportów z wyników procesu ewaluacji MPRK,
- przygotowywanie raportów i sprawozdań z realizacji przyjętego planu promocji.

Komplementarność międzyokresowa zapewniona jest poprzez kontynuację działań rewitalizacyjnych prowadzonych od roku 2004, co dotyczy kolejnych etapów rewitalizacji IV, VI i VII zgłoszonych do realizacji w okresie 2014-2020, a planowanych w poprzednich programach rewitalizacji (por. rozdz. Geneza opracowania GPR).

Zapewniona jest komplementarność źródeł finansowania poprzez projekty podstawowe, dla których przewidziano finansowanie ze środków zarówno publicznych (krajowych i zagranicznych), jak i prywatnych.

GPR zapewnia komplementarność problemową i przestrzenną oraz kompleksowość podejmowanych interwencji: ujmuje zarówno aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne, środowiskowe celów i działań rewitalizacyjnych:

- w programie wskazano powiązania wymienionych aspektów z celami szczegółowymi i kierunkami działań;
- w Załączniku nr 2. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przedstawiono powiązania każdego z projektów z odpowiadającym mu celem szczegółowym programu;

Przedsięwzięcia i projekty ujęte w GPR wzajemnie się dopełniają, zapewniając efektywne oddziaływania na cały obszar rewitalizacji. Planowane przedsięwzięcia nie niosą za sobą ryzyka niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna oraz przenoszenie problemów na inne obszary. Kwestie eliminowania zjawiska gentryfikacji podniesione są do rangi celów głównych programu, mając na uwadze integrację społeczności lokalnych i zapobieganie odpływowi mieszkańców. Założenia w zakresie polityki przestrzennej Miasta zapewniają uwzględnianie celów rewitalizacji przy podejmowaniu decyzji. Spójność polityki Miasta w tym zakresie gwarantuje skuteczność GPR.

IX. Indykatywne ramy finansowe z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł

Ze względu na przyjętą procedurę opracowywania projektu GPR i założenia dotyczące konsultacji społecznych i procesu wypracowywania i naboru projektów rewitalizacyjnych, przedstawiony w projekcie GPR plan finansowy ma charakter ramowy i może być zaktualizowany i uszczegółowiony w przyszłości. Ramy finansowe Programu przedstawiono w Załączniku nr 3 do niniejszego Programu.

X. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

GPR jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych i przestrzennych (infrastrukturalnych i środowiskowych). Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju³ wskazują, że prace nad z tymi potrzebami i oczekiwaniami,

- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu,
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

W realizacji GPR i samego procesu rewitalizacji podstawową rolę w budowaniu relacji z interesariuszami oraz w inicjowaniu współpracy pomiędzy sektorami odgrywają władze miejskie i wyznaczony podmiot zarządzający. Włączeniu różnych grup interesariuszy służyć powinien proces komunikacji społecznej, którego adresatami winni być:

- Komitet Rewitalizacji;
- społeczność lokalna (wspólnota mieszkańców), z uwzględnieniem specyficznych narzędzi kierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz kierowanych do mieszkańców pozostałych obszarów miasta i gminy;
- beneficjenci i potencjalni beneficjenci Programu;
- partnerzy społeczno-gospodarczy, organizacje pozarządowe, zawodowe, samorządy gospodarcze;
- właściwe władze publiczne (władze regionalne, administracja rządowa szczebla wojewódzkiego, władze publiczne gmin i powiatów sąsiedzkich, władze publiczne miast i gmin partnerskich);
- media (prasa, radio, telewizja o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim oraz media elektroniczne).

Proces komunikacji społecznej powinien mieć charakter interaktywny, ale co najmniej dwukierunkowy, tzn. pozwalać odbiorcom przekazów na formułowanie informacji zwrotnych i własnych opinii.

W odniesieniu do celów kierunkowych GPR przyjąć należy trzy kierunki działań informacyjnych i promocyjnych:

- zapewnienie sprawnego systemu informowania o działaniach podejmowanych w obszarze rewitalizacji i systemu interwencji w sytuacjach kryzysowych;
- skuteczne informowanie potencjalnych projektodawców i beneficjentów o możliwościach współpracy w procesie rewitalizacji;
- podniesienie świadomości opinii publicznej o przebiegu realizacji i rezultatach rewitalizacji.

Wśród proponowanych instrumentów komunikacji społecznej znajduje się:

- odpowiednie prawne i organizacyjne określenie sposobu działania, zadań i kompetencji Komitetu Rewitalizacji wraz z procesem informacji publicznej w tym zakresie;
- stworzenie w ramach oficjalnego portalu Chrzanowa e-One Stop Centre (elektronicznego Centrum Jednej Wizyty), pozwalającego na uzyskanie aktualnej informacji dot. procesu rewitalizacji oraz podobszarów rewitalizacji w zakresie:

³ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, op. cit.

1. działalności podmiotu zarządzającego i Komitetu Rewitalizacji
2. możliwości inwestowania,
3. ofert dzierżawy, najmu lokali użytkowych lub poddzierżawy, podnajmu lokalu lub pomieszczeń, w powstających lub modernizowanych w ramach Programu powierzchniach publicznych i użytkowych,
4. planowanych prac i ich przebiegu,
5. akcji informacyjnych, procesów konsultacyjnych, akcji promocyjnych i wizerunkowych obszaru,
6. informowania o warunkach włączenia się do GPR z nowymi działaniami i projektami, potencjalnych partnerów do projektu (prowadzenie bazy partnerów),
7. możliwości pozyskania środków na projekty związane z celami rewitalizacji,
8. przetargów i konkursów ofert organizowanych w ramach realizacji Programu.

Do obowiązków podmiotu zarządzającego należy inicjowanie i organizowanie dyskusji publicznej związanej z istotnymi fazami procesu rewitalizacji bądź zmianami mogącymi wpłynąć na jego realizację (np. przyjęcie nowych wytycznych, przystąpienie do tworzenia założeń na kolejny okres programowania, monitoring i ocena) z udziałem: przedstawicieli władz miejskich, Komitetu Rewitalizacji, przedstawicieli administracji regionalnej, instytucji uczestniczących w realizacji polityki regionalnej oraz innych zainteresowanych partnerów społeczno-gospodarczych (przedstawicieli organizacji pozarządowych, nauki, kultury, biznesu, samorządów zawodowych, itp.) – z wykorzystaniem instrumentów konsultacji społecznych i udziału mieszkańców wypracowanych w dotychczasowej praktyce działania Urzędu Miejskiego w Chrzanowie (spotkania/debaty publiczne, konkursy, badania społeczne (ilościowe i jakościowe), festyny, imprezy integracyjne, gremia opiniodawczo-doradcze).

Wśród instrumentów partnerstwa podmiot zarządzający wykorzystać winien:

- przygotowanie i bezpośrednie realizowanie planu partycypacji społecznej i promocji w partnerstwie z Komitetem Rewitalizacji;
- działania w zakresie nadzoru i wsparcia wypracowania oraz promocji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych oraz koordynację działań promocyjnych poszczególnych wnioskodawców,
- działania edukacyjne, szkolenia i seminaria dla podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji,
- konferencje, spotkania z przedstawicielami instytucji finansowych,
- stworzenie w ramach polityki Gminy oferty dla instytucji finansowych i inwestorów pragnących zainwestować w obszarze rewitalizacji,
- organizację wizyt studyjnych dla potencjalnych inwestorów i instytucji mogących współfinansować rewitalizację obszaru.

Wśród działań skierowanych do społeczności lokalnej można wykorzystać następujące instrumenty promocyjne, realizowane we współpracy z Komitetem Rewitalizacji:

- festyny, święta ulicy/osiedla,
- konkursy dla mieszkańców, dzieci i młodzieży,
- konkursy na koncepcje architektoniczno-urbanistyczne zagospodarowania terenów rewitalizowanych, organizowane przez Burmistrza Miasta bądź pod jego patronatem,
- konkursy w mediach (plastyczne, fotograficzne, dla wspólnot mieszkaniowych, inwestorów),
- uroczystości związane z zakończeniem realizacji projektów.

W ramach oceny i monitoringu realizacji GPR, będą prowadzone analizy i badania, wdrażane z udziałem partnerów społeczno-gospodarczych i mieszkańców, które obejmować mogą:

- monitoring odwiedzin stron internetowych dedykowanych GPR, przygotowywanie raportów z forum mieszkańców,
- prowadzenie badań opinii wśród mieszkańców, w tym obszaru rewitalizacji,

- prowadzenie badań opinii beneficjentów i wnioskodawców, dotyczących wdrożenia, realizacji, efektów GPR i realizowanych w jego ramach projektów,
- przygotowywanie raportów z wyników procesu ewaluacji GPR,
- przygotowywanie raportów i sprawozdań z realizacji przyjętego planu promocji.

Wybór konkretnych instrumentów współpracy oraz promocji uzależniony będzie od możliwości organizacyjnych i finansowych podmiotu zarządzającego i uwzględniać powinien doświadczenia Gminy Chrzanów w tym zakresie.

Działania i instrumenty wskazane powyżej znajdują swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w systemie celów i kierunków działań przyjętych w niniejszym Programie (patrz rozdział: Cele główne i szczegółowe rewitalizacji dla Chrzanowa).

XI. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania GPR, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania Programem w przyjętym przez Gminę Chrzanów systemie zarządzania w ogóle.

GPR zawiera system zarządzania procesem rewitalizacji. Wśród struktur organizacyjnych biorących udział w realizacji Programu Rewitalizacji, wymienić należy dwa typy podmiotów:

- podmioty wykonawcze, czyli jednostki realizujące poszczególne zadania (projekty ujęte w Programie),
- podmioty zarządzające, czyli jednostki nadzorujące oraz koordynujące wdrożenie Programu, jako całości, a przy tym prowadzące monitoring i ocenę programu.

Dla określenia systemu wdrażania samego GPR kluczowe znaczenie mają **podmioty zarządzające**, do których zaliczyć należy następujące struktury bezpośrednio zaangażowane w zarządzanie Programem:

- organy gminy, powołane do zarządzania samorządem gminnym, na podstawie ustawowego umocowania (Rada Miejska, Burmistrz Gminy Chrzanów),
- Urząd Miejski i jego komórki organizacyjne, zespoły zadaniowe wyodrębnione ze struktury Urzędu lub gminne jednostki poza strukturą Urzędu Miejskiego, działające na podstawie Statutu Gminy Chrzanów i regulaminu organizacyjnego,
- specjalny podmiot zarządzający Programem,
- Komitet Rewitalizacji.

Rola organów Gminy w zarządzaniu Gminnym Programem Rewitalizacji

Niezbędna i szczególna rola w zarządzaniu Programem przypada **organom Gminy** i polega na jego: ukierunkowaniu, uchwaleniu, kontrolowaniu i ocenie z punktu widzenia lokalnej strategii rozwoju. Ma to generalne znaczenie w związku z wagą realizacji Programu dla uszczegółowienia i wcielania w życie instrumentów rozwoju Gminy, pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych, itp.

Do wyłącznych kompetencji Rady Miejskiej należą:

- uchwalenie GPR, jego aktualizacja z własnej inicjatywy lub na wniosek Burmistrza Gminy Chrzanów, w tym wyznaczanie lub aktualizacja w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji;
- wprowadzanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w GPR, służących realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.);
- uchwalanie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia oraz uchwały w sprawie miejscowego planu rewitalizacji;
- podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji i innych działań dotyczących tej strefy;
- nadzór nad realizacją GPR przez Burmistrza Gminy Chrzanów;
- delegowanie na rzecz Burmistrza Gminy Chrzanów prawa do wprowadzania operacyjnych modyfikacji elementów wykonawczych GPR dotyczących harmonogramu realizacji projektów;
- inne kwestie zastrzeżone przez ustawy.

Do kompetencji Burmistrza Chrzanowa należy:

- przystąpienie do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji oraz sporządzenie projektu GPR;
- występowanie do różnych instytucji i organów administracji z prośbą o zaopiniowanie projektu GPR, jeśli to wymagane obowiązującymi przepisami prawa;
- przeprowadzanie konsultacji społecznych;
- zwracanie się o udostępnianie informacji do analiz i diagnozy do odpowiednich podmiotów;

- realizacja zapisów GPR, m.in. poprzez wyznaczenie podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie GPR i nadzór nad jego działalnością oraz zapewnienie i uwzględnienie w planach budżetowych finansowania zadań ujętych w Programie, zgodnie z założonym udziałem Gminy Chrzanów;
- sporządzenie projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniający ustalenia uchwalonego GPR;
- wnioskowanie do Rady Miejskiej o podjęcie uchwały w sprawie realizacji na obszarze specyficznych instrumentów przewidzianych przez obowiązujące akty prawne w zakresie rewitalizacji (np. ustalenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji, Miejsowego Planu Rewitalizacji);
- wdrażanie określonych uchwałami Rady Miejskiej instrumentów rewitalizacji;
- realizacja zadań związanych z procesami monitoringu, oceny i modyfikacji GPR (zgodnie z zapisami poniżej);
- prowadzenie analiz (służących ocenie aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji) oraz pozyskiwanie niezbędnych danych;
- powołanie Komitetu Rewitalizacji z udziałem przedstawicieli jednostek miejskich oraz reprezentantów innych instytucji publicznych a także z udziałem partnerów społecznych i gospodarczych; zapewnienie obsługi organizacyjnej Komitetu Rewitalizacji;
- inne kwestie zastrzeżone przez ustawy.

Rola podmiotu zarządzającego – Pełnomocnik ds. Rewitalizacji

Ze względu na zintegrowany charakter GPR oraz potrzebę współpracy z lokalnymi partnerami, szczególne znaczenie ma struktura organizacyjna i model funkcjonowania podmiotu zarządzającego Programu i szerzej procesu rewitalizacji.

W związku z tym, że wdrażanie GPR wymaga podejmowania szerokiego wachlarza różnorodnych działań o charakterze wykonawczym, z założenia powinno stanowić wyłączone zadanie określonej jednostki – podmiotu zarządzającego (określany bywa mianem operatora lub zarządcy).

Wśród zadań podmiotu zarządzającego znajdują się takie elementy procesu zarządzania rewitalizacją, jak:

- kontynuacja procesu planowania,
- realizacja Programu, w znaczeniu koordynacji i animowania działań Gminy oraz Partnerów, w kierunku przestrzegania zasad wdrożenia, wymagań wewnętrznych (Gminy) i zewnętrznych (wytyczne UE, ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego i Województwa Małopolskiego w odniesieniu do Regionalnego Programu Operacyjnego), a także spójności Programu,
- organizacja procesu upowszechnienia GPR i komunikacji społecznej (organizacje pożytku publicznego, przedsiębiorcy, spółdzielnie mieszkaniowe, struktury partnerstwa publiczno – prywatnego),
- monitoring realizacji GPR,
- sprawozdawczość i wewnętrzna ocena efektów GPR.

Podmiot zarządzający powinien dysponować mechanizmami motywacyjnymi, mogącymi zainteresować użytkowników i potencjalnych inwestorów, a także pozwalającymi wzmacniać wiarygodność GPR i wykazywać inwestorom ich interes w przystąpieniu do niego. Do zakresu jego **zadań zalicza się działania**, wymagające szerokiej wiedzy i doświadczenia w zakresie:

- wymagań Unii Europejskiej w odniesieniu do wspierania rozwoju regionalnego w kwestiach: sposobów finansowania programów rewitalizacji, zasad udziału poszczególnych partnerów, a także wymogów unijnych i krajowych dotyczących sfery zamówień publicznych,
- przygotowywania biznes-planów i studiów wykonalności projektów pod kątem RPO WM 2014-2020 i/lub innych źródeł finansowania,
- koordynacji publicznych i prywatnych programów inwestycyjnych wraz i ich finansowaniem i wdrażaniem,

- animowania partnerstwa różnych podmiotów, a w tym: ich identyfikacji, określania grup interesów, zarządzania konfliktami interesów i ich usuwania, prowadzenia mediacji i dochodzenia do konsensusu,
- zarządzania kwestiami społecznymi, dotyczącymi: przesiedleń, współpracy z pracownikami służb socjalnych, współpracy między różnymi partnerami rynku mieszkaniowego w sektorze socjalnym,
- problematyki badań społecznych,
- problemów bezrobocia i marginalizacji społecznej oraz włączania się w programy zatrudnienia bezrobotnych.

Ze względu na realizację zasady partnerstwa zadania podmiotu zarządzającego, obejmować powinny:

- utrzymywanie stałych kontaktów z jednostkami wdrażającymi GPR, w tym z partnerami społeczno-gospodarczymi,
- monitorowanie zadań realizowanych przez podmioty objęte Programem,
- pomoc w przygotowaniu i promocji projektów partnerów.

Znaczny ciężar realizacji procesu rewitalizacji i samych projektów spoczywa na samorządzie gminnym, zgodnie z polityką Gminy Chrzanów realizowaną od lat oraz w zgodzie systemem prawnym Państwa, określającym rewitalizację jako jedno z zadań własnych gmin. Gmina Chrzanów podjęła już wiele działań związanych z planowaniem, zarządzaniem i realizacją procesu rewitalizacji miejskiej. Pomimo udziału partnerów społeczno-gospodarczych przyjęto zatem, iż rolę operatora pełnić powinny podmioty publiczne z uwzględnieniem roli konsultacyjno-opiniotwórczej Komitetu Rewitalizacji.

Szeroki zakres działań tego podmiotu, opisany powyżej, wymaga wyznaczenia podmiotu zarządczego o sformalizowanej strukturze. Istniejącą praktyką jest powoływanie Pełnomocnika ds. Rewitalizacji ze wskazaniem wydziału (innej komórki Urzędu i/ lub zespołu zadaniowego), który będzie wspierał go w wykonywaniu tych zadań. Burmistrzowi Gminy Chrzanów pozostawia się zakres przekazanych drodze upoważnienia Pełnomocnikowi zadań.

Ze względu na zakres kompetencji i zadań jednostką wspierającą Pełnomocnika ds. Rewitalizacji (powoływanego przez Burmistrza spośród Zastępców Burmistrza lub urzędu) powinien stać się Wydział Funduszy Pomocowych i Inwestycji. Ze względu na szerokie spektrum działań składających się na proces rewitalizacji, powołać należy dodatkowo, jako wsparcie merytoryczne i doradcze międzywydziałowy zespół ds. rewitalizacji.

Międzywydziałowy zespół ds. rewitalizacji

W celu koordynacji działań Gminy w zakresie rewitalizacji rekomenduje się powołanie w strukturze Urzędu Miejskiego stałego zespołu ds. rewitalizacji o interdyscyplinarnym charakterze w skład którego wejść powinni przedstawiciele następujących komórek Urzędu:

- Wydział Funduszy Pomocowych i Inwestycji,
- Biuro Promocji i Rozwoju Gminy,
- Wydział Spraw Społecznych,
- Wydział Architektury i Urbanistyki.

Do głównych zadań zespołu należeć będzie:

- koordynacja pracy wydziałów merytorycznych i gminnych jednostek organizacyjnych w zakresie aktualizacji i realizacji GPR,
- koordynacja pracy w zakresie przygotowywania projektów rewitalizacyjnych,
- udział w procesie monitoringu i ewaluacji projektów i samego GPR,
- dostarczanie niezbędnych danych i informacji Pełnomocnikowi ds. Rewitalizacji niezbędnych w procesie planowania, wdrażania oraz ewaluacji GPR .

Komitet Rewitalizacji

Dla prowadzenia rewitalizacji wymagana jest m.in. realizacja, wynikającej z art. 5 ust. 1 unijnego rozporządzenia nr 1303/2013⁴, zasady partnerstwa, polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Komitet Rewitalizacji (Komitet, KR) to ustawowo określona, formalna struktura zapewniająca współdziałanie organów gminy, mieszkańców i interesariuszy z obszaru rewitalizacji. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele:

- wybrani przez Radę Miejską,
- wskazani przez Burmistrza Gminy Chrzanów,
- przedstawiciele interesariuszy (mieszkańców, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i in.).

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza. Po uchwaleniu GPR, decyzję o składzie i zasadach działania KR podejmuje, w drodze uchwały, Rada Miejska w Chrzanowie (w terminie nie dłuższym niż trzy miesiące od dnia uchwalenia GPR). Podjęcie uchwały poprzedzone zostanie konsultacjami społecznymi.

Zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie współpraca z Gminą Chrzanów podczas realizacji i monitorowania GPR oraz udział w procesie aktualizacji Programu. Celem Komitetu jest przede wszystkim koordynacja przedsięwzięć podejmowanych na obszarze rewitalizacji oraz udział w monitoringu i ewaluacji GPR. Komitet pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza Miasta, w tym dla Pełnomocnika ds. Rewitalizacji. Do jego podstawowych zadań należeć będzie opiniowanie:

- projektu GPR oraz planowanych zmian i modyfikacji Programu w tym udział w ocenie zgłaszanych projektów rewitalizacyjnych,
- projektów dokumentów programowych Gminy Chrzanów oraz aktów planistycznych, związanych z problematyką rewitalizacji tj. projektów uchwał o ustanowieniu specjalnych instrumentów rewitalizacji wynikających z obowiązujących aktów prawnych,
- sprawozdań, raport z monitoringów i ewaluacji GPR oraz projektów rewitalizacyjnych.

Komitet Rewitalizacji brać będzie udział w działaniach promocyjnych i *Public Relations*. Na wszystkich etapach realizacji GPR (od opracowywania uchwał realizujących Program, poprzez proces realizacji aż po monitoring i ocenę) Komitet prowadzi współpracę z organami gminy.

Obsługę organizacyjną Komitetu zapewni Burmistrz Gminy Chrzanów. Do zadań Burmistrza w związku z powołaniem Komitetu Rewitalizacji, należy zapewnienie odpowiedniej koordynacji działania Komitetu z innymi gminnymi komisjami stałymi i doraźnymi. W przypadku, gdy Komitet Rewitalizacji zajmuje stanowisko w drodze głosowania, przedstawiciele gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, w tym gminnych osób prawnych, nie biorą udziału w głosowaniu, jeżeli dotyczy ono projektów dokumentów, których opracowanie jest Burmistrza. Za udział w pracach komitetu nie przewiduje się wynagrodzeń ani diety.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Procedura przygotowywania projektów

W celu zaktywizowania społeczności lokalnej i wypracowania kompleksowych interwencji służących rozwiązaniu zdiagnozowanych problemów, konieczne jest włączenie mieszkańców w proces wypracowywania projektów rewitalizacyjnych. Tworzenie projektu może się odbywać z wykorzystaniem różnych form konsultacji społecznych np.: spotkań, debat, warsztatów, spacerów studyjnych, wywiadów, z wykorzystaniem grup przedstawicielskich lub w formule zbierania pomysłów ustnych i pisemnych. Inicjowanie procesu wypracowywania przedsięwzięć społecznych musi w początkowym etapie wdrażania GPR uwzględniać wsparcie i pomoc służb miejskich oraz Komitetu Rewitalizacji.

Ze względu na konieczne wsparcie władz Gminy dla beneficjentów i wnioskodawców GPR, rekomenduje się opracowanie procedury przygotowywania projektów, która określi zakres wymagań wobec projektów i wnioskodawców oraz zakres wsparcia, które można przy przygotowywaniu projektów otrzymać ze strony Urzędu Miejskiego w Chrzanowie.

Proponuje się, aby procedura obejmowała trzy etapy przygotowywania projektów rewitalizacji:

- Inicjowanie projektu.
- Opracowanie zarysu projektu.
- Planowanie projektu.

Inicjowanie projektu

Inicjowanie projektów rewitalizacji jest jednym z zadań: Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, Komitetu Rewitalizacji. Z inicjatywą projektu może wystąpić także podmiot zewnętrzny, w tym osoba prywatna. Inicjator przedstawia swoją propozycję na piśmie Pełnomocnikowi ds. Rewitalizacji, który przekazuje ją Komitetowi do zaopiniowania.

Zarys projektu

Po przedstawieniu inicjatywy projektu jego pomysłodawca, z pomocą Komitetu Rewitalizacji i Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, w drodze diagnozy, analiz oraz konsultacji opracowuje dokument „Zarys projektu”. Zarys projektu opracowany przez inicjatora bez udziału KR i Pełnomocnika poddawany jest jego wstępnej weryfikacji przez międzywydziałowy zespół ds. rewitalizacji a następnie przez KR. Niezbędne informacje, które musi zawierać dokument, obejmują takie elementy, jak:

- nazwa projektu;
- wnioskodawca;
- kierownik projektu, zespół projektowy;
- cele projektu;
- główne produkty i rezultaty projektu;
- ogólny zakres projektu;
- rezultaty realizacji projektu;
- przewidywane trudności w realizacji projektu;
- nawiązanie do spójności ze strategią i polityką Gminy Chrzanów;
- formuła realizacji projektu;
- źródła finansowania projektu;
- szacunkowe koszty realizacji projektu;
- wstępny i ogólny harmonogram.

Zweryfikowany pozytywnie przez KR „Zarys projektu” pozwala na rozpoczęcie etapu planowania projektu. Zarys projektu może być, a jeśli KR w swojej opinii stwierdzi taką potrzebę – musi być, poddany procesowi konsultacji społecznych (w określonym w opinii zakresie). Konsultacje społeczne organizuje Pełnomocnik ds. Rewitalizacji w partnerstwie z wnioskodawcą.

Planowanie projektu

Planowaniem projektu zajmuje się kierownik projektu wraz z zespołem projektowym, przy wsparciu merytorycznym i organizacyjnym pełnomocnika ds. rewitalizacji. Projekty rewitalizacyjne inicjowane

przez jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego oraz jednostki organizacyjne Gminy są planowane, a następnie wdrażane przez pracowników tych jednostek.

Na etapie planowania kierownik projektu wraz z zespołem projektowym poszerza założenia zarysu projektu o:

- zakres rzeczowy projektu;
- harmonogram projektu;
- zakres dopuszczalnych zmian w projekcie;
- plan komunikacji i promocji;
- budżet projektu z uwzględnieniem źródeł finansowania;
- określenie wstępnych ryzyk projektu.
- analizę kosztów i korzyści projektu;
- analizę wykonalności organizacyjnej i prawnej (w tym plan zarządzania zespołem oraz założenie dotyczące zarządzania i utrzymania efektów projektu).

W wyniku tych działań opracowana zostaje „Karta projektu rewitalizacyjnego”, będąca podstawą do rozpoczęcia procedury ujęcia projektu w wykazie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz opracowywania wniosków o (do)finansowanie czy innych dokumentów wymaganych przez konkretną instytucję finansującą (jak np. biznesplan, studium wykonalności, ocena skutków).

XII. System monitoringu i oceny.

Ocena Gminnego Programu Rewitalizacji

Celem ewaluacji jest ocena jakości, skuteczności i spójności podejmowanych działań rewitalizacyjnych. Ocena udziela odpowiedzi na pytanie o celowość/trafność i wartość dodaną interwencji planowanej, przeprowadzanej lub zakończonej. Wyniki oceny należy wykorzystywać w celu jak najlepszego dopasowania realizowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb oraz najbardziej efektywnego wydatkowania środków. Determinantą procesu ewaluacji jest dostępność danych i terminowość raportowania przez podmioty zaangażowane w system zarządzania GPR. W ramach oceny bada się sam Program oraz jego efekty długotrwałe, czyli oddziaływania. Wiąże się ona zatem ściśle z monitoringiem.

Ocena przed realizacją programu (ocena ex-ante)

Celem oceny *ex-ante* jest dostarczenie danych dla przygotowania (aktualizacji) Programu, dzięki oparciu się na doświadczeniach z ubiegłych okresów programowania (wynikach oceny *ex-post*). Zakłada się, iż organizowanie kolejnych ocen *ex-ante* wiązać się będzie z aktualizacją Programu, wynikającą z kolejnych okresów programowania oraz należeć będzie do obowiązków Pełnomocnika ds. Rewitalizacji. Ocena projektu Gminnego Programu Rewitalizacji należy także do kompetencji Komitetu Rewitalizacji, jeżeli został on powołany na tym etapie.

Ocena na zakończenie Programu (ocena ex-post)

Celem oceny *ex-post* będzie określenie długotrwałych efektów wdrożenia GPR, w tym wielkości zaangażowanych środków, skuteczności i efektywności pomocy. Z ewaluacji końcowej wynikać powinny wskazania odnośnie do dalszych kierunków polityki rozwoju Gminy, szczególnie w zakresie zdefiniowania czynników, które przyczyniły się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania GPR.

Za organizację procesu ewaluacji końcowej odpowiadać powinien Pełnomocnik ds. Rewitalizacji, działający z upoważnienia Burmistrza Gminy Chrzanów oraz Rada Miejska, jako organ przyjmujący wyniki oceny. Ocenę przeprowadzić powinni niezależni ewaluatorzy.

W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji niniejszego Programu, że osiągnięto cele rewitalizacji w nim zawarte, Rada Miejska uchyla uchwałę w sprawie GPR w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza Gminy Chrzanów.

Ocena bieżąca (ocena on-going)

Niezależnie od prowadzenia powyżej wymienionych form ewaluacji, bieżącą ocenę GPR inicjować może także Komitet Rewitalizacji, wskazując Burmistrzowi Gminy Chrzanów na taką potrzebę. Przedmiotem oceny bieżącej jest efektywność stosowanych instrumentów i całego systemu wdrażania. GPR podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Burmistrza Chrzanowa (upoważnionego Pełnomocnika ds. Rewitalizacji) co najmniej raz na 3 lata. Ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

Kryteria oceny GPR

Jako główne kryteria oceny GPR przyjąć należy następujące kryteria:

- Trafność – w jakim stopniu cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetom na danym poziomie analizy, np. na poziomie obszaru rewitalizacji, Gminy, regionu. Trafność jest głównym kryterium przy przeprowadzaniu oceny *ex-ante* i *mid-term*.
- Efektywność – pozwala ocenić stosunek poniesionych nakładów (zasobów finansowych, zasobów ludzkich i poświęconego czasu) do uzyskanych wyników i rezultatów.
- Skuteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia, zdefiniowane na etapie programowania, zostały osiągnięte.
- Użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie GPR odpowiada potrzebom grup docelowych.
- Trwałość – kryterium pozwalające ocenić, na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem GPR będą trwać po jego zakończeniu. Ma zastosowanie przy ocenie wartości w kategoriach jego użyteczności, w dłuższej perspektywie czasowej.

Monitorowanie celów i efektów rzeczowych

Monitorowanie służy zagwarantowaniu realizacji celów głównych i szczegółowych określonych w Programie (monitoring rzeczowy) oraz odpowiedniej absorpcji środków nań przewidzianych (monitoring finansowy). Mierzeniu postępu realizacji celów oraz ocenie efektywności wdrażania w ujęciu rzeczowym i finansowym służą wskaźniki Programu. Przedstawiony poniżej system monitorowania uwzględnia współfinansowanie projektów ze środków RPO WM na lata 2014-2020.

Z monitoringiem ściśle związana jest sprawozdawczość, obejmująca zbieranie informacji dotyczących wdrażania Programu z uwzględnieniem celów i działań w postaci danych liczbowych, finansowych, wskaźników i innego rodzaju informacji oraz przekazywanie ich odpowiednim podmiotom w określonej formie i terminach dla potrzeb monitorowania celów i efektów rzeczowych.

W założonym systemie zarządzania do podmiotów biorących udział w monitoringu zaliczyć należy w szczególności:

- w odniesieniu do monitoringu GPR:
 - Radę Miejską w Chrzanowie,
 - Burmistrza Gminy Chrzanów,
 - Komitet Rewitalizacji,
 - Pełnomocnika ds. Rewitalizacji wraz z międzywydziałowym zespołem ds. rewitalizacji,
 - Wnioskodawców GPR;
- w odniesieniu do monitoringu projektów ujętych w GPR:
 - Komitet Rewitalizacji,
 - Pełnomocnika ds. Rewitalizacji,
 - Wnioskodawców GPR;
- w odniesieniu do monitoringu projektów otrzymujących wsparcie w ramach środków RPO WM na lata 2014–2020:
 - Instytucję Zarządzającą,
 - Komitet Monitorujący.

Dla osiągnięcia wskaźników niniejszego Programu szczególna rola w procesie monitoringu przypada wnioskodawcom, którzy mają obowiązek monitorowania wdrażania poszczególnych ujętych w nim projektów, w tym przygotowywania i przedkładania np. instytucji zarządzającej RPO WM sprawozdań z ich realizacji, w tym w ramach składania wniosków o płatność. Na poziomie monitorowania głównym podmiotem monitorującym oraz dokonującym oceny osiągnięcia założonych wskaźników powinien stać się Komitet Rewitalizacji i Pełnomocnik ds. Rewitalizacji z pomocą międzywydziałowego zespołu ds. rewitalizacji, a w odniesieniu do osiągnięcia celów głównych i szczegółowych – Burmistrz Gminy Chrzanów.

Jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego lub jednostki organizacyjne Gminy będą brały bezpośredni udział w monitorowaniu projektów zgłoszonych i zarządzanych przez siebie, tak jak każdy wnioskodawca GPR. Jednym z celów monitoringu jest dostarczanie informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania – na poziomie pojedynczego projektu i całego Programu.

W zależności od charakteru dostarczanych danych monitoring dzieli się na rzeczowy i finansowy. Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu GPR oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do ustalonych celów. Monitorowanie rzeczowe i finansowe odbywać się powinno na podstawie dostarczanych sprawozdań z realizacji rocznych i końcowych. Sprawozdawczość zakłada bieżący i okresowy przepływ informacji, co pozwala na weryfikację nieprawidłowości w procesie wdrażania i monitorowania.

Zbiór wskaźników monitorowania i ewaluacji GPR wraz z ich sprecyzowaniem

Wskaźniki monitorowania podzielono na kategorie: produktu, rezultatu i oddziaływania. Wszystkie wskaźniki mierzone będą cyklicznie. Częstotliwość pomiaru wskaźników jest uzależniona od kategorii wskaźnika. Bazowym okresem, do którego porównywane są zmiany wskaźników, jest rok (lub jego ostatni kwartał) poprzedzający rok, w którym rozpoczęto wdrażanie nowej edycji GPR.

Częstotliwość pomiaru w zależności od kategorii wskaźników i przedmiotu sprawozdawczości przedstawia poniższa tabela.

Tab. 7 Częstotliwość sprawozdawczości z uwzględnieniem pomiaru wskaźników w okresie 2014–2020

Przedmiot sprawozdawczości	Wskaźniki produktu i rezultatu	Wskaźniki oddziaływania	Podmiot składający sprawozdanie	Podmiot Monitorujący
Projekt	Corocznie lub po zakończeniu projektu	-	Wnioskodawca, Pełnomocnik ds. Rewitalizacji	Pełnomocnik ds. Rewitalizacji (wszystkie projekty); podmioty wynikające z systemu instytucji finansujących; Komitet Rewitalizacji
Cel kierunkowy	Corocznie	Co najmniej raz na 3 lata	Pełnomocnik ds. Rewitalizacji	Burmistrz Gminy Chrzanów Komitet Rewitalizacji
Program Rewitalizacji	Corocznie	co najmniej raz na 3 lata	Pełnomocnik ds. Rewitalizacji lub Burmistrz Gminy Chrzanów	Rada Miejska; Komitet Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Proponuje się następujące rodzaje wskaźników odnoszących się do projektów wdrażających cele GPR.

Tab. 8 Wskaźniki produktu i rezultatu projektów GPR

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło informacji
Wskaźniki produktu			
1.	Liczba budynków zrewitalizowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych w obszarze rewitalizacji	szt.	Sprawozdanie wnioskodawcy
2.	Powierzchnia budynków zrewitalizowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych w obszarze rewitalizacji	m ²	
3.	Powierzchnia placów miejskich/ulic/ wnętrz kwartałów poddana rewitalizacji w obszarze rewitalizacji	m ²	
4.	Ilość wydarzeń: edukacyjnych (w tym: szkoleniowych), kulturalnych (np. spektakli), wystawowych zorganizowanych na Obszarze Rewitalizacji	szt.	
5.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem	os.	
6.	Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub w postaci programów stypendialnych	os.	
7.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wspartych w ramach projektów rewitalizacyjnych	szt.	
8.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	
9.	Liczba przebudowanych / przekształconych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	
Wskaźniki rezultatu			
1.	Liczba odbiorców projektu (np. uczestników imprez)	osoba	Sprawozdanie Pełnomocnika ds. Rewitalizacji, opracowane na podstawie sprawozdań wnioskodawców
2.	Liczba osób przeszkolonych	osoba	
3.	Liczba utworzonych nowych miejsc pracy	etaty	
4.	Liczba nowo powstałych małych i średnich przedsiębiorstw	szt.	
5.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w wyniku realizacji projektów	os.	

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Źródło informacji
6.	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka	os.	
7.	Liczba osób mieszkańców obszaru rewitalizacji pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy	os.	
8.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje	os.	
9.	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych lub zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu	szt.	
10.	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	

Źródło: opracowanie własne.

Ich oszacowanie na etapie opracowywania Programu możliwe jest tylko w oparciu o informacje zawarte w projektach, zgłoszonych w wyniku otwartego naboru. Uzyskane dane o spodziewanych efektach projektów zawarto w Załączniku nr 2.

Zmiany GPR i modyfikacje systemu wdrażania

W przypadku stwierdzenia, że GPR wymaga zmiany, Burmistrz Gminy Chrzanów występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię Komitetu Rewitalizacji.

Zmiana niniejszego Programu następuje w trybie, w jakim jest on uchwalany. Zmiany w GPR odpowiadają na potrzeby, wynikające z ewaluacji, opartej na systematycznym monitoringu. Przede wszystkim stanowią reakcję na zmiany w otoczeniu Programu (w tym zmiany w obowiązującym systemie prawnym).

Spis tabel

Tab. 1. Obszar rewitalizacji w Gminie Chrzanów	11
Tab. 2 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Śródmieście	13
Tab. 3 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Rospontowa.....	14
Tab. 4 Problemy i oczekiwania dotyczące Podobszaru Stella.....	15
Tab. 5 Cele i kierunki działań GPR.....	30
Tab. 6 Cele główne GPR i ich skwantyfikowane wskaźniki.....	34
Tab. 7 Częstotliwość sprawozdawczości z uwzględnieniem pomiaru wskaźników w okresie 2014–2020	61
Tab. 8 Wskaźniki produktu i rezultatu projektów GPR	61

Spis rycin

Ryc. 1. Położenie obszarów zdegradowanych	10
Ryc. 2 Mapa pogładowa granic podobszaru rewitalizacji Śródmieście	11
Ryc. 3 Mapa pogładowa granic podobszaru rewitalizacji Kolonia Rospontowa	12
Ryc. 4 Mapa pogładowa granic podobszaru rewitalizacji Kolonia Stella	12

Załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Załącznik nr 1 Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chrzanów

Załącznik nr 2 Lista projektów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Załącznik nr 3 Indykatywne ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Załącznik nr 4 Zestawienie uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Załącznik nr 5 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Chrzanów

Załącznik nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Chrzanów

Chrzanów, 2016

Spis treści

1	Wprowadzenie i geneza Opracowania	4
2	Ogólne informacje o gminie	5
2.1	Położenie na tle regionu	5
2.2	Podział administracyjny gminy	6
2	Sfera społeczna.....	8
2.3	Zmiany liczby mieszkańców	8
2.4	Struktura demograficzna	9
2.5	Poziom edukacji i kapitał społeczny	10
2.6	Kapitał społeczny	11
2.7	Poziom bezrobocia	13
2.8	Ubóstwo i wykluczenie społeczne.....	15
2.9	Społeczne aspekty mieszkalnictwa.....	19
2.10	Poziom bezpieczeństwa publicznego i patologie społeczne.....	23
3	Sfera gospodarcza.....	29
3.1	Przedsiębiorczość i rynek pracy	29
3.2	Struktura gospodarki	31
3.3	Budownictwo mieszkaniowe.....	33
4	Sfera środowiskowa	35
4.1	Jakość powietrza.....	35
4.2	Klimat akustyczny	37
4.3	Walory przyrodnicze i tereny zielone.....	37
5	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	41
5.1	Struktura przestrzenna Gminy i użytkowanie terenu	41
5.2	Charakterystyka osiedli i sołectw Gminy Chrzanów	41
5.3	Stan sieci drogowej i transport publiczny.....	45
5.4	Dostępność usług publicznych – edukacja	46
5.5	Jakość przestrzeni w Gminie Chrzanów – wyniki badań własnych.....	46
5.6	Ochrona zabytków	48
5.6.1	Strefy ochrony konserwatorskiej	48
5.6.2	Obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków	50
6	Sfera techniczna	54
6.1	Stan i jakość zasobu mieszkaniowego.....	54
6.2	Zasób komunalny Gminy	55
6.3	Potrzeby remontowe.....	56
7	Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	58
7.1	Definicja obszaru zdegradowanego i metodyka delimitacji.....	58

7.2	Negatywne zjawiska społeczne	59
7.3	Negatywne zjawiska gospodarcze	61
7.4	Negatywne zjawiska środowiskowe	62
7.5	Negatywne zjawiska w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	63
7.6	Negatywne zjawiska w sferze technicznej	66
7.7	Granica obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	67
7.8	Obszar rewitalizacji	69
8	Spis tabel	70
9	Spis rycin	71
10	Załączniki	71

1 Wprowadzenie i geneza Opracowania

1. Urząd Miejski w Chrzanowie przystąpił do procesu, w efekcie którego opracowany zostanie Gminny Program Rewitalizacji Gminy Chrzanów (zwany GPR).
2. Na podstawie umowy z firmą Aleksander Noworól Consulting, wyłonioną jako wykonawcę projektu GPR, proces opracowywania Programu obejmuje m.in.:
 - a) Opracowanie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla terenu Gminy Chrzanów;
 - b) Wyznaczenie granic obszarów zdegradowanych – delimitacja obszaru rewitalizacji.
3. Niniejszy dokument stanowi Diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Chrzanów, wraz z propozycją delimitacji, o której mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777), w art. 8. 1.: „W przypadku gdy gmina zamierza realizować zadania własne, o których mowa w art. 3 ust. 1, rada gminy wyznacza, w drodze uchwały, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.” oraz w art. 10. 1. „Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.” i art. 10.2 „Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.
4. Diagnoza przedkładana jest Zamawiającemu wraz z załącznikiem do uchwały, o której mowa w art. 8 ustawy o rewitalizacji, w postaci mapy w skali co najmniej 1: 5000, sporządzonej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne, na której wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.
5. Diagnoza niniejsza wraz wyznaczonym obszarem zdegradowanym i obszarem rewitalizacji, opracowane zostały przez firmę ALEKSANDER NOWORÓL KONSULTING na zlecenie Gminy Chrzanów przez zespół autorski w składzie:
 - a. prof. dr hab. inż. arch. Aleksander Noworól – główny konsultant,
 - b. dr Kamilla Noworól – kierownik tematu,
 - c. mgr Paweł Hałat,
 - d. mgr inż. arch. Leszek Jasiński,
 - e. mgr Katarzyna Marchewczyk.

2.2 Podział administracyjny gminy

Gmina Chrzanów jest gminą miejsko-wiejską i zajmuje powierzchnię 79,4 km². Wg danych Urzędu Miejskiego w Chrzanowie zamieszkiwało ją w 2015 r. 45,2 tys. mieszkańców. Mieszkańcy gminy Chrzanów stanowią ponad 1% populacji regionu i ok. 36% ludności powiatu chrzanowskiego.

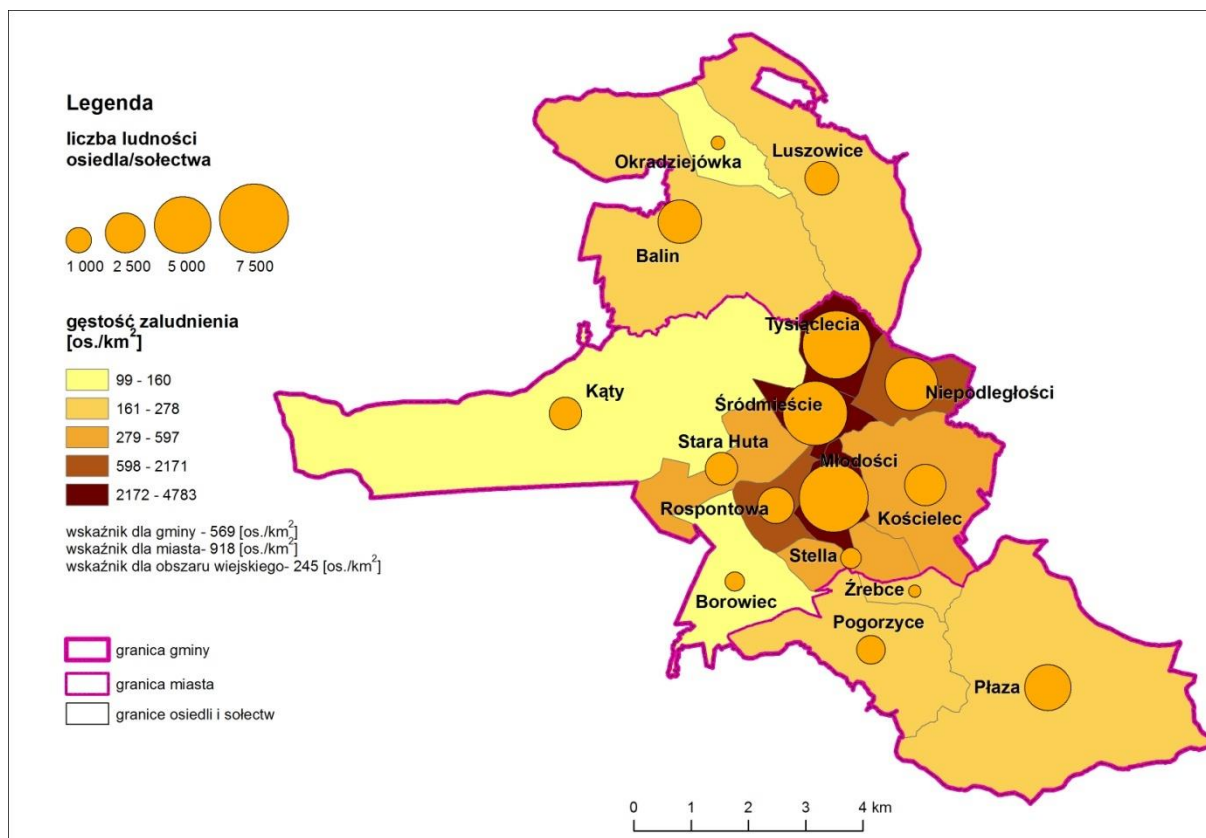
Miasto Chrzanów zajmuje powierzchnię 38,3 km² (48% powierzchni Gminy), i zamieszkiwane jest przez 35,1 tys. mieszkańców (77% ludności Gminy). Na obszarze wiejskim, o powierzchni 41,1 km² mieszka 10 tys. mieszkańców. Jednostkami pomocniczymi na terenie miasta są osiedla, a na obszarze wiejskim Gminy – sołectwa. Miasto jest podzielone na 10 osiedli, o bardzo zróżnicowanej liczbie mieszkańców – od kilkuset osób do ponad 7 tys. (Tab. 1). Na obszar wiejski składa się natomiast 6 sołectw – po trzy na północ i południe od miasta (Ryc. 2), przy czym sołectwa Okradziejówka i Żrebce stanowią przysiółki większych wsi – odpowiednio - Balina i Pogorzyc.

Gmina cechuje się dużym zróżnicowaniem gęstości zaludnienia (Ryc. 2). Najgęściej zaludnione obszary znajdują się w centralnej części Chrzanowa – w os. Śródmieście, Młodości i Północ-Tysiąclecie, gdzie liczba osób na km² osiąga ok. 4 tys. Gęstość zaludnienia w sołectwach oraz peryferyjnych, zalesionych osiedlach Miasta (Kąty, Borowiec) jest nawet kilkadziesiąt razy mniejsza.

Tab. 1. Liczba ludności, powierzchnia i gęstość zaludnienia osiedli Chrzanowa (2015 r.)

Jednostka terytorialna	Powierzchnia [km ²]	Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia na 1 km ²
Osiedle Borowiec	3,6	584	160
Osiedle Kąty	16,8	1 674	99
Osiedle Kościelec	5,1	2 698	530
Osiedle Młodości	1,6	7 446	4 783
Osiedle Niepodległości	2,0	4 449	2 171
Osiedle Północ-Tysiąclecie	1,9	7 327	3 898
Osiedle Rospontowa	1,4	2 025	1 441
Osiedle Stara Huta	2,8	1 680	597
Osiedle Stella	1,6	690	427
Osiedle Śródmieście	1,4	6 542	4 781
Miasto Chrzanów	38,3	35 115	918
Balin	11,4	2 983	262
Lusowice	7,9	1 818	230
Okradziejówka	1,8	284	159
Plaza	13,8	3 416	247
Pogorzyc	5,3	1 322	248
Żrebce	0,8	231	278
Obszar wiejski	41,1	10 054	245
Gmina Chrzanów	79,4	45 169	569
Powiat chrzanowski	371,6	127 301	340
Województwo małopolskie	15 182,8	3 372 618	222

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Chrzanowie (dane dla osiedli i sołectw) oraz danych GUS (pozostałe).

Ryc. 2. Liczba ludności i gęstość zaludnienia w Gminie Chrzanów w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM w Chrzanowie

2. Sfera społeczna

2.3 Zmiany liczby mieszkańców

Gmina Chrzanów wyludnia się, co jest trendem niekorzystnym na tle całego regionu (Tab. 2). W ciągu dekady liczba ludności spadła o 2,3 tys. osób (4%). Spadek liczby ludności dotyka całego powiatu chrzanowskiego, a także dwu pozostałych ośrodków powiatowych subregionu Małopolski Zachodniej. Dane w podziale na część wiejską i miejską wskazują, iż problem depopulacji dotyczy miasta Chrzanów. Obszary wiejskie od 2005 r. cechują się systematycznym wzrostem liczby ludności (łącznie prawie 3% wzrostu). W tym samym okresie populacja miasta skurczyła się aż o blisko 6% - i był to największy spadek spośród miast powiatowych subregionu (Tab. 2).

Tab. 2. Liczba ludności (ludność faktycznie zamieszkała) Chrzanowa na tle powiatu, regionu i sąsiednich miast

Jednostka terytorialna	Liczba ludności			
	2005	2010	2015	zmiana 2005-2015 (%)
Chrzanów - gmina	49 877	49 090	47 853	-4,1
Chrzanów - miasto	39 944	38 956	37 628	-5,8
Chrzanów - obszar wiejski	9 933	10 134	10 225	2,9
Powiat chrzanowski	128 313	128 130	126 463	-1,4
Województwo małopolskie	3 266 187	3 336 699	3 372 618	3,3
Olkusz - gmina	50 314	50 515	49 515	-1,6
Olkusz - miasto	37 616	37 335	36 213	-3,7
Oświęcim - gmina miejska	41 134	40 471	39 215	-4,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

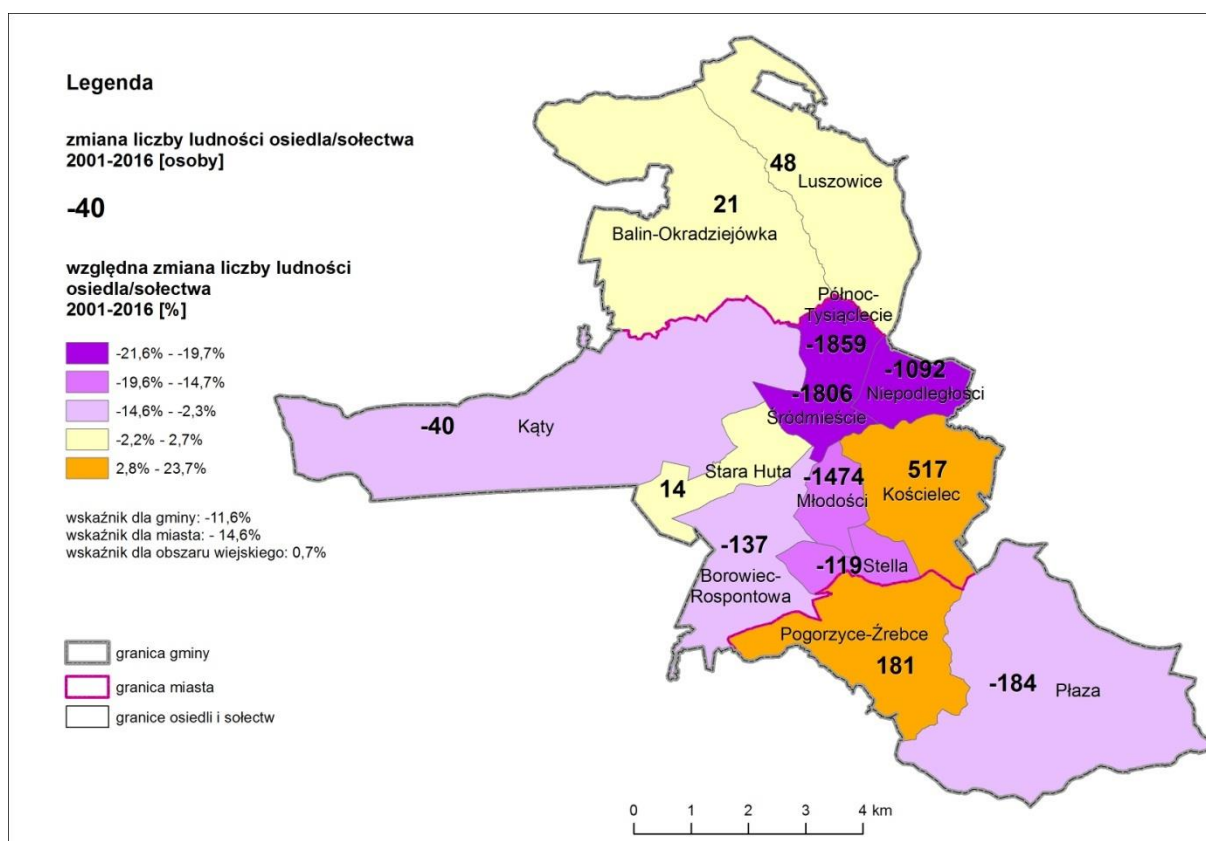
Przyczyną spadku liczby ludności Gminy jest zarówno ujemny przyrost naturalny, jak i ujemne saldo migracji (Tab. 3). Niepokojącym zjawiskiem są pogarszające się w ostatnim okresie wskaźniki ruchu naturalnego oraz migracji dla miasta Chrzanów. Ujemny przyrost naturalny na obszarze wiejskim jest natomiast kompensowany przez wysoki napływ migracyjny do sołectw.

Tab. 3. Wskaźniki przyrostu naturalnego i migracji

Jednostka terytorialna	Przyrost naturalny na 1000 osób			Saldo migracji na 1000 osób		
	2005	2010	2015	2005	2010	2014
Chrzanów - gmina	-1,5	-0,8	-2,5	-3,6	-2,3	-3,5
Chrzanów - miasto	-1,2	-0,1	-2,1	-4,2	-4,5	-5,7
Chrzanów - obszar wiejski	-2,8	-3,6	-4,0	-1,0	6,3	4,4
Powiat chrzanowski	-1,2	-0,6	-1,8	-0,4	-0,3	-1,6
Województwo małopolskie	1,1	2,2	1,0	1,0	1,3	0,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tendencje depopulacyjne występują w różnym nasileniu w osiedlach Chrzanowa i sołectwach gminy (Ryc. 3). Najsilniejsze spadki ludności zaznaczyły się w gęsto zaludnionych obszarach Chrzanowa – tak w historycznym centrum miasta jak i w otaczających je modernistycznych osiedlach. Największy, zarówno w ujęciu bezwzględnym, jak i względnym (zmiana procentowa) spadek ludności zanotowano od 2001 r. w os. Śródmieście, os. Północ-Tysiąclecie i os. Niepodległości. Znaczące spadki nastąpiły także w os. Młodości, i Stella, gdzie skala wyludniania przekraczała 15%. Z kolei największy wzrost ludności zanotowało os. Kościelec oraz wieś Pogorzyce (razem ze Żrebcami). Jedynym sołectwem notującym spadek ludności była Płaza. W pozostałych jednostkach liczba zmiany ludnościowe były mniejsze.

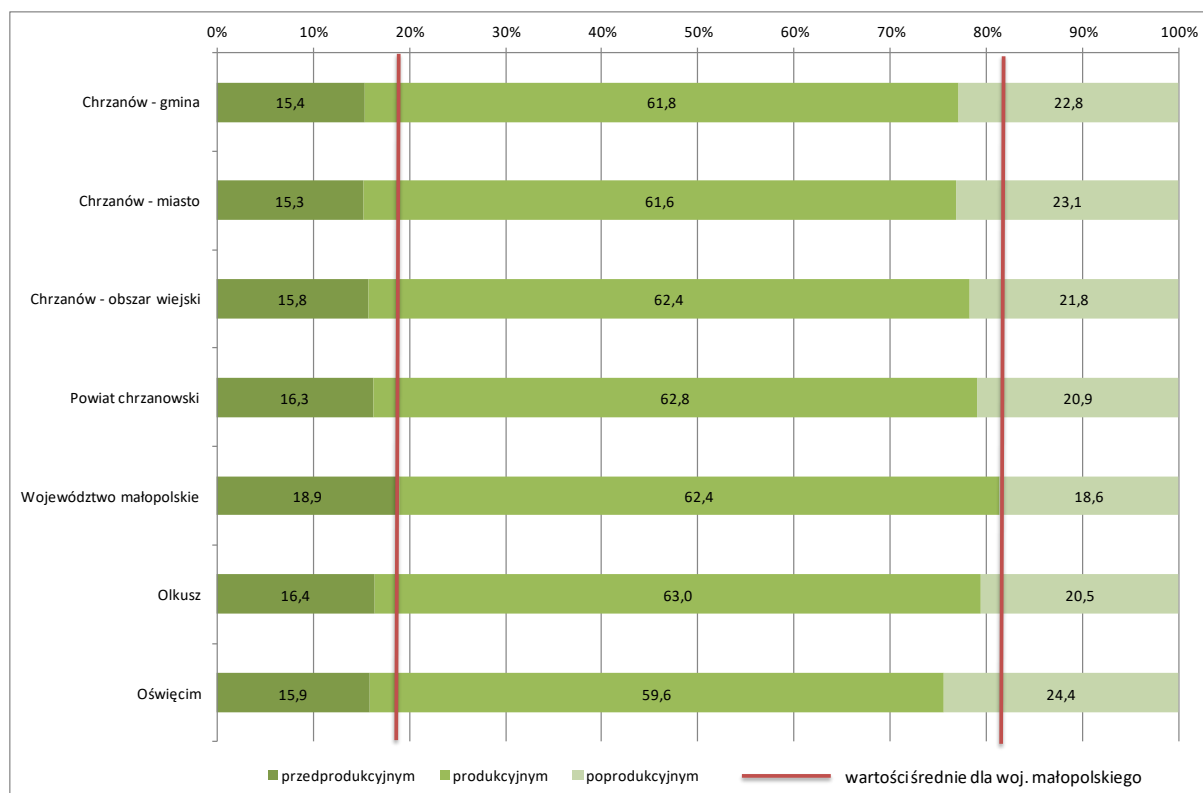

Ryc. 3. Zmiana liczby ludności w Gminie Chrzanów w latach 2001-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Chrzanowie (dane dla 2015 r.) oraz Raportu o gminie Chrzanów (dane dla 2001 r.).

2.4 Struktura demograficzna

Ze względu na brak szczegółowych danych dla osiedli i sołectw analizę struktury demograficznej można przeprowadzić jedynie na poziomie gminy, miasta, obszaru wiejskiego oraz całości. Zarówno cała Gmina, jak i Miasto cechują się stosunkowo starą strukturą demograficzną, przy czym sytuacja na obszarze wiejskim jest nieznacznie lepsza. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym jest znacznie większy niż przeciętna dla regionu, większy także niż w powiecie. Spośród ośrodków konkurencyjnych jedynie w Oświęcimiu sytuacja w tym zakresie jest mniej korzystna (Ryc. 4). Uwagę zwraca także najniższy spośród analizowanych terytoriów odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (jedynie nieco ponad 15%, na tle prawie 19% w regionie).

Ryc. 4. Struktura wiekowa ludności - odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Podobnie, jak w pozostałych analizowanych obszarach, w Chrzanowie proces starzenia się społeczeństwa postępuje, o czym świadczą pogarszające się wskaźniki obciążenia demograficznego (Tab. 4). O ile w 2005 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 52 osoby w wieku nieprodukcyjnym, to dekadę później już 62 osoby. Wynika to ze zwiększenia się liczby osób starszych – na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało w gminie 37 osób w wieku poprodukcyjnym – o 12 więcej niż 10 lat wcześniej. Warto zauważyć, iż wskaźniki te nie tylko są gorsze niż w regionie i powiecie chrzanowskim, ale też proces starzenia (mierzony zmianą wskaźników) postępuje znacznie szybciej.

Tab. 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego

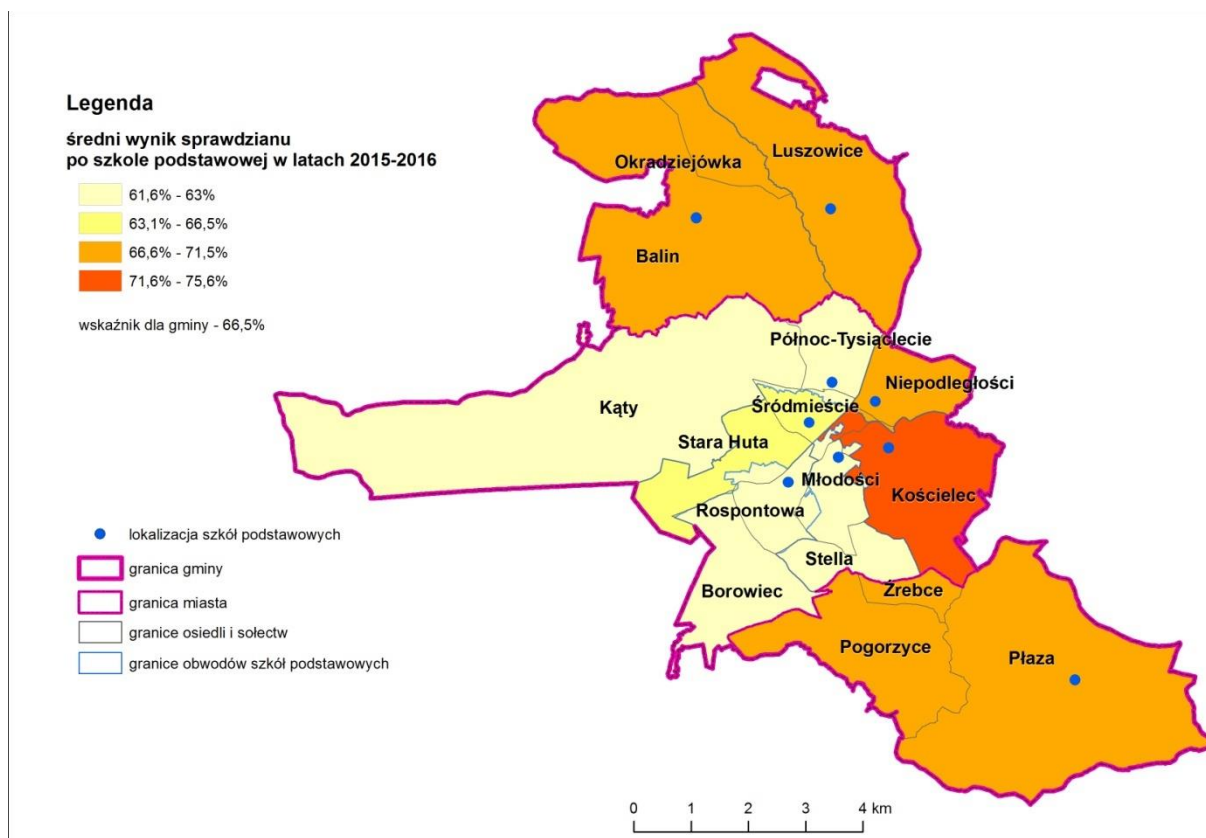
Jednostka terytorialna	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym			Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym		
	2005	2010	2015	2005	2010	2015
Chrzanów - gmina	52,2	54,1	61,9	25,1	29,4	37,0
Chrzanów - miasto	50,6	53,4	62,4	23,9	29	37,6
Chrzanów - obszar wiejski	59,0	56,9	60,1	30,1	31,2	34,8
Powiat chrzanowski	55,0	53,8	59,3	25,5	27,7	33,3
Województwo małopolskie	59,6	57,2	60,1	24,7	25,9	29,8
Olkusz	48,2	49,2	58,6	20,1	23,5	32,5
Oświęcim	59,1	61	67,7	29,9	34,5	40,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.5 Poziom edukacji i kapitał społeczny

Jednym z wyznaczników sytuacji kryzysowej w mieście jest niski poziom edukacji (przekładający się często na niski poziom kwalifikacji zawodowych mieszkańców) oraz niski poziom kapitału społecznego. Należy zaznaczyć, iż są to zjawiska, których diagnoza, zwłaszcza dla mniejszych niż

gmina jednostek, jest dość trudna. Powiązanie wyników egzaminów gimnazjalnych, czy tym bardziej matury z daną lokalizacją terytorialną, wymagałoby pozyskania informacji o zamieszkiwaniu uczniów z każdej ze szkół. Natomiast jednym z mierników zróżnicowania poziomu edukacji są wyniki sprawdzianu po szóstej klasie szkoły podstawowej. W diagnozie wykorzystano wyniki ze szkół publicznych – przypisując je do ich obwodów szkolnych (Ryc. 5). Wykorzystano średni ogólny wynik procentowy z dwóch lat: 2014/15 i 2015/16. Dla całej gminy tak uśredniony wynik wyniósł 66%.

Ryc. 5. Średni wynik sprawdzianu po szkole podstawowej w latach 2015-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Chrzanowie

2.6 Kapitał społeczny

Jedną z miar kapitału społecznego jest aktywność społeczna, której wskaźnikiem jest liczba zarejestrowanych w rejestrze REGON stowarzyszeń i fundacji. Pod tym względem zarówno gmina, jak i miasto Chrzanów wypadają przeciętnie (Tab. 5). Wskaźnik liczby organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców jest co prawda znacznie wyższy niż w Olkuszu, wyższy niż w powiecie chrzanowskim¹, ale niższy niż przeciętna w regionie i znacznie niższy niż wskaźnik dla Oświęcimia. Niemniej warto zauważyć, iż liczba organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie Gminy wzrosła od 2005 r. aż o 75%. Dynamika przyrostu organizacji społecznych w Chrzanowie była zatem wyższa niż w regionie (67%). Dotyczy to zarówno miasta Chrzanów, jak i obszarów wiejskich.

Tab. 5. Stowarzyszenia i fundacje (łącznie) zarejestrowane w rejestrze REGON

Jednostka terytorialna	2005		2010		2015	
	liczba	na tys. mieszk.	liczba	na tys. mieszk.	liczba	na tys. mieszk.
Chrzanów - gmina	75	1,5	99	2,0	131	2,7
Chrzanów - miasto	62	1,6	83	2,1	108	2,9

¹ Co zrozumiałe, bo powiatowy Chrzanów jest siedzibą największej liczby organizacji o zasięgu działania obejmującym cały powiat.

Jednostka terytorialna	2005		2010		2015	
	liczba	na tys. mieszk.	liczba	na tys. mieszk.	liczba	na tys. mieszk.
Chrzanów - obszar wiejski	13	1,3	16	1,6	23	2,2
Powiat chrzanowski	197	1,5	255	2,0	327	2,6
Województwo małopolskie	6 987	2,1	8 937	2,7	11 694	3,5
Olkusz	59	1,2	74	1,5	108	2,2
Oświęcim	102	2,5	136	3,4	166	4,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wg bazy danych prowadzonej przez Stowarzyszenie Klon/Jawor (www.ngo.pl)², w gminie Chrzanów w 2016 r. działało 139 fundacji, stowarzyszeń (zwykłych i rejestrowych, a także oddziałów terenowych stowarzyszeń) oraz stowarzyszeń kultury fizycznej. Większość z nich (116) miała siedzibę w Chrzanowie. Listę stowarzyszeń i fundacji działających w Gminie zestawiono w tabeli, stanowiącej załącznik do Diagnostyki.

Gmina Chrzanów współpracuje z organizacjami pozarządowymi, zlecając im zadania publiczne w następujących obszarach:

- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- ochrona i promocja zdrowia – działania w zakresie profilaktyki cukrzycy oraz promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym – zajęcia dla osób niepełnosprawnych umysłowo;
- organizacja letniego wypoczynku dzieci i młodzieży z terenu gminy Chrzanów;
- organizacja zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży;
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym - utrzymanie gminnych terenów rekreacyjno-sportowych;
- rozwój sportu na terenie gminy Chrzanów, wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej oraz sportu.

Gmina udziela organizacjom pozarządowym wsparcia w formie finansowej i niefinansowej. Niefinansowe formy wsparcia polegają na:

- konsultowaniu z podmiotami programu, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- udzielanie informacji o istnieniu innych źródeł finansowania, zwłaszcza pochodzących z sektora prywatnego, funduszy celowych i prywatnych fundacji,
- udzielaniu rekomendacji organizacjom współpracującym z gminą, które ubiegają się o dofinansowanie z innych źródeł,
- udostępnianiu obiektów gminnych do realizacji zadań publicznych na preferencyjnych zasadach, w szczególności pomieszczeń na siedzibę dla organizacji pozarządowych,
- skierowaniu w miarę możliwości pracowników zatrudnionych w ramach prac społecznie użytecznych do pracy w organizacjach pozarządowych i innych podmiotach realizujących zadania z zakresu pożytku publicznego,
- organizowaniu szkoleń w związku ze zmianą przepisów prawa w celu podnoszenia standardu usług publicznych świadczonych przez podmioty programu,
- pomocy w nawiązywaniu kontaktów zagranicznych z organizacjami o podobnym charakterze,
- realizacji wspólnych projektów i inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej, szczególnie z zakresu kultury, sztuki, sportu, rekreacji,

² Zestawienie uzupełnione w oparciu o dane UM w Chrzanowie (<http://www.chrzanow.pl/dla-mieszkancow/organizacje-pozarzadowe.html>)

- udziale przedstawicieli organizacji pozarządowych i innych podmiotów w pracach komisji konkursowych powoływanych przez Burmistrza Miasta Chrzanowa.

Z kolei finansowego wsparcia udzielano poprzez:

- zlecenie zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert,
- zlecanie zadań publicznych w ramach małych grantów,
- wspólną realizację zadań na zasadach partnerstwa.

Kwota przeznaczona na otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe wynosiła w ostatnich latach ponad 650 tys. zł rocznie (651 tys. zł w 2012 r., 685 tys. zł w 2013 r., 686 tys. w 2014 r. i 696 tys. w 2015 r.)³

2.7 Poziom bezrobocie

Liczba bezrobotnych w Gminie Chrzanów w 2015 r. wg GUS wynosiła 1,9 tys. osób. Po wzroście w latach 2011-13 poziom bezrobocia w Gminie systematycznie spada – w stosunku do 2011 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych spadła o 16%. Był to spadek nieco niższy niż odnotowany w woj. małopolskim oraz Olkuszu i Oświęcimiu, jednak wyższy niż w powiecie chrzanowskim.

Tab. 6. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Zmiana 2011-2015 (%)
Chrzanów - gmina	2 343	2 751	2 926	2 286	1 965	-16,1
Pow. chrzanowski	5 664	6 681	6 994	5 700	4 851	-14,4
Woj. małopolskie	145 094	161 161	164 434	139 027	119 601	-17,6
Olkusz - Gmina	3 329	3 621	3 407	3 139	2 727	-18,1
Oświęcim - Gmina miejska	1 937	1 988	2 025	1 702	1 360	-29,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poprawia się także sytuacja Chrzanowa pod względem wskaźnika bezrobocia rejestrowanego (Tab. 7). W 2013 r. wskaźnik ten osiągnął maksymalną w ostatnich latach wartość 9,6% i był wówczas o 2 pkt% większy niż w regionie. Poziom bezrobocia był również wyższy niż w powiecie chrzanowskim. W ciągu dwóch lat udział bezrobotnych spadł do 6,6%, i choć wskaźniki nadal są mniej korzystne niż dla woj. małopolskiego i powiatu chrzanowskiego, to różnica jest znacznie mniejsza.

Tab. 7. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

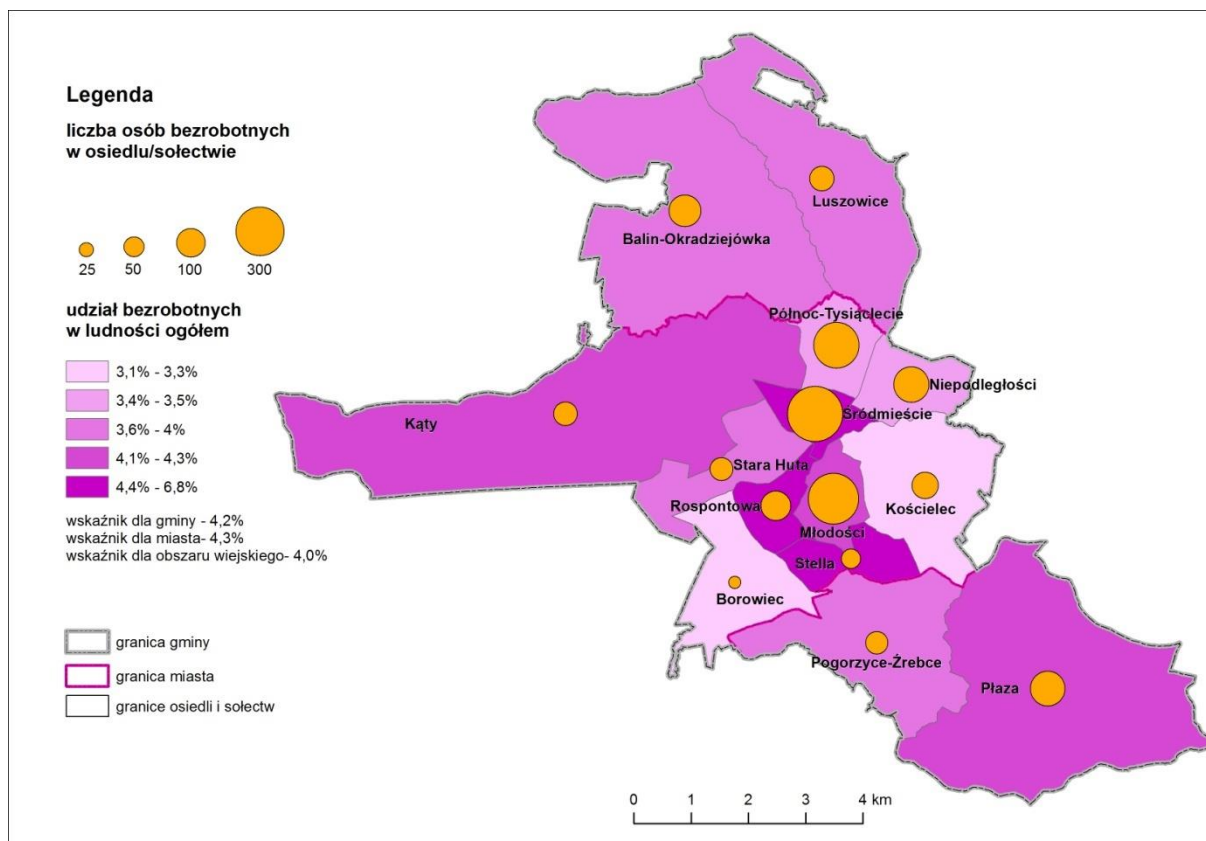
Jednostka terytorialna	Udział bezrobotnych (%)				
	2011	2012	2013	2014	2015
Chrzanów - gmina	7,4	8,9	9,6	7,6	6,6
Pow. chrzanowski	6,8	8,1	8,6	7,1	6,1
Woj. małopolskie	6,8	7,6	7,8	6,6	5,7
Olkusz - gmina	10,0	11,0	10,5	9,9	8,7
Oświęcim - gmina miejska	7,8	8,1	8,4	7,2	5,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poziom bezrobocia jest silnie zróżnicowany w osiedlach Chrzanowa. Największa liczba bezrobotnych w 2015 r. zamieszkiwała os. Śródmieście (370 osób). Na os. Młodości mieszkało 315 bezrobotnych, a ponad 250 – na os. Północ-Tysiąclecie. W obszarze wiejskim Gminy największa liczba bezrobotnych zamieszkiwała w Płazie (Ryc. 6).

³ Na podstawie Sprawozdań z realizacji Rocznej Programu Współpracy Gminy Chrzanów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego z lat 2012-2015.

Istotne jest odniesienie liczby bezrobotnych do ludności osiedli i sołectw⁴. Generalnie obszar miasta cechował się nieco wyższym poziomem bezrobocia niż sołectwa. Najwyższym wskaźnikiem, sięgającym prawie 7% mieszkańców cechowało się os. Stella. Bardzo wysoki był także udział bezrobotnych w os. Śródmieście i Rospontowa. Wyższym niż średnia dla gminy udziałem bezrobotnych w ogóle mieszkańców cechowały się jeszcze os. Kąty i Piąza (Ryc. 6).

Ryc. 6. Poziom bezrobocia w osiedlach i sołectwach (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP i UM w Chrzanowie

Problemem w skali Chrzanowa jest bezrobocie długotrwałe.

Tab. 8. Liczba bezrobotnych długotrwałe (powyżej 12 miesięcy)

Jednostka terytorialna	Wskaźnik	Bezrobotni długotrwałe				
		2011	2012	2013	2014	2015
Gmina Chrzanów	liczba osób	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	1113
	udział w ludności w wieku prod.[%]	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	3,8
Miasto Chrzanów	liczba osób	b.d.	b.d.	1 127	1 044	879
	udział w ludności w wieku prod.[%]	b.d.	b.d.	4,7	4,4	3,8
Powiat chrzanowski	liczba osób	1 609	1 864	2 160	2 148	1 794
	udział w ludności w wieku prod.[%]	1,9	2,3	2,7	2,7	2,3
Województwo małopolskie	liczba osób	49 797	56 137	62 935	57 643	48 127
	udział w ludności w wieku prod.[%]	3,8	4,7	4,4	4,2	3,7
Powiat olkuski	liczba osób	2 826	3 437	3 216	3 013	2 628
	udział w ludności w wieku prod.[%]	2,0	2,3	2,5	2,3	1,7
Powiat oświęcimski	liczba osób	2 002	2 228	2 421	2 213	1 647
	udział w ludności w wieku prod.[%]	2,3	2,6	3,0	2,7	2,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i danych PUP w Chrzanowie

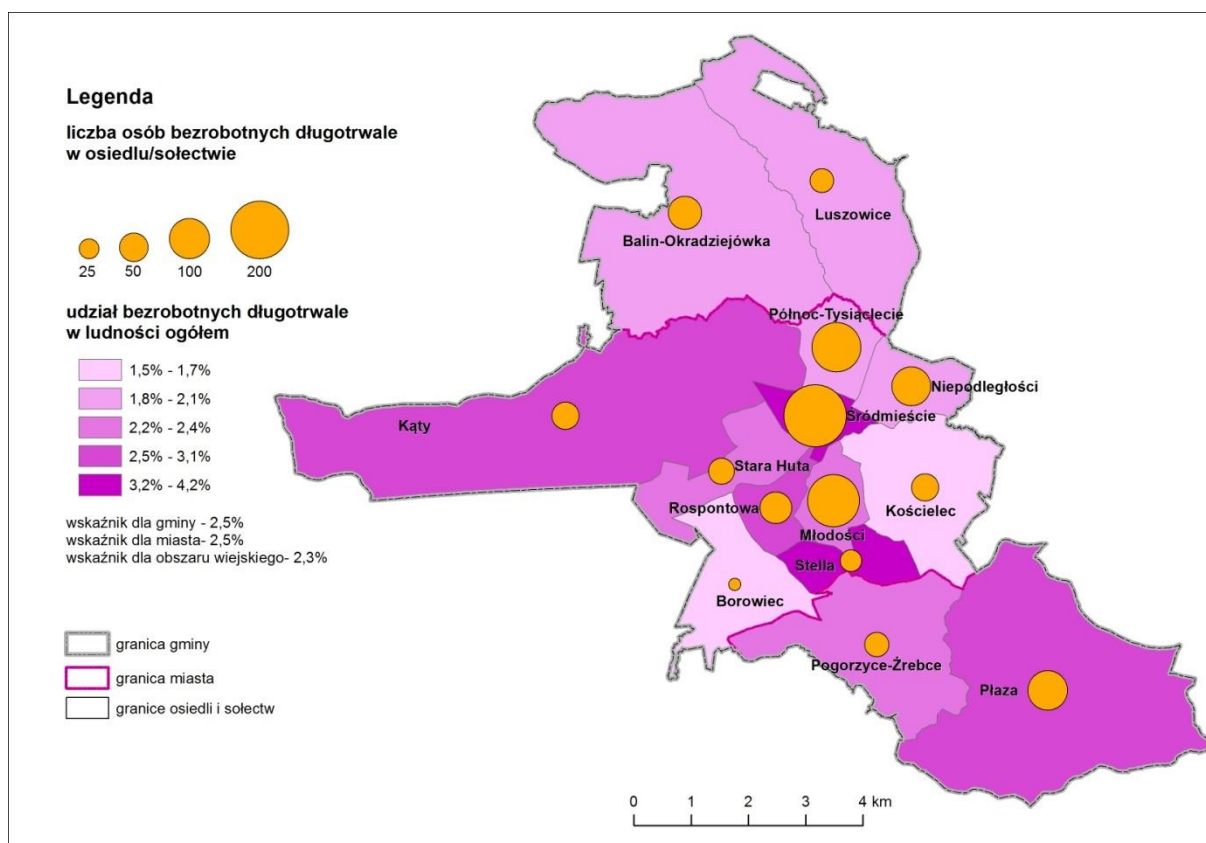
⁴ Ze względu na brak danych o liczbie ludności w wieku produkcyjnym odniesiono liczbę bezrobotnych do ludności ogółem.

Według danych PUP w 2015 r. w Gminie mieszkało 1113 osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, w tym 879 w Chrzanowie. W stosunku do lat poprzednich nastąpił znaczny spadek liczby długotrwale bezrobotnych w mieście, niemniej liczba ta jest wciąż dość wysoka.

Wskaźnik bezrobocia długotrwałego, czyli odsetek osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w liczbie osób w wieku produkcyjnym znacznie przewyższa średnią dla powiatu chrzanowskiego, jest także wyższy niż w sąsiednich powiatach (Tab. 8).

Poziom bezrobocia długotrwałego jest zróżnicowany w poszczególnych obszarach gminy (Ryc. 7). W Chrzanowie największa liczba bezrobotnych długotrwale mieszkała w Śródmieściu (238 osób) i na os. Młodości (167 osób) oraz Północ-Tysiąclecie (148 osób). Natomiast spośród sołectw największą liczbą bezrobotnych powyżej roku cechowała się Płaza.

W przeliczeniu na stu mieszkańców⁵ najwięcej takich bezrobotnych było w osiedlach: Stella – gdzie stanowili 4,2% mieszkańców, Śródmieście (3,6%) i Rospontowa (3,1%). Wysokim, na tle gminy, poziomem bezrobocia długotrwałego cechowała się także Płaza (2,8%) i Kąty (2,7% mieszkańców). Pozostałe jednostki cechowały się niższym niż przeciętny w gminie Chrzanów poziomem bezrobocia długotrwałego (Ryc. 7).

Ryc. 7. Poziom bezrobocia długotrwałego w osiedlach i sołectwach (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP i UM w Chrzanowie

2.8 Ubóstwo i wykluczenie społeczne

Zasięg pomocy społecznej w gminie Chrzanów – czyli odsetek mieszkańców korzystających z pomocy – był w ostatnich latach podobny do średniej dla regionu, niemniej wyższy niż w powiecie chrzanowskim (Tab. 9). Wskaźnik dla Oświęcimia był porównywalny do Chrzanowa, natomiast w gminie Olkusz – znacznie niższy. Ważnym wskaźnikiem jest zasięg pomocy społecznej wśród osób o najniższych dochodach – tj. spełniających ustawowe kryterium dochodowe. W gminie Chrzanów takich osób w ostatnich latach było ok. 4-5% tj. więcej niż przeciętnie w powiecie chrzanowskim.

⁵ Ze względu na brak danych o liczbie ludności w wieku produkcyjnym odniesiono liczbę bezrobotnych do ludności ogółem.

Tab. 9. Zasięg pomocy społecznej

Jednostka terytorialna	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy (%)					
	ogółem			poniżej kryterium dochodowego*		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Gmina Chrzanów	6,7	7,0	6,4	4,9	5,0	4,2
Powiat chrzanowski	5,6	6,2	5,6	3,8	4,2	3,5
Województwo małopolskie	6,7	6,7	6,4	4,7	4,7	4,2
Gmina Olkusz	3,3	3,3	3,3	2,9	2,9	2,6
Gmina miejska Oświęcim	8,1	8,3	7,0	5,2	5,5	4,4

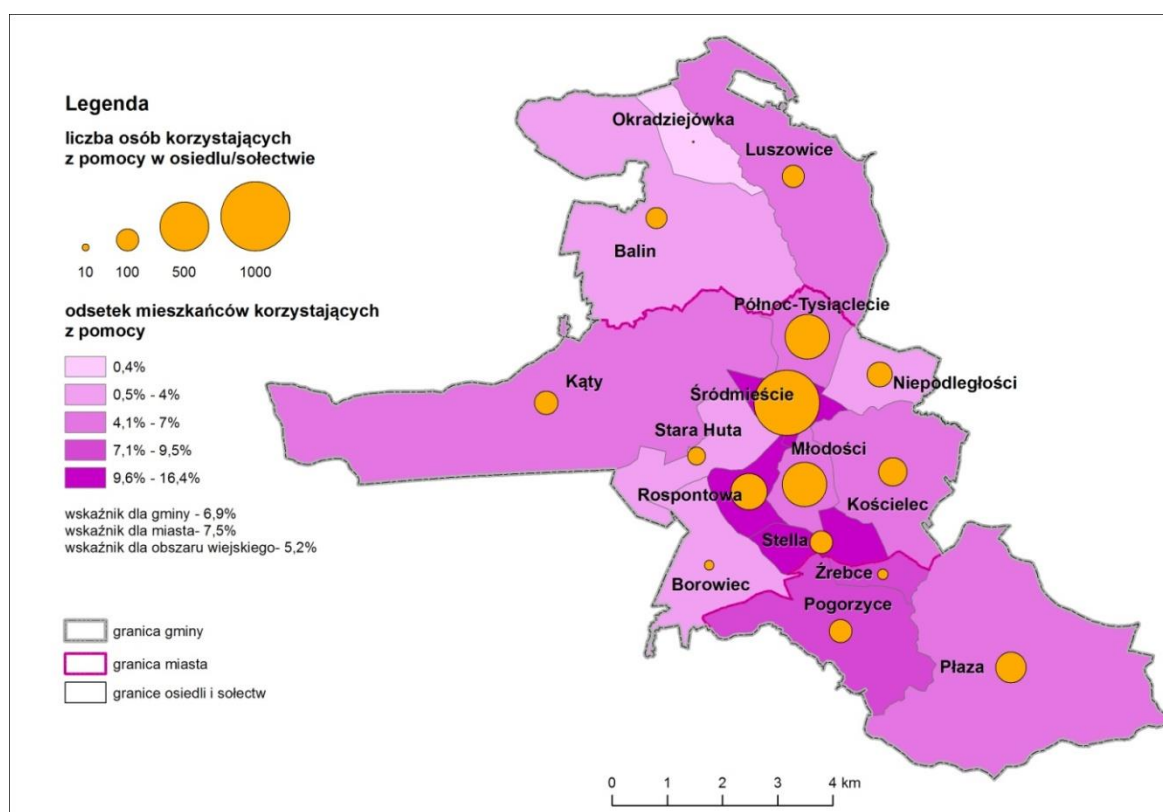
* osoby spełniające kryterium dochodowe przyznawania pomocy zapisane w ustawie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Znaczne różnice pod względem udziału ludności korzystającej z pomocy społecznej występują w poszczególnych osiedlach i sołectwach gminy Chrzanów (Ryc. 8). Łącznie w 2015 r. z pomocy korzystało 3138 osób (w 1482 rodzinach). Większość beneficjentów pomocy mieszkała w Chrzanowie – 2618 osób (83% korzystających z pomocy) w 1230 rodzinach. Największa liczba korzystających z pomocy zamieszkiwała Śródmieście (28% wszystkich korzystających w gminie). Ponadto znacząca liczba klientów pomocy społecznej mieszkała także w os. Północ-Tysiąclecie i os. Młodości (po 13%), a także w os. Rospontowa (9%) i w sołectwie Płaza (6%).

Ze względu na duże różnice w liczbie mieszkańców jednostek pomocniczych lepszym miernikiem zróżnicowania problemów społecznych jest wskaźnik zasięgu pomocy, czyli odsetek mieszkańców jednostki korzystających z pomocy. Wskaźnik ten dla całej gminy wynosił 7%, przy czym znacząco większy był odsetek korzystających z pomocy w mieście niż w sołectwach (Ryc. 8).

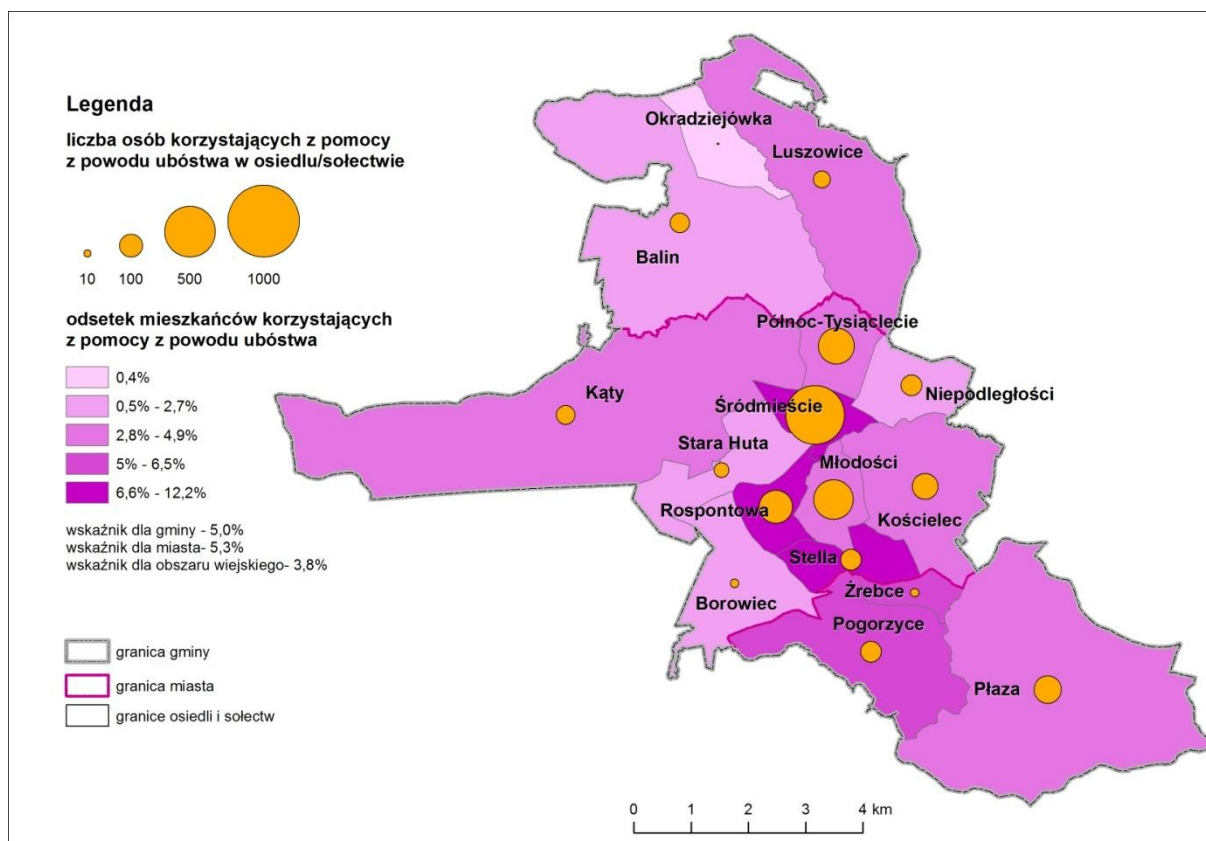
Rekordowo wysoki był udział mieszkańców korzystających z pomocy w os. Stella (16,4 %) oraz w Śródmieściu (13,7%) i w Rospontowej (13,6%). Wyższy niż średnia dla Gminy był udział korzystających z pomocy w Żrebcach i Pogorzycach. W pozostałych jednostkach nie przekraczał średniej dla Miasta (Ryc. 8).

Ryc. 8. Korzystający z pomocy społecznej w osiedlach Chrzanowa (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Chrzanowie

Istotne dla rozpoznania skali i rodzaju zjawisk kryzysowych są także przyczyny korzystania z pomocy społecznej. Najczęstszą przyczyną, bo ok. 70% przypadków przyznawania pomocy dla rodzin w 2015 r. było ubóstwo. Największa koncentracja osób korzystających z pomocy społecznej z tego powodu zamieszkiwała osiedle Śródmieście – stanowili oni 30% wszystkich korzystających z pomocy z tego powodu. Ok. 14% beneficjentów pomocy z powodu ubóstwa mieszkało w os. Młodości, 11% - os. Północ-Tysiąclecie, a 10% w os. Rospontowa. Z kolei w ujęciu względnym najgorsza sytuacja panuje w os. Stella, gdzie z powodu ubóstwa z pomocy korzystało 12% mieszkańców, oraz w Śródmieściu i w os. Rospontowa – gdzie, co dziesiąty mieszkaniec jest beneficjentem pomocy społecznej z powodu ubóstwa. Spośród sołectw najmniej korzystna sytuacja panowała w Pogorzycach i Żrebcach, gdzie beneficjentami pomocy było po 6,5% ludności (Ryc. 9).

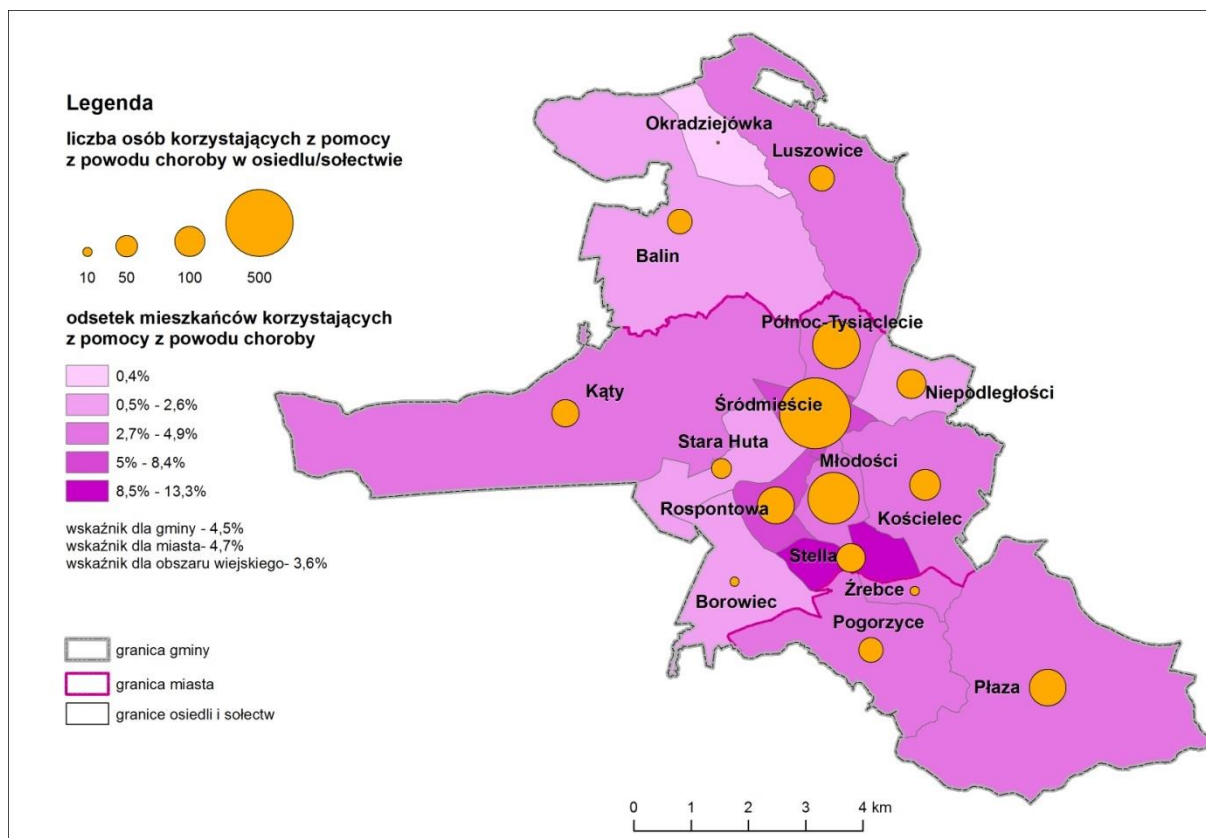

Ryc. 9. Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w osiedlach Chrzanowa (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Chrzanowie

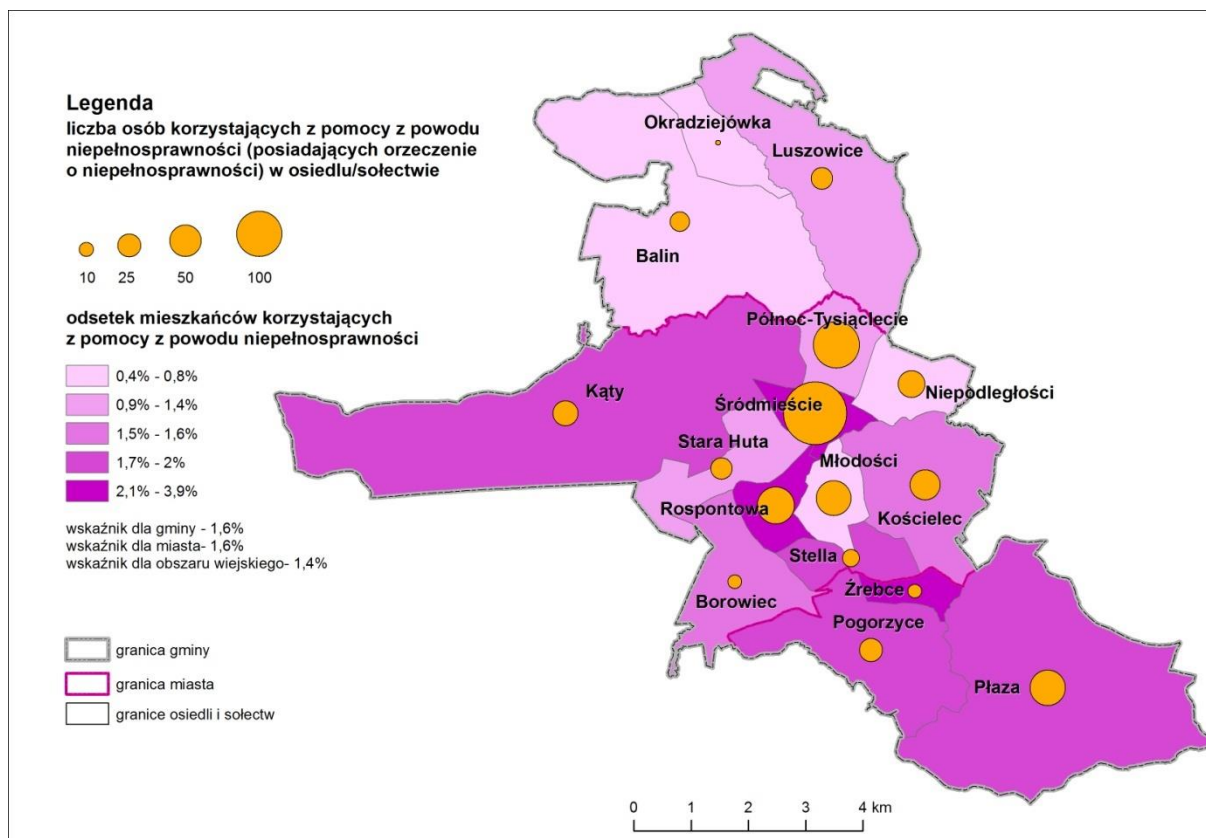
Istotnym czynnikiem wykluczenia społecznego może być także niepełnosprawność lub zły stan zdrowia. Długotrwała lub ciężka choroba była powodem przyznania pomocy dla 64% osób korzystających z pomocy społecznej. Największa liczba korzystających z pomocy z tego powodu mieszkała w os. Śródmieście (27% wszystkich korzystających z pomocy z tego powodu w gminie). Jednak zdecydowanie największym natężeniem tego zjawiska cechuje się os. Stella – gdzie aż 13% mieszkańców korzysta z pomocy z powodu długotrwałej choroby. Pozostałe osiedla z wysokim udziałem korzystających z pomocy z powodu choroby – Śródmieście i Rospontowa – cechowały się dwukrotnie niższą wartością tego wskaźnika.

Nieco odmienne jest przestrzenne zróżnicowanie zjawiska niepełnosprawności (Ryc. 11). Największy udział osób niepełnosprawnych zanotowano w sołectwie Żrebce oraz w os. Śródmieście i Rospontowa. W Żrebcach odsetek korzystających z pomocy i posiadających orzeczenie o niepełnosprawności wynosił 4%, natomiast w obu osiedlach - 3%.

Ryc. 10. Korzystający z pomocy społecznej z powodu ciężkiej lub długotrwałej choroby w osiedlach Chrzanowa (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Chrzanowie

Ryc. 11. Korzystający z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności (posiadających orzeczenie o niepełnosprawności) zamieszkujący osiedla Chrzanowa (2015 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Chrzanowie

2.9 Społeczne aspekty mieszkalnictwa

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje najbiedniejszym mieszkańcom gminy w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Aby otrzymać dodatek mieszkaniowy, osoby ubiegające się o jego przyznanie muszą spełniać łącznie trzy warunki:

- posiadać tytuł prawny do lokalu,
- posiadać dochód w wysokości określonej w ustawie,
- posiadać mieszkanie o powierzchni określonej w ustawie.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje także osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny lub socjalny (gdy orzeczono o ich uprawnieniu do lokalu socjalnego w wyroku sądowym). Dodatek przyznawany jest każdorazowo na okres 6 miesięcy. W 2015 r. wg danych GUS w Gminie Chrzanów przyznano ponad 12 tys. dodatków mieszkaniowych⁶, z tego ogromna większość dotyczyła mieszkańców Miasta (Tab. 10). Liczba przyznawanych dodatków wzrosła w ostatnich latach. W porównaniu do 2012 r. w 2014 r. przyznano ich o ponad tysiąc więcej. Na tle innych jednostek terytorialnych Chrzanów cechuje się bardzo wysokim – i szybko rosnącym – wskaźnikiem liczby przyznanych dodatków mieszkaniowych na tysiąc mieszkańców.

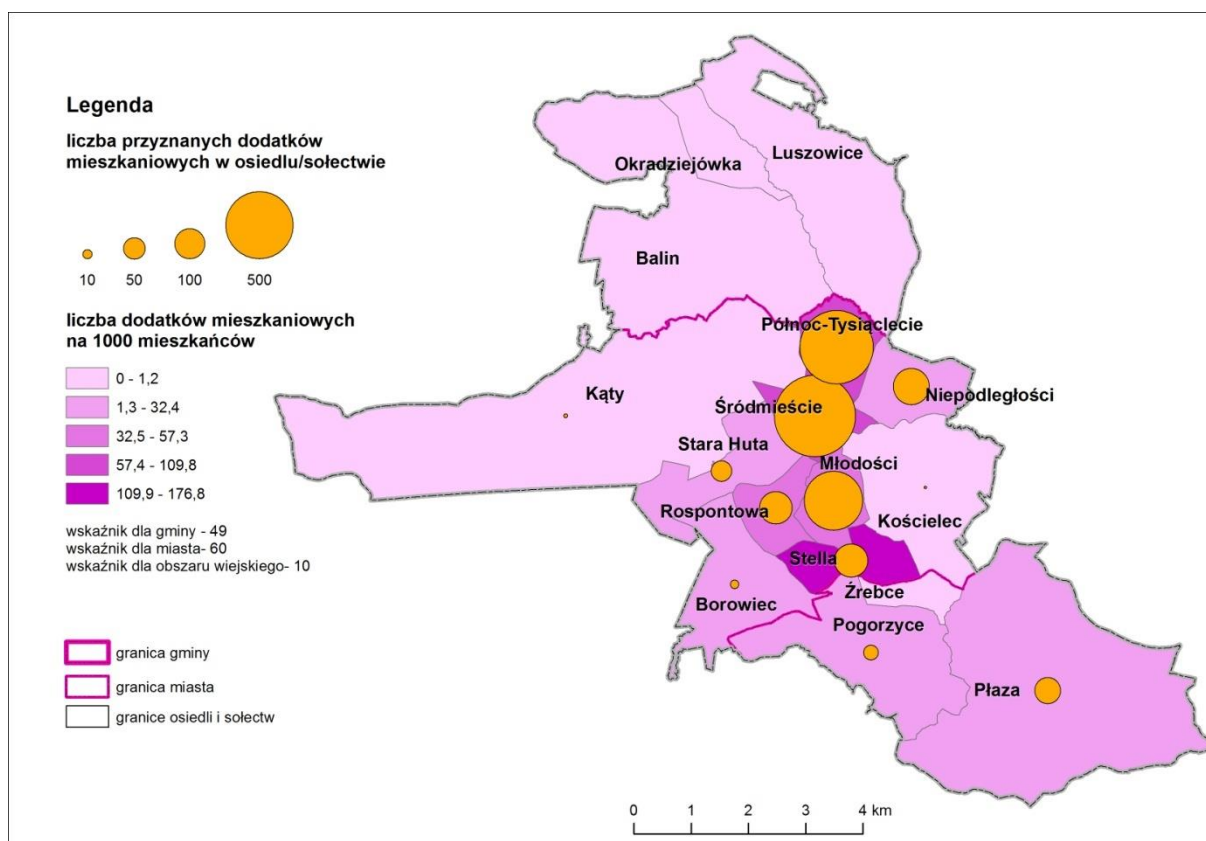
⁶ Statystyka GUS podaje liczbę pojedynczych świadczeń miesięcznych.

Tab. 10. Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych (pojedyncze, miesięczne świadczenia)

Jednostka terytorialna	ogółem			na tys. mieszk.		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Chrzanów - gmina	11 193	11 934	12 406	230	247	258
Chrzanów - miasto	10 779	11 535	11 916	281	303	314
Chrzanów - obszar wiejski	414	399	490	41	39	48
Powiat chrzanowski	17 274	18 230	18 939	135	143	149
Województwo małopolskie	230 102	235 191	226 593	69	70	67
Olkusz - gmina	4 515	4 806	4 695	90	96	94
Oświęcim	10 639	10 182	9 502	267	257	241

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba osób korzystających z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego jest bardzo zróżnicowana w osiedlach i sołectwach Gminy. Wg danych UM w Chrzanowie⁷ (Ryc. 12) większość dodatków mieszkaniowych w 2015 r. (95%) otrzymali mieszkańcy Miasta, przy czym największa liczba dodatków wypłacona została mieszkańcom os. Śródmieście (32% wszystkich świadczeń), Północ-Tysiąclecie (26%) i Młodości (17%). Największy udział osób korzystających z tej formy pomocy odnotowano jednak w os. Stella, gdzie wypłacono 177 świadczeń na tysiąc mieszkańców. Wysoki udział gospodarstw korzystających z tej formy pomocy odnotowano dla os. Śródmieście (110 świadczeń/1000 os.) i Północ-Tysiąclecie (80 świadczeń/1000 os.).

Ryc. 12. Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych (liczba decyzji o przyznaniu świadczenia)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM w Chrzanowie

⁷ Uwaga: dane GUS, dostępne do roku 2014 (Tab. 10), użyte dla porównania sytuacji Chrzanowa z innymi terytoriami obejmując pojedyncze, miesięczne świadczenia. Dane na Ryc. 12, dla 2015 r. obrazujące zróżnicowanie problemu w Gminie dotyczą decyzji o przyznaniu świadczenia. Danych tych nie należy bezpośrednio porównywać.

Problemem pozostaje zadłużenie mieszkań w zasobie Gminy (Tab. 11). W przeliczeniu na mieszkańca jest ono znacząco wyższe niż wartość dla powiatu chrzanowskiego. W 2015 r. w zasobach komunalnych było ok. 200 zadłużonych mieszkań.

Tab. 11. Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych

Jednostka terytorialna	Mieszkania zadłużone				Wysokość zaległości (tys. zł)				Wysokość zaległości na mieszkańca (zł)			
	2007	2009	2011	2013	2007	2009	2011	2013	2007	2009	2011	2013
Chrzanów miasto	359	354	250	188	756,8	313,3	542,1	472,0	19,2	8,0	14,0	12,4
Chrzanów gmina	381	381	273	219	778,0	344,9	579,7	542,2	15,7	7,0	11,9	11,2
Powiat chrzanowski	469	545	382	367	937,9	655,7	714,1	726,1	7,3	5,1	5,6	5,7
Województwo małopolskie	16 827	19 699	6 495	16 038	19869,8	33916,0	7 263,2	46509,3	6,1	10,3	2,2	13,8
Olkusz	152	270	115	164	43,8	376,5	253,3	217,4	0,9	7,5	5,0	4,3
Oświęcim	454	478	496	328	661,2	621,7	924,9	653,7	16,3	15,5	23,0	16,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dane dotyczące zadłużenia w mieszkaniach z podziałem na osiedla i sołectwa Gminy zestawiono w Tab. 12. Należy jednak mieć na uwadze, że są to dane niepełne – nie wszyscy zarządcy nieruchomości przekazali informację o skali zadłużenia mieszkań.

Tab. 12. Liczba zadłużonych mieszkań w osiedlach Chrzanowa

Osiedle	MZZK	Powszechna Spółdzielnia Mieszkaniowa	Zarząd Budynków	Pozostali	Łącznie
Kąty			5		5
Młodości		71	10	2	83
Niepodległości		31	5		36
Północ-Tysiąclecie		90	23	1	114
Rospontowa		6	19	1	26
Stara Huta			1		1
Stella			6		6
Śródmieście	208		38	4	250
Razem	208	198	107	8	521

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zarządców nieruchomości

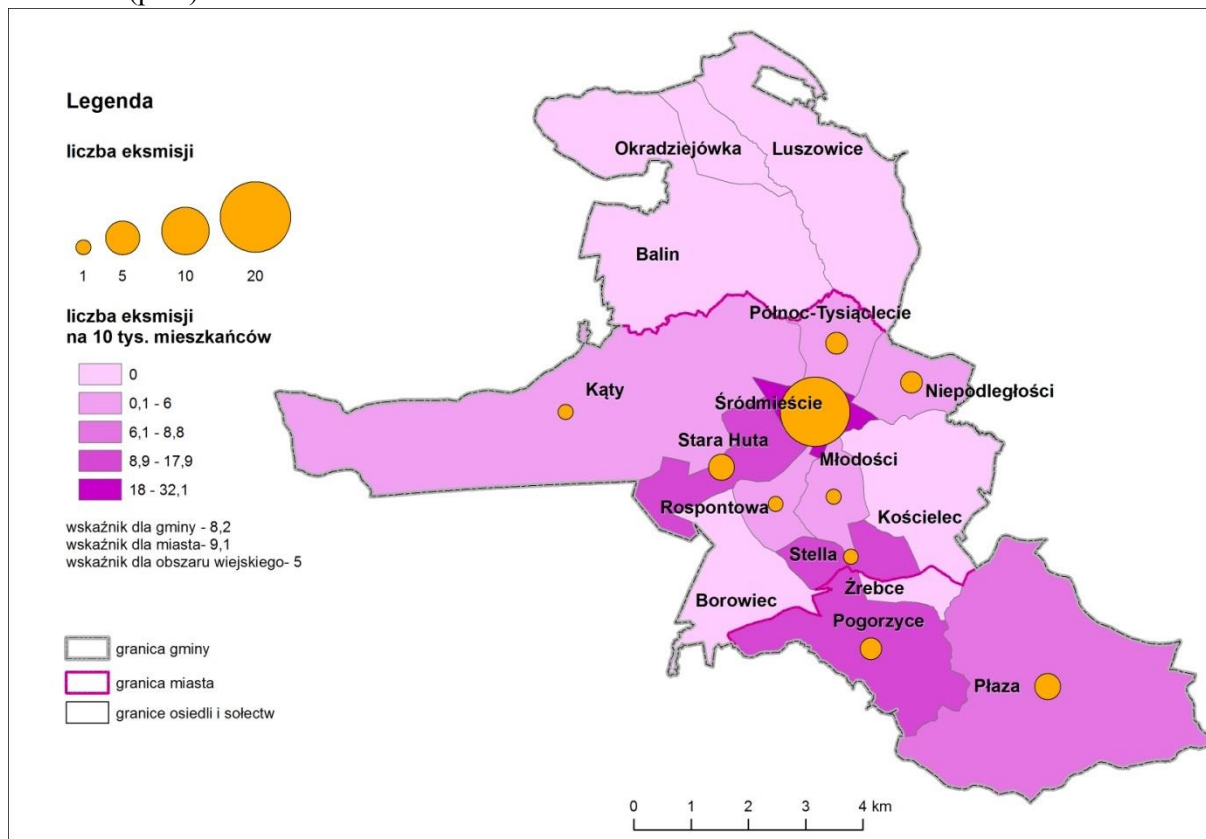
Skala zjawiska eksmisji jest w Chrzanowie – na tle powiatu i regionu – duża. W 2013 r. zostało orzeczonych 50 eksmisji z lokali komunalnych, w tym 24 – z powodu zaległości za mieszkania. Liczba eksmisji wzrosła wobec 2009 r. o 67%. Na tle regionu i powiatu jest to duża liczba, zwłaszcza w odniesieniu do liczby mieszkańców (Tab. 13). Niemniej w Chrzanowie stosunkowo niewielki odsetek eksmisji (na tle pozostałych analizowanych miast i regionu), związany jest z zaległościami w opłatach za mieszkanie.

Tab. 13. Orzeczone przez sąd eksmisje z zasobów gminnych (porównanie 2009 i 2013 r.)

Jednostka terytorialna	Ogółem				Z powodu zaległości w opłatach za mieszkanie			
	liczba		na 10 tys. mieszk.		liczba		odsetek eksmisji	
	2009	2013	2009	2013	2009	2013	2009	2013
Chrzanów - gmina	30	50	6,1	10,3	29	24	96,7	48,0
Chrzanów - miasto	27	41	6,9	10,8	26	20	96,3	48,8
Chrzanów - obszar wiejski	3	9	3,0	8,8	3	4	100,0	44,4
Powiat chrzanowski	37	69	2,9	5,4	36	43	97,3	62,3
Województwo małopolskie	269	598	0,8	1,8	241	564	89,6	94,3
Olkusz	14	14	2,8	2,8	14	14	100,0	100,0
Oświęcim	30	36	7,5	9,1	29	32	96,7	88,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Według najnowszych danych za 2015 r. w gminie Chrzanów orzeczono 37 eksmisji⁸, w tym 32 w Mieście. Największa liczba eksmisji dotyczyła mieszkańców os. Śródmieście – gdzie orzeczono 21 eksmisji. W pozostałych jednostkach orzeczono zaledwie po kilka eksmisji – najwięcej w os. Stara Huta i w Płazie (po 3).

Ryc. 13. Liczba eksmisji z zasobów komunalnych orzeczonych w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM w Chrzanowie

⁸ Wg danych UM w Chrzanowie.

2.10 Poziom bezpieczeństwa publicznego i patologie społeczne

Poziom bezpieczeństwa publicznego w powiecie chrzanowskim⁹ w ostatnich latach poprawił się – liczba przestępstw zmalała z prawie 4,2 tys. w 2012 r. do 3 tys. w 2015 r. Spadła także liczba przestępstw we wszystkich kategoriach mających bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców tj. przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, mieniu i przestępstw drogowych.

Powiat chrzanowski, pomimo poprawy wskaźników, wciąż należy do stosunkowo mało bezpiecznych. Liczba przestępstw stwierdzonych na tysiąc mieszkańców jest wyższa zarówno od przeciętnej dla regionu, jak i dla powiatów sąsiednich. Dotyczy to zwłaszcza przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu (gdzie wskaźnik jest dwukrotnie wyższy niż w regionie) oraz przestępstw przeciwko mieniu.

Tab. 14. Liczba przestępstw stwierdzonych w 2012 i 2015 r.

Jednostka terytorialna	Wskaźnik	Ogółem		O charakterze kryminalnym		Drogowe		Przeciwko życiu i zdrowiu		Przeciwko mieniu	
		2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015	2012	2015
Powiat chrzanowski	liczba	4 192	3 042	2 751	2 033	405	253	149	92	2 579	1 621
		32,82	24,02	21,54	16,05	3,17	2,00	1,17	0,73	20,19	12,80
Powiat olkuski	na 1000 mieszk.	28,93	20,56	21,66	13,40	2,88	1,66	0,58	0,35	14,94	10,34
Powiat oświęcimski		29,13	17,97	19,63	11,54	3,42	2,30	0,70	0,35	15,71	8,13
Woj. Małopolskie		28,87	22,16	18,88	16,04	4,20	1,63	0,74	0,47	13,80	9,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dane dla Chrzanowa i poszczególnych rejonów służbowych dzielnicowych dotyczą kategorii przestępstw uznawanych za szczególnie uciążliwe społecznie¹⁰ (Tab. 15). Łączna liczba tych przestępstw, w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców jest w Chrzanowie znacznie większa niż przeciętna w regionie – Gmina, a zwłaszcza Miasto charakteryzuje się wyższym wskaźnikiem w większości kategorii uciążliwych społecznie przestępstw.

Tab. 15. Przestępstwa stwierdzone wg kategorii

Kategoria	Wskaźnik	Miasto Chrzanów	Gmina Chrzanów	Województwo Małopolskie
Rozbój, kradzież rozbójnicza	liczba	26	28	859
	na tys. mieszk.	0,7	0,6	0,3
Bójka, pobicie	liczba	5	5	595
	na tys. mieszk.	0,1	0,1	0,2
Przestępstwa narkotykowe	liczba	53	54	2 221
	na tys. mieszk.	1,4	1,1	0,7
Niszczenie cudzej rzeczy	liczba	50	54	4 208
	na tys. mieszk.	1,3	1,1	1,3
Kradzież lub przywłaszczenie	liczba	251	282	14 156
	na tys. mieszk.	6,6	5,8	4,2
Kradzież z włamaniem	liczba	114	120	6176
	na tys. mieszk.	3,0	2,5	1,8
Uszkodzenie ciała	liczba	39	45	1629
	na tys. mieszk.	1,0	0,9	0,5
Łącznie	liczba	538	588	29 844
	na tys. mieszk.	14,1	12,2	8,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KP Policji w Chrzanowie oraz „Raportu małopolskiej policji 2014”

⁹ Dla przestępstw ogółem brak danych dla Miasta.

¹⁰ Wg tych kategorii statystyki prezentuje także Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie.

Zróznicowany jest także rozkład przestępstw¹¹ w przestrzeni Gminy (Tab. 16). Zdecydowaną większość przestępstw popełniono na terenie miasta. Największą liczbę zdarzeń odnotowano w rejonie 5. – obejmującym os. Młodości i północną część Kościelca. Znaczna liczba przestępstw zanotowana została także w rejonach 1. i 2. – stanowiących łącznie centralną część os. Śródmieście, a także w rejonach 4. (wschodnia część os. Tysiąclecia) i 7. (os. Stella i większość os. Młodości).

Tab. 16. Przestępstwa stwierdzone w rejonach służbowych dzielnicowych wg kategorii

Rejon służbowy dzielnicowych ¹²	Rozbój	Kradzież z rozbójniczą	Bójka, pobicie	Przestępstwa narkotykowe	Niszczenie cudzej rzeczy	Kradzież lub przywłaszczenie	Kradzież z włamaniem	Uszkodzenie ciała	Łącznie
1	1	2	1	7	9	35	20	5	80
2	7	1	1	10	12	29	11	2	73
3	1	0	1	3	6	15	19	4	49
4	0	0	0	8	1	30	11	7	57
5	4	2	1	10	10	62	21	6	116
6	2	0	0	2	3	17	4	2	30
7	1	0	1	8	6	19	9	10	54
8	4	0	0	1	2	19	8	1	35
9	0	0	0	1	3	16	3	2	25
10	1	0	0	4	1	25	11	2	44
11	2	0	0	0	1	15	3	4	25
Miasto Chrzanów	21	5	5	53	50	251	114	39	538
Obszar wiejski	2	0	0	1	4	31	6	6	50
Gmina Chrzanów	23	5	5	54	54	282	120	45	588

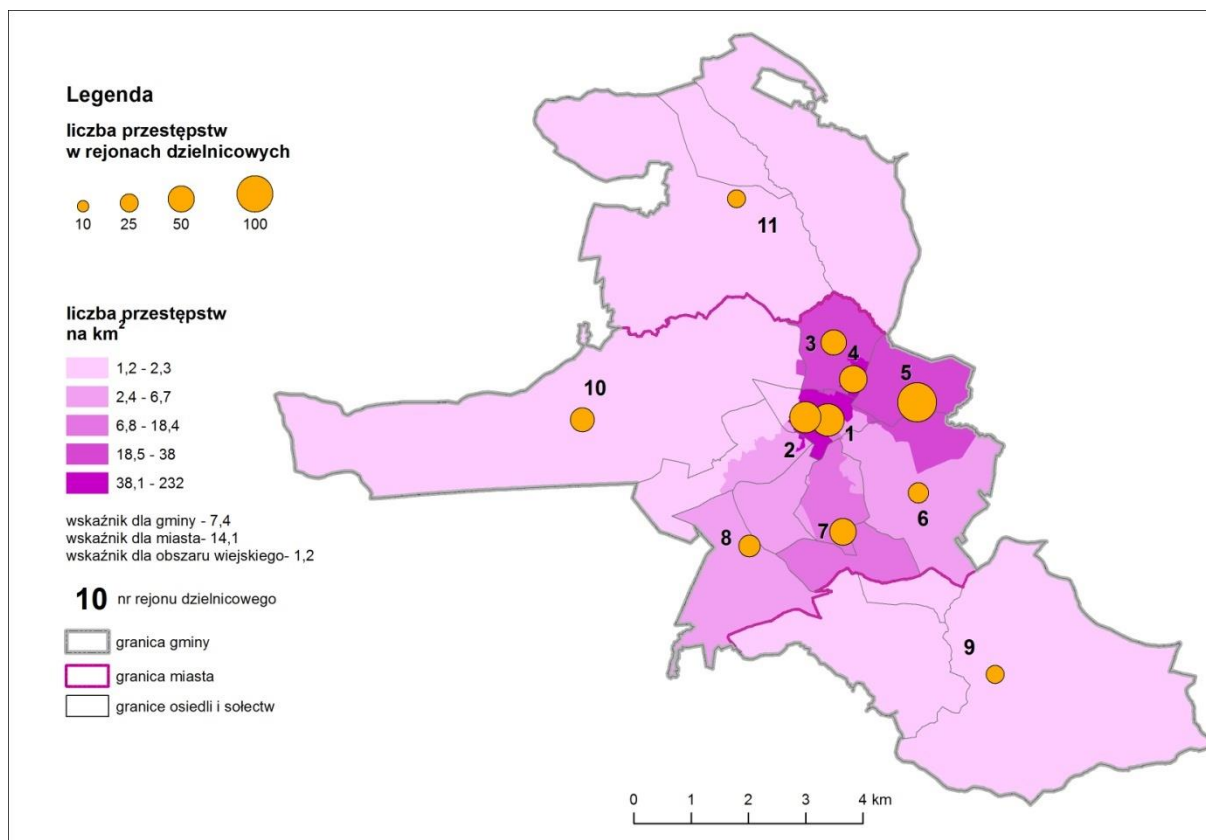
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KP Policji w Chrzanowie

Rejony dzielnicowych nie pokrywają się z osiedlami, co przy braku szczegółowych danych ludnościowych utrudnia analizę natężenia przestępczości. Z tego powodu liczbę przestępstw odniesiono do powierzchni rejonu. Zdecydowanie największe natężenie przestępstw stwierdzono w rejonach centralnych – 1. i 2. oraz w rejonie 4. Znaczne natężenie występuje również w rejonie 5. Pozostałe części Chrzanowa oraz sołectwa cechują się mniejszą przestrzenną koncentracją przestępczości.

Podobny rozkład przestrzenny obserwować można w odniesieniu do wykroczeń, których 95% zostało popełnionych na terenie Miasta. Największa ich liczba notowana jest w rejonie 5. oraz w rejonach centralnych (1 i 2). W pozostałych ich liczba jest znacznie mniejsza (Tab. 17).

¹¹ Mapę sporządzono na podstawie sumy wymienionych w Tab. 15 kategorii przestępstw.

¹² Oznaczenia rejonów wg mapy - Ryc. 14.

Ryc. 14. Przestępstwa stwierdzone w rejonach służbowych dzielnicowych

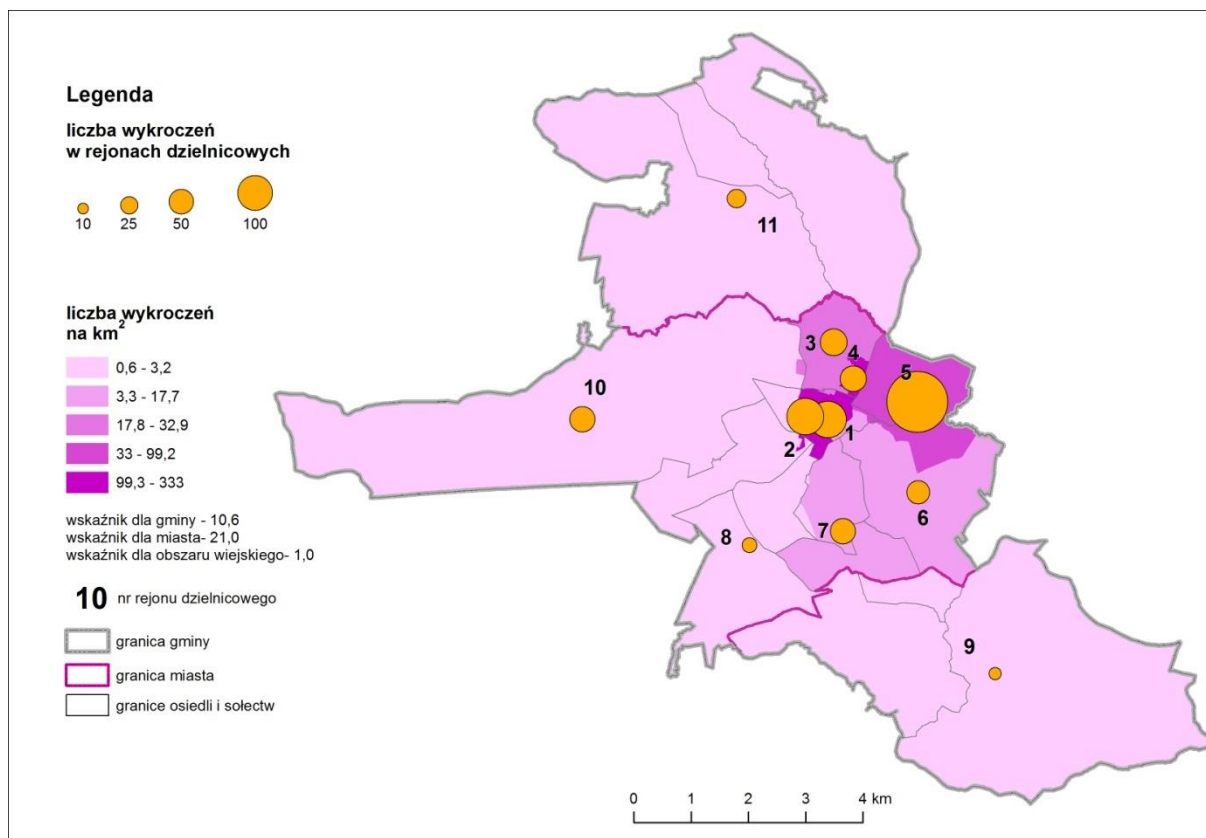
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KP Policji w Chrzanowie

Pod względem przestrzennej koncentracji wykroczeń zdecydowanie przodują rejon śródmiejskie (1. i 2.) oraz rejon 4. – gdzie przekracza ona 200 zdarzeń na km² (Ryc. 15). Znacząca koncentracja występuje także w rejonie 5, a nieco mniejsze – w 3. W pozostałych obszarach Miasta koncentracja wykroczeń jest znacząco mniejsza.

Tab. 17. Wykroczenia stwierdzone w rejonach służbowych dzielnicowych wg kategorii

Rejon służbowy dzielnicowych	Uszkodzenie mienia art. 124 kw.	Nieobyczajny wybryk art. 140 kw.	Kradzież mienia art. 119 kw.	Spożywanie alkoholu w miejscu publicznym	Łącznie
1	6	34	45	28	113
2	4	22	71	13	110
3	6	25	12	14	57
4	4	30	6	15	55
5	5	30	251	17	303
6	3	15	8	18	44
7	6	12	17	17	52
8	2	4	8	5	19
9	0	7	3	2	12
10	3	16	24	8	51
11	2	12	4	10	28
Miasto Chrzanów	39	188	442	135	804
Obszar wiejski	2	19	7	12	40
Gmina Chrzanów	41	207	449	147	844

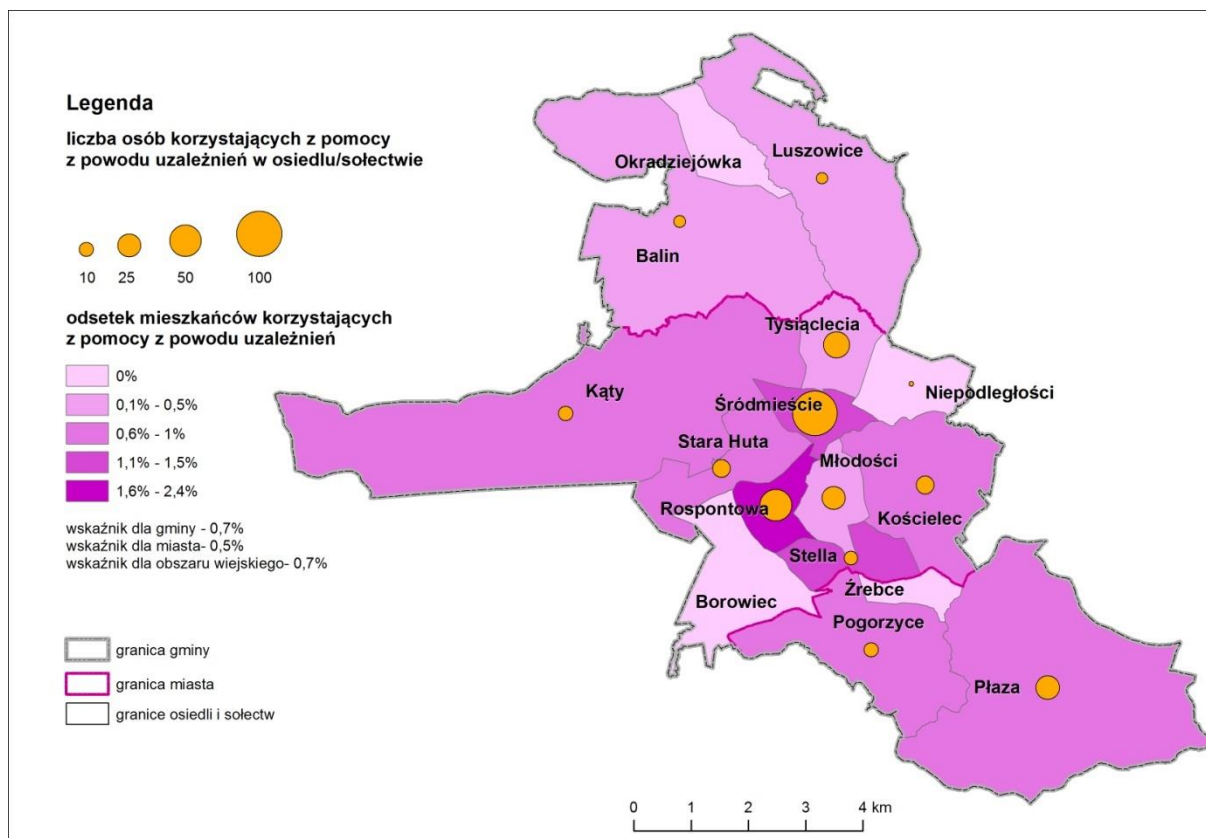
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KP Policji w Chrzanowie

Ryc. 15. Wykroczenia stwierdzone w rejonach służbowych dzielnicowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z KP Policji w Chrzanowie

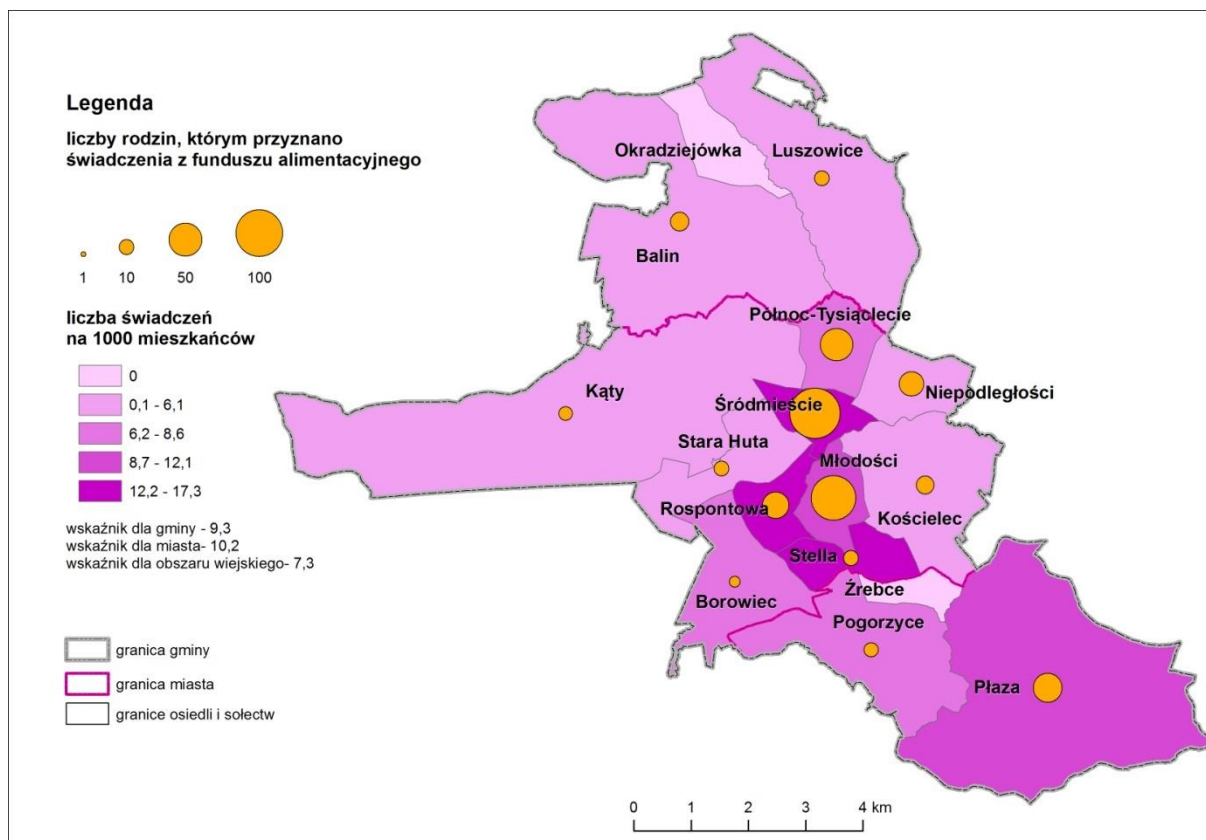
Wśród istotnych problemów społecznych wyróżnić można uzależnienie od alkoholu i narkotyków. W *Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów na rok 2016* oszacowano, że w Gminie ok. 2-3% ludności stanowią osoby uzależnione od alkoholu, a 4-5% mieszkańców, to osoby żyjące w rodzinach alkoholowych tzw. współuzależnieni. Bardzo niepokojącym i groźnym zjawiskiem jest uzależnienie od narkotyków a ostatnio od tzw. dopalaczy. Po narkotyki i dopalacze zaczynają sięgać coraz młodsze osoby, niejednokrotnie dzieci. Pozyskanie bardziej precyzyjnych danych określających w sposób bezpośredni liczbę i rozmieszczenie osób uzależnionych jest bardzo trudne, dlatego analizę oparto na danych Ośrodka Pomocy Społecznej – odnoszących się do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu uzależnienia od alkoholu lub narkotyków. Wg tychże danych w 2015 r. 296 osób korzystało z pomocy, której powodem przyznania rodzinie był alkoholizm, a w przypadku 12 osób – narkomania. Zdecydowana większość uzależnionych i ich rodzin (83% osób w rodzinach), w tym wszyscy uzależnieni od narkotyków, zamieszkiwali w Chrzanowie. Największa liczba osób mieszkała w os. Śródmieście (99 osób w rodzinach uzależnionych), natomiast w ujęciu względnym uzależnienia stanowiły największy problem w os. Rospontowa – gdzie pomocy z powodu uzależnień udzielono ok. 2% mieszkańców. Do osiedli, gdzie uzależnienia stanowią istotniejszy niż przeciętnie problem społeczny należy zaliczyć także Śródmieście i os. Stella (pomocy takiej udzielono ok. 1% mieszkańców) (Ryc. 16).

Ryc. 16. Korzystający z pomocy społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu lub narkotyków

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Chrzanowie

Jednym z problemów jest także uchylanie się od płacenia alimentów. Jedną z form pomocy osobom poszkodowanym z tego powodu jest fundusz alimentacyjny. Do świadczenia z funduszu ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. W 2015 r. świadczenia z funduszu wypłacono 430 rodzinom, w tym 357 w Mieście. Największa liczba rodzin objętych tą formą pomocy mieszkała w os. Śródmieście (113) i Młodości (90). Proporcjonalnie do liczby ludności największe natężenie zjawiska występowało w osiedlach: Śródmieście, Stella i Rospontowa (Ryc. 17).

Ryc. 17. Rozkład świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UM w Chrzanowie

3 Sfera gospodarcza

3.1 Przedsiębiorczość i rynek pracy

Liczba podmiotów gospodarczych wzrastała w Chrzanowie od 2005 r., choć wzrost ten był stosunkowo niski na tle powiatu chrzanowskiego, Oświęcimiem, a zwłaszcza województwa małopolskiego. Niższą dynamikę wśród porównywanych ośrodków notował Olkusz – gdzie liczba podmiotów systematycznie spada (tabela poniżej). Warto tu jednak zauważyć, że w ostatnich kilku latach dynamika podmiotów gospodarczych w Chrzanowie wykazuje stagnację, a nawet spadek. Wyższą dynamiką przyrostu podmiotów gospodarczych cechował się natomiast obszar wiejski Gminy.

Zmiany te mają odbicie w dynamice wskaźnika poziomu przedsiębiorczości (liczba podmiotów na tysiąc mieszkańców), który wzrósł w ciągu dekady nieznacznie, a w ostatnich pięciu latach wykazuje stagnację. Na tle regionu poziom przedsiębiorczości w Chrzanowie jest średni – wartość wskaźnika w ostatnich latach dorównuje wartości dla woj. małopolskiego. Zbliżona jest również do nieco większego Oświęcimia.

Tab. 18. Podmioty gospodarcze

Jednostka terytorialna	2005	2010	2015		2005	2010	2015
	Liczba podmiotów			zmiana 2005-15 (%)	na 1000 mieszk.		
Chrzanów – gmina	4 672	4 891	4 831	3,4	94	100	101
Chrzanów – miasto	4 023	4 184	4 079	1,4	101	107	108
Chrzanów – obszar wiejski	649	707	752	15,9	65	70	74
Powiat chrzanowski	10 757	11 605	11 693	8,7	84	91	92
Województwo małopolskie	289 712	331 363	363 883	25,6	89	99	108
Olkusz	4 932	4 769	4 530	-8,2	131	128	125
Oświęcim	4 223	4 426	4 312	2,1	103	109	110

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

GUS prezentuje dane dla miejscowości statystycznych (Tab. 19). W ostatnich latach spadła liczba podmiotów gospodarczych w Chrzanowie, natomiast w miejscowościach wiejskich wzrosła o kilka procent – najbardziej w Płazie. Chrzanów, jako ośrodek miejski, charakteryzuje się znacznie wyższym wskaźnikiem przedsiębiorczości. Natomiast zróżnicowanie wskaźnika przedsiębiorczości w miejscowościach wiejskich jest niewielkie.

Tab. 19. Podmioty gospodarcze w miejscowościach gminy Chrzanów

Miejscowość	Liczba podmiotów			Podmioty na 1000 mieszk.* 2015
	2010	2015	zmiana (%)	
Chrzanów	4 184	4 079	-2,5	116
Balin (z Okradziejówką)	262	275	5,0	84
Lusowice	125	133	6,4	73
Płaza	216	235	8,8	69
Pogorzyce (ze Żrebcami)	104	108	3,8	70

*Liczba mieszkańców – wg danych UM w Chrzanowie. Ze względu na różnice w dane ludnościowych, jakie prezentuje GUS i danych wskaźniki przedsiębiorczości różnią się od podanych w Tab. 18.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i UM w Chrzanowie

Dokonane obliczenia wg danych bazy REGON z 2016 r. wskazują, że najwyższym wskaźnikiem przedsiębiorczości na tle miasta oraz gminy charakteryzuje się Śródmieście (290 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców), natomiast pozwoliły określić liczbę podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, natomiast bardzo niskim wskaźnikiem na tle średniej dla miasta oraz gminy charakteryzują się osiedla Kolonia Rospontowa i Kolonia Stella.

Tab. 20. Podmioty gospodarcze w wybranych osiedlach miasta Chrzanów

Jednostka	Liczba podmiotów gospodarczych	
	ogółem	na 1000 mieszkańców
Osiedle Śródmieście	1 299	290,2
Kolonia Stella	50	70,5
Kolonia Rospontowa	54	83,2
Miasto Chrzanów	4 022	114,5
Gmina Chrzanów	4 778	105,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych REGON i UM w Chrzanowie

W ciągu ostatniej dekady nastąpiła w Chrzanowie zmiana struktury wielkościowej podmiotów gospodarczych. Zmniejszyła się ponad dwukrotnie liczba podmiotów zatrudniających więcej niż 250 osób, co jest tendencją (choć nie w takim natężeniu) występującą w całym regionie. Niekorzystną tendencją jest natomiast zmniejszanie się po 2005 r. liczby małych i średnich przedsiębiorstw (odpowiednio zatrudniających 10-49 i 50-249 osób), których liczba w regionie wzrastała w analizowanym okresie. Jedyną zatem grupą podmiotów w Mieście odpowiedzialną za wyżej opisany wzrost liczby przedsiębiorstw w ostatnich latach są mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające nie więcej niż 9 osób. Podobne zjawisko zachodzi także w pozostałych miastach powiatowych zachodniej Małopolski (Tab. 21).

Tab. 21. Podmioty gospodarcze – wg wielkości

Jednostka terytorialna		Chrzanów - gmina	Chrzanów - miasto	Pow. chrzanowski	Woj. małopolskie	Olkusz	Oświęcim
0 - 9	2005	4 417	3 791	10 195	274 329	4 708	4 014
	2015	4 620	3 890	11 179	347 983	4 326	4 131
	zmiana (%)	4,6	2,6	9,7	26,8	-8,1	2,9
10 - 49	2005	197	177	452	12 750	177	151
	2015	170	150	423	13 171	168	138
	zmiana (%)	-13,7	-15,3	-6,4	3,3	-5,1	-8,6
50 - 249	2005	51	48	97	2 280	43	52
	2015	38	36	86	2 383	36	38
	zmiana (%)	-25,5	-25,0	-11,3	4,5	-16,3	-26,9
250 i więcej	2005	7	7	13	353	4	6
	2015	3	3	5	346	0	5
	zmiana (%)	-57,1	-57,1	-61,5	-2,0	-100,0	-16,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Spadkowi liczebności większych podmiotów gospodarczych towarzyszy stagnacja liczby pracujących w takich podmiotach po 2008 r. (Tab. 22). Jest to sytuacja niekorzystna na tle województwa, choć dzięki spadkowi liczby mieszkańców, wskaźnik pracujących na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym wzrósł.

Tab. 22. Pracujący w podmiotach gospodarczych zatrudniających 10 i więcej osób.

Jednostka terytorialna	Ogółem			Na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym		
	2003	2008	2013	2003	2008	2013
Chrzanów – miasto	8 928	11 107	11 098	664	842	878
Chrzanów – gmina	9 358	11 613	11 539	562	701	718
Powiat chrzanowski	23 199	25 881	25 104	550	600	583
Województwo małopolskie	596 429	682 253	720 942	578	632	649
Olkusz	8 592	8 624	8 340	660	658	661
Oświęcim	11 944	11 533	11 311	902	894	892

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.2 Struktura gospodarki

Głównym ośrodkiem gospodarczym Gminy jest miasto Chrzanów, które należy do stosunkowo nielicznych miast w regionie, opierających swoją bazę ekonomiczną na funkcji przemysłowej – jednak jest ośrodkiem polifunkcyjnym, z niewielką przewagą przemysłu¹³. Przemysłowy profil miasta wykształcił się w XIX i na początku XX wieku, po wybudowaniu linii kolejowej. Powstała wtedy min. kopalnia rud cynkowo-ołowianych „Matylda” (1852), działająca do 1930 r. W okresie międzywojennym Chrzanów stał się ośrodkiem przemysłu maszynowego – przede wszystkim kolejowego. W 1920 r. powstała „Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce”, a w 1928 r. Zakłady Materiałów Ogniotrwałych „Stella”. Po II Wojnie Światowej rozwinął się w Chrzanowie przemysł spożywczy i materiałów budowlanych, a także wznowiono wydobywanie w kopalni Matylda (do 1987 r.). Rozwój przemysłu był jednym z istotnych czynników kształtujących strukturę urbanistyczną miasta – w pobliżu zakładów powstawały osiedla przyzakładowe. Tym samym upadek dużych zakładów może w skali sublokalnej powodować degradację społeczną obszarów mieszkaniowych powiązanych z danym przedsiębiorstwem.

Po 1989 r. rozpoczęła się restrukturyzacja gospodarki, prowadząca z jednej strony do upadku istniejących branż, przypieczętowanego ogłoszeniem w 2013 r. upadłości zakładów „Fablok”. Jednocześnie w Chrzanowie ulokowały się nowe zakłady produkcyjne, z branży spożywczej i samochodowej, min. w oparciu o podstrefę Specjalnej Strefy Ekonomicznej - Krakowski Park Technologiczny. Jednocześnie miasto jest ważnym ośrodkiem handlu i usług. Najważniejszą instytucją otoczenia biznesu w Chrzanowie jest Agencja Rozwoju Małopolski Zachodniej.

W strukturze branżowej podmiotów gospodarczych (Tab. 23) największy odsetek podmiotów stanowią przedsiębiorstwa z sektora handlu. Przedsiębiorstwa z sekcji przetwórstwa przemysłowego to niespełna 9% - tj. mniej niż udział w regionie, podobnie jak cały sektor przemysłu i budownictwa (łącznie 20%, w województwie – 24%).

Tab. 23. Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 (2013)

Sekcja		Chrzanów - miasto	Chrzanów - gmina	Pow. Chrzanowski	Woj. Małopolskie	Olkusz	Oświęcim
		Odsetek ogółu podmiotów gospodarczych					
A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,5	0,6	0,7	1,1	0,5	0,4
B	górnictwo i wydobywanie	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2	0,0
C	przetwórstwo przemysłowe	8,7	8,8	9,7	9,9	9,7	5,6
D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię (...)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2

¹³ Gwosdz K., Ciechowski M., Micek G. (2010) Funkcje i baza ekonomiczna ośrodków miejskich w tym stopień jej dywersyfikacji. [w:] Domański B., Noworól, A. Badanie funkcji, potencjału oraz trendów rozwojowych miast województwa małopolskim. Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego.

Sekcja		Chrzanów - miasto	Chrzanów - gmina	Pow. Chrza- nowski	Woj. Mało- polskie	Olkusz	Oświęcim
		Odsetek ogółu podmiotów gospodarczych					
E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami (...)	0,3	0,4	0,5	0,3	0,2	0,5
F	budownictwo	10,8	11,8	12,6	13,5	9,8	9,3
G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów	32,4	31,9	30,9	25,2	33,9	27,5
H	transport i gospodarka magazynowa	4,7	5,6	7,2	6,3	5,9	5,5
I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3,6	3,4	3,0	3,8	2,8	3,9
J	informacja i komunikacja	2,2	2,3	2,1	3,1	2,4	2,4
K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,3	2,3	2,4	2,8	3,1	3,9
L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5,8	5,1	4,0	3,8	3,3	8,1
M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8,1	7,9	7,2	9,4	8,4	9,0
N	działalność w zakresie usług administrowania i dział. wspierająca	2,3	2,3	2,5	2,8	2,1	5,0
O	administracja publiczna (...)	0,4	0,4	0,5	0,6	0,4	0,3
P	edukacja	3,3	3,2	3,3	3,6	3,8	4,3
Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5,8	5,3	4,2	5,4	6,2	4,8
R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,1	2,1	2,1	1,9	1,2	2,2
S i T	pozostała działalność usługowa	6,4	6,3	6,9	6,2	6,0	7,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Do największych przedsiębiorstw na terenie gminy Chrzanów należą:

1. Meex-Ag Agromus S.C. (produkcja domieszek do betonu, lakiery, impregnaty)
2. Meex Chemia Budowlana (chemia budowlana)
3. FHU Robex (wyroby z drewna, produkcja palet)
4. Debal S.C (budowa domów drewnianych)
5. Małecki Jan (zakład cukierniczy)
6. Madoń Okna PCV i AL (stolarka okienna)
7. Zakład Cukierniczy "LINDA" (cukiernictwo)
8. Valeo Lighting System (producent oświetlenia samochodowego)
9. Swisspor Polska sp. z o.o. Materiały budowlane, chemia budowlana
10. Ocynkownia Śląsk Sp. z o.o. (metalurgia)
11. Sapa Aluminium Sp. z o.o. (producent profili aluminiowych)
12. Atlas – (biuro podróży)
13. Berger Bau Polska Sp. z o.o. (wytwórnia mas bitumicznych)
14. Bitumik Spółka z o.o. (produkcja mas bitumicznych, budowa i przebudowa nawierzchni drogowych)
15. Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Betoniarnia Kroczywiech
16. Dan Cake Polonia Sp. z o.o. (przemysł spożywczy)
17. Alu System Plus (producent stolarki aluminiowej)

18. Dolomitex Sita Przemysłowe (przemysł mineralny)
19. Kopalnia i Prażalnia Dolomitu „Żelatowa” S.A. (przemysł mineralny)
20. Kromiss Bis Sp. z o.o. Oddział Chrzanów (producent słupów, masztów i wież)
21. Unimięs.

Przemysłowy charakter widoczny jest w strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób¹⁴. Ponad 41% pracujących w gminie Chrzanów stanowią pracownicy przedsiębiorstw z sektora przemysłu i budownictwa, o ok. 10 pkt % więcej niż w regionie, więcej także niż w sąsiednich ośrodkach powiatowych.

Tab. 24. Pracujący wg wybranych sekcji PKD (2013 r.) w podmiotach zatrudniających powyżej 9 osób.

Jednostka terytorialna	Przemysł i budownictwo	Sekcje G, H, I, J	Pozostałe usługi	Przemysł i budownictwo	Sekcje G, H, I, J	Pozostałe usługi
	liczba pracujących			odsetek pracujących		
Chrzanów - gmina	4 748	1 636	5 122	41,1	14,2	44,4
Powiat chrzanowski	12 448	4 253	8 323	49,6	16,9	33,2
Województwo małopolskie	227 377	186 646	303 451	31,5	25,9	42,1
Olkusz	3 458	2 435	3 813	35,4	24,9	39,0
Oświęcim	3 889	2 263	5 145	34,4	20,0	45,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

3.3 Budownictwo mieszkaniowe

Jednym ze wskaźników sytuacji gospodarczej gminy jest budownictwo mieszkaniowe. W Gminie Chrzanów w latach 2008-2015¹⁵ oddano ponad 580 mieszkań, w tym ponad 400 w Chrzanowie (Tab. 25). Ruch budowlany w Gminie należy określić jako umiarkowany – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powstało trzykrotnie mniej mieszkań niż w regionie¹⁶ i nieznacznie mniej niż w powiecie. Przeważało budownictwo indywidualne, na potrzeby inwestora, natomiast niska była podaż mieszkań budowanych na sprzedaż lub wynajem. W analizowanym okresie w Chrzanowie powstało tylko 80 mieszkań przeznaczonych na rynek, co może stanowić czynnik ograniczający rozwój miasta, a także sprzyjający przenoszeniu się na obszary podmiejskie (budowa domu). Obszary wiejskie cechowały się większą intensywnością ruchu budowlanego. Obszarami dużej intensywności ruchu budowlanego były Pogorzyce i Balin, gdzie na tysiąc mieszkańców oddano ponad 20 mieszkań.

Tego typu ruch budowlany sprzyja procesom rozpraszania zabudowy, tworzeniu często nieracjonalnych ekonomicznie i przynoszących negatywne skutki ekologiczne, chaotycznie zabudowanych nowych obszarów mieszkaniowych. Na zjawisko rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na obszarach wiejskich zwraca uwagę m.in. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy (SUiKZP). Zjawisku rozpraszania zabudowy sprzyja atrakcyjność krajobrazowa wsi w Gminie Chrzanów.

¹⁴ GUS nie prezentuje danych o zatrudnieniu w mniejszych firmach.

¹⁵ Okres analizy warunkowany dostępnością danych GUS dla miejscowości.

¹⁶ Niemniej należy pamiętać, że wskaźniki dla Małopolski znacznie zawyża Kraków i jego strefa podmiejska.

Tab. 25. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2008-2015

Jednostka	Mieszkania oddane ogółem		Mieszkania na sprzedaż lub wynajem	
	liczba	na 1000 mieszk.	liczba	odsetek mieszkań
Gmina Chrzanów	582	13	82	14,1
Miasto Chrzanów	413	12	80	19,4
Obszar wiejski, w tym:	169	17	2	1,2
Balin	70	21	0	0,0
Luszowice	24	13	0	0,0
Płaza	35	10	0	0,0
Pogorzyce	40	26	2	5,0
Woj. małopolskie	120 693	36	54 376	45,1
Powiat chrzanowski	1 875	15	207	11,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i UM w Chrzanowie

4 Sfera środowiskowa

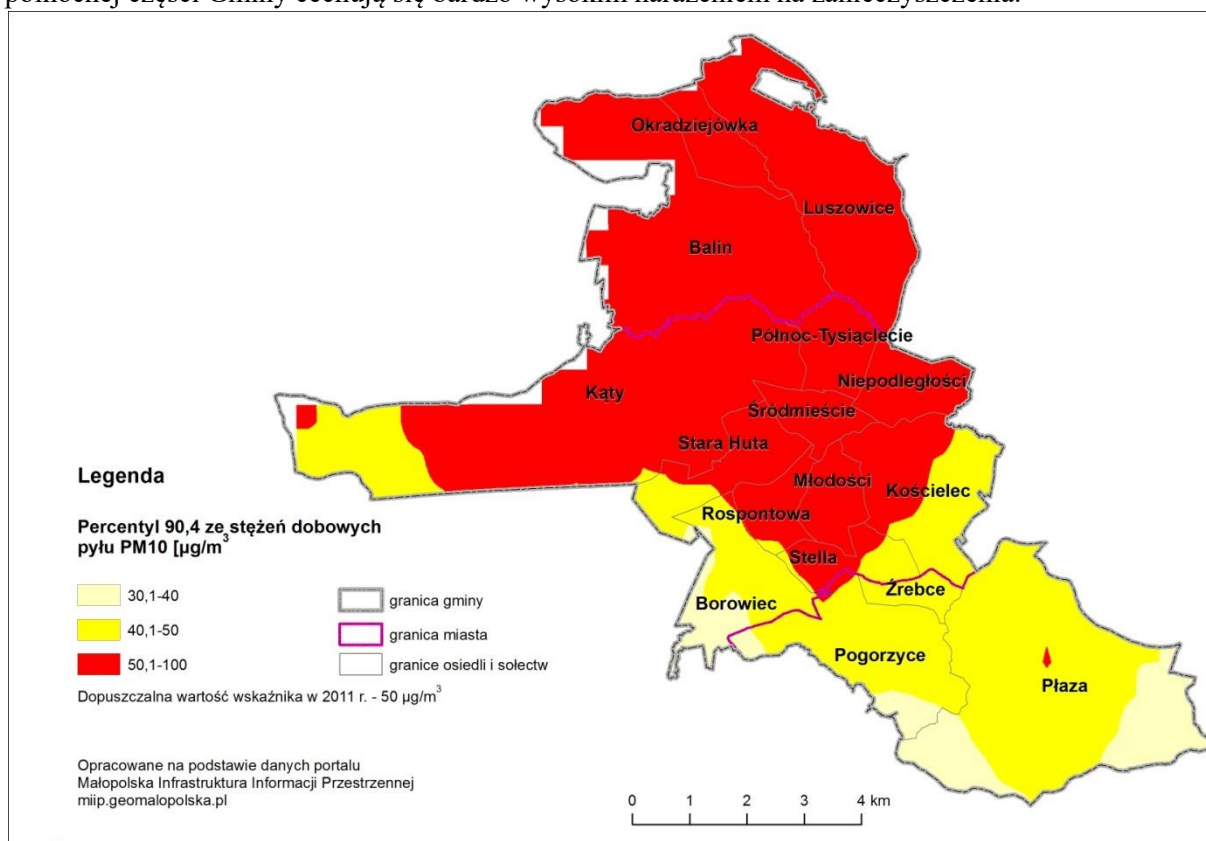
4.1 Jakość powietrza

Gmina Chrzanów, jak większość miast regionu, boryka się z problemem złej jakości powietrza. W związku z niezadowalającym stanem powietrza w województwie małopolskim dla terenu województwa małopolskiego opracowany został program ochrony powietrza (POP)¹⁷. Elementem programu jest analiza jakości powietrza w regionie, przeprowadzona z wykorzystaniem modelowania matematycznego rozprzestrzeniania zanieczyszczeń w powietrzu, dla roku bazowego 2011.

Jednym z najpoważniejszych, w skali regionu, zagrożeń jest przekroczenie stężeń dopuszczalnych pyłu zawieszonego. W Gminie Chrzanów nie są notowane przekroczenia dopuszczalnej średniorocznej wartości stężeń pyłu PM₁₀, jednak na większości obszaru miasta oraz w północnej części Gminy występują przekroczenia dopuszczalnej liczby dni, w których norma średniego dobowego stężenia PM₁₀ jest przekroczona tj. percentyl 90.4¹⁸ stężeń dobowych PM₁₀ przekracza dopuszczalną wartość >50 µg/m³ (Ryc. 18).

Część Chrzanowa, w tym Śródmieście, oraz fragment Balina należą do obszarów, na których przekraczane są dopuszczalne roczne stężenia najdrobniejszej (i najbardziej szkodliwej dla zdrowia) frakcji pyłów PM_{2,5} (Ryc. 19). Poważnym zagrożeniem jest także bardzo wysokie stężenie rakotwórczego benzo(a)pirenu – cały obszar Gminy znajduje się w strefie przekroczeń dopuszczalnych rocznych stężeń tego związku w powietrzu.

Syntetycznym obrazem jakości powietrza w regionie jest mapa narażenia mieszkańców na zanieczyszczenia powietrza (Ryc. 20), zgodnie z którą większość obszaru Chrzanowa oraz sołectwa w północnej części Gminy cechują się bardzo wysokim narażeniem na zanieczyszczenia.

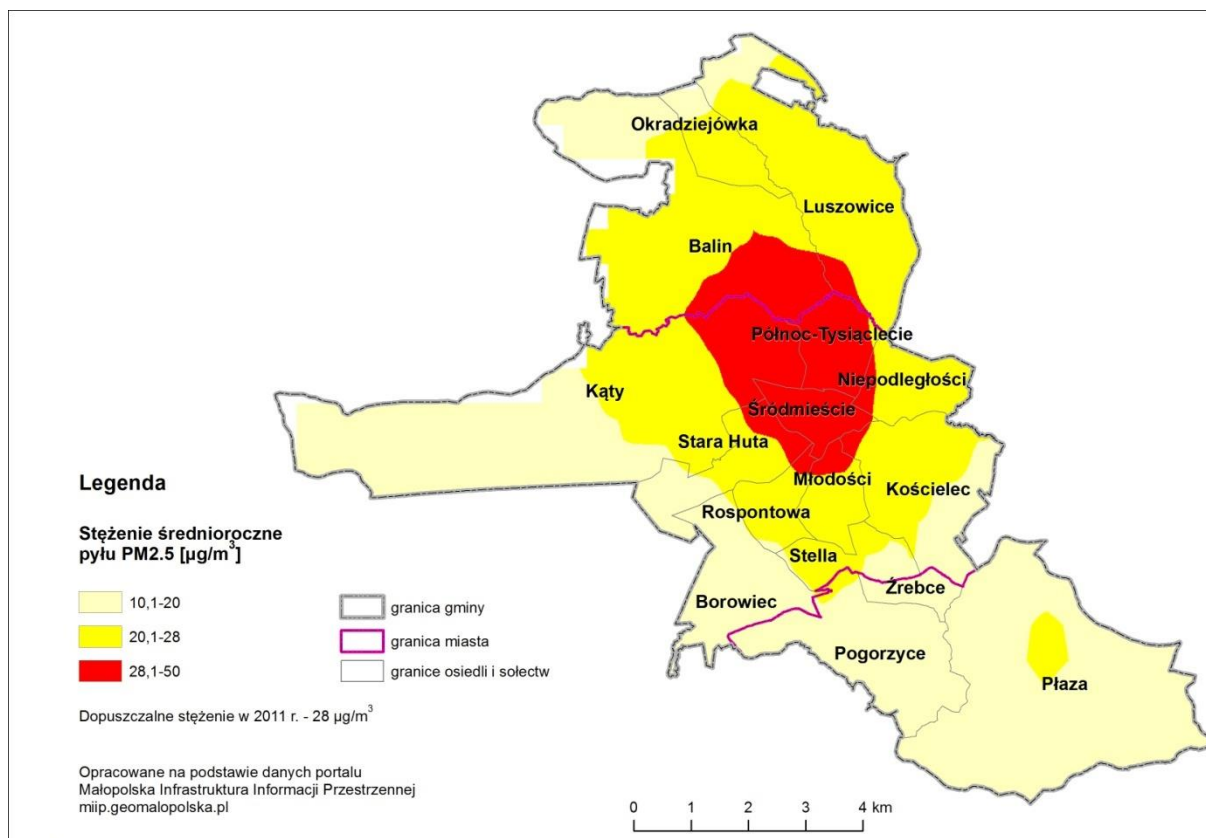

Ryc. 18. Przekroczenia dopuszczalnych stężeń dobowych PM₁₀

Źródło: <http://miip.geomalopolska.pl/>

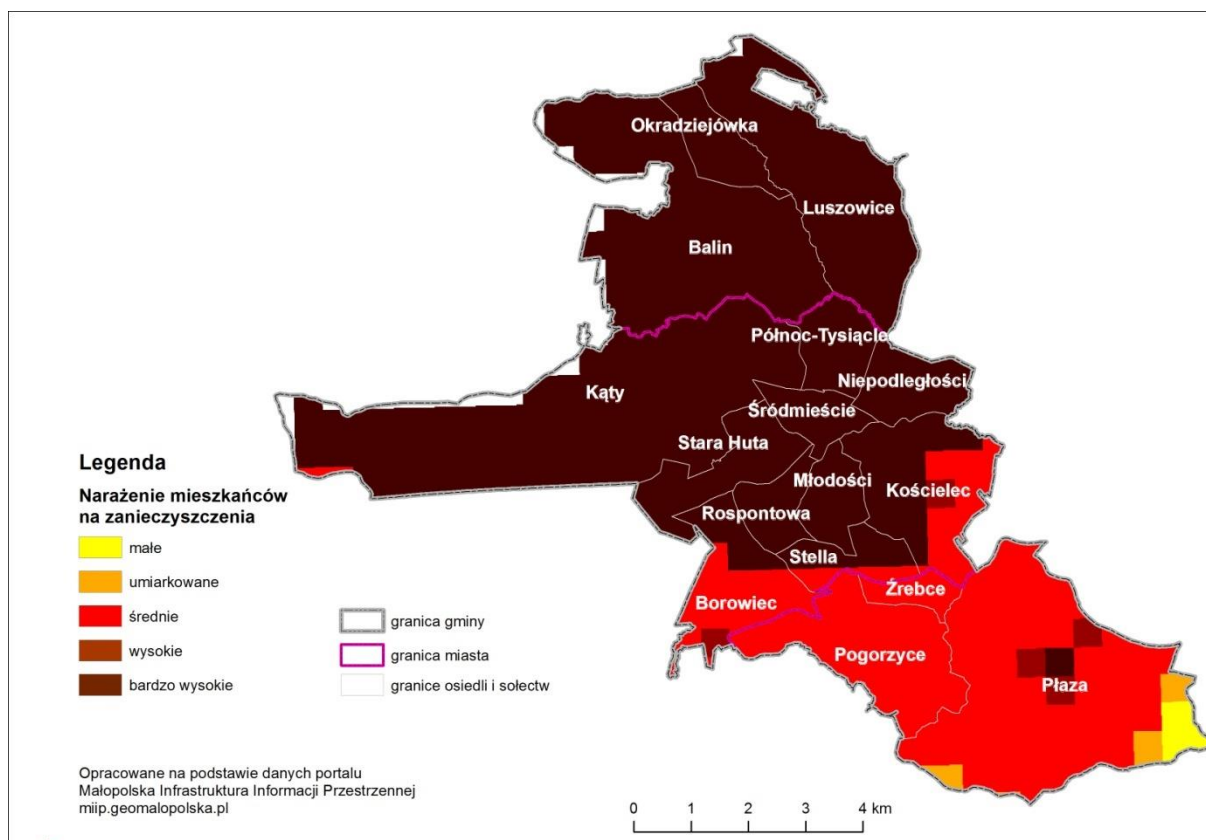
¹⁷ Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego. Uchwała Nr XLII/662/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 września 2013 r.

¹⁸ Dla pełnej serii pomiarowej wskaźnik ten przekracza normowaną wartość 50 µg/m³, gdy w serii jest więcej niż dozwolone 35 przypadków przekroczeń wartości 50 µg/m³.

Ryc. 19. Przekroczenia dopuszczalnych stężeń rocznych pyłu PM 2,5

Źródło: <http://miip.geomalopolska.pl/>

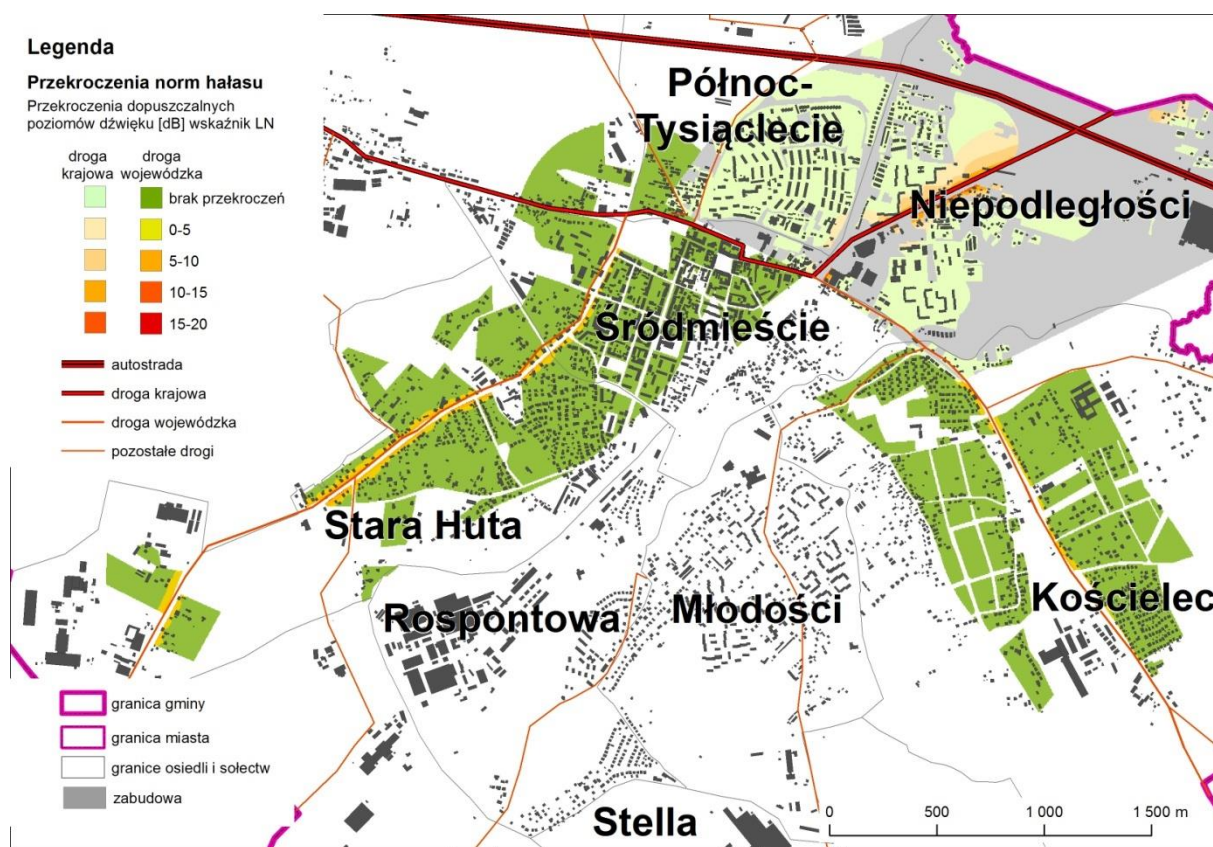
Ryc. 20. Narażenie mieszkańców na zanieczyszczenia powietrza

Źródło: <http://miip.geomalopolska.pl/>

Na stan powietrza w Chrzanowie wpływ mają zarówno źródła punktowe (przemysł), także spoza Gminy (w tym głównie z Trzebini), jak również źródła powierzchniowe (niska emisja) i liniowe (emisja drogowa). Ze względu na położenie Chrzanowa znaczący udział w kształtowaniu się jakości powietrza ma także napływ zanieczyszczeń spoza województwa – głównie z terenu sąsiedniej aglomeracji śląskiej. Dominującą rolę w kształtowaniu się przekroczeń dopuszczalnych stężeń pyłów zawieszonych mają źródła powierzchniowe – lokalne i spoza terenu województwa i powiatu. Lokalna emisja powierzchniowa (w tym spalanie odpadów w domowych kotłowniach) jest także podstawowym źródłem benzo(a)pirenu.¹⁹ Natomiast emisja liniowa (ze źródeł drogowych, przede wszystkim autostrady i DK 79) jest źródłem pyłów zawieszonych i tlenków azotu.

4.2 Klimat akustyczny

Głównymi źródłami hałasu są trasy komunikacyjne. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu występują przede wszystkim przy autostradzie i wzdłuż zjazdu z węzła w ciągu DK 79 (ul. Trzebińska) oraz dróg wojewódzkich nr 933 (ul. Oświęcimska) i 781 (ul. Szpitalna). Przekroczenia poziomu hałasu drogowego przedstawiono na poniższej mapie (Ryc. 21).

Ryc. 21. Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu

Źródło: <http://miip.geomalopolska.pl/>

4.3 Walory przyrodnicze i tereny zielone

Gmina Chrzanów położona jest na pograniczu dwóch makroregionów: Wyżyny Śląskiej (Pagóry Jaworznickie) i Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (Rów Krzeszowski, Garb Tenczyński). Przez południową część przebiega pasmo wzniesień wysokości do 400 m n.p.m., przechodzące przez Pogorzyce i Płazę. Natomiast miasto Chrzanów położone jest w obniżeniu (Kotlinie Chrzanowskiej). Budowa geologiczna Chrzanowa i położone na jego terenie złoża surowców mineralnych – rud cynku i ołowiu, wapieni, dolomitów, margli, piasków, glin i ilów – zdeterminowały jego rozwój.

¹⁹ Program ochrony powietrza województwa małopolskiego, s. 36-37.

Na terenie Miasta Chrzanów brak jest obszarów przyrodniczych objętych ochroną obszarową, niemniej znaczną powierzchnię Miasta zajmują tereny cenne przyrodniczo. Do najważniejszych należą obszary doliny rzeki Chechło i cieków: Luszówki, Potoku Balińskiego i cieku wzdłuż ulicy Szpitalnej, które wg SUiKZP uznaje się za podstawowe korytarze ekologiczne gminy, warunkujące funkcjonowanie ekologicznego systemu obszarów chronionych Chrzanowa. Tereny te wymagają zachowania przed zabudową oraz przed zmianą warunków krążenia wód. Wśród pozostałych cennych przyrodniczo obszarów należy wymienić tereny położone w Kotlinie Chrzanowskiej, w kompleksie leśnym w os. Kąty (min. podmokłe łąki w Kopaninie, stawy „Groble”) oraz w os. Borowiec.

Obszary chronione znajdują się natomiast w południowej części Gminy. Południowa część sołectw Płaza i Pogorzyce znajduje się w granicach Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego (oraz jego otuliny). Powierzchnia parku na terenie Gminy wynosi 643,90 ha (Ryc. 22).

Do istotnych, także z punktu widzenia rewitalizacji, zasobów gminy należą tereny zielone – lasy i tereny zieleni urządzonej, służące jako tereny rekreacyjne i ochronne, których łączna powierzchnia w Gminie wynosi 2,8 tys. ha, w tym 1,7 tys. ha w Chrzanowie (Tab. 26). Znaczną powierzchnię zajmują lasy (w tym bardzo niewielki odsetek lasów gminnych). Największy kompleks leśny położony jest na os. Kąty, znaczącą powierzchnię zajmują także lasy w południowych osiedlach – Kościelec, Stella i Borowiec oraz w sołectwach Balin i Płaza (Ryc. 22). Wszystkie lasy państwowe Gminy mają status lasów ochronnych - ustanowionych ze względu na ochronę przed szkodliwym oddziaływaniem zanieczyszczeń i dla zaspokojenia potrzeb wypoczynkowych.

Tab. 26. Tereny zieleni urządzonej i lasy w Chrzanowie (2013 r.)

Tereny zieleni	Gmina Chrzanów		Miasto Chrzanów		Obszar wiejski	
	ha	% ogółu	ha	% ogółu	ha	% ogółu
Ogółem, w tym:	2 803,9	100,0	1 678,4	100,0	1 125,5	100,0
zieleni urządzonej ogółem, w tym:	140,3	5,0	130,0	7,7	10,3	0,9
parki	9,5	0,3	9,5	0,6	0,0	0,0
zielenie	22,6	0,8	22,6	1,3	0,0	0,0
zieleni ulicznej	16,4	0,6	16,4	1,0	0,0	0,0
tereny zieleni osiedlowej	91,8	3,3	81,5	4,9	10,3	0,9
lasów ogółem, w tym:	2 663,7	95,0	1 548,5	92,3	1 115,2	99,1
lasów gminnych	133,1	4,7	9,3	0,6	123,8	11,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tereny zieleni urządzonej zajmują znacznie mniejszą powierzchnię, przy czym większość z nich to tereny zieleni osiedlowej (Tab. 26). Niewielką powierzchnię zajmują dwa parki: Park Miejski oraz zabytkowy park w Kościelcu. Poza miastem znajdują się tylko niewielkie obszary zieleni urządzonej (łącznie mniej niż ha). Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują także ogródki działkowe – ok. 76 ha w gminie, w tym 66 ha w Chrzanowie²⁰.

Tab. 27. Tereny zieleni - wskaźniki (2013 r.)

Jednostka terytorialna	Zieleni ogółem		Zieleni urządzonej	
	% pow. jednostki	m ² /na mieszk.	% pow. jednostki	m ² /na mieszk.
Chrzanów - miasto	43,6	439	3,4	34
Chrzanów - gmina	35,3	580	1,8	29
Powiat chrzanowski	38,3	1118	1,0	30
Województwo małopolskie	28,9	1308	0,3	14
Olkusz	31,0	217	3,7	26
Oświęcim	4,3	33	4,3	33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na tle analizowanych jednostek terytorialnych Chrzanów cechuje się korzystnym udziałem terenów zielonych (lasów i zieleni urządzonej) w strukturze użytkowania terenów (Tab. 27), a także ich

²⁰ Obliczone na podstawie danych OpenStreetMap (zob. Ryc. 23)

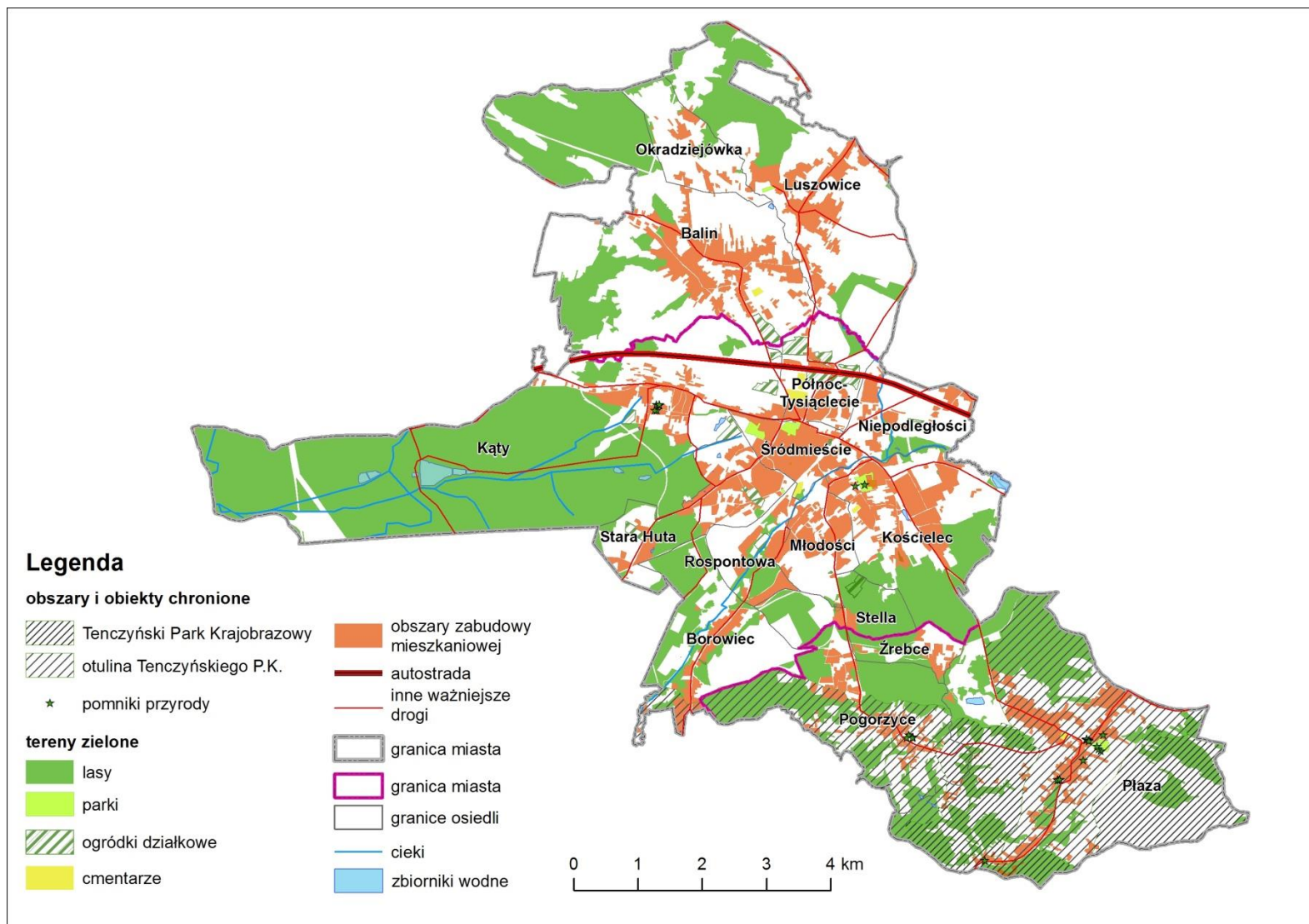
powierzchni w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Łącznie tereny zieleni zajmują 44% Miasta, co jest wskaźnikiem bardzo wysokim na tle regionu, a zwłaszcza porównywanych miast.

Warto jednak zauważyć, iż dystrybucja zieleni na terenie Gminy nie jest równomierna, a większe obszary zielone znajdują się przede wszystkim na zachodnich i południowych obrzeżach miasta oraz w południowych sołectwach, położonych w Tenczyńskim Parku Krajobrazowym i jego otulinie. SUIKZP zakłada potrzebę zapewnienia terenów zieleni i wypoczynku w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, w tym:

- Konieczność zachowania i rewaloryzacji istniejących parków, zieleńców, zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej i usługowej, zieleni ulicznej, ogrodów działkowych;
- Potrzebę urządzenia nowych wielofunkcyjnych terenów parkowych oraz ogrodów działkowych, położonych w korzystnej izochronie dostępności od istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej.

Ponadto zgodnie z SUIKZP konieczne jest wprowadzenie zieleni izolacyjnej dla istniejących i projektowanych terenów mieszkaniowych od obiektów uciążliwych; w pierwszej kolejności dotyczy to terenów:

- wzdłuż autostrady A-4, szczególnie od strony osiedla Trzebińska, Północ i Tysiąclecia (co oznacza przekształcenie istniejących ogrodów działkowych na zielen izolacyjną),
- w sąsiedztwie osadnika Zakładów Górniczych „Trzebionka”,
- wzdłuż ulicy Borowcowej (przy wyrobisku „Żelatowa”),
- przy kamieniołomie w Płazie (ulica Sobieskiego),
- w sąsiedztwie wysypiska śmieci w Balinie.

Ryc. 22. Obszary chronione i tereny zielone w Gminie Chrzanów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych GDOŚ oraz OpenStreetMap.

5 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

5.1 Struktura przestrzenna Gminy i użytkowanie terenu

W strukturze przestrzennej Gminy wyróżniono trzy obszary²¹:

- północny (powyżej autostrady), jako obszar aktywizacji funkcji gospodarczych oraz ekstensywnego mieszkalnictwa – obejmujący sołectwa Balin, Okradziejówka i Luszowice;
- centralny (miasto), jako obszar koncentracji działalności gospodarczej oraz zainwestowania miejskiego o funkcjach centrotwórczych i mieszkalnictwa o wysokiej intensywności zabudowy, stanowi on kluczowy dla rozwoju gminy obszar;
- południowe tereny w obrębie Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych, obejmujące sołectwa Pogorzyce, Płaza i Żrebce.

W strukturze użytkowania gruntów w Chrzanowie (Tab. 28) zwraca uwagę niski stopień zurbanizowania miasta – tylko 23% terenu stanowią grunty zurbanizowane i zabudowane. Na tle sąsiednich miast powiatowych Chrzanów wyróżnia przede wszystkim bardzo duży udział gruntów leśnych w powierzchni miasta. Najniższy w porównaniu z pozostałymi ośrodkami jest natomiast odsetek terenów rolniczych.

Tab. 28. Użytkowanie terenu (2014 r.)

Kategoria użytkowania	Chrzanów		Olkusz		Oświęcim	
	ha	%	ha	%	ha	%
użytki rolne, w tym:	1137	29,7	873	34,0	1135	37,8
grunty orne	613	16,0	780	30,4	635	21,2
łąki i pastwiska	449	11,7	61	2,4	454	15,1
sady	66	1,7	6	0,2	8	0,3
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	1687	44,0	793	30,9	34	1,1
grunty pod wodami razem	23	0,6	6	0,2	152	5,1
grunty zabudowane i zurbanizowane razem, w tym:	896	23,4	840	32,7	1601	53,4
tereny mieszkaniowe	341	8,9	301	11,7	284	9,5
tereny przemysłowe	127	3,3	113	4,4	705	23,5
tereny inne zabudowane	140	3,7	145	5,7	222	7,4
tereny rekreacji i wypoczynku	25	0,7	40	1,6	57	1,9
tereny transportu	253	6,6	231	9,0	284	9,5
nieużytki i tereny różne	89	2,3	53	2,1	78	2,6
Ogółem	3832	100,0	2565	100,0	3000	100,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zróznicowanie przestrzenne użytkowania w Gminie Chrzanów przedstawiono na Ryc. 23. Wyróżnia się przede wszystkim zwarty obszar zurbanizowany w Chrzanowie (rozdzielony linią kolejową i doliną potoku Chechło) obejmujący os. Śródmieście, południową część os. Niepodległości i Tysiąclecia, północne części os. Młodości i Kościelec i wschodnią część os. Stara Huta. Pozostałe części Miasta charakteryzuje bardziej rozproszona zabudowa, skupiona wzdłuż głównych ulic (częściowo są to układy drożne dawnych wsi) lub o charakterze osiedli-enklaw. Zachodnia (Kąty) i południowa część Miasta ma charakter leśny lub leśno-łąkowy i cechuje się dużymi walorami przyrodniczymi. Południowa część gminy, o dużych walorach przyrodniczych położona jest w Tenczyńskim Parku Krajobrazowym.

5.2 Charakterystyka osiedli i sołectw Gminy Chrzanów

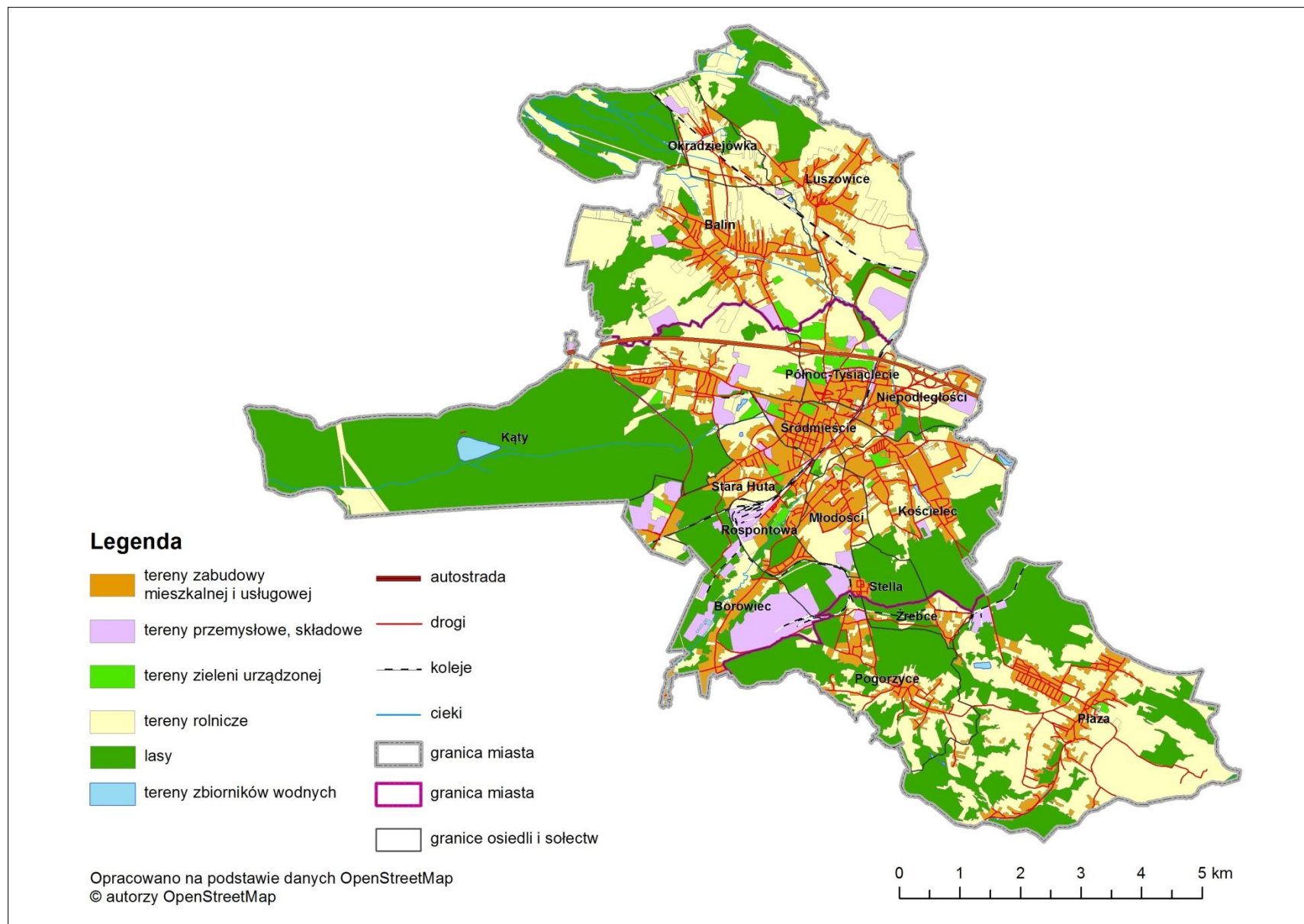
1. Os. Śródmieście – obejmuje najstarszą część miasta, o zachowanym historycznym układzie urbanistycznym i w większości zwartej zabudowie kwartałowej, z reprezentacyjnymi przestrzeniami publicznymi Miasta (Rynek, Al. Henryka, Park Miejski). Śródmieście obejmuje

²¹ Wg SUiKZP.

także nowsze obszary o reprezentacyjnym charakterze – między ul. Krakowską i Kusocińskiego – z największym placem miasta –Tysiąclecia, z Pomnikiem Zwycięstwa i Wolności (lata 70-te XX wieku), a także tereny mniej uporządkowanej, luźnej zabudowy: na zachód od ul. Oświęcimskiej (mieszkalna i użyteczności publicznej) i na wschód od torów kolejowych (mieszkalna). Na obszarze osiedla znajdują się siedziby niemal wszystkich urzędów i instytucji szczebla gminnego i powiatowego, a także Sąd Rejonowy, muzeum, liczne punkty usługowe i gastronomiczne.

2. Osiedle Borowiec – położone w południowej części Miasta i rozdzielone na dwie części potokiem Chechło. Północno-zachodnia część jednostki ma charakter przemysłowy, południowo-wschodnia – mieszkalny (zabudowa jednorodzinna wzdłuż ul. Borowcowej), Największym obiektem przemysłowym jest położona przy granicy miasta Kopalnia i Prażalnia Dolomitu „Żelatowa”. Część zachodnia osiedla ma charakter przemysłowy, m.in. zakłady przemysłu spożywczego, oczyszczalnia ścieków.
3. Osiedle Kąty – to powierzchniowo największa jednostka Chrzanowa. Jego zachodnią część zajmuje kompleks leśny (Las Kącki), zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i przemysłowa skupiona jest w północno-wschodniej części Osiedla (na północ od nieczynnej linii kolejowej do Jaworzna-Szczakowej), wzdłuż ul. Śląskiej (DK 79). Na terenie osiedla znajduje się letni basen kąpielowy, plac targowy, dawna stacja kolejowa, zlokalizowane są także niewielkie przedsiębiorstwa.
4. Osiedle Kościelec – to dawna wieś o średniowiecznej genezie, włączona do Chrzanowa w 1925 r. Centrum osiedla jest charakterystyczny „rynek” u zbiegu ulic Kościelnej, Dworskiej i Głównej. Na jego terenie przeważa zabudowa jednorodzinna, rozproszona wzdłuż głównych ulic (w tym DW 781) lub w formie bardziej zwartych osiedli (os. Chechlana, Wrzosowa). Na terenie osiedla znajduje się także Szpital Powiatowy (od 1994 r.), a także zabytkowy park podworski wokół rozebranego po wojnie pałacu Starzeńskich. W południowej części Kościelca znajduje się także zakłady produkcyjne (m.in. Dan Cake).
5. Osiedle Młodości (zwane też Południe) – trzon zabudowy osiedla stanowi wielkopłytkowa zabudowa wielorodzinna – modernistyczne bloki mieszkalne, wybudowane po 1979 r. na terenie Kościelca. Ponadto na terenie osiedla znajduje się zabudowa jednorodzinna oraz zespoły nowych bloków mieszkalnych. Do najważniejszych obiektów publicznych o znaczeniu ogólnomiejskim należy kryta pływalnia (otwarta w 2000 r.).
6. Osiedle Niepodległości (zwane też Trzebińska) – jednostka składa się z trzech części: dwu zespołów bloków (os. Trzebińska i właściwe os. Niepodległości), rozdzielonych ul. Trzebińską (DK 79) oraz osiedla domków jednorodzinnych Bereska (w sąsiedztwie autostrady). Wielkopłytkowe osiedla pochodzą z lat 70-tych XX-wieku. Na terenie osiedla znajduje się także zakład produkcyjny Valeo. W zachodniej części osiedla położone jest kilka centrów handlowych, plac targowy oraz dworzec PKS.
7. Osiedle Północ-Tysiąclecie – obejmuje największy zwarty zespół zabudowy wielkopłytkowej (lata 60-te XX wieku) w Chrzanowie, położony na północ od śródmieścia, a także osiedla zabudowy jednorodzinnej na zachód od ul. H. Sienkiewicza. Do ważniejszych obiektów należą Miejska Biblioteka Publiczna i Hala MOKSiR. Dużą powierzchnię zajmują także ogródki działkowe, boisko Orlik oraz cmentarz.
8. Osiedle Rospontowa – obejmuje trzy kolonie mieszkalne: Kolonia Rospontowa, Kolonia Fabryczna (zabudowa wielorodzinna) oraz Kolonia Leśna (zabudowa jednorodzinna), budowane od 1920 jako osiedla robotnicze Pierwszej Fabryki Lokomotyw w Polsce. Ponadto znaczną część Osiedla zajmuje zabudowa produkcyjna, przedwojenna (Fablok) i współczesna.

9. Osiedle Stara Huta – wywodzi nazwę od funkcjonującej tu w 2. połowie XIX wieku huty żelaza. Na terenie osiedla przeważa zabudowa jednorodzinna. Przy granicy z Libiążem znajdują się zakłady przemysłowe (m.in. ocynkownia „Śląsk”).
10. Osiedle Stella – większość powierzchni jednostki zajmują tereny leśne. Zabudowę osiedla stanowi kolonia robotnicza (budynki mieszkalne i użyteczności publicznej, częściowo nieczynne), wybudowana dla pracowników sąsiednich Zakładów Ceramicznych „Stella” (ob. Chrzanowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych).
11. Sołectwo Balin położone jest w północno – zachodniej części Gminy Chrzanów, w obrębie Pagórów Jaworznickich, rozciętych doliną rzeki Luszówki i potoku Balińskiego. W układzie przestrzennym zachowały się ślady dwóch wsi rzędówek rozdzielonych ciekami, powiązanych obszarem dworskim, a obecnie kościołem. We wsi dominuje zabudowa o charakterze wiejsko-podmiejskim głównie z lat powojennych.
12. Sołectwo Luszowice sąsiaduje z Balinem i charakteryzuje się podobnym środowiskiem przyrodniczym. Wieś ma układ widłowy, a jej zabudowa pochodząca z lat powojennych (1945-1970) ma charakter wiejsko-podmiejski.
13. Sołectwo Okradziejówka położone jest w obniżeniu zwanym Rowem Balińskim, pomiędzy Balinem i Luszowicami.
14. Sołectwo Płaza położone jest na Garbie Tenczyńskim, o urozmaiconej rzeźbie, częściowo na obszarze Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego. Płaza Górna rozwijała się na lokalnym wzniesieniu terenu, natomiast Płaza Dolna, nosząca ślady wsi rzędowej – w dolinie potoku Płazanka. W 1887 roku uruchomiony został w Płazie wapiennik, działający jako Zakład Wapienniczy w Płazie. Wieś bogata jest w malowniczą zabudowę tradycyjną, sukcesywnie przekształcaną w budownictwo jednorodzinne typu miejskiego.
15. Sołectwo Pogorzyce sąsiaduje z Płazą – również położone jest na Garbie Tenczyńskim, częściowo w obrębie Tenczyńskiego Parku Krajobrazowego. Wieś ma charakter ulicówki w stylu wiejsko – podmiejskim i rozrasta się sukcesywnie wzdłuż drogi z Chrzanowa do Płazy (ul. Szymanowskiego).
16. Sołectwo Żrebce – jest XIX wiecznym przysiółkiem wsi Pogorzyce, zlokalizowanym w obniżeniu między porośniętym lasem pagórkami, z przeważającą luźną, powojenną zabudową.

Ryc. 23. Zagospodarowanie terenu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.

5.3 Stan sieci drogowej i transport publiczny

Podstawowy układ komunikacyjny Gminy stanowią droga krajowa nr 79, drogi wojewódzkie nr 781 i 933. Drogi na terenie gminy są obciążone bardzo dużym natężeniem ruchu. Droga krajowa nr 79 nie jest przejezdna dla pojazdów o wysokości powyżej 3,2 metra (ze względu na niskie wiadukty kolejowe). Problemem układu drogowego Gminy jest zbieg wymienionych trzech dróg w śródmieściu Chrzanowa. Zarówno droga krajowa nr 79, stanowiąca jedną z alternatyw dla autostrady A4 i przenosząca duży ruch tranzytowy jak i drogi wojewódzkie przebiegają przez obszar śródmieścia objęty ścisłą ochroną konserwatorską. W Gminie Chrzanów znajduje się 12,97 km dróg wojewódzkich, w tym DW 781 (0,32 km) oraz DW 933 (3,65 km). Wg danych Zarządu Dróg Wojewódzkich w Krakowie w złym stanie technicznym znajduje się odcinek DW 791 o długości 2,53 km, przebiegający ulicami Szpitalną w Chrzanowie (os. Kościelec) oraz Sobieskiego w Płazie.

Drogi krajowe i wojewódzkie uzupełniają sieć dróg powiatowych. Wg danych Powiatowego Zarządu Dróg w Chrzanowie w Gminie Chrzanów w złym stanie było 23,7 km dróg powiatowych, w tym 4,2 km na terenie miasta (Tab. 29).

Tab. 29. Odcinki dróg powiatowych w złym stanie technicznym

Nr drogi powiatowej	Ulica	Długość (mb)
DP 1016K	Ul. Pogorska w Chrzanowie	1480
DP 1044K	Ul. Wodzińska w Chrzanowie	2720
DP 1016K	Ul. Szymanowskiego w Pogorzycach	1505
	Ul. Szymanowskiego w Pogorzycach	3060
DP 1036K	Ul. Jaworznicka w Balinie	477
DP 1036K	Ul. Jaworznicka w Balinie	3449
DP 1017K	Ul. Wapienna w Żrebce	466
	Ul. Dymna w Pogorzycach	146
	Nawierzchnia gruntowa	900
DP 1018K	Ul. Starzyny w Płazie	1017
	Ul. Okólna w Płazie	600
DP 1023K	Ul. Pocztowa w Płazie	1410
	Ul. Siemota w Płazie	120
DP 1025K	Ul. Tenczyńska w Płazie	1268
DP 1037K	Ul. Wyzwolenia w Balinie	304
DP 1038K	Ul. Luszowicka w Balinie	1005
DP 1039K	Ul. Pańska w Balinie	1193
	Ul. Ciężkowicka w Okradziejówce	1302
	Ul. Dąbrowa w Luszowicach	805
DP 1040K	Ul. Przyjaźni w Balinie	140
	Ul. Dygasińskiego w Luszowicach	321
Miejscowość	Chrzanów	4200
	Balin	6568
	Luszowice	1126
	Okradziejówka	1302
	Płaza	4415
	Pogorzyce	5611
	Żrebce	466
	Ogółem	23688

Źródło: Dane Powiatowego Zarządu Dróg w Chrzanowie

W centrum Chrzanowa wprowadzono strefę ograniczonego ruchu do 30 km/h oraz strefę całkowitego wyłączenia ruchu kołowego (wokół Rynku). Ponadto ze względu na deficyt miejsc parkingowych w centrum miasta planowane jest wprowadzenie strefy płatnego parkowania – obejmującej obszar centrum pomiędzy ul. Oświęcimską a Al. Henryka.

Głównym podmiotem świadczącym usługi transportu publicznego w Chrzanowie jest Związek Komunalny Komunikacja Międzygminna (ZKKM) w Chrzanowie, obsługujący gminy Chrzanów,

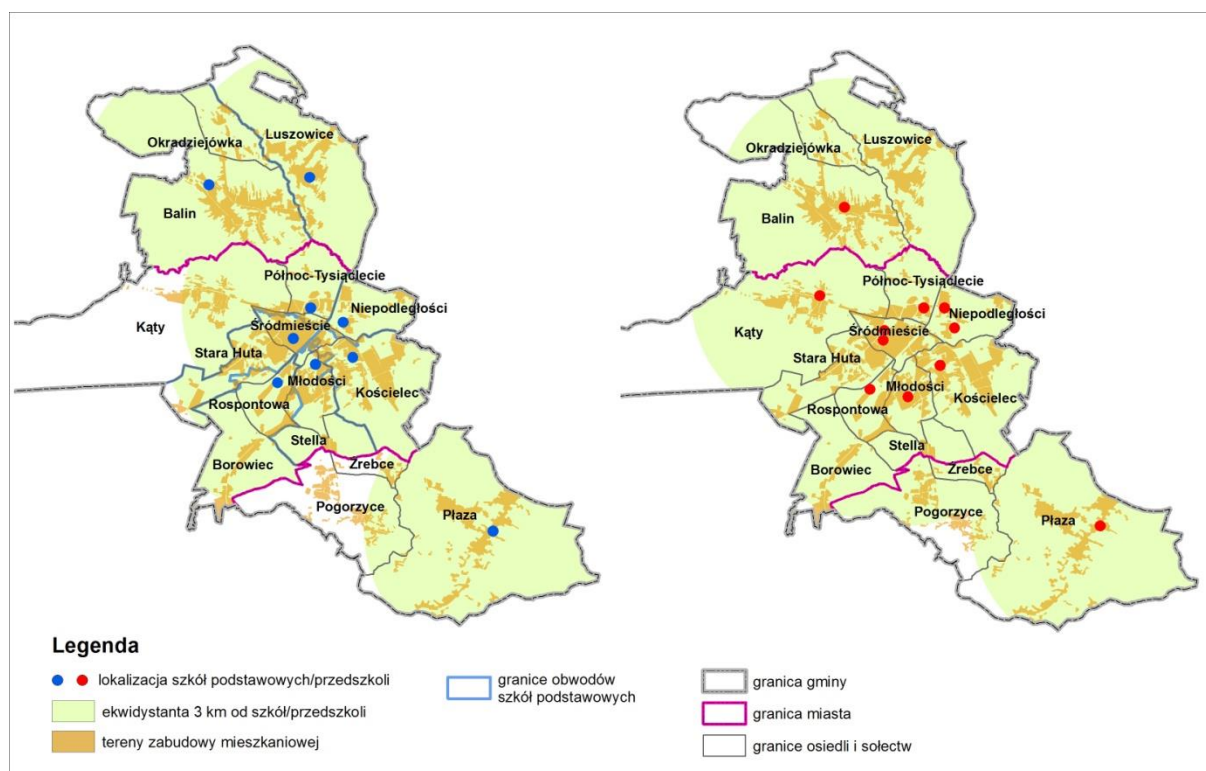
Trzebinia i Libiąż. Na terenie Gminy funkcjonuje 17 linii autobusowych oraz jedna minibusowa obsługiwanych przez ZKKM oraz dwie obsługiwane przez PKM Jaworzno. Głównym węzłem transportu publicznego jest Dworzec ZKKM przy ul. Kusocińskiego.

Ponadto na terenie Gminy funkcjonują trzy stacje kolejowe – w Balinie (na linii Kraków-Katowice) oraz Chrzanowie (Chrzanów i Chrzanów Śródmieście), na linii Kraków- Oświęcim.

5.4 Dostępność usług publicznych – edukacja

Jednym z mierników jakości życia jest dostęp do infrastruktury społecznej. W skali gminy miejsko-wiejskiej za najistotniejszy można uznać dostęp do infrastruktury edukacyjnej – na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym. Analizę dostępności przestrzennej przeprowadzono metodą buforu – wyznaczając 3 km ekwidystantę²² od szkół podstawowych i przedszkoli (uwzględniono wyłącznie placówki samorządowe). W przypadku szkół podstawowych ekwidystanta została wyznaczona dla każdej szkoły osobno – w granicach jej obwodu szkolnego. W przypadku przedszkoli – jest to odległość do najbliższej placówki.

Zauważyć można, iż Gmina Chrzanów jest dobrze i stosunkowo równomiernie zaopatrzona w infrastrukturę edukacyjną – tylko na niewielkich obszarach (głównie w sołectwie Pogorzyce) występują tereny mieszkalne oddalone powyżej 3 km od szkoły oraz przedszkola.

Ryc. 24. Dostępność usług edukacyjnych

Źródło: Opracowanie własne. Źródło danych przestrzennych do warstwy tereny zabudowy mieszkaniowej: OpenStreetMap

5.5 Jakość przestrzeni w Gminie Chrzanów – wyniki badań własnych²³

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych mieszkańcy Chrzanowa byli pytani o wskazanie miejsc występowania zjawisk kryzysowych na terenie Gminy. Pytano o pięć kategorii zjawisk: miejsca niebezpieczne, zaniedbane, biedne, wymagające zagospodarowania i zanieczyszczone.

²² Odległość wynikająca z Art. 17 ustawy o systemie oświaty.

²³ Raport z badania, wraz z opisem metodyki, stanowi załącznik nr 2 do Diagnozy.

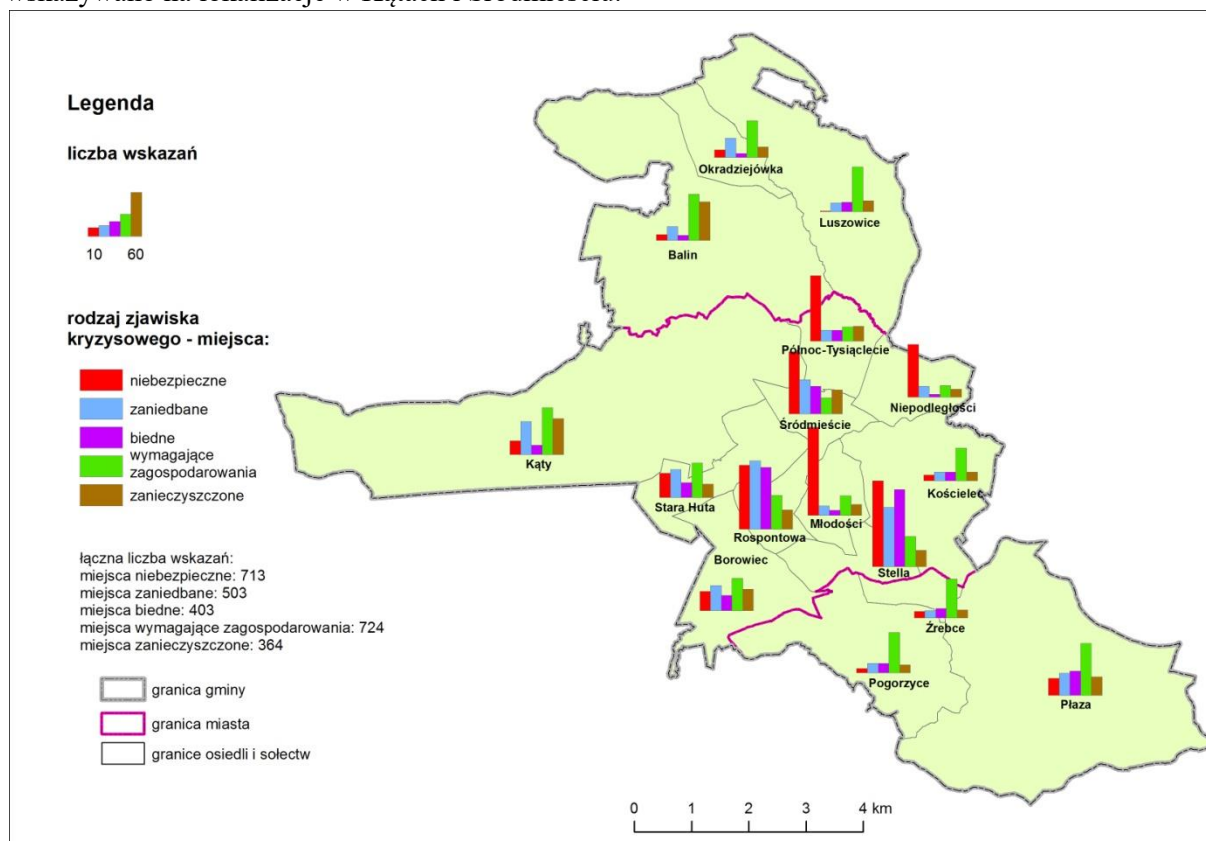
Każdemu osiedlu lub sołectwu można było przyporządkować określoną cechę z katalogu podanych. W kontekście osiedli ankietowani uznali za:

- **wymagające zagospodarowania (niedoinwestowane, źle skomunikowane, z ograniczoną siecią usług/sklepów)** – osiedle Borowiec, osiedle Kąty, osiedle Stara Huta,
- **niebezpieczne (wybryki chuligańskie, nasilony alkoholizm i narkomania, wzmożona przestępczość i występowanie innych patologii)** – osiedle Młodości, osiedle Niepodległości, osiedle Północ-Tysiąclecie, osiedle Stella, Śródmieście
- **zaniedbane (zaniedbane brudne otoczenie, zniszczone obiekty i przestrzeń wspólna)** – osiedle Rospontowa,
- **miejsce z pozytywną atmosferą** – osiedle Kościelec.

W odniesieniu do wszystkich Sołectw – Balin, Luszowice, Pogorzyce, Płaza, Żrebce, Okradziejówka – ankietowani wskazywali, że wymagają one zagospodarowania, ponieważ są niedoinwestowane, źle skomunikowane, posiadają ograniczoną sieć usług/sklepów.

Miasto, że względu na swoją złożoność boryka się natomiast nie tylko – tak jak w przypadku Sołectw – z miejscami wymagającymi zagospodarowania, ale także z miejscami określanymi jako niebezpieczne, ale także zaniedbane.

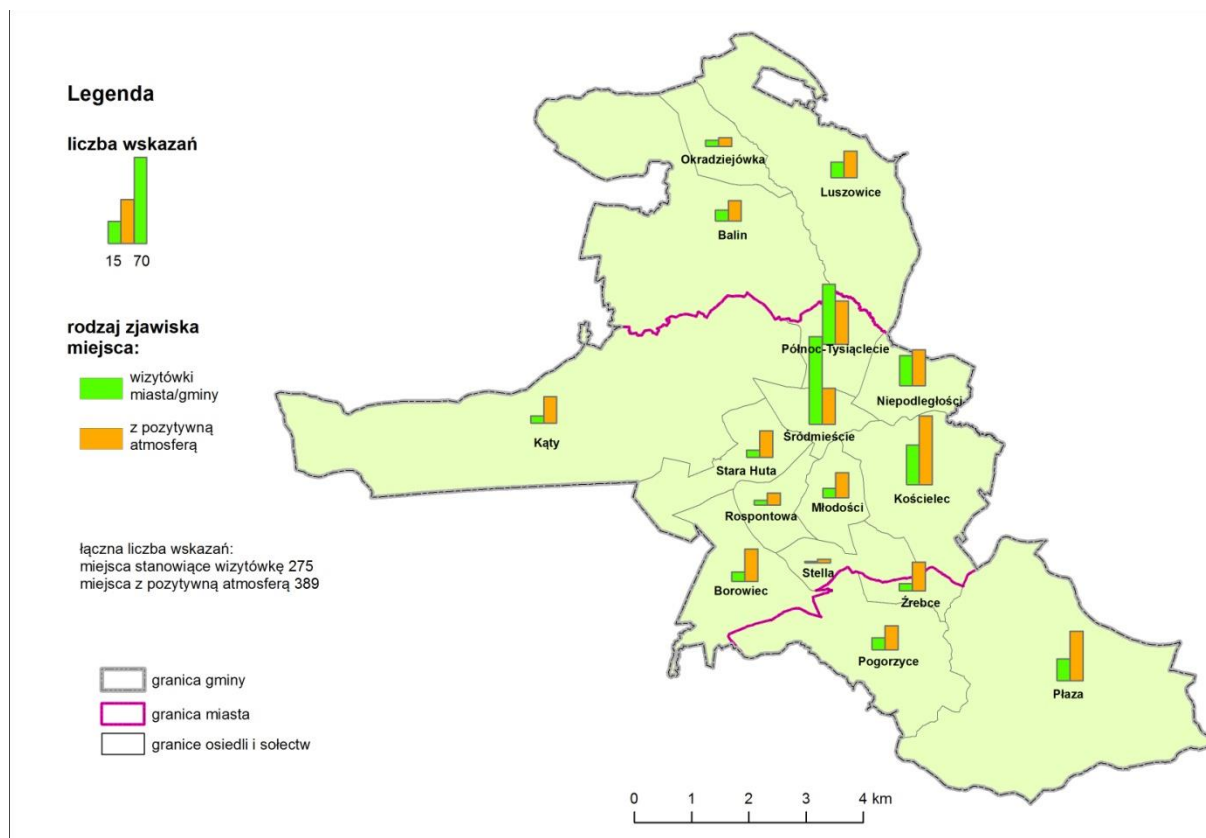
Wyniki ankietyzacji przedstawiono na Ryc. 25. Największa liczba wskazań (ogółem) zjawisk negatywnych dotyczyła trzech osiedli: Stella, Śródmieścia i Rospontowej. Jako miejsca niebezpieczne identyfikowano lokalizacje w os. Młodości i Stella. Miejsca zaniedbane oraz biedne znajdowały się wg badanych w os. Rospontowa i os. Stella. Bardziej równomiernie rozkładały się wskazania miejsc wymagających zagospodarowania. W tym wypadku po kilkadziesiąt głosów (po ok. 50-70) oddano na każde z sołectw. Osiedla wskazywane były rzadziej – najczęściej (po ok. 40 wskazań) os. Stara Huta, Rospontowa, Kościelec, Borowiec, Stella. Stosunkowo nieliczne były natomiast wskazania na Śródmieście i osiedla zabudowy wielkopłytywowej (po ok. 20 głosów). Jako miejsca zanieczyszczone wskazywany był w pierwszej kolejności Balin (zapewne wpływ składowiska odpadów), następnie wskazywano na lokalizacje w Kątach i Śródmieściu.

Ryc. 25. Liczba wskazań w ankiecie na miejsca występowania zjawisk kryzysowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Mieszkańcy proszeni byli także o wskazanie miejsc z pozytywną atmosferą oraz miejsc, które stanowią wizytówkę Gminy (Ryc. 26). Jako wizytówkę najczęściej wskazywano – co nie jest zaskoczeniem – miejsca w os. Śródmieście i Północ-Tysiąclecie. Nieco inaczej rozkłada się jednak ocena atmosfery miejsc. Największą liczbę wskazań otrzymało os. Kościelec, następnie sołectwo Płaza i os. Północ-Tysiąclecie. Stosunkowo nisko natomiast oceniana jest atmosfera Śródmieścia – tylko 30 wskazań dotyczyło tej – reprezentacyjnej – przestrzeni miasta. Najrzadziej wśród cech pozytywnych wskazywane było osiedle Stella.

Ryc. 26. Liczba wskazań w ankiecie na miejsca – wizytówki i z pozytywną atmosferą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

5.6 Ochrona zabytków

5.6.1 Strefy ochrony konserwatorskiej

W celu ochrony utrzymania i zachowania najwartościowszych elementów zabytkowych, kulturowych i krajobrazowych, SUIKZP wyznacza na terenie Chrzanowa strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące śródmieście oraz wybrane obszary historycznej zabudowy w osiedlach – kolonie przemysłowe oraz dawne układy ruralistyczne. Granice stref przedstawiono na mapie (Ryc. 27). Na terenie Miasta przyjmuje się następujące rodzaje stref ochrony konserwatorskiej:

- Strefa „A”: Pełnej ochrony konserwatorskiej tzw. rekonstrukcji układu urbanistycznego - z bezwzględny priorytetem wymogów konserwatorskich. Obejmuje wartościowe obszary zabudowane, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej - do bezwzględnego zachowania.
- Strefa „B”: Pośredniej ochrony konserwatorskiej o rygorze utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania, zabytkowej zabudowy oraz innych, historycznych elementów krajobrazu kulturowego.
- Strefa „E”: Ochrony ekspozycji. Obejmuje obszary stanowiące zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych o dużych wartościach kulturowych. Na

terenach tych zakłada się całkowity zakaz zabudowy lub dopuszcza się lokalizację nowych obiektów o określonych formach oraz nieprzekraczalnych gabarytach.

- Strefa „K”: Ochrony krajobrazu związanego integralnie z zespołami zabytkowymi.
- Strefa „Wo”: Obserwacji archeologicznej. Obejmuje tereny potencjalnego występowania znalezisk archeologicznych. Obowiązuje wymóg prowadzenia wszystkich prac ziemnych pod nadzorem archeologicznym.

Strefy ochrony w obrębie śródmieścia Chrzanowa:

Strefa „A” objęto:

1. Zabytkowy układ urbanistyczny w postaci szachownicowego rozplanowania ulic, zabytkowa zabudowa, obsadzenia ulic, park podworski z pozostałościami kompozycji przestrzennej.
2. Teren cmentarza rzymsko-katolickiego przy ulicy Balińskiej i Marchettiego, z zachowanym historycznym układem kwaterowym, zabytkowa kaplica grobowa Loewenfeldów, starodrzew, zabytkowe pomniki, kamienne ogrodzenie z budynkami bramnymi.
3. *Strefa „B”*: stanowi otulinę strefy „A”, ochronie podlega układ urbanistyczny, pozostałości zabytkowej oraz tradycyjnej zabudowy, starodrzew.
4. *Strefa „Wo”*: obejmuje teren dawnego Starego Miasta.
5. *Strefa „K”*: obejmuje teren „dawnych łazienek” przy ulicy Szpitalnej, z chronionymi pozostałościami kompozycji przestrzennej, starodrzewem, ukształtowaniem terenu, pozostałościami kamiennego ogrodzenia.

Kolonie robotnicze przemysłu (centrum)

6. *Strefa „A”* obejmuje teren osiedla mieszkaniowego Zakładów Lokomotyw „Fablok” na Rospontowej, ochronie podlega historyczne rozplanowanie, zabytkowa zabudowa mieszkaniowa wielo- i dwurodzinna, starodrzew.

Strefa „B” objęto:

7. Teren zabytkowej fabryki lokomotyw „Fablok”, z zachowanym historycznym rozplanowaniem, pozostałościami zabytkowej zabudowy i wyposażenia.
8. Teren zabytkowej kolonii robotniczej przy fabryce lokomotyw, gdzie chroni się historyczne rozplanowanie, budynki mieszkalne, starodrzew.
9. Teren Zakładów Ceramicznych „Stella”, gdzie ochronie podlega historyczne rozplanowanie, zabytkowa zabudowa przemysłowa i administracyjna, wyposażenie.
10. Teren dawnej kolonii mieszkaniowej przy Zakładach Ceramicznych „Stella”, z chronionymi elementami: historycznym rozplanowaniem, zabytkową zabudową mieszkaniową, starodrzewem.

Os. Kościelec

11. *Strefa „A”* obejmuje teren kościoła parafialnego p.w. Św. Jana Chrzciciela, teren dawnego założenia pałacowo-parkowego. Chronione są pozostałości historycznego założenia pałacowo-parkowego, kompozycja przestrzenna, starodrzew, pozostałości kamiennego ogrodzenia, pozostałości zabudowy folwarcznej, kościół parafialny p.w. Św. Jana Chrzciciela z plebanią, historyczny układ dróg, stara tradycyjna zabudowa mieszkaniowa tworząca specyficzny małomiasteczkowy klimat.
12. *Strefa „B”* obejmuje teren zabudowań dawnej kolonii mieszkaniowej tzw. „Kolonii Szpitalnej” z zabytkowym układem planu, zabytkową zabudową mieszkaniową i gospodarczą, starodrzewem przy ulicy Parkowej.
13. *Strefa „K”* - teren cmentarza rzymsko-katolickiego przy ulicy Cmentarnej, z zachowanym historycznym kwaterowym układem, zabytkowymi nagrobkami, starodrzewem, kamiennym ogrodzeniem.

14. Strefa „Wo” obejmuje teren wzgórza kościelnego i założenia pałacowo-parkowego oraz tereny zabudowy mieszkaniowej.

Os. Kąty

15. Strefa „B” obejmuje teren dawnej kopalni „Matylda” przy ulicy Śląskiej, z zachowanym historycznym rozplanowaniem i zabudową wraz z wyposażeniem.

Sołectwo Balin

16. Strefa „K” - obejmuje teren cmentarza rzymsko-katolickiego przy ulicy Kolbego i Sierakowskiego.

Sołectwo Płaza

17. Strefa „A” obejmuje teren założenia pałacowo-parkowego z folwarkiem, wraz z terenem kościoła parafialnego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego.
18. Strefa „E” - obejmuje kliny widokowe na wzgórze z założeniem pałacowo-parkowym oraz kościołem od strony głównych dróg dojazdowych: Pogorskiej, Lipowieckiej oraz Bołęcińskiej.
19. Strefa „B” - obejmuje teren zakładów wapienniczych przy ulicy Sobieskiego, z zachowanym historycznym rozplanowaniem i zabudową wraz z wyposażeniem.
20. Strefa „K” - obejmuje teren zabytkowego cmentarza przy ulicy Sobieskiego.
21. Strefa „K” - ochrony krajobrazu powydobywczego, obejmuje teren wyrobisk przy zakładach wapienniczych przy ulicy Sobieskiego.

5.6.2 Obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków

Na terenie miasta znajduje się sześć obiektów wpisanych do rejestru zabytków:

- Dom murowany z XIX-XX wieku, Aleja Henryka 22 - obecna siedziba Banku Spółdzielczego [nr rej. A-694/M];
- Kościół parafialny p.w. Św. Mikołaja, mur XIV-XV, XVII, XX w. oraz Dzwonnica przy kościele parafialnym, murowana XVIII w. [nr rej. A-698/M];
- Lamus dworski (obecnie Muzeum) ul. Mickiewicza 13, murowany XVI, XIX, XX w. [nr rej. A-815/M];
- Dom mieszkalny prof. Urbańczyka, obecnie własność Muzeum im. I. i M. Mazarakich w Chrzanowie, murowany XIX w. Aleja Henryka 16 – rekonstrukcja [nr rej. A-695/M];
- Kaplica grobowa Loewenfeldów na cmentarzu parafialnym, XIX-XX wiek [nr rej. A-696/M];
- Park pałacowy na os. Kościelec, ul. Dworska [nr rej. A-814/M]

Ponadto w sołectwie Płaza wpisano do rejestru:

- Kościół parafialny p.w. św. Krzyża z wyposażeniem [nr rej. A-970/M]
- Zespół pałacowy: pałac, zespół zabudowań gospodarczych, park, ogrodzenie z bramami, [nr rej. A-971/M]
- Piec kręgowy typu Hoffman do wypału wapna, ul. Sobieskiego, [nr rej. A-972/M]

Znacznie większa liczba obiektów została wpisana do gminnej ewidencji zabytków (lista stanowi załącznik nr 3 do Diagnozy).

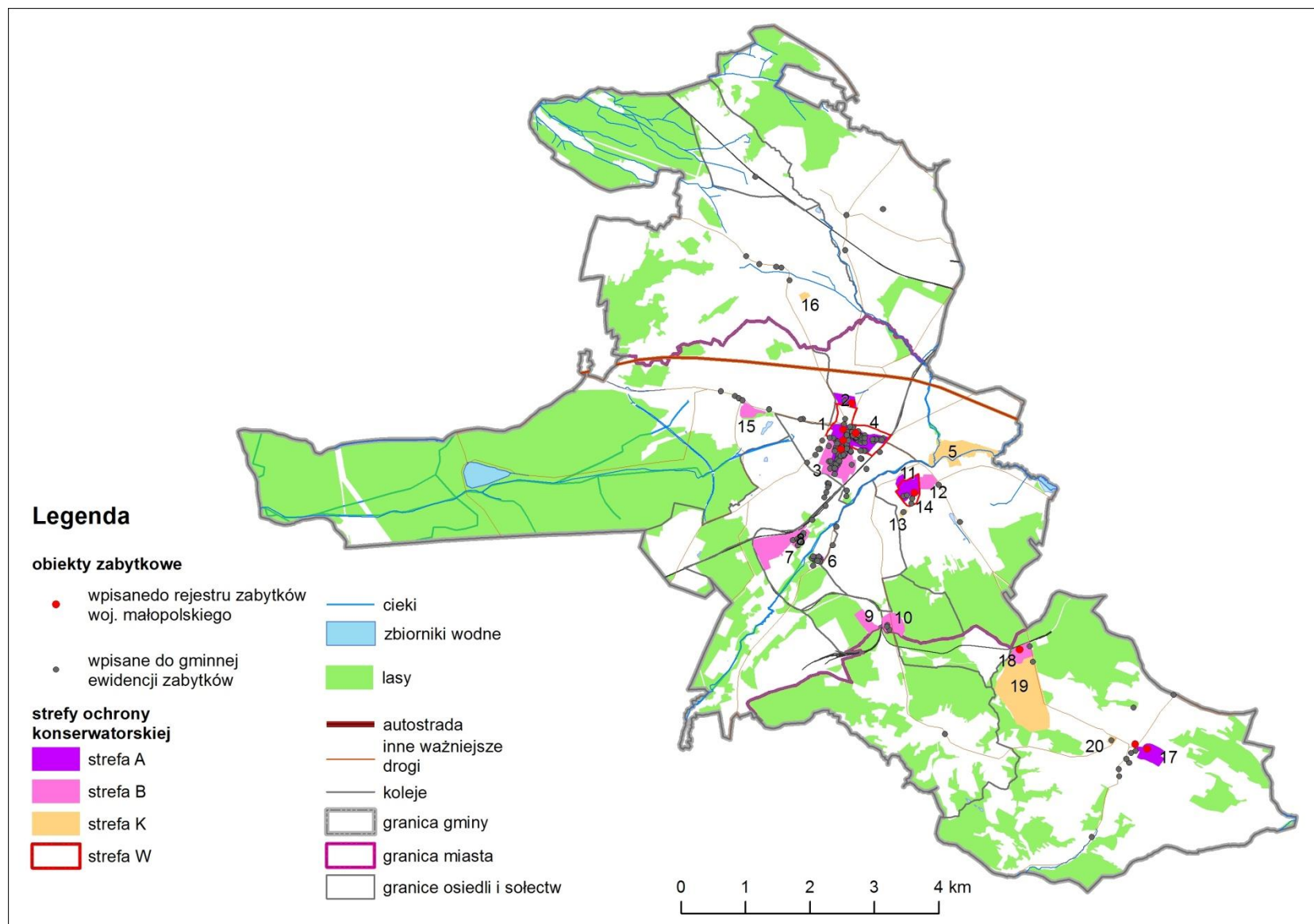
Rozmieszczenie obiektów zabytkowych na terenie Gminy Chrzanów przedstawiono na Ryc. 27. Największa koncentracja obiektów zabytkowych występuje w Chrzanowie oraz w Płazie. Obszarem o największym zagęszczeniu obiektów zabytkowych jest Śródmieście. Dotyczy to zwłaszcza obszaru starego miasta wokół Rynku oraz reprezentacyjnej zabudowy Al. Henryka (Ryc. 28).

Nie wszystkie obiekty zabytkowe w Gminie są w dobrym stanie technicznym. Wg danych zarządców nieruchomości tj. MZZK i Zarządu Budynków Sp. z o.o. potrzeby remontowe obejmują 29 obiektów mieszkalnych wpisanych do gminnej ewidencji zabytków (ok. 14% wszystkich mieszkalnych obiektów zabytkowych w Gminie). Obiekty te skoncentrowane są na ulicach w os. Śródmieście oraz w Kolonii Rospontowej (Tab. 30).

Tab. 30. Obiekty zabytkowe wymagające remontu

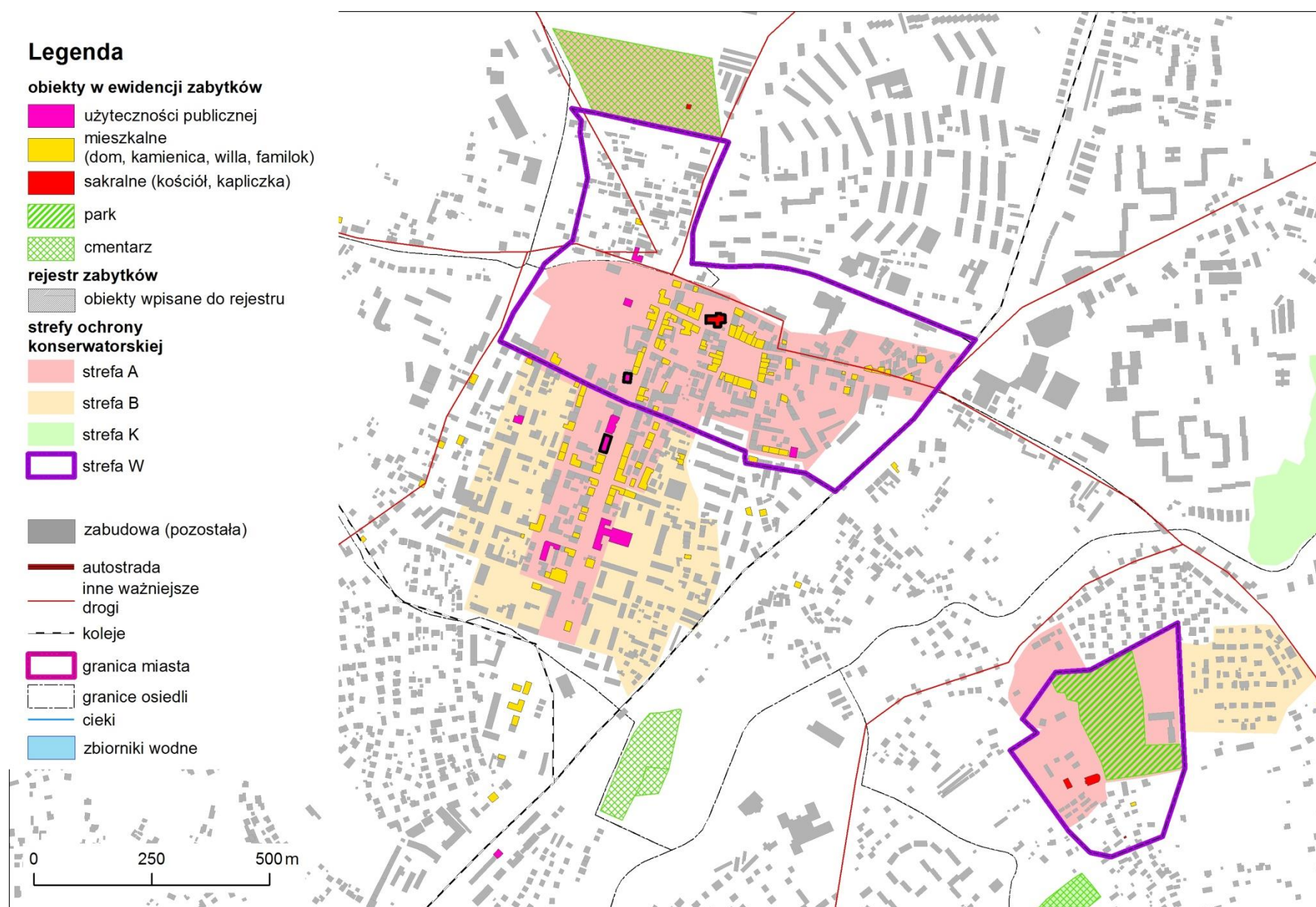
Ulica	Liczba obiektów		
	MZZK	ZB	Razem
29 Listopada		1	1
3 Maja	2		2
Al. Henryka		5	5
Dobczycka		1	1
Fabryczna		1	1
Grunwaldzka	1	1	2
Jagiellońska	1	1	2
Kadłubek		1	1
Kolonia Fabryczna		1	1
Kolonia Rospontowa		4	4
Kościelec, Dworska	1		1
Krakowska	1	1	2
Sądowa		1	1
Słowackiego		1	1
Sokoła		2	2
Zielona	1	1	2
Razem	7	22	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od zarządców nieruchomości

Ryc. 27. Ochrona zabytków – obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków i strefy ochrony konserwatorskiej w gminie Chrzanów (oznaczenia stref ochrony konserwatorskiej wg tekstu)

Źródło: Opracowanie własne

Ryc. 28. Ochrona zabytków – obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków i strefy ochrony konserwatorskiej w śródmieściu Chrzanowa

Źródło: Opracowanie własne

6 Sfera techniczna

6.1 Stan i jakość zasobu mieszkaniowego

Zasoby mieszkaniowe Gminy Chrzanów pozostają od dekady na podobnym poziomie – ok. 18 tys. mieszkań, z czego 15 tys. znajduje się w Mieście (Tab. 31). Do największych zarządców nieruchomości w Chrzanowie należą: Powszechna Spółdzielnia Mieszkaniowa, Zarząd Budynków Sp. z o.o. oraz Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych.

Pomiędzy 2004 i 2014 r. liczba mieszkań w Gminie wzrosła o 1,6% - powiększenie zasobu mieszkaniowego Gminy było znacznie mniejsze niż w regionie (wzrost o 12%), a także niż w powiecie chrzanowskim (2,1%) i Oświęcimiu (4,6%). Przyrost liczby mieszkań nie był jednak równomierny – o ile w Chrzanowie liczba mieszkań wzrosła tylko o 1,1% to w obszarach wiejskich Gminy – o 3,8%.

Wobec niewielkiego wzrostu zasobu mieszkaniowego to spadkowi liczby ludności Chrzanów zawdzięcza znaczny, około sześcioprocentowy, wzrost wskaźnika zaopatrzenia w mieszkania (liczba mieszkań na tysiąc mieszkańców). Wskaźnik ten dla Chrzanowa jest bardzo korzystny – pod względem zaopatrzenia w mieszkania ustępuje, spośród analizowanych jednostek, tylko Oświęcimowi. Mieszkania w Chrzanowie są jednak niewielkie – przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (58 m²) i powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca (23 m²) jest, na tle województwa i powiatu, niewielka, co jest jednak cechą typową dla miast zachodniej Małopolski. Nieco inaczej sytuacja wygląda w obszarze wiejski, gdzie liczba mieszkań per capita jest znacznie mniejsza, lecz ze względu na charakter zabudowy (domy jednorodzinne) średnia powierzchnia mieszkania jest o ok. 23 m² większa.

Tab. 31. Zasoby mieszkaniowe gminy na tle województwa, powiatu i sąsiednich miast

Jednostka terytorialna	Mieszkania				Przeciętna powierzchnia użytkowa [m ²]			
	ogółem		na 1000 mieszk.		mieszkania		na mieszkańca	
	2004	2014	2004	2014	2004	2014	2004	2014
Chrzanów - gmina	17 864	18 146	356	377	61	64	22	24
Chrzanów - miasto	14 855	15 024	369	396	57	60	21	24
Chrzanów - obszar wiejski	3 009	3 122	302	305	80	87	24	26
Powiat chrzanowski	42 831	43 740	333	345	69	74	23	25
Woj. małopolskie	1 010 869	1 132 051	310	336	74	78	23	26
Olkusz	16 344	16 036	325	322	68	72	22	23
Oświęcim	15 431	16 145	373	409	55	57	20	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na tle regionu mieszkania w Gminie Chrzanów mają stosunkowo wysoki standard – w zakresie zaopatrzenia w podstawowe instalacje sanitarne (Tab. 32). Dotyczy to zwłaszcza obszarów wiejskich gminy, w których większość wskaźników zaopatrzenia w podstawowe instalacje znacznie przekracza średnią dla obszarów wiejskich woj. małopolskiego.

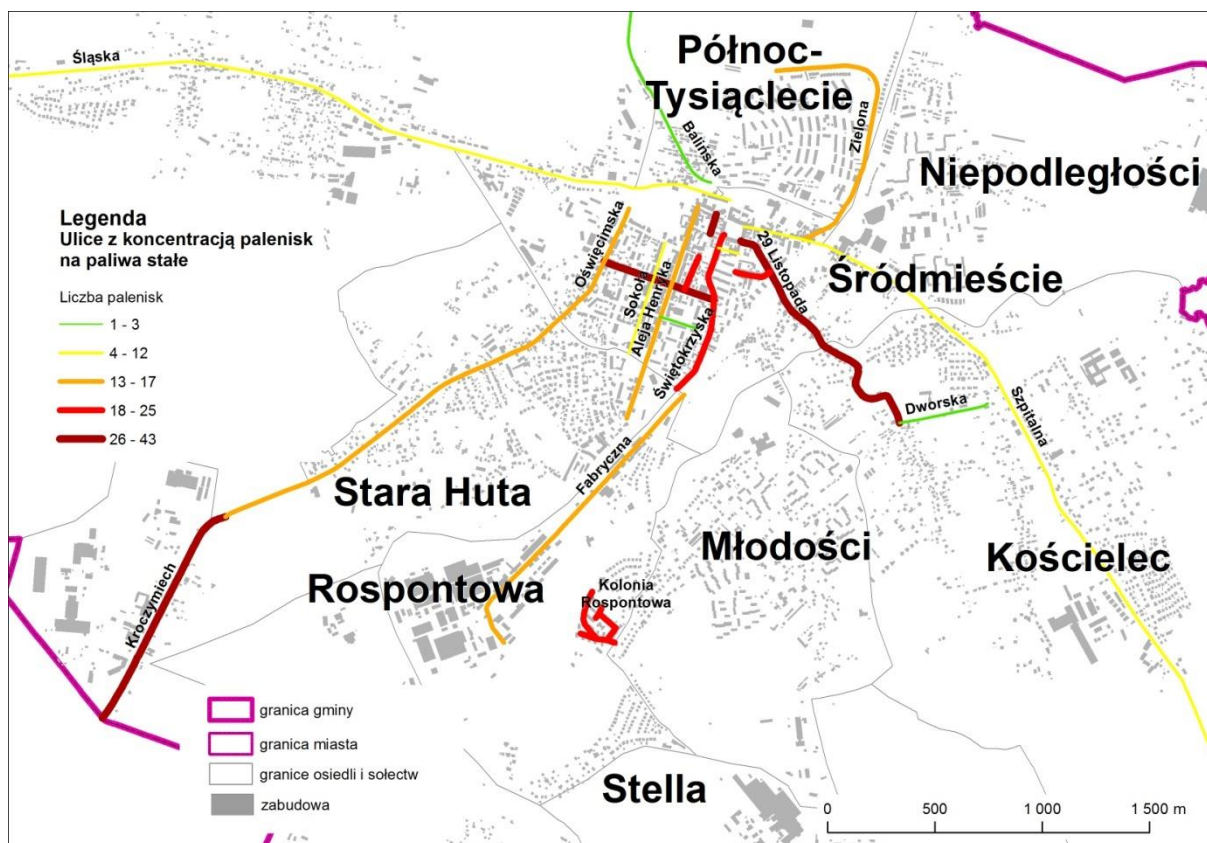
Tab. 32. Zaopatrzenie mieszkań w podstawowe instalacje (2013 r.)

Jednostka terytorialna	Odsetek mieszkań zaopatrzonych w:				
	wodociąg	ustęp splukiwany	łazienka	centralne ogrzewanie	gaz sieciowy
Chrzanów - gmina	99	97	96	87	77
Chrzanów - miasto	99	98	97	88	83
Chrzanów - obszar wiejski	97	93	90	82	48
Województwo małopolskie	97	95	93	81	65
Województwo małopolskie - miasto	99	98	97	88	75
Województwo małopolskie - wieś	93	90	86	72	50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jednym z problemów o charakterze technicznym jest obecność na terenie gminy znacznej liczby palenisk na paliwa stałe – zwłaszcza wobec dużego poziomu zanieczyszczenia powietrza (zob. rozdz.

4.1). Dane dotyczące palenisk otrzymane od zarządców nieruchomości (wielorodzinnych) dotyczą tylko części obiektów, w dodatku część z danych została przekazana jedynie w postaci zbiorczej. Łącznie zidentyfikowano 891 palenisk na paliwa stałe, z tego 343 możliwe do zlokalizowania wg ulic (Ryc. 29). Lokalizacja zidentyfikowanych palenisk wskazuje na duże natężenie tego problemu w os. Śródmieście i w Kolonii Rospontowa. Ponadto warto wskazać, iż Zarząd Budynków, który wykazał w swoich zasobach 548 lokali z paleniskami na paliwa stałe w 41 budynkach (bez precyzowania adresu) administruje przede wszystkim budynkami w Śródmieściu, Kolonii Rospontowej i Kolonii Stella.

Ryc. 29. Ulice z koncentracją palenisk na paliwa stałe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zarządców nieruchomości

6.2 Zasób komunalny Gminy

Mieszkaniowy zasób Gminy Chrzanów tworzą lokale stanowiące własność Gminy oraz lokale mieszkalne położone w budynkach stanowiących współwłasność Gminy i innych podmiotów. Budynki należące do Gminy administrowane są przez Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych (MZZK).

Komunalny zasób mieszkaniowy w Gminie liczył w 2013 r. 965 mieszkań, w tym 848 (tj. 88% zasobu gminy) w Chrzanowie (Tab. 33). Gmina sukcesywnie zmniejsza liczbę mieszkań komunalnych. Po 2009 r. nastąpił znaczny (11%), choć mniejszy niż w pozostałych analizowanych jednostkach spadek ich liczby. Pomimo iż liczba mieszkań komunalnych na 1000 mieszkańców jest znacznie wyższa niż w regionie na tle porównywalnych ośrodków zasób ten należy ocenić jako przeciętny. Jednocześnie znaczący jest udział pustostanów w ogólnej liczbie mieszkań komunalnych – w 2013 r. blisko 8% mieszkań pozostawało niezamieszkałych (Tab. 33).

Tab. 33. Mieszkania komunalne Gminy na tle województwa, powiatu i sąsiednich miast

Jednostka terytorialna	Mieszkania komunalne				Mieszkania komunalne niezamieszkane			
	ogółem		na 1000 mieszk.		ogółem		odsetek mieszk. kom.	
	2009	2013	2009	2013	2009	2013	2009	2013
Chrzanów - miasto	953	848	24,4	22,2	48	67	5,0	7,9
Chrzanów - gmina	1 067	965	21,7	20,0	51	70	4,8	7,3
Powiat chrzanowski	1 762	1 557	13,8	12,2	88	100	5,0	6,4
Województwo małopolskie	41 493	35 174	12,6	10,5	660	1 091	1,6	3,1
Olkusz	1 099	944	29,7	25,7	11	20	1,0	2,1
Oświęcim	1 963	1 511	48,9	38,1	69	56	3,5	3,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wg stanu na 31 marca 2015 r. w administracji MZZK pozostawało 401 mieszkań. Spośród 93 budynków komunalnych 48 pochodziło sprzed 1945 r., w tym 42 w Chrzanowie. Kolejne 7 obiektów pochodziło z lat 1945-70. Największa liczba budynków przedwojennych w zarządzie Gminy znajdowała się w os. Śródmieście (37 budynków).

Zasoby mieszkalne administrowane przez MZZK cechują się stosunkowo dobrym stanem technicznym. Stan większości mieszkań (86%) oceniono jako dobry lub zadowalający. Stan 11% mieszkań został oceniony jako średni, a 3% mieszkań – zły lub średni/zły (Tab. 34).

Tab. 34. Mieszkania w zarządzie MZZK (31 marca 2015)

Stan techniczny budynku, w którym znajduje się mieszkanie	Mieszkania	
	Liczba	powierzchnia [m ²]
Dobry	119	4 279
Zadowalający	225	9 921
Średni	44	2 075
Średni/zły	11	485
Zły	1	40
Brak danych	1	77
Ogółem	401	16 877

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MZZK

Poza budynkami administrowanymi przez MZZK, gmina posiada mieszkania w budynkach wspólnot mieszkaniowych oraz wynajmuje lokale mieszkalne od TBS Sp. z o.o. (Tab. 35).

Tab. 35. Mieszkania gminne w budynkach wspólnot mieszkaniowych i TBS

Budynki	Liczba budynków	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]
Budynki wspólnot mieszkaniowych, w których znajdują się mieszkania komunalne	97	526	22 560,25
Mieszkania w budynkach z udziałem Gminy przejęte do administrowania przez MZZK	3	3	85,87
Budynki, w których Gmina wynajmuje lokale od TBS Spółka z o.o.	6	129	5544,91
Ogółem	106	658	28 191,03

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MZZK

6.3 Potrzeby remontowe

Wg danych MZZK w najbliższych latach planowane są prace modernizacyjne lub remontowe w 38 budynkach administrowanych przez jednostkę. Do najważniejszych prac remontowych należeć będą inwestycje termo modernizacyjne, których wykonanie planuje się w 31 obiektach, a także remonty dachu i elementów konstrukcyjnych budynków Zarząd Budynków Sp. z o.o. planuje inwestycje w 131 obiektach, w tym w 90 – prace termomodernizacyjne, w 81- związane z remontem instalacji, a w 35 – remont części wspólnych lub otoczenia budynku (Tab. 36). Spośród zasobu mieszkaniowego gminy trzy

obiekty przewiduje się do rozbiórki ze względu na zły stan techniczny (ul. Śląska 49a, Zielona 5a, Różyckiego). Brak danych dotyczących potrzeb remontowych Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej – w latach 2008-14 PSM wykonała na administrowanych przez siebie osiedlach z terenu rewitalizacji prace w 47 budynkach, na kwotę ponad 18,1 mln zł.

Tab. 36. Liczba budynków administrowanych przez MZZK i ZB, w których planowane są prace remontowe

Rodzaj prac	MZZK	ZB
Liczba budynków, w których planowane są prace remontowe lub modernizacyjne, w tym:	38	131
Termomodernizacja	31	90
Remont dachu	28	17
Remont elementów konstrukcyjnych budynku, izolacja fundamentów	19	10
Przebudowa i adaptacja lokali na cele mieszkalne	16	2
Remont instalacji	16	81
Remont elewacji, wymiana stolarki, remont balkonów	15	18
Remont części wspólnych, przebudowa otoczenia budynku (schody, podwórka, podjazdy etc.)	3	35
Rozbiórka budynku	3	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MZZK i ZB

7 Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

7.1 Definicja obszaru zdegradowanego i metodyka delimitacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu **koncentracji negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim **ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk**:

- 1) **gospodarczych** – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) **środowiskowych** – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) **przestrzenno-funkcjonalnych** – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) **technicznych** – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego powinno być prowadzone w oparciu o analizę, z wykorzystaniem obiektywnych i weryfikowalnych mierników i metod badawczych dostosowanych do lokalnych uwarunkowań.

Z powyższych zapisów ustawy wynika, że podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego jest diagnoza rozmieszczenia na obszarze gminy negatywnych zjawisk społecznych i wyznaczenie obszaru kumulacji tych zjawisk. Obszar ten następnie powinien być zanalizowany pod kątem występowania jednego lub więcej negatywnych zjawisk z pozostałych sfer.

Pierwszym etapem badania była zatem analiza zjawisk degradacji społecznej, odnoszących się do osiedli i sołectw Gminy Chrzanów – stanowiących jednostki pomocnicze Gminy.

Zastosowano dwie metody wskazania obszaru zdegradowanego:

- określenie dla każdej jednostki liczby cech (wskaźników) gorszych niż przeciętna dla Gminy,
- obliczenie wskaźnika syntetycznego degradacji,

Wskaźnik syntetyczny zbudowano w oparciu o metodę standaryzowanych sum, tzw. wskaźnik Perkala. W metodzie tej uwzględnia się zmienne (wskaźniki) charakteryzujące zróżnicowanie przestrzenne zjawisk społecznych i gospodarczych. Buduje się syntetyczny indeks, który jest średnią arytmetyczną standaryzowanych wartości poszczególnych wskaźników cząstkowych. Wskaźnik Perkala ma następującą postać matematyczną²⁴:

$$w_s = \frac{1}{p} \sum_{j=1}^p y_{ij}$$

gdzie:

$j = 1, 2, \dots, p$ lista obiektów (jednostek terytorialnych),

p – liczba uwzględnionych cech (mierników),

w_s – wskaźnik syntetyczny,

w_{ij} – standaryzowana wielkość j -tej cechy dla i -tego obiektu

²⁴ Runge, J. 2007, *Metody badań w geografii społeczno-ekonomicznej – elementy metodologii, wybrane narzędzia badawcze*. Wyd. Uniwersytetu Śląskiego, Katowice.

Zaletami tej metody są przede wszystkim prostota konstrukcji wskaźnika, niewielka utrata informacji podczas agregacji oraz łatwość interpretacji – średnia wartość dla analizowanego zbioru wynosi 0, wskaźnik dla jednostek cechujących się wyższym poziomem rozwoju przyjmuje wartości dodatnie, a niższym – ujemne (między -3 i 3). Pewną wadą metody jest natomiast możliwość zniekształcenia wskaźnika, przez niektóre, bardzo niekorzystne mierniki częściowe (np. bardzo wysoki poziom przestępczości). Wadę tę zniwelowano poprzez zastosowanie drugiej, wyżej opisanej metody. Następnie dla obszarów (jednostek pomocniczych), które spełniają kryterium nagromadzenia negatywnych zjawisk społecznych, przeprowadzono analizę w pozostałych czterech sferach wymienionych przez ustawę. Stanowiły one także podstawę do uszczegółowienia granic obszarów. Ponieważ dla części problemów (zwłaszcza w sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej) brak jednolitych dla wszystkich jednostek wskaźników statystycznych dobrze oddających specyfikę zjawisk kryzysowych, posłużono się także oceną jakościową (brak lub występowanie danego zjawiska) oraz wynikami z ankiet skierowanych do mieszkańców.

7.2 Negatywne zjawiska społeczne

Do wyznaczenia obszarów koncentracji negatywnych zjawisk społecznych wykorzystano dane statystyczne będące miernikami negatywnych zjawisk w następujących obszarach problemowych:

- bezrobocie,
- ubóstwo i wykluczenie,
- społeczne problemy mieszkalnictwa,
- bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne,
- niski poziom edukacji,
- depopulacja.

Ponieważ niektóre dane były odniesione do innych jednostek przestrzennych²⁵ i nie były możliwe do pozyskania dla jednostek pomocniczych, wartości wskaźnika zostały przeliczone proporcjonalnie do powierzchni tych jednostek. Zestawienie wskaźników prezentuje Tab. 37.

²⁵ Dotyczy to danych Policji, dostępnych do poziomu rewirów dzielnicowych oraz danych o wynikach sprawdzianów w szkołach podstawowych, dostępnych dla obwodów szkół.

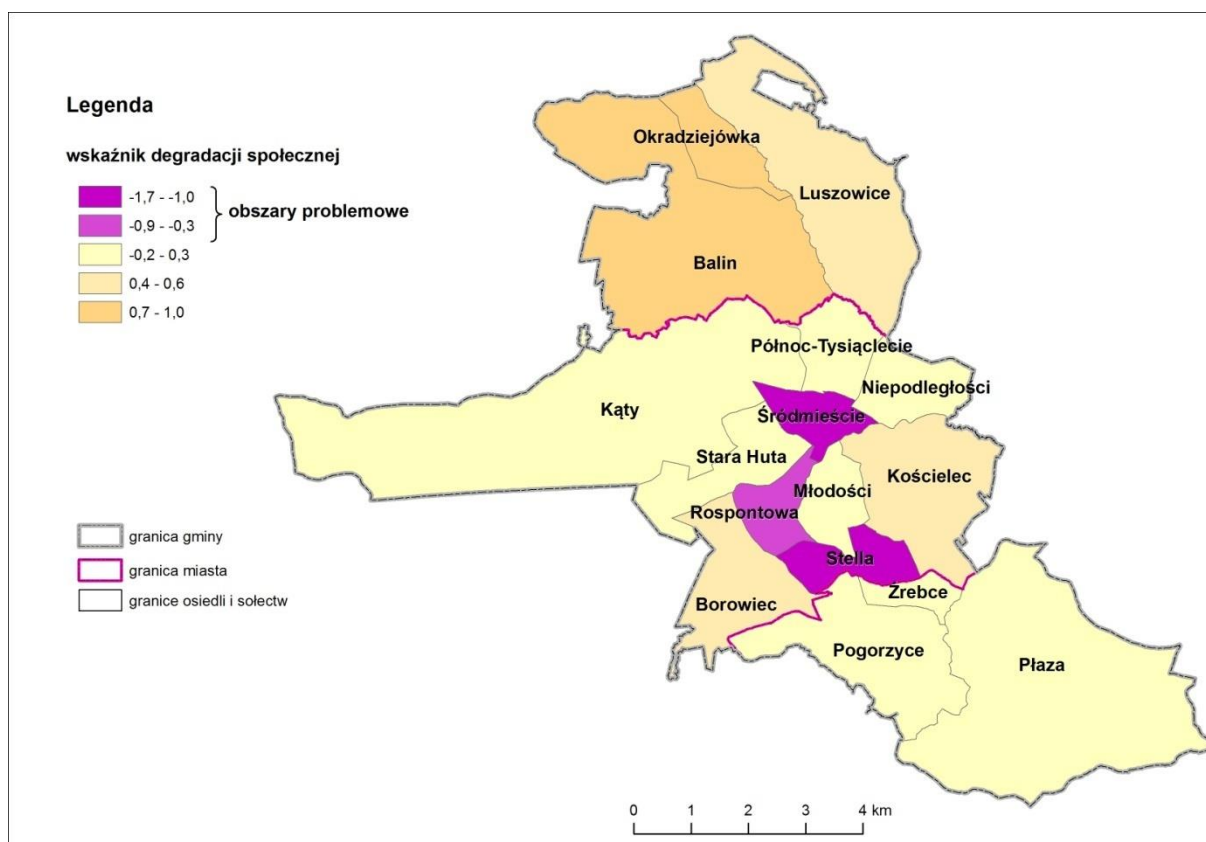
Tab. 37. Wskaźniki degradacji społecznej

Jednostka	Bezrobocie		Ubóstwo i wykluczenie					Społeczne problemy mieszkalnictwa		Bezpieczeństwo publiczne			Niski poziom edukacji	Depopulacja	Liczba wskaźników o wartości gorszej niż średnia dla gminy	Wskaźnik degradacji
	Bezrobotni na 100 mieszkańców		Korzystający z pomocy społecznej na 100 mieszkańców:				świadczenia z funduszu alimentacyjnego na 1000 mieszkańców	Dodatki mieszkaniowe na 100 mieszkańców	Orzeczone eksmisje na 10 tys. mieszkańców	Liczba przestępstw na km²	Liczba wykroczeń na km²	Korzystający z pomocy społecznej z powodu uzależnień na 100 mieszk.	Średni wynik ze sprawdzianu po szkole podst. (%)	Zmiana względna ludności (%)		
	ogółem	długotrwale	ogółem	z powodu ubóstwa	z orzeczoną niepełnosprawnością.	z powodu ciężkiej lub długotrwałej choroby										
Rok	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2014	2014	2015	2015-2016	2001-2015	-	-
Balin	3,8	2,1	3,1	2,4	0,6	2,2	5,4	0,0	0,0	1,3	0,6	0,2	72	0,6	0	0,7
Borowiec	3,1	1,5	3,3	2,2	1,5	1,7	8,6	1,4	0,0	5,8	3,2	0,0	62	-5,0	1	0,5
Kąty	4,2	2,7	7,0	4,0	1,9	4,9	4,8	0,1	6,0	2,3	2,7	0,6	62	-2,3	6	0,1
Kościelec	3,3	1,7	6,4	4,9	1,6	3,9	5,2	0,0	0,0	12,7	26,8	0,6	75	23,7	3	0,6
Luszwice	4,0	1,9	5,5	3,3	1,2	3,8	5,5	0,0	0,0	1,3	0,6	0,3	70	2,7	0	0,5
Młodości	4,2	2,2	5,6	4,2	0,8	3,9	12,1	5,0	1,3	16,3	16,0	0,3	63	-16,5	7	0,0
Niepodległości	3,5	2,1	3,0	1,8	0,8	2,0	6,1	3,2	4,5	38,0	99,2	0,0	70	-19,7	3	0,3
Okradziejówka	3,8	2,1	0,4	0,4	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	1,3	0,6	0,0	72	0,6	0	1,0
Płaza	4,3	2,8	5,6	4,2	1,8	4,4	11,1	2,2	8,8	1,2	1,3	0,8	69	-5,1	6	0,0
Pogorzyce	3,9	2,3	8,5	6,5	2,0	4,8	6,8	2,0	15,1	1,2	1,3	0,8	69	13,2	6	0,1
Północ-Tysiąclecie	3,5	2,0	5,6	3,4	1,4	3,4	6,6	8,0	2,7	50,9	54,1	0,5	62	-20,2	5	-0,1
Rospontowa	5,2	3,1	13,6	10,6	3,3	7,4	15,8	5,7	4,9	5,8	3,2	2,4	62	-5,0	10	-0,9
Stara Huta	3,9	2,4	4,0	2,7	1,3	2,6	6,0	2,8	17,9	3,4	2,8	1,0	66	0,8	3	0,2
Stella	6,8	4,2	16,4	12,2	2,0	13,3	14,5	17,7	14,5	18,4	17,7	1,3	63	-14,7	14	-1,5
Śródmieście	5,7	3,6	13,7	10,1	3,0	8,4	17,3	11,0	32,1	117,6	168,8	1,5	67	-21,6	13	-1,8
Żrebce	3,9	2,3	9,5	6,5	3,9	3,9	0,0	0,0	0,0	1,2	1,3	0,0	69	13,2	3	0,3
Miasto	4,3	2,5	7,5	5,3	1,6	4,7	10,2	6,0	9,1	14,1	21	0,7	b.d.	-14,6	-	-
Obszar wiejski	4,0	2,3	5,2	3,8	1,4	3,6	7,3	1,0	5,0	1,2	1,0	0,5	b.d.	0,7	-	-
Gmina Chrzanów	4,2	2,5	6,9	5,0	1,6	4,5	9,5	4,9	8,2	7,4	10,6	0,7	67	-11,6	-	0

Źródło: Opracowanie własne

	Osiedla z wartością powyżej średniej dla miasta (poniżej dla sprawdzianu po szkole podstawowej i zmiany ludności)
	Osiedle z najwyższą (najniższą dla sprawdzianu po szkole podstawowej i zmiany ludności) wartością

Następnie obliczono wskaźnik syntetyczny, wg opisanej metodologii. Wartości wskaźnika przedstawiono na Ryc. 30.

Ryc. 30. Syntetyczny wskaźnik degradacji

Źródło: Opracowanie własne

Wnioski

Zarówno wartości wskaźnika syntetycznego, jak i analiza liczby wskaźników, których wartości są niekorzystne na tle gminy Chrzanów, wskazują na trzy obszary koncentracji negatywnych zjawisk społecznych tj. **os. Śródmieście**, **os. Stella** oraz **os. Rospontowa**. Dla wszystkich tych osiedli syntetyczny wskaźnik degradacji jest ujemny jednocześnie wskaźniki cząstkowe są gorsze niż dla gminy we wszystkich (os. Stella) lub prawie wszystkich (pozostałe dwa) przypadkach. Dalsza analiza będzie prowadzona dla trzech ww. jednostek.

7.3 Negatywne zjawiska gospodarcze

Na podstawie danych adresowych rejestru REGON zostały obliczone wskaźniki przedsiębiorczości dla obszarów wyznaczonych jako zdegradowane z punktu widzenia problemów społecznych (Tab. 38). Wskaźnik przedsiębiorczości dla całości obszaru jest wysoki, ponad dwukrotnie wyższy niż dla miasta. Korzystna sytuacja występuje jednak tylko w Podobszarze Śródmieście. W pozostałych Podobszarach liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jest zdecydowanie niższa niż w Mieście – a nawet niż w całej Gminie.

Warto zaznaczyć, że w strukturze miasta Podobszary pełnią różne funkcje. W przypadku Kolonii Stella i Kolonii Rospontowej – są to osiedla mieszkaniowe. Stanowią one zespoły zabudowań robotniczych (kolonie przyzakładowe), służące w zamyśle pracownikom sąsiednich zakładów pracy – w przypadku Rospontowej - Pierwszej Fabryki Lokomotyw (później Fablok), w przypadku os. Stella – zakładów ceramicznych. Wpływ na ich funkcjonowanie ma zatem upadek dużych zakładów przemysłowych, dla których pracowników były projektowane. Negatywne tendencje gospodarcze mają w tym wypadku odbicie w wysokim poziomie bezrobocia, zwłaszcza długotrwałego.

Tab. 38. Podmioty gospodarcze w obszarach zdegradowanych (2016 r.)

Jednostka	Liczba podmiotów gospodarczych	
	Ogółem	na 1000 mieszkańców
Obszar zdegradowany:	1 403	240,5
Podobszar Śródmieście	1 299	290,2
Podobszar Kolonia Stella	50	70,5
Podobszar Kolonia Rospontowa	54	83,2
Miasto Chrzanów	4 022	114,5
Gmina Chrzanów	4 778	105,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych rejestru REGON (stan na 1 września 2016 r.), dane dla gminy – BDL GUS (stan na koniec I półrocza 2016 r.)

Natomiast wysoki wskaźnik przedsiębiorczości w Śródmieściu wynika z jego roli dla całej gminy, a nawet powiatu. Tu koncentrują się zarówno podmioty prywatne, jak i publiczne. Wysoki wskaźnik przedsiębiorczości dla tego typu obszarów (centrów miast) jest zatem naturalną konsekwencją ich funkcji. Ponadto należy wskazać na negatywne tendencje przedsiębiorczości dla Chrzanowa. Liczba podmiotów gospodarczych spadła w latach 2010-2015 o 2,5%, zmniejsza się także liczba dużych i średnich zakładów pracy (zob. Tab. 19 i Tab. 21).

Wnioski

Przytoczone dane dotyczące całego miasta stanowią przesłankę do stwierdzenia, iż degradacji gospodarczej podlegają dawne osiedla przyzakładowe, silnie związane z sąsiednimi zakładami przemysłowymi, które upadły bądź zredukowały zatrudnienie po 1989 r. Negatywne tendencje gospodarcze dotyczą jednak także miasta jako całości – co odbija się niekorzystnie na wskaźnikach degradacji społecznej.

7.4 Negatywne zjawiska środowiskowe

Skalę negatywnych zjawisk środowiskowych – przekroczenia norm – oszacowano na podstawie informacji zawartych na mapach w rozdziale 4 Sfera środowiskowa. Poniższa tabela zawiera wyniki oceny w odniesieniu do trzech podobszarów zdegradowanych, wytypowanych na podstawie analizy problemów społecznych w skali Gminy.

Tab. 39. Przekroczenia dopuszczalnych norm środowiska

Jednostka	Przekroczenia dopuszczalnych stężeń dobowych PM10	Przekroczenia dopuszczalnych stężeń rocznych PM2,5	Narażenie mieszkańców na zanieczyszczenia	Obszary przekroczeń norm hałasu
os. Śródmieście	Tak	Tak	bardzo wysokie	tak
os. Stella	Tak	Nie	bardzo wysokie/średnie	nie
os. Rospontowa	Tak	Nie	bardzo wysokie	nie

Źródło: Opracowanie własne

Wnioski:

We wszystkich obszarach występują przekroczenia norm w zakresie jakości powietrza. W skali gminy i miasta obszarem o największym stopniu uciążliwości środowiskowych jest Śródmieście, na którym występują także przekroczenia norm hałasu.

7.5 Negatywne zjawiska w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Miarą kryzysu w sferze przestrzenno-funkcjonalnej może być niewystarczający dostęp do podstawowych usług publicznych, w tym zwłaszcza do edukacji na poziomie wczesnoszkolnym. Art. 17 ustawy o systemie oświaty²⁶ stanowi iż sieć szkół publicznych powinna być zorganizowana w taki sposób, by droga do szkoły dziecka klas I-IV szkół podstawowych nie przekraczała 3 km. Można przyjąć iż jest minimalny wymagany standard oświatowy, którego niespełnienie należy uznać za zjawisko o charakterze kryzysowym, zwłaszcza na obszarze miejskim. Taką wartość ekwidystanty od szkół (a także przedszkoli) przyjęto zatem w analizie dostępności, która została opisana w rozdz. 5.4. **Żaden z obszarów, na którym zachodzi degradacja społeczna nie znalazł się poza ekwidystantą 3 km od szkół podstawowych i przedszkoli (zob. Ryc. 24).**

Kolejnym zobiektywizowanym miernikiem stanu przestrzeni publicznej jest stan nawierzchni dróg. Ocena stanu nawierzchni dróg gminnych w Chrzanowie, przeprowadzona w październiku 2015 r. wskazała, że **na terenie os. Śródmieście i Rospontowa występują odcinki dróg, których stan oceniono jako zły. W przypadku Rospontowej stanowią one znaczny odsetek dróg, zwłaszcza w rejonie Kolonii Rospontowa.** Nieco mniejsze natężenie tego problemu występuje w Śródmieściu – niemniej także tu występują odcinki dróg o niezadawalającym stanie technicznym. W os. Stella natomiast w złym stanie znajduje się ul. Pogorska (droga powiatowa, zob. Tab. 29).

W odniesieniu do Śródmieścia wskazać należy także na niejednorodną strukturę przestrzenno-funkcjonalną tego obszaru. Trzon Śródmieścia stanowi zachowany, zabytkowy układ urbanistyczny, z Rynkiem, szachownicowym układem ulic i reprezentacyjnym deptakiem (al. Henryka), wypełniony kwartałową, w znacznej części zabytkową zabudową o czytelnym układzie. Jednak **wschodnia część centrum – do torów kolejowych, stanowiących wyraźną granicę urbanistyczną to w przeważającej części tereny o niejednorodnej, zabudowie kwartałowo-blokowej i blokowej, wymagającej uzupełnień i uporządkowania.** Pomimo prowadzonej odnowy **znaczna część zabudowy centrum – zwłaszcza w pewnym oddaleniu od Rynku – charakteryzuje się znacznym stopniem dekapitalizacji, niekorzystnie kontrastując z odnowionymi częściami historycznego centrum (co zostanie rozwinięte w następnym rozdziale).** **Negatywnym zjawiskiem, pogłębiającym degradację śródmieścia, jest także ruch tranzytowy na drogach wojewódzkich i krajowej, a także nadmierna liczba parkujących, często w sposób nieprawidłowy, samochodów.**

Odmienne problemy występują w os. Stella i Rospontowa. Składają się na nie kolonie robotnicze, budowane przy dużych zakładach przemysłowych, w pewnym oddaleniu od centrum Chrzanowa – dotyczy to zwłaszcza os. Stella. **Pogłębia to procesy peryferyzacji i wykluczenia mieszkańców tych osiedli. Osiedla te wymagają także modernizacji terenów zieleni urządzonej i przestrzeni publicznej.**

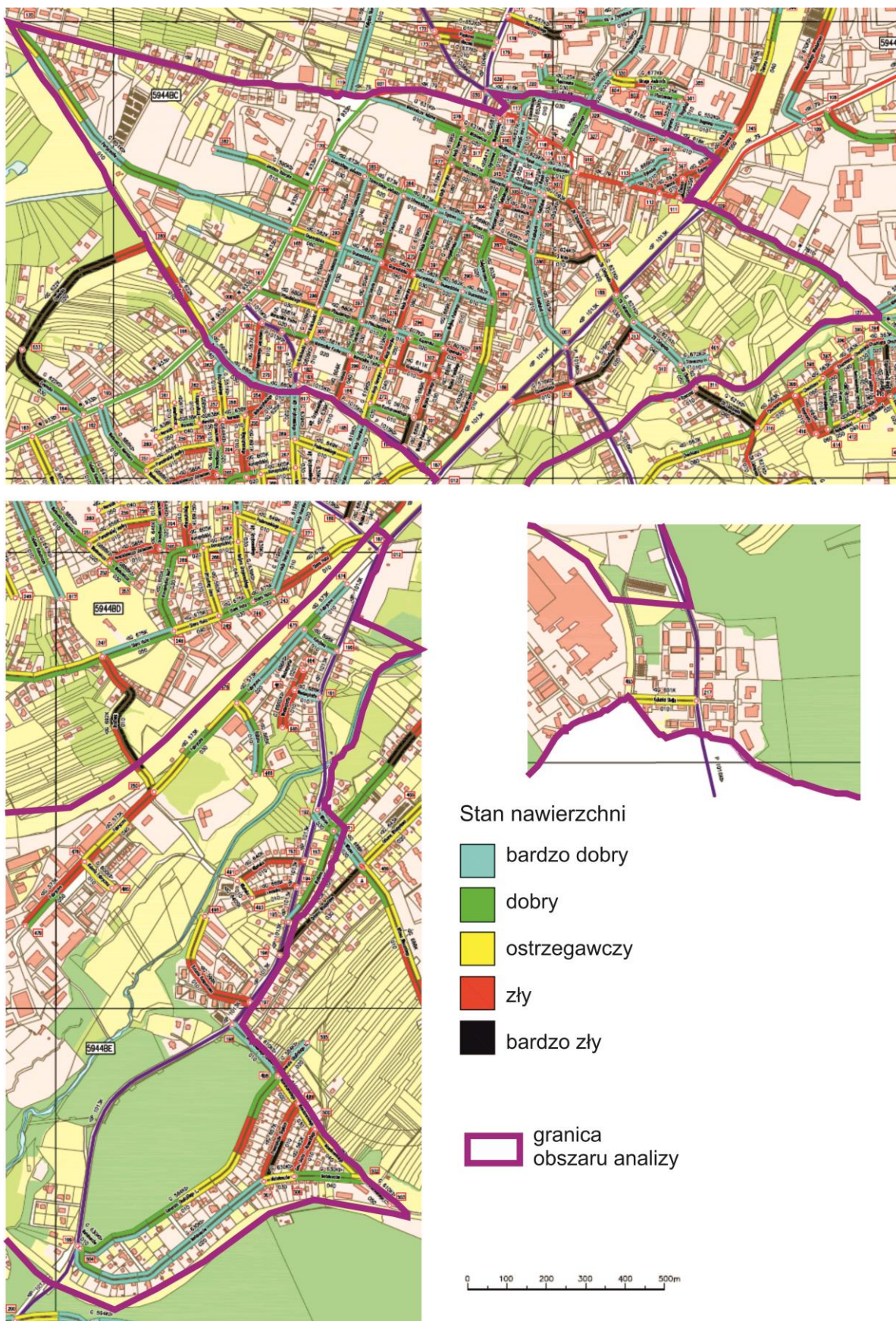
Wyniki badania ankietowego wskazują przede wszystkim, że **miejsca postrzegane jako kumulujące zjawiska kryzysowe to przede wszystkim dwa rejony miasta tj. os. Stella i os. Rospontowa.** Te dwa osiedla zebrały łącznie ok. 400 wskazań miejsc „negatywnych” różnego rodzaju. Jednocześnie w każdej kategorii liczba wskazań na te osiedla należała do największych. Natomiast tylko nieliczne wskazania określały te obszary jako miejsca „pozytywne”. **Następnym obszarem pod względem liczby negatywnych wskazań było Śródmieście – jako miejsce niebezpieczne, zaniedbane i biedne. Niewielka liczba wskazań na centralną część miasta z „pozytywną atmosferą”, wskazuje na niewykorzystany potencjał tego obszaru – stanowiącego jednocześnie główną wizytówkę miasta.**

Pozostałe obszary gminy charakteryzują się wysoką wartością wskazań w pojedynczych aspektach kryzysu. Osiedla wielkopłytowe – postrzegane są jako miejsca o niskim bezpieczeństwie. Sołectwa gminy oraz peryferyjne osiedla Chrzanowa natomiast – jako obszary wymagające fizycznej odnowy i zagospodarowania. Te ostatnie nie są natomiast postrzegane jako miejsca kumulacji problemów społecznych – biedy czy niskiego bezpieczeństwa.

²⁶ Dz.U. 1991Nr 95poz. 425, z późn. zm.

Wnioski

Obszarem o dużej kumulacji zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej jest przede wszystkim śródmieście Chrzanowa, w którym proces odnowy przestrzeni fizycznej nie został zakończony. Kumulują się w nim także uciążliwości związane z ruchem samochodowym. W stosunku do swojego potencjału jest to też obszar stosunkowo nisko oceniany przez mieszkańców Gminy. Inny charakter mają zjawiska kryzysowe w osiedlach Rospontowa i Stella, gdzie dominującym problemem jest zaniedbanie przestrzeni publicznej i zabudowy.

Ryc. 31. Ocena stanu nawierzchni dróg w obszarach degradacji społecznej - październik 2015
Źródło: Dane UM w Chrzanowie

7.6 Negatywne zjawiska w sferze technicznej

Degradację techniczną obiektów oparto o wskaźniki dotyczące potrzeb remontowych w zasobach mieszkaniowych – budownictwie wielorodzinnym, opartych o dane dwóch zarządców posiadających znaczną liczbę nieruchomości na analizowanych obszarach – tj. MZZK i Zarząd Budynków Sp. z o.o. Zestawienie budynków wymagających remontów przedstawiono na mapach (Ryc. 32 i Ryc. 33).

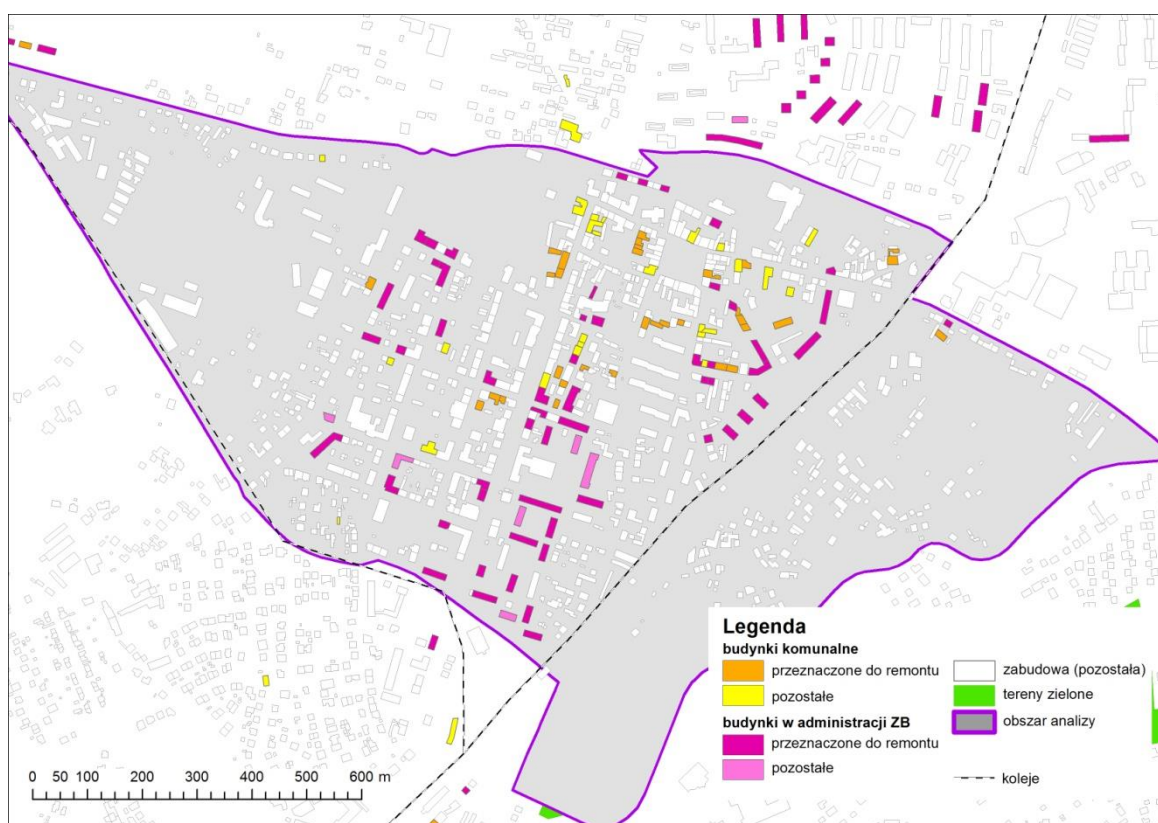
Ponadto w obszarze Śródmieścia i Kolonii Rospontowej skoncentrowane są obiekty zabytkowe (tj. wpisane do rejestru lub gminnej ewidencji zabytków), wymagające prac remontowych i rewaloryzacyjnych.

Drugim elementem wskazującym na degradację techniczną jest brak rozwiązań w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska. Dotyczy to zwłaszcza koncentracji palenisk na paliwa stałe. Obszary koncentracji zostały przedstawione na Ryc. 29. Mapa ulic, na których występują paleniska na paliwa stałe wskazuje, iż obszarami koncentracji jest Śródmieście – w granicach obszaru starej zabudowy oraz Kolonia Rospontowa.

Wnioski

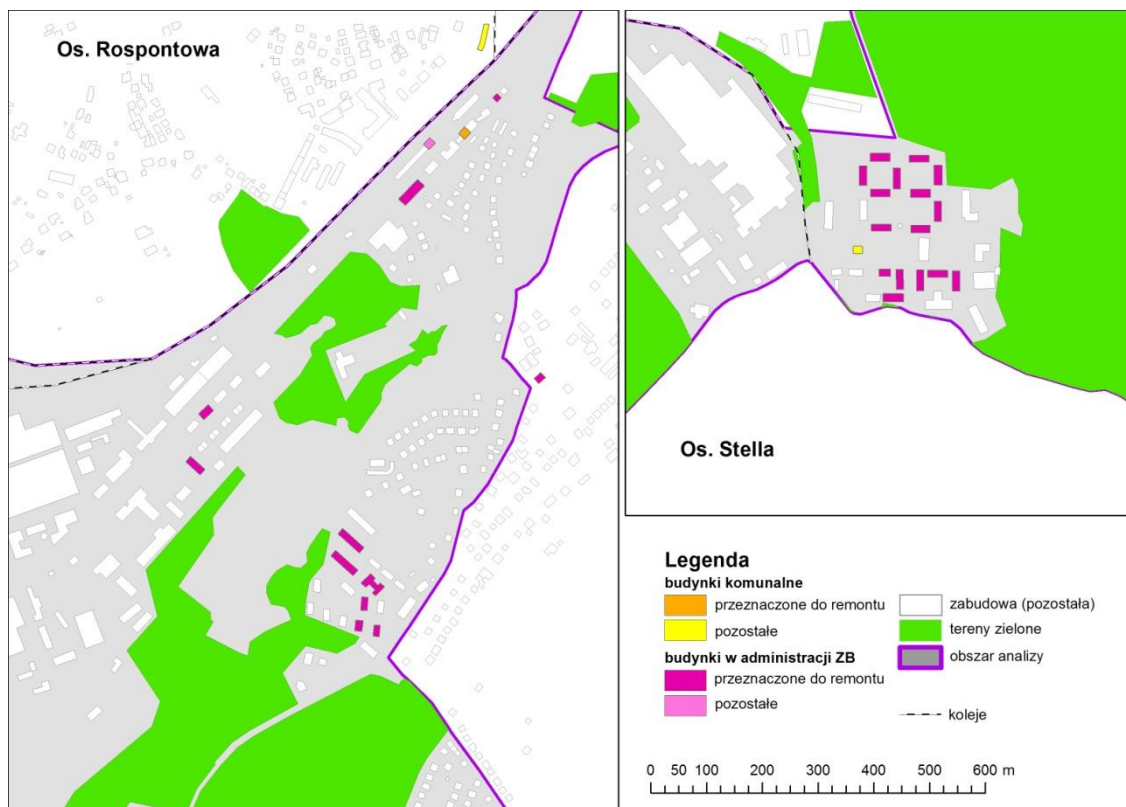
Obszarami w których koncentrują się negatywne zjawiska w sferze technicznej są:

- obszar Śródmieścia – w granicach, zwartej zabudowy, pomiędzy linią kolejową i ul. Oświęcimską,
- obszar Kolonii Rospontowej,
- obszar Kolonii Stella.

Ryc. 32. Potrzeby remontowe – Śródmieście

Źródło: Opracowanie własne

Ryc. 33. Potrzeby remontowe – os. Stella i os. Rospontowa

Obszary na mapie ograniczono do miejsc, których występuje wielorodzinna zabudowa mieszkaniowa

Źródło: Opracowanie własne

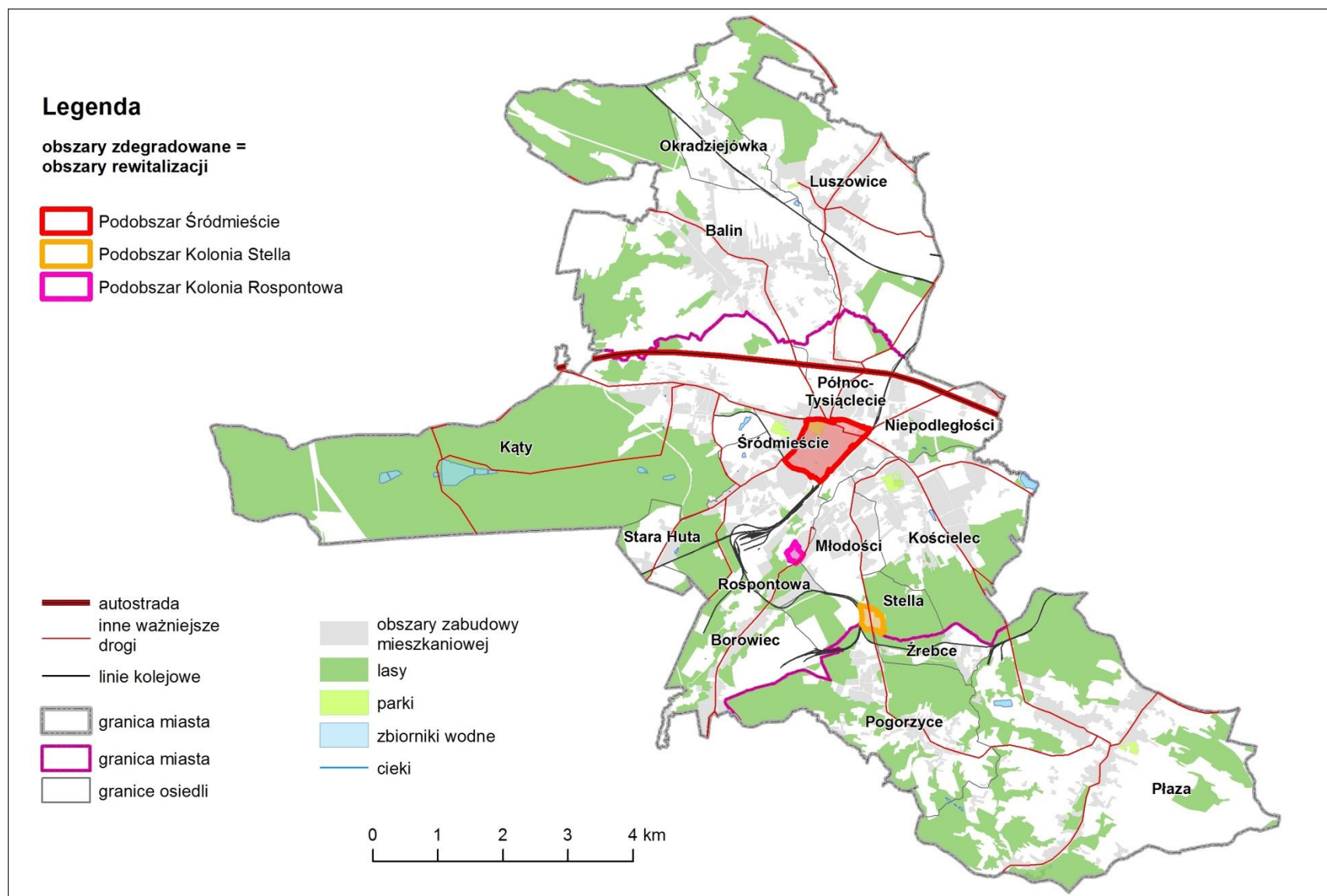
7.7 Granica obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na podstawie powyższej analizy wyznaczone został obszar zdegradowany, składający się z trzech Podobszarów:

- Podobszar Śródmieście,
- Podobszar Kolonia Rospontowa,
- Podobszar Kolonia Stella.

Podobszar Śródmieście obejmuje teren zwartej, w znacznej części zabytkowej zabudowy wielorodzinnej i usługowej. Granice obszaru oparto na barierach urbanistycznych, jakie stanowią główne ulice i linia kolejowa. Granicą obszaru od wschodu jest granica działki kolejowej, od północy – ul. Kusocińskiego i Śląska (do ronda 4 Czerwca 1989), od zachodu – ul. Oświęcimska do ul. Przybosia, od południa – ul. Przybosia i Sienna do nasypu kolejowego.

Podobszary Kolonia Stella i Kolonia Rospontowa obejmuje teren dawnych kolonii mieszkaniowych. Położenie obszaru zdegradowanego na te Gminy przedstawiono na Ryc. 34.

Ryc. 34. Położenie obszarów zdegradowanych

Źródło: Opracowanie własne

7.8 Obszar rewitalizacji

Obszar zdegradowany spełnia ustawowe kryteria dla uznania go za obszar rewitalizacji – tj. jego wielkość nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% liczby mieszkańców. Jest to teren planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Gminy Chrzanów. Tak wyznaczony obszar ma powierzchnię niespełna 84 ha i zamieszkiwany jest przez 5,8 tys. osób (Tab. 40). Granice obszaru rewitalizacji przedstawiono na mapach, stanowiących załącznik do niniejszego opracowania.

Tab. 40. Obszar rewitalizacji w Gminie Chrzanów

Obszar	Powierzchnia		Ludność	
	[ha]	gmina= 100 [%]	osób	gmina= 100 [%]
Obszar rewitalizacji, w tym:	83,8	1,1	5834	12,9
Podobszar Śródmieście	69,2	0,9	4476	9,9
Podobszar Kolonia Stella	10,3	0,1	709	1,6
Podobszar Kolonia Rospontowa	4,3	0,1	649	1,4

Źródło: Opracowanie własne

8 Spis tabel

Tab. 1. Liczba ludności, powierzchnia i gęstość zaludnienia osiedli Chrzanowa (2015 r.)	6
Tab. 2. Liczba ludności (ludność faktycznie zamieszkała) Chrzanowa na tle powiatu, regionu i sąsiednich miast.....	8
Tab. 3. Wskaźniki przyrostu naturalnego i migracji	8
Tab. 4. Wskaźniki obciążenia demograficznego	10
Tab. 5. Stowarzyszenia i fundacje (łącznie) zarejestrowane w rejestrze REGON	11
Tab. 6. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych	13
Tab. 7. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.....	13
Tab. 8. Liczba bezrobotnych długotrwale (powyżej 12 miesięcy).....	14
Tab. 9. Zasięg pomocy społecznej	16
Tab. 10. Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych (pojedyncze, miesięczne świadczenia)	20
Tab. 11. Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych.....	21
Tab. 12. Liczba zadłużonych mieszkań w osiedlach Chrzanowa.....	21
Tab. 13. Orzeczone przez sąd eksmisje z zasobów gminnych (porównanie 2009 i 2013 r.)	21
Tab. 14. Liczba przestępstw stwierdzonych w 2012 i 2015 r.....	23
Tab. 15. Przestępstwa stwierdzone wg kategorii.....	23
Tab. 16. Przestępstwa stwierdzone w rejonach służbowych dzielnicowych wg kategorii.....	24
Tab. 17. Wykroczenia stwierdzone w rejonach służbowych dzielnicowych wg kategorii	25
Tab. 18. Podmioty gospodarcze	29
Tab. 19. Podmioty gospodarcze w miejscowościach gminy Chrzanów.....	29
Tab. 20. Podmioty gospodarcze w wybranych osiedlach miasta Chrzanów	30
Tab. 22. Podmioty gospodarcze – wg wielkości	30
Tab. 23. Pracujący w podmiotach gospodarczych zatrudniających 10 i więcej osób.	31
Tab. 24. Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 (2013)	31
Tab. 25. Pracujący wg wybranych sekcji PKD (2013 r.) w podmiotach zatrudniających powyżej 9 osób.	33
Tab. 26. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2008-2015.....	34
Tab. 27. Tereny zieleni urządzonej i lasy w Chrzanowie (2013 r.).....	38
Tab. 28. Tereny zieleni - wskaźniki (2013 r.)	38
Tab. 29. Użytkowanie terenu (2014 r.).....	41
Tab. 30. Odcinki dróg powiatowych w złym stanie technicznym.....	45
Tab. 32. Obiekty zabytkowe wymagające remontu	51
Tab. 33. Zasoby mieszkaniowe gminy na tle województwa, powiatu i sąsiednich miast	54
Tab. 34. Zaopatrzenie mieszkań w podstawowe instalacje (2013 r.).....	54
Tab. 35. Mieszkania komunalne Gminy na tle województwa, powiatu i sąsiednich miast.....	56
Tab. 36. Mieszkania w zarządzie MZZK (31 marca 2015).....	56
Tab. 37. Mieszkania gminne w budynkach wspólnot mieszkaniowych i TBS	56
Tab. 38. Liczba budynków administrowanych przez MZZK i ZB, w których planowane są prace remontowe	57
Tab. 39. Wskaźniki degradacji społecznej	60
Tab. 40. Podmioty gospodarcze w obszarach zdegradowanych (2016 r.).....	62
Tab. 39. Przekroczenia dopuszczalnych norm środowiska	62
Tab. 42. Obszar rewitalizacji w Gminie Chrzanów.....	69

9 Spis rycin

Ryc. 1. Położenie Gminy Chrzanów	5
Ryc. 2. Liczba ludności i gęstość zaludnienia w Gminie Chrzanów w 2015 r.....	7
Ryc. 3. Zmiana liczby ludności w Gminie Chrzanów w latach 2001-2016	9
Ryc. 4. Struktura wiekowa ludności - odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w 2015 r.....	10
Ryc. 5. Średni wynik sprawdzianu po szkole podstawowej w latach 2015-2016	11
Ryc. 6. Poziom bezrobocia w osiedlach i sołectwach (2015 r.)	14
Ryc. 7. Poziom bezrobocia długotrwałego w osiedlach i sołectwach (2015 r.)	15
Ryc. 8. Korzystający z pomocy społecznej w osiedlach Chrzanowa (2015 r.).....	16
Ryc. 9. Korzystający z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w osiedlach Chrzanowa (2015 r.)	17
Ryc. 10. Korzystający z pomocy społecznej z powodu ciężkiej lub długotrwałej choroby w osiedlach Chrzanowa (2015 r.).....	18
Ryc. 11. Korzystający z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności (posiadających orzeczenie o niepełnosprawności) zamieszkujących osiedla Chrzanowa (2015 r.)	19
Ryc. 12. Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych (liczba decyzji o przyznaniu świadczenia)	20
Ryc. 13. Liczba eksmisji z zasobów komunalnych orzeczonych w 2015 r.....	22
Ryc. 14. Przestępstwa stwierdzone w rejonach służbowych dzielnicowych.....	25
Ryc. 15. Wykroczenia stwierdzone w rejonach służbowych dzielnicowych	26
Ryc. 16. Korzystający z pomocy społecznej z powodu uzależnienia od alkoholu lub narkotyków	27
Ryc. 17. Rozkład świadczeń z funduszu alimentacyjnego w 2015 r.....	28
Ryc. 18. Przekroczenia dopuszczalnych stężeń dobowych PM10	35
Ryc. 19. Przekroczenia dopuszczalnych stężeń rocznych pyłu PM 2,5	36
Ryc. 20. Narażenie mieszkańców na zanieczyszczenia powietrza.....	36
Ryc. 21. Przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu	37
Ryc. 22. Obszary chronione i tereny zieleni w Gminie Chrzanów	40
Ryc. 23. Zagospodarowanie terenu	44
Ryc. 24. Dostępność usług edukacyjnych	46
Ryc. 25. Liczba wskazań w ankiecie na miejsca występowania zjawisk kryzysowych.....	47
Ryc. 26. Liczba wskazań w ankiecie na miejsca – wizytówki i z pozytywną atmosferą.....	48
Ryc. 27. Ochrona zabytków – obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków i strefy ochrony konserwatorskiej w gminie Chrzanów (oznaczenia stref ochrony konserwatorskiej wg tekstu) ..	52
Ryc. 28. Ochrona zabytków – obiekty wpisane do rejestru i ewidencji zabytków i strefy ochrony konserwatorskiej w śródmieściu Chrzanowa	53
Ryc. 29. Ulice z koncentracją palenisk na paliwa stałe.....	55
Ryc. 30. Syntetyczny wskaźnik degradacji	61
Ryc. 31. Ocena stanu nawierzchni dróg w obszarach degradacji społecznej - październik 2015	65
Ryc. 32. Potrzeby remontowe – Śródmieście.....	66
Ryc. 33. Potrzeby remontowe – os. Stella i os. Rospontowa	67
Ryc. 34. Położenie obszarów zdegradowanych	68

10 Załączniki

Załącznik nr 1 Organizacje społeczne w Gminie Chrzanów

Załącznik nr 2 Wykaz obiektów z Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Chrzanów

Załącznik nr 3 Raport z badania ankietowego

Załącznik nr 1 Organizacje społeczne w Gminie Chrzanów

Lp.	Nazwa	Adres
FUNDACJE		
Chrzanów		
1	Fundacja „Rodzice-Dzieciom” im. Ewy Madeja	Orkana 21/31
2	Fundacja im. Brata Alberta	Sokoła 8
3	Fundacja Krok Naprzód	Henryka 53
4	Fundacja na Rzecz Szpitala Powiatowego w Chrzanowie	Topolowa 16
5	Małopolska Fundacja Przedsiębiorczości	Grunwaldzka 5
Sołectwa		
6	Fundacja BASSETY SOS	Kossaka 8, Płaza
7	Fundacja Viafemina	Żniwna 2, Płaza
8	Fundacja "To My"	Barska 6b, Płaza
STOWARZYSZENIA		
Chrzanów		
9	Chrzanowskie Stowarzyszenie Abstynentów "Klub Powściągliwych"	Krakowska 12B
10	Chrzanowskie Stowarzyszenie Folklorystyczne	Broniewskiego 4
11	Obywatelska Wspólnota Samorządowa Powiatu Chrzanowskiego	Garncarska 21A
12	Regionalne Stowarzyszenie Diabetyków w Chrzanowie	Sokoła 24
13	Stowarzyszenie "AMAZONKI ZIEMI CHRZANOWSKIEJ"	Topolowa 16
14	Stowarzyszenie „Przyjaźni Miastu"	Rynek 17
15	Stowarzyszenie Geodetów Ziemi Chrzanowskiej	Jagiellońska 3
16	Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Dzieci i Młodzieży „ARKADIA"	Paderewskiego 5
17	Stowarzyszenie Ogródków Działkowych "KOPANINA"	Partyzantów
18	Stowarzyszenie Twórców Kultury „In Gremio"	Oświęcimska 88e
19	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych "RAZEM"	Wyszyńskiego 19
20	Towarzystwo Miłośników Tenisa „Return"	Trzebińska 31/14
21	Klub Inteligencji Katolickiej w Chrzanowie	Mickiewicza 5
22	Lokalna Grupa Działania "Partnerstwo na Jurze"	Focha 3
23	Obywatelskie Stowarzyszenie Uwłaszczeniowe w Gminie Chrzanów	29 Listopada 56H
24	Ochotnicza Straż Pożarna w Chrzanowie	Śląska 20
25	Opel Frontera Fanklub	Stara Huta 59b
26	Punctum Teatr Stowarzyszenie Twórców Niezależnych	Grzybowa 5/90
27	Ruch Społeczno – Samorządowy	Grunwaldzka 5/1
28	Stowarzyszenie "CPRON"	Główna nr 81
29	Stowarzyszenie "InicjatywaChrzanów.pl"	Mieszka I 7/66

Lp.	Nazwa	Adres
30	Stowarzyszenie "Supelek" na rzecz wsparcia dziecka i rodziny	M. Skłodowskiej- Curie 10
31	Stowarzyszenie „PINIO"	Śląska 29
32	Stowarzyszenie „Przyjaciele Staszica"	Piłsudskiego 14
33	Stowarzyszenie „Słodziaki"	Wodzińska 6/18
34	Stowarzyszenie Artystów Pasjonatów Sztuki na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży "ArtNova"	Leśna 18
35	Stowarzyszenie Bądźmy Razem	Pogorska 10 D/2
36	Stowarzyszenie Chrzanowskich Cyklistów	ul Kadłubek24
37	Stowarzyszenie CISIR Centrum Integracji Społecznej i Rehabilitacji	Kadłubek 25B/2
38	Stowarzyszenie Detektywów i Agentów Ochrony	Kolonia Rospontowa 16/32
39	Stowarzyszenie Domu Mężczyzn Wymagających Opieki	Skłodowskiej - Curie 12/104
40	Stowarzyszenie Edukacyjne START EKO	Podwale 17
41	Stowarzyszenie Emerytów Rencistów i Inwalidów "Senior"	Sokoła 24
42	Stowarzyszenie im. Bł. Edmunda Bojanowskiego „NICOLAUS" z siedzibą w Chrzanowie	Mickiewicza 5
43	Stowarzyszenie Instruktorów Szkół Kierowców Powiatu Chrzanowskiego	Dobczycka 1
44	Stowarzyszenie Klub Piłkarski Chrzanów	Szpitalna 48
45	Stowarzyszenie Przeciwdziałania Powstawaniu Chorób i Kalectwa "Siła Życia	Żurawiec 2
46	Stowarzyszenie Przyjaciół Księdza Michała Potaczała "Apostoł Dobroci"	Borowcowa 76B
47	Stowarzyszenie Przyjaciół SP 1 w Chrzanowie „Adaś"	Borelowskiego 1
48	Stowarzyszenie Romów w Chrzanowie	Okrzei 12
49	Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne Sołtysów Ziemi Chrzanowskiej	Henryka 20
50	Stowarzyszenie Travelling Inspiration	Zielona 22b/30
51	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chrzanowie	Focha 3
52	Towarzystwo Gospodarcze Ziemi Chrzanowskiej	Henryka 26 (IIIp.)
53	Towarzystwo Krzewienia Tradycji Kawalerii Polskiej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego	Brzechwy 3
54	Towarzystwo Ochrony Przyrody "Inni"	Sokoła26/4
55	Towarzystwo Oświatowe Ziemi Chrzanowskiej	Wojnarowskiej 1
56	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Chrzanowskiej	Kadłubek 19
57	Towarzystwo Wędkarskie "Kościelec"	Szpitalna 78
Sołectwa		
58	Ochotnicza Straż Pożarna w Balinie	Wyzwolenia, Balin
59	Forum Gospodarcze Małopolski Zachodniej	Chrzanowska 90, Balin
60	Komitet Obywatelski "Solidarność" w Balinie	Chrzanowska 9, Balin
61	Eko-Lu	Strażacka 8, Luszowice
62	Ochotnicza Straż Pożarna w Luszowicach	Strażacka 50, Luszowice
63	Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników i Sympatyków Środowiskowych Domów Samopomocy	Czarnieckiego 6, Piąza
64	Towarzystwo Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Piązie	Wiosny Ludów 4, Piąza

Lp.	Nazwa	Adres
65	Stowarzyszenie "Teatralno-Filmowe Studio"	Lipowiecka 10, Płaza
66	Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów "Relax"	Pocztowa 2, Płaza
67	Ochotnicza Straż Pożarna w Płazie	Pocztowa 2a, Płaza
68	Towarzystwo Wędkarskie Pogorzyce	Podgrodzie 3, Pogorzyce
69	Ochotnicza Straż Pożarna w Pogorzycach	Szymanowskiego 21, Pogorzyce
STOWARZYSZENIA ZWYKŁE - CHRZANÓW		
70	STARTEKO	Podwale 17
71	Stowarzyszenie Proobronno-Oświatowe "Kadet"	Piłsudskiego 4
72	Stowarzyszenie Przedsiębiorców Placu Targowego w Chrzanowie	Kusocińskiego
73	Towarzystwo Sportowe "Meritum"	Orkana 21A
JEDNOSTKI TERENOWE STOWARZYSZEŃ -- CHRZANÓW		
74	Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne - Oddział Terenowy w Chrzanowie	Skłodowskiej 10
75	Klub " Pegaz " Pow. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Chrzanowie	Henryka 33/6
76	Klub Demokratycznej Unii Kobiet w Chrzanowie	Grunwaldzka 5
77	Liga Obrony Kraju Zarząd Powiatowy w Chrzanowie	Jagiellońska 3
78	Liga Ochrony Przyrody - Oddział w Chrzanowie	Oświęcimska 31
79	Polska Federacja Ornitologiczna - Oddział w Chrzanowie	Wyszyńskiego 17
80	Polski Związek Chórów i Orkiestr Chór Męski "Żaby" w Chrzanowie	Broniewskiego 4
81	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów - Oddział w Chrzanowie	Sokoła 24
82	Polski Związek Filatelistów - Koło nr 39 Chrzanów	Broniewskiego 4
83	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых - Oddział w Chrzanowie.	Borelowskiego 1
84	Polski Związek Niewidomych - Koło w Chrzanowie	29 Listopada 12
85	Polski Związek Wędkarski - Koło Chrzanów	Henryka 39a
86	Polskie Towarzystwo Lekarskie Koło w Chrzanowie	Topolowa 16
87	Polskie Towarzystwo Numizmatyczne Koło Nr 39 Chrzanów	Zielona 2
88	Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie - Koło w Chrzanowie	Szpitalna 51
89	Polskie Towarzystwo Tatrzańskie Oddział w Chrzanowie	Grunwaldzka 5
90	Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze Oddział w Chrzanowie	Henryka 39
91	Stowarzyszenie "POKOLENIA"	Henryka 2/4
92	Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Resortu Spraw Wewnętrznych woj. Małopolskiego Koło Nr 9 w Chrzanowie	Henryka 6
93	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Terenowy w Chrzanowie	Jordana 7
94	Stowarzyszenie Żołnierzy Armii Krajowej - Koło Obwodu Chrzanów	Henryka 2
95	Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich Oddział w Chrzanowie	Zielona 15
96	Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca	Grunwaldzka 5
97	Związek Inwalidów Wojennych RP - Oddział w Chrzanowie	Henryka 2/4
98	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i byłych Więźniów Politycznych - Koło Miejskie w Chrzanowie	Henryka 12

Lp.	Nazwa	Adres
STOWARZYSZENIA KULTURY FIZYCZNEJ		
Chrzanów		
99	Amatorski Klub Sportowy "Tęcza" Chrzanów	Pęcowskiego 2
100	Chrzanowska Liga Futsalu	Niecała 10
101	Chrzanowski Klub Karate i Dalekowschodnich Sportów Walki w Chrzanowie	Sokoła 24
102	Chrzanowskie Towarzystwo Sympatyków Koszykówki w Chrzanowie	Brzezina 14
103	Chrzanowskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Chrzanowie	Kusocińskiego 4
104	Klub Rekreacyjno-Sportowy Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej "Wodnik" przy RPWiK w Chrzanowie	Jagiellońska 8
105	Klub Sportowy "Kościelec" Chrzanów	Jagodowa 5
106	Klub Sportowy "Orły" w Chrzanowie	Patelskiego 1/5
107	Koszykarski Klub Sportowy "Przyszłość" MOS-Chrzanów	Broniewskiego 4
108	Miejski Klub Sportowy Fablok w Chrzanowie	Szpitalna 78a
109	Miejskie Towarzystwo Sportowe w Chrzanowie	Kusocińskiego 2
110	Miejskie Towarzystwo Tenisowe Chrzanów	Pogorska 12A lok. 64
111	Miejskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Chrzanowie	Orkana 21a/7
112	Miejsko-Gminy Szkolny Związek Sportowy w Chrzanowie	Pogorska 8c
113	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "Chrzanovia"	Zielona 15
114	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "Olimpijczyk" w Chrzanowie	Pogorska 8c
115	Parafialny Klub Sportowy "Mikołaj" przy Parafii Św. Mikołaja w Chrzanowie	Mickiewicza 5
116	Parafialny Klub Sportowy "Południe" w Chrzanowie	Pogorska 43f
117	Stowarzyszenie Aktywnych Biegaczy "Falstart" Chrzanów	Kasztanowa 69
118	Stowarzyszenie Chrzanowska Kolej Drezynowa	Oświęcimska 80
119	Stowarzyszenie KCH	Główna 35
120	Stowarzyszenie Kultury Współczesnej i Sportów Akcji MAINTAIN	Mieszka I 7/55
121	Szkolny Związek Sportowy Ziemi Chrzanowskiej	Borelowskiego 1
122	Towarzystwo Sportowe "Fablok" w Chrzanowie	Fabryczna 12a
123	Towarzystwo Sportowe "Grupa 35" w Chrzanowie	Szpitalna 30
124	Uczniowski Klub Sportowy "Akademia Piłkarska" Chrzanów	Kolonia Rospontowa 16/9
125	Uczniowski Klub Sportowy "Chrzanowska Akademia Jiujutsu"	3 Maja 14
126	Uczniowski Klub Sportowy "Staszic" przy I Liceum Ogólnokształcącym w Chrzanowie	Piłsudskiego 14
127	Uczniowski Klub Sportowy "Trójka" przy Szkole Podstawowej Nr 3 im. Królowej Jadwigi w Chrzanowie	Al. Henryka 45
128	Uczniowski Klub Sportowy przy II Liceum Ogólnokształcącym w Chrzanowie	Wyszyńskiego 19
129	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 8 w Chrzanowie	Pogorska 8c
130	Uczniowski Klub Sportowy Sekcja Żeglarska przy Yacht Klubie LOK Chrzanów	Jagiellońska 3
Sołectwa		

Lp.	Nazwa	Adres
131	Uczniowski Klub Sportowy Ciufcia Chrzanów	Kolbego 1, Balin
132	Ludowy Klub Sportowy "Orzeł" w Balinie	Spółdzielców, Balin
133	Klub Sportowy "Olimp"	Zygmunta Sierakowskiego 9, Balin
134	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Balinie	Jaworznicka 139, Balin
135	Ludowy Klub Sportowy "Polonia" Luszowice	Dąbrowa 1, Luszowice
136	Uczniowski Klub Sportowy "Luszkówka" przy Szkole Podstawowej im. Króla Władysława Jagiełły	Przybyszewskiego 6, Luszowice
137	Ludowy Klub Sportowy "Tempo" Płaza	Korczaka, Płaza
138	Uczniowski Klub Sportowy "Orient Płaza" w Płazie	Wiosny Ludów 24, Płaza
139	Ludowy Klub Sportowy "Pogorzanka"	Górnckiego 1a, Pogorzyce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych powiatu chrzanowskiego

Załącznik nr 2 Wykaz obiektów z Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Chrzanów

Lp.	Ulica	Nr	Obiekt
CHRZANÓW			
	Al. Henryka	1	Kamienica mieszkalna
		2/4	Kamienica
		3	Kamienica mieszkalna
		5	Kamienica mieszkalna
		6	Dom mieszkalny
		7	Kamienica
		10	Kamienica
		12	Kamienica
		14	Kamienica
		16	Muzeum, tzw. dom mieszkalny Urbańczyka (wpisany do rejestru)
		19	Kamienica
		20	Urząd Miejski
		21	Kamienica
		22	Bank Spółdzielczy (wpisany do rejestru)
		24	Willa
		26	Kamienica
		28	Willa
		31	Kamienica
		32	Willa
		33	Dom mieszkalny
		34	Willa
		35	Dom mieszkalny
		37	Dom mieszkalny
		38	Kamienica
		39	Kamienica
		40	Kamienica
		43/45	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Królowej Jadwigi
		44	Kamienica
		49	Willa
		58	Dom mieszkalny
		61	Willa
		64	Kamienica
	Kolonія Fabryczna	1A	Dom mieszkalny
		2A	Dom mieszkalny
		3	Dom mieszkalny
		3A	Dom mieszkalny
		4	Dom mieszkalny
		4A	Dom mieszkalny
		4B	Dom mieszkalny
		5	Dom mieszkalny
		6	Dom mieszkalny
		7A	Dom mieszkalny
	Kolonія Rospontowa	7B	Dom mieszkalny
		1	Dom mieszkalny
		2	Dom mieszkalny
		3	Dom mieszkalny
		4	Dom mieszkalny
		5	Dom mieszkalny
		6	Dom mieszkalny
		7	Dom mieszkalny
		8	Dom mieszkalny
		9	Dom mieszkalny
		10	Dom mieszkalny
		11	Dom mieszkalny
		12	Dom mieszkalny
	Kolonія Stella	2	Dom mieszkalny
		3	Dom mieszkalny
		5A	Dom mieszkalny
	Rynek	1	Kamienica
		2	Kamienica

Lp.	Ulica	Nr	Obiekt
		3	Kamienica
		4	Kamienica mieszkalno-użytkowa
		5	Kamienica
		6	Kamienica
		7	Kamienica
		8	Kamienica
		9	Kamienica
		10	Kamienica
		11	Kamienica
		12	Kamienica
		13	Kamienica
		14	Kamienica
		15	Kamienica
		16	Kamienica (użytkowa)
		17	Kamienica
		18	Kamienica
		19	Kamienica
	Ul. 29 Listopada	10	Kamienica
		2	Kamienica
		3	Kamienica mieszkalna
	Ul. 3 Maja	5	Kamienica mieszkalna
		7	Kamienica mieszkalna
		9	Galeria handlowa
		25	Dom mieszkalny
	Ul. Balińska		Kaplica grobowa Loewenfeldów na cmentarzu rzymsko-katolickim przy ul. Balińskiej (wpisana do rejestru zabytków)
			Cmentarz rzymsko-katolicki
		39	Dom mieszkalny
	Ul. Borowcowa	76A	Kościół Matki Boskiej Ostrobramskiej
			Cmentarz żydowski (1795)
			Cmentarz z I wojny światowej
	Ul. Cmentarna		Cmentarz parafialny w Kościele
		2	Kapliczka
		6	Kamienica
	Ul. Dobczycka	11C	Oficyna
		13	Kamienica
	ul. Dworska		Park dworski w Kościele
			Figura świętego
		4	Budynek PKP
		6	Dom mieszkalny
	Ul. Fabryczna	16	Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce „Fablok” (budynek starej kuźni, Hala Wyd. Mechanicznego, budynek stacji sprężarek, budynek magazynowy, wieża ciśnień, budynek podręcznego warsztatu remontowego, Hala Wyd. Montażu Głównego)
	Ul. Garncarska	18	Kamienica
		21	Kamienica
		5A	Dom mieszkalny
	Ul. Główna	5B	Dom mieszkalny
			kapliczka przydrożna
		1A	Kamienica
	Ul. Grunwaldzka	3	Kamienica
		4	Kamienica
		5	Kamienica
		2	Dom mieszkalny
	Ul. Jagiellońska	4	Dom mieszkalny
		6	Dom mieszkalny
		10	Kamienica
		13	Kamienica
		13A	Kamienica
		4	Kamienica
	Ul. Kadłubek	28	Dom mieszkalny
		29	Dom mieszkalny
		39	Dom mieszkalny

Lp.	Ulica	Nr	Obiekt
	Ul. Kościelna	2A	kościół parafialny p.w. Św. Jana Chrzciciela - Kościelec
	Ul. Kościuszki	14	Zakład Opieki Zdrowotnej
		2A	Plebania
		22	Kamienica
		24B	Oficyna
	Ul. Krakowska	26	Kamienica
		29	Kamienica
		31	Kamienica
		35	Chałupa drewniana
	Ul. Marszałka Ferdynanda Focha	2	Dom mieszkalny
		3	Centrum kształcenia ustawicznego
	Ul. Matejki	4	Kamienica
		5	Kamienica
		6	Kamienica
		7	Kamienica
	Ul. Mickiewicza	10	Kamienica
		11	Kamienica
		13	Muzeum (wpisany do rejestru)
		2	Kościół św. Mikołaja (wpisany do rejestru)
	Ul. Mydlana	73	Dom mieszkalny
	Ul. Ogrodowa	5	Kamienica
		7	Kamienica
		19	Willa
	Ul. Oświęcimska	20	Kamienica
		32	Dom mieszkalny
		42	Dom mieszkalny
		60	Dom mieszkalny
		1	Kamienica
	Ul. Paderewskiego	2	Kamienica
		4	Kamienica
	Ul. Piłsudskiego	4	Kamienica
		5	Kamienica
	Ul. Podwale	9	Dom mieszkalny
	Ul. Sądowa	6	Kamienica
		7	Dom mieszkalny
	Ul. Słowackiego	16	Dom mieszkalny
		17	Dom mieszkalny
		2	Dom mieszkalny
		4	Dom mieszkalny
	Ul. Sokoła	9	Kamienica
		10	Willa
		16	Kamienica
		18	Kamienica
		19	Zakład Opieki Zdrowotnej
		23	Dom mieszkalny
	Ul. Stara Huta	3	Dom mieszkalny
	Ul. Szpitalna	70	Dom mieszkalny
		119	Kapliczka
		9	Kamienica
		15	Kamienica
		20	Straż pożarna
		44	Dom mieszkalny
		48	Dom mieszkalny
	Ul. Śląska	55	Dom mieszkalny
		60	Familok
		63	Chałupa, zabudowania szybu, stacja Trafo
		71	Dom mieszkalny
		76	Dom mieszkalny
		68B	Kapliczka
		26	Dom mieszkalny
	Ul. Świętokrzyska	28	Dom mieszkalny
		52	Dom mieszkalny
		90	Krzyż

Lp.	Ulica	Nr	Obiekt
	Ul. Woynarowskiej	1	Kamienica
	Ul. Zielona	2	Kamienica
		5	Dom mieszkalny
BALIN			
	ul. Chrzanowska	11	kościół parafialny p.w. Chrystusa Króla
	ul. Dworcowa	20	Stacja PKP
	ul. Jaworznicka	13	budynek mieszkalno-usługowy
		66	budynek mieszkalny
			kapliczka MB Fatimskiej
			kapliczka
PLAZA			
	ul. Bołęcińska	1	kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego
	ul. Harcerska	5	budynek mieszkalny
	ul. Gałczyńskiego	20	budynek mieszkalny
	ul. Górzecka	13	drewniana zabudowa gospodarcza
	ul. Graniczna	1	stodoła
	ul. Lipowiecka	18	budynek mieszkalny
		34	budynek mieszkalny
		40	budynek mieszkalny
		56	budynek mieszkalny
	ul. Pocztowa	2	Biblioteka, dawny dwór Mieroszewskich
	ul. Sobieskiego	41	budynek mieszkalny
		45	budynek mieszkalny
			Zabudowania Zakładów Wapienniczych – Piec Hoffman (Wpisany do rejestru zabytków)
			Cmentarz rzymsko-katolicki
			kapliczka przydrożna
	ul. Wiosny Ludów	2	szkoła podstawowa
		4	Zespół pałacowy: pałac, zespół zabudowań gospodarczych, park, ogrodzenie z bramami (Wpisany do rejestru zabytków)
LUSZOWICE			
	ul. Sierszańska		kapliczka przydrożna
	ul. 21 Stycznia		kapliczka przydrożna
	skrzyżowanie ul. 21 Stycznia i Sierszańskiej		kapliczka przydrożna
POGORZYCE			
	ul. Szymanowskiego		kapliczka przydrożna
ŻREBCE			
	ul. Wapienna	17a	chałupa zrębowa
			krzyż przydrożny

Źródło: Wykaz obiektów z Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Chrzanów

Raport z badania ankietowego dla celów diagnozy Gminy Chrzanów w procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

(załącznik nr 3 do Diagnozy)

Chrzanów, sierpień 2016

Spis treści

Wstęp	3
Struktura badanych	3
Jakość życia w Mieście i Gminie Chrzanów	5
Identyfikacja najważniejszych problemów do rozwiązania w ciągu najbliższych 10 lat w Mieście Chrzanów i w Sołectwach Gminy Chrzanów	17
Identyfikacja problemów Gminy Chrzanów na poziomie osiedli i sołectw	18
Podsumowanie	27

Raport opracowany przez Zespół Aleksander Noworól Konsulting:

Krzysztof Kalita (analiza danych)

Katarzyna Marchewczyk (raport i wnioski)

dr Kamila Noworól (redakcja całości)

Wstęp

W ramach tworzenia diagnozy dla celów wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Chrzanów przeprowadzono badanie ankietowe. Ankieta została skierowana do Mieszkańców Miasta i Gminy Chrzanów oraz do wszystkich osób, dla których ważny jest rozwój Gminy i jakość życia jej Mieszkańców. Badanie służyło pogłębieniu analizy i diagnozy Gminy oraz wyznaczeniu obszarów, które wymagają rewitalizacji. Celem badania jest zebranie opinii Mieszkańców o jakości życia w Mieście i Gminie oraz osiedlach i sołectwach, Ankieta składała się z trzech części oraz z metryczki. Pierwsza część stanowiła pytania zamknięte, ankietowani zostali poproszeni o ocenę różnych zjawisk składających się na jakość życia w Mieście i Gminie. Część druga zawierała pytania otwarte, gdzie badanych poproszono o identyfikację i wpisanie trzech najważniejszych problemów do rozwiązania w ciągu 10 lat – osobno w kontekście Miasta Chrzanów i osobno dla Sołectw Gminy Chrzanów. W części trzeciej zadaniem respondentów była identyfikacja problemów na obszarze Gminy Chrzanów na poziomie osiedli i sołectw.

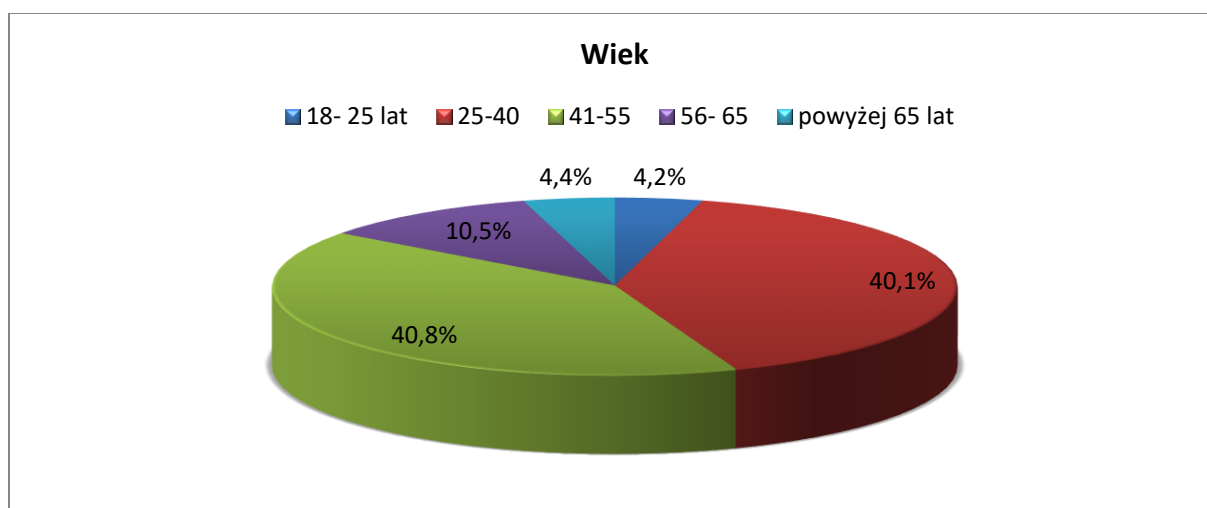
Badanie ankietowe było prowadzone na terenie Gminy Chrzanów od 3 do 30 czerwca 2016 roku. Kwestionariusze zostały udostępnione w dwóch formach do uzupełnienia – papierowej oraz w postaci ankiety internetowej, do której adres (link) był umieszczony na stronie Urzędu Miejskiego w Chrzanowie. Ankiety papierowe można było składać w siedzibie Urzędu Miejskiego. W trakcie badania zebrano w sumie 556 kwestionariuszy, z czego 518 stanowiły ankiety wypełnione tradycyjnie (PAPI), natomiast 38 ankiet wypełniono przez Internet.

Wyniki dla obydwu form badania zostały opracowane łącznie.

Struktura badanych

Większość badanych, bo aż $\frac{3}{4}$ stanowiły kobiety.

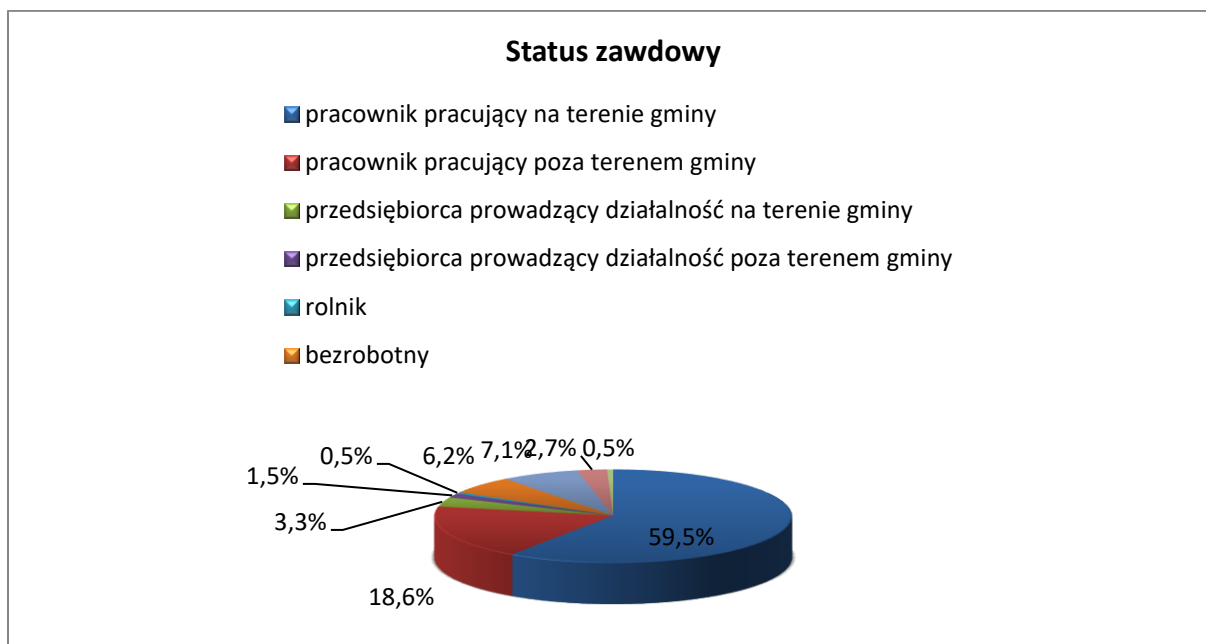
Wykres 1. Podział badanych ze względu na wiek.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Zdecydowaną większość badanych – ponad 80 % stanowiły osoby, w przedziale wiekowym między 25. a 55. rokiem życia. Niewielki odsetek ankietowanych powyżej 65. roku życia uzupełniło kwestionariusz, bo zaledwie 4,4 %.

Wykres 2. Podział badanych ze względu na status zawodowy.

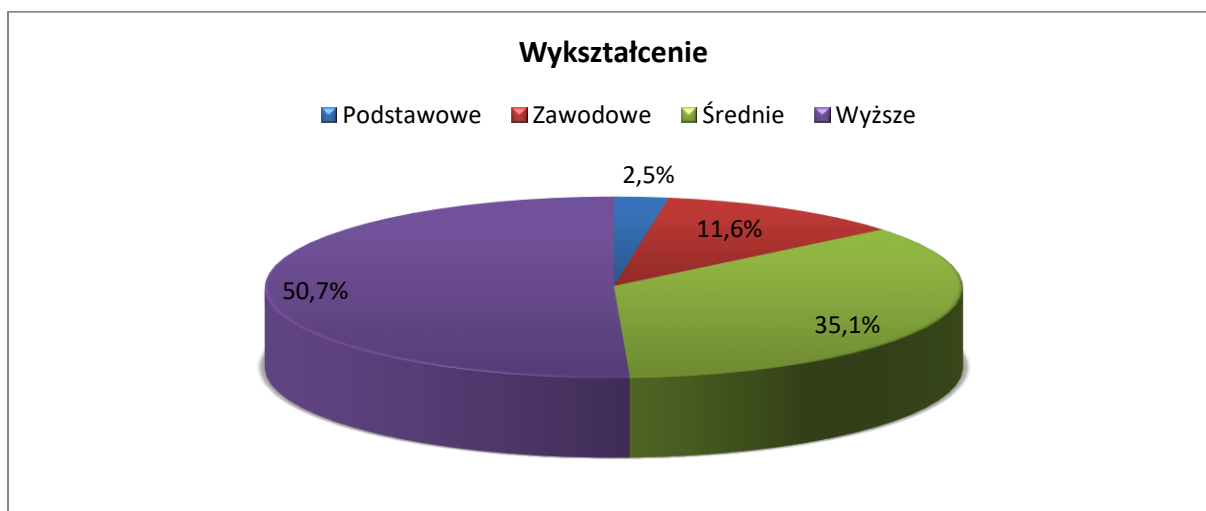

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Wśród ankietowanych zdecydowaną większość stanowią pracownicy (pracujący na terenie gminy oraz poza jej terenem). Natomiast pracodawcy to zaledwie 2 % badanych.

Ponad 90 % ankietowanych, zadeklarowało w swojej odpowiedzi, że jest mieszkańcem lub mieszkanką Gminy Chrzanów. Natomiast w kwestii długości zamieszkiwania Gminy Chrzanów, aż 86,3% respondentów odpowiedziało, że mieszka dłużej niż 15 lat, 9,7% badanych wskazało okres między 5 a 15 lat, a 4% odpowiadających zamieszkuje Gminę do 5 lat.

Wykres 3. Podział badanych ze względu na wykształcenie.

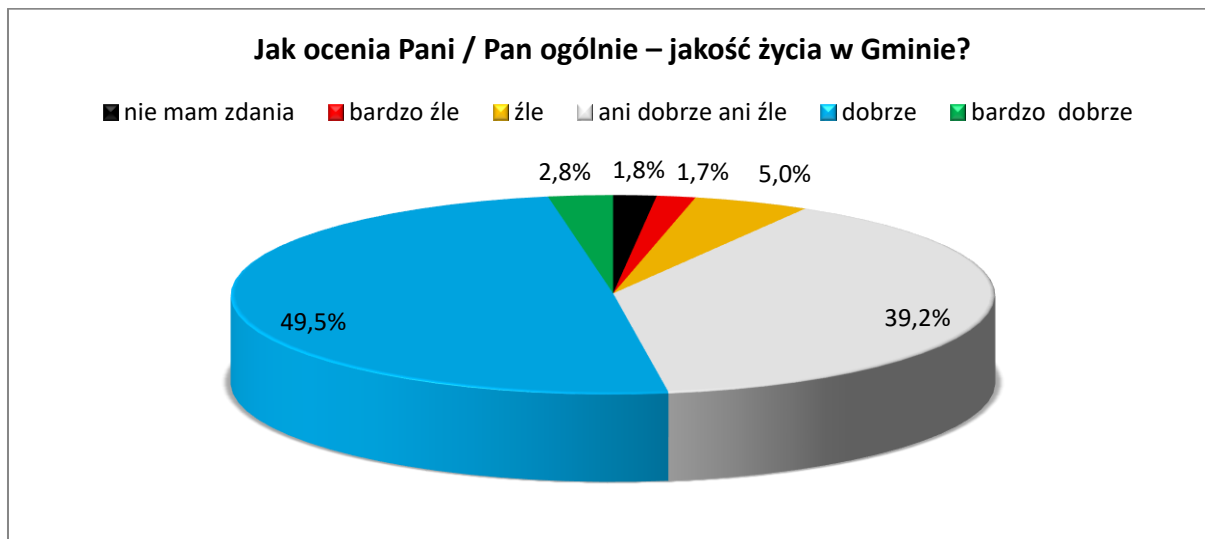
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Połowa ankietowanych posiada wykształcenie wyższe. Jednak istotny jest również fakt, że ankietę wypełniły osoby o wykształceniu średnim i podstawowym. Oznacza to, że ankietę dotarła do szerokiego grona odbiorców.

Jakość życia w Mieście i Gminie Chrzanów

W tej części ankiety zostali poproszeni o ocenę różnych zjawisk składających się na jakość życia w Mieście i Gminie Chrzanów.

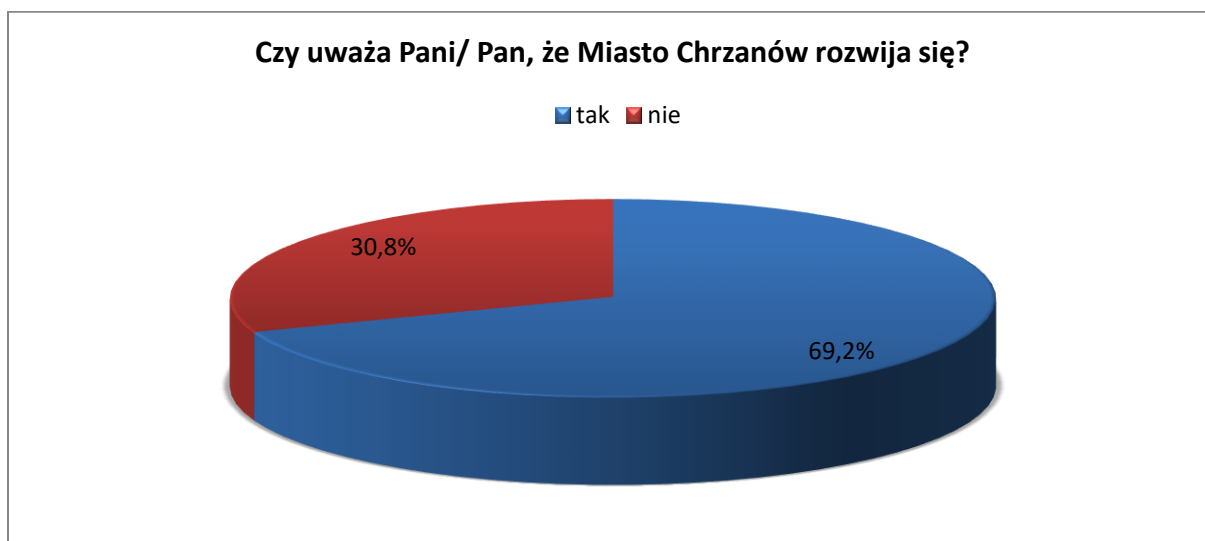
Wykres 4. Ogólna ocena jakości życia w Gminie Chrzanów – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

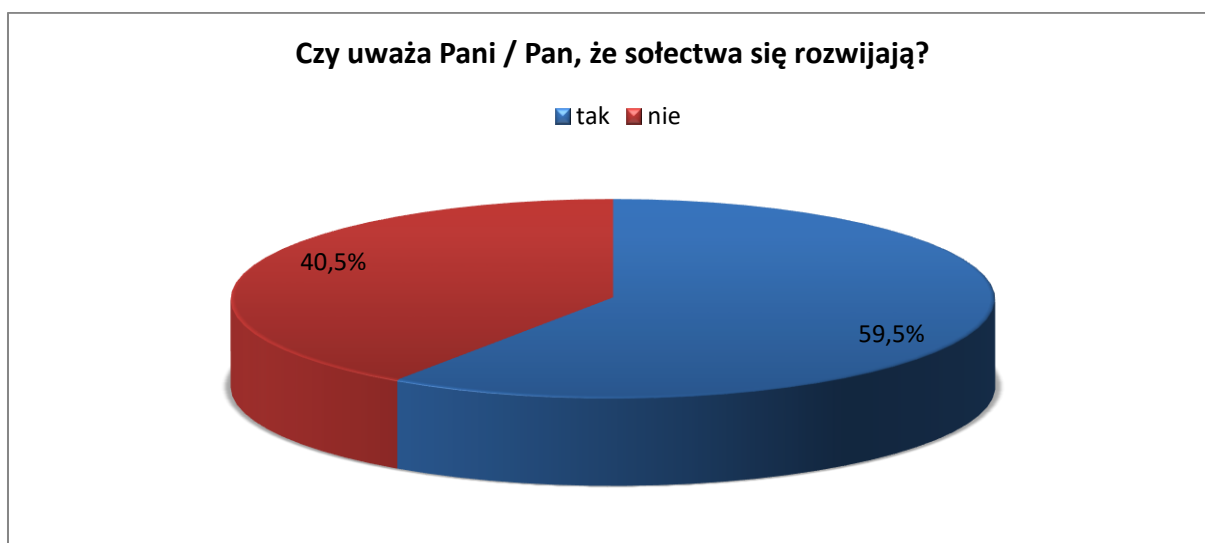
Połowa badanych ocenia jakość życia w Gminie na poziomie dobrym i bardzo dobrym. Niewielki jest odsetek osób, które są przeciwnego zdania. Znamienne jest natomiast to, że prawie 40% osób nie wskazało jednoznacznej odpowiedzi.

Wykres 5. Ogólna ocena na zapytanie czy miasto Chrzanów się rozwija – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

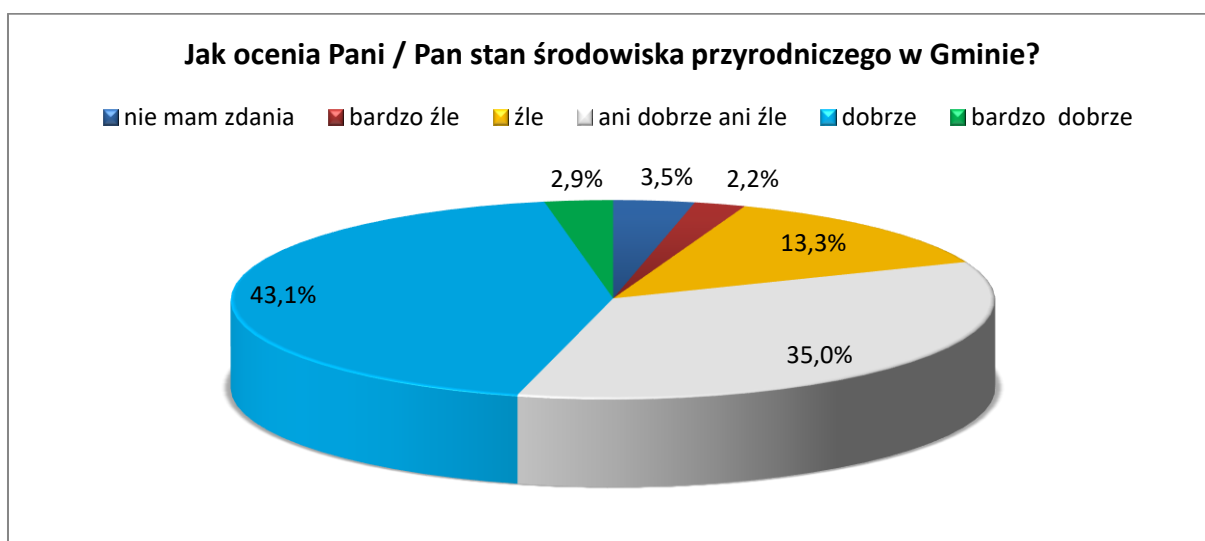
Wykres 6. Ogólna ocena na zapytanie czy sołectwa się rozwijają – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Znaczna część ankietowanych (odpowiednio blisko 60 i 70%) uważa, że zarówno Miasto Chrzanów oraz Sołectwa rozwijają się.

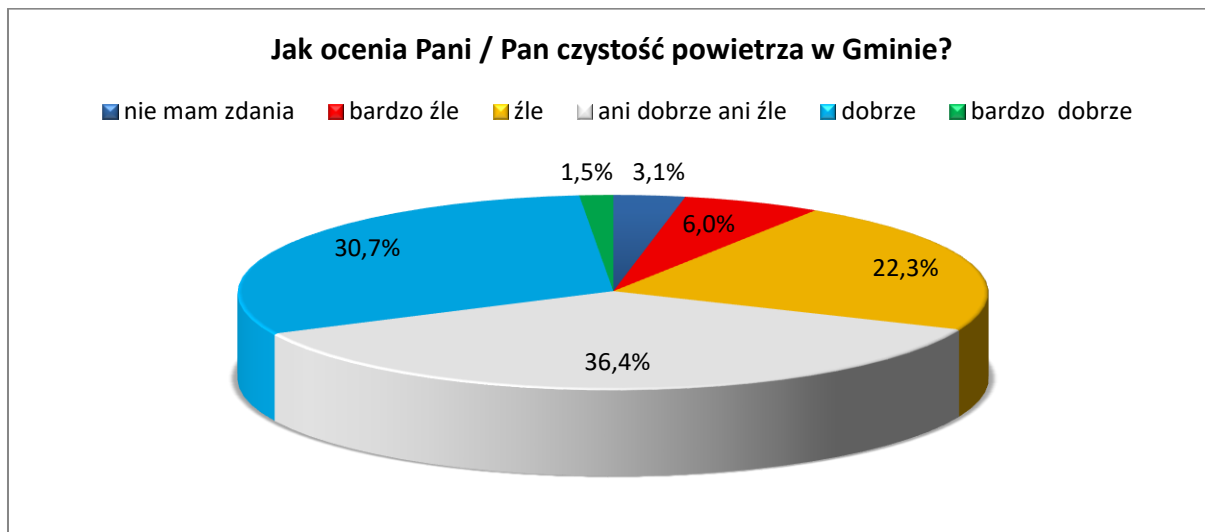
Wykres 7. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Pośród badanych, 43,1% z nich uważa, że stan środowiska przyrodniczego jest na poziomie dobrym. Zasadniczo duża grupa badanych (35%) nie potrafi wskazać jednoznacznej odpowiedzi.

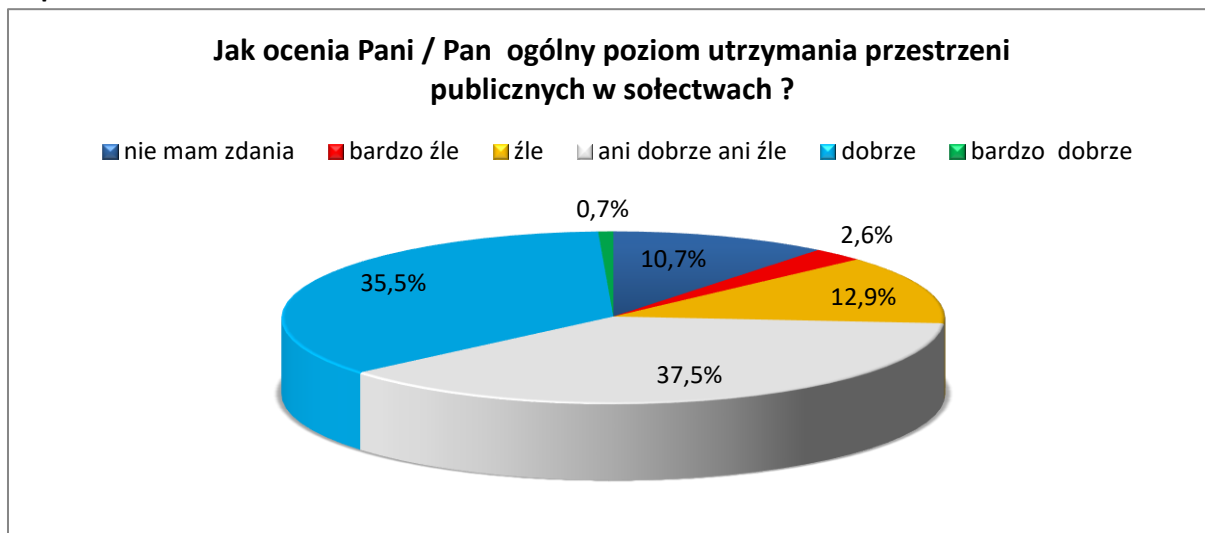
Wykres 8. Ogólna ocena czystości powietrza w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

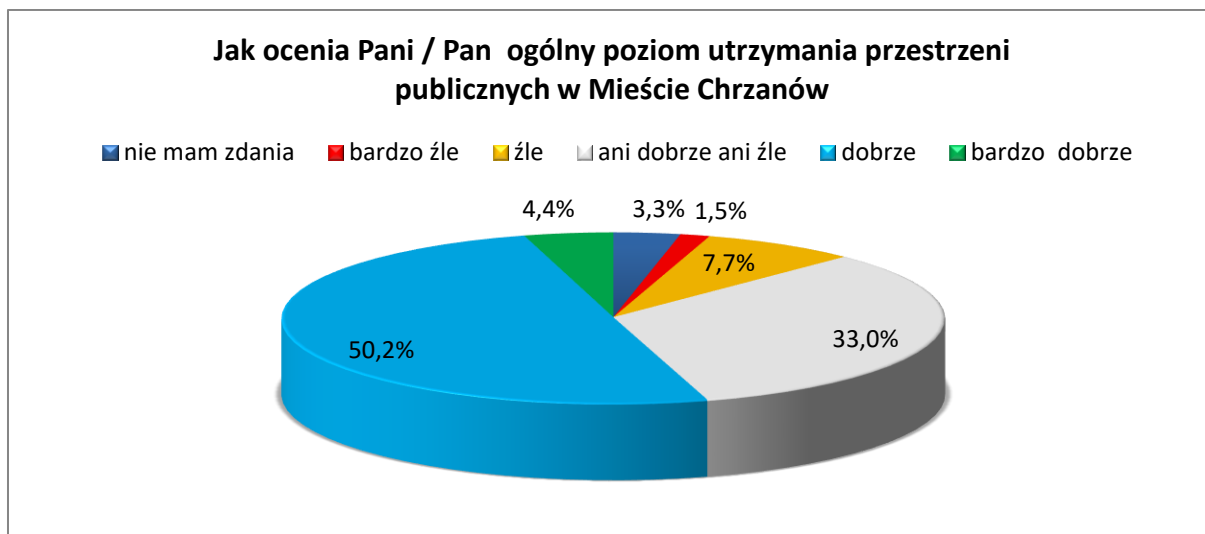
Natomiast odmiennie kształtują się odpowiedzi dotyczące jakości powietrza w Gminie. Zdecydowanie wzrasta liczba ankietowanych, uważających że czystość powietrza jest na poziomie złym i bardzo złym – w sumie 28,3 %. Jednakże drugie tyle wskazań otrzymały odpowiedzi dobrze i bardzo dobrze. W przypadku wskazań pozytywnych i negatywnych głosy rozłożyły się po połowie.

Wykres 9. Ogólna ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych w sołectwach – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

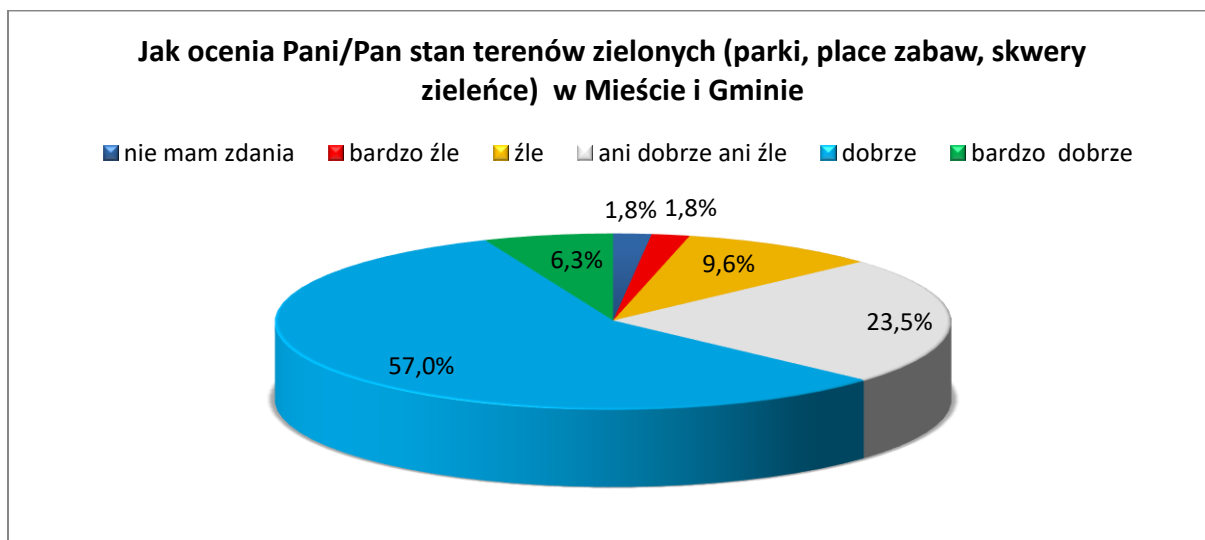
Wykres 10. Ogólna ocena poziomu utrzymania przestrzeni publicznych w Mieście Chrzanowie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa respondentów uważa, że ogólny poziom utrzymania przestrzeni publicznych w Mieście Chrzanowie jako dobry i bardzo dobry. Odsetek odpowiedzi negatywnych nie przekracza 10 %. Inaczej jest jeżeli chodzi o kwestię Sołectw. W tym przypadku, 36,2 % badanych uważa, że stan utrzymania przestrzeni publicznych w Sołectwach jest dobry i bardzo dobry. Jednak zdecydowanie więcej osób (15,5%), niż w przypadku oceny przestrzeni w Mieście, wskazało, że stan przestrzeni w Sołectwach jest zły i bardzo zły. Znamienne jest też to, że duży odsetek ankietowanych nie ma zdania.

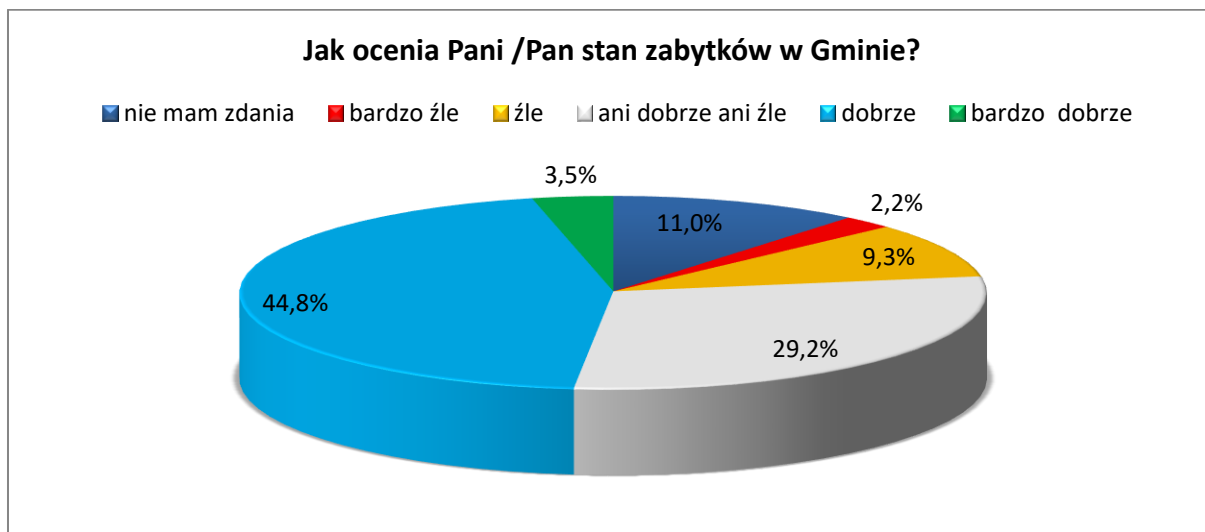
Wykres 11. Ogólna ocena stanu terenów zielonych (parki, place zabaw, skwery, zieleńce) w Mieście i Gminie Chrzanów – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa respondentów ocenia pozytywnie stan terenów zielonych na terenie Miasta i Gminy Chrzanów.

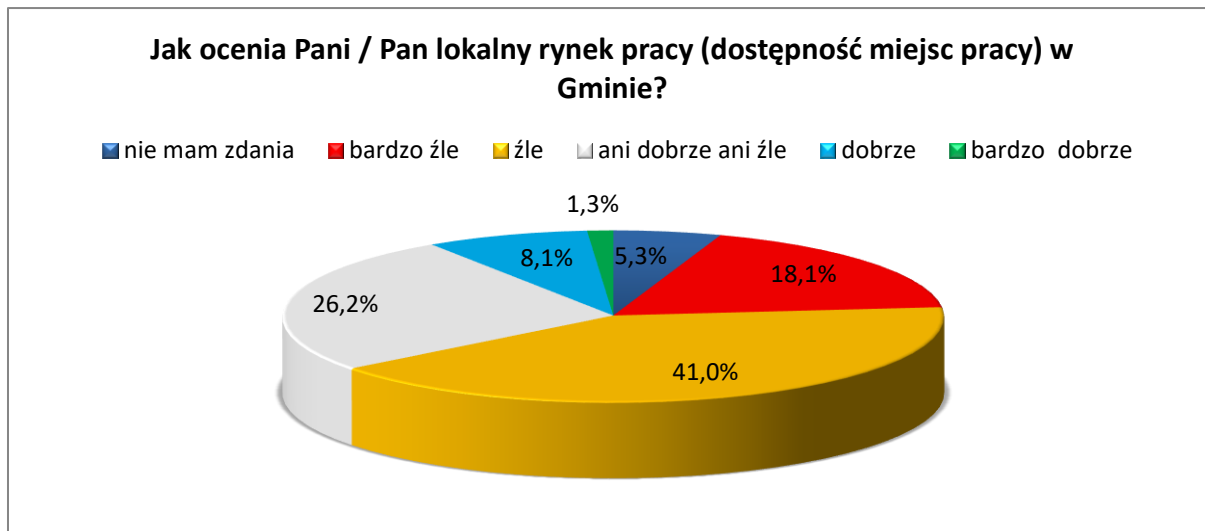
Wykres 12. Ogólna ocena stanu zabytków w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Respondenci pozytywnie oceniają stan w jakim znajdują się zabytki na terenie Gminy Chrzanów.

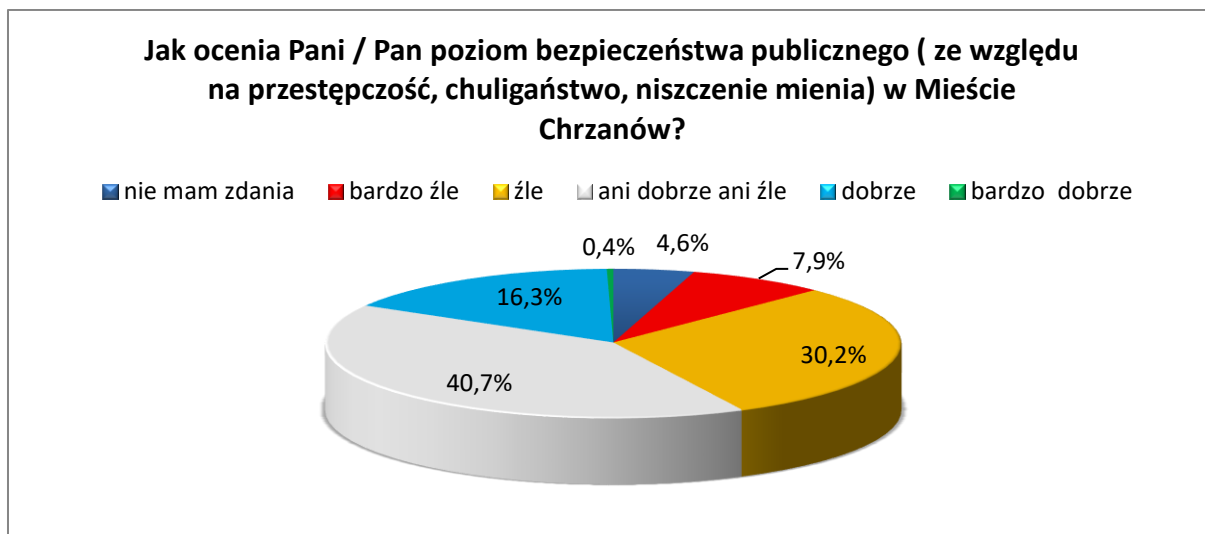
Wykres 13. Ogólna ocena lokalnego rynku pracy (dostępność miejsc pracy) w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

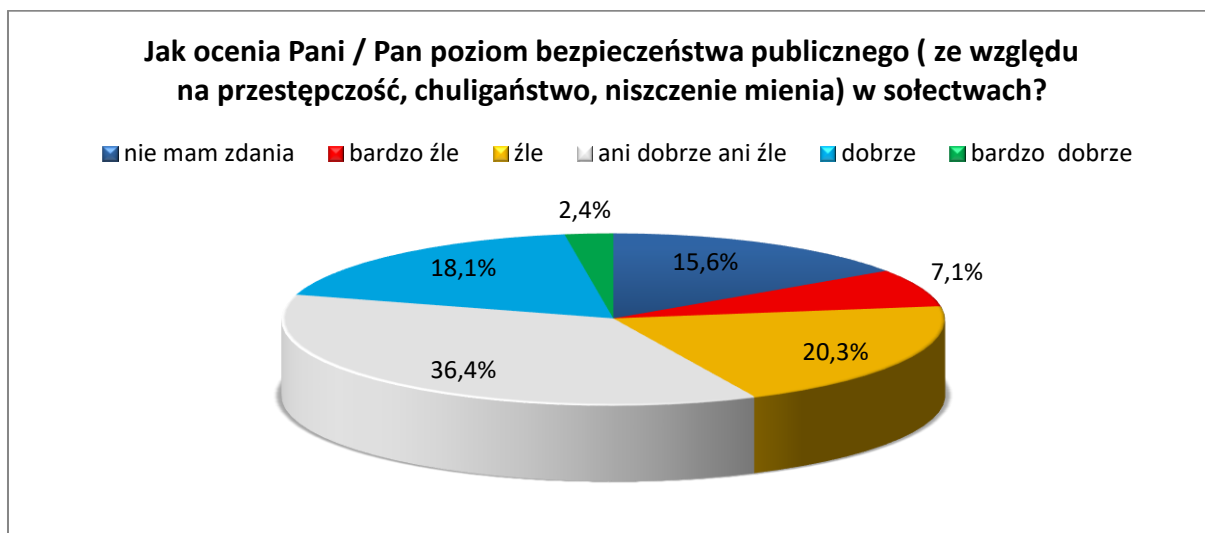
Zdecydowana większość badanych ocenia źle lub bardzo źle lokalny rynek pracy wraz z dostępnością miejsc pracy w Gminie. Odsetek osób, które oceniają tę kwestię pozytywnie stanowi niecałe 10 %.

Wykres 14. Ogólna ocena poziomu bezpieczeństwa publicznego (ze względu na przestępczość, chuligaństwo, niszczenie mienia) w Mieście Chrzanów – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

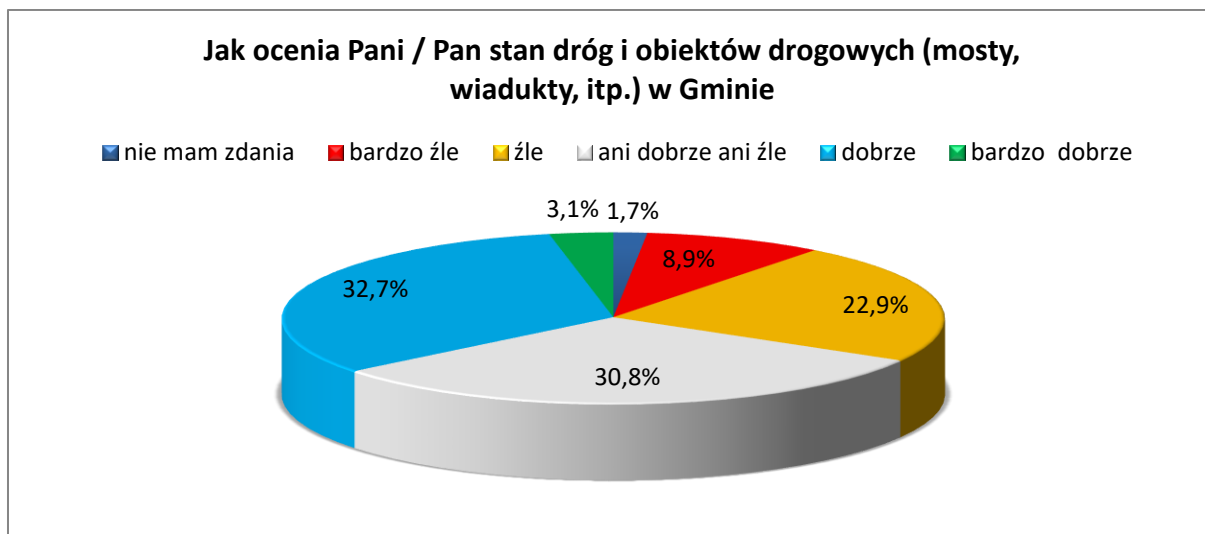
Wykres 15. Ogólna ocena poziomu bezpieczeństwa publicznego (ze względu na przestępczość, chuligaństwo, niszczenie mienia) w sołectwach – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Respondenci nisko oceniają poziom bezpieczeństwa publicznego, a wyraźnie gorzej sytuację w Mieście niż na terenie Sołectw.

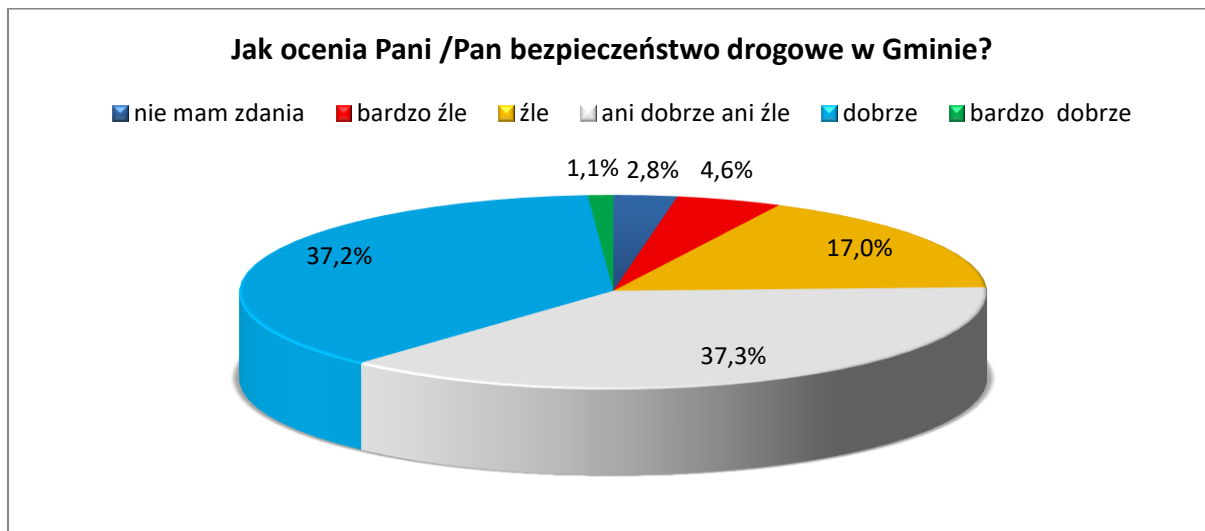
Wykres 16. Ogólna ocena stanu dróg i obiektów drogowych (mosty, wiadukty, itp.) w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

W sprawie oceny stanu dróg i obiektów drogowych głosy ankietowanych są podzielone, jednak przeważają głosy pozytywne.

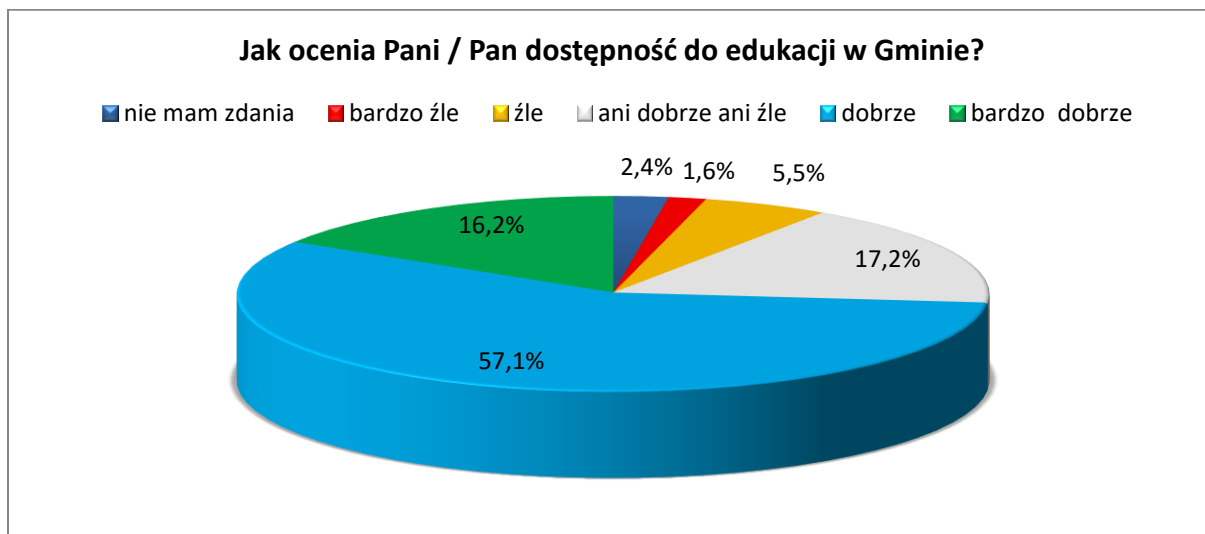
Wykres 17. Ogólna ocena bezpieczeństwa drogowego w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad 1/3 respondentów jednoznacznie ocenia, że na drogach w Gminie Chrzanów jest bezpiecznie, jednak drugie tyle wskazuje, że ani dobrze ani źle.

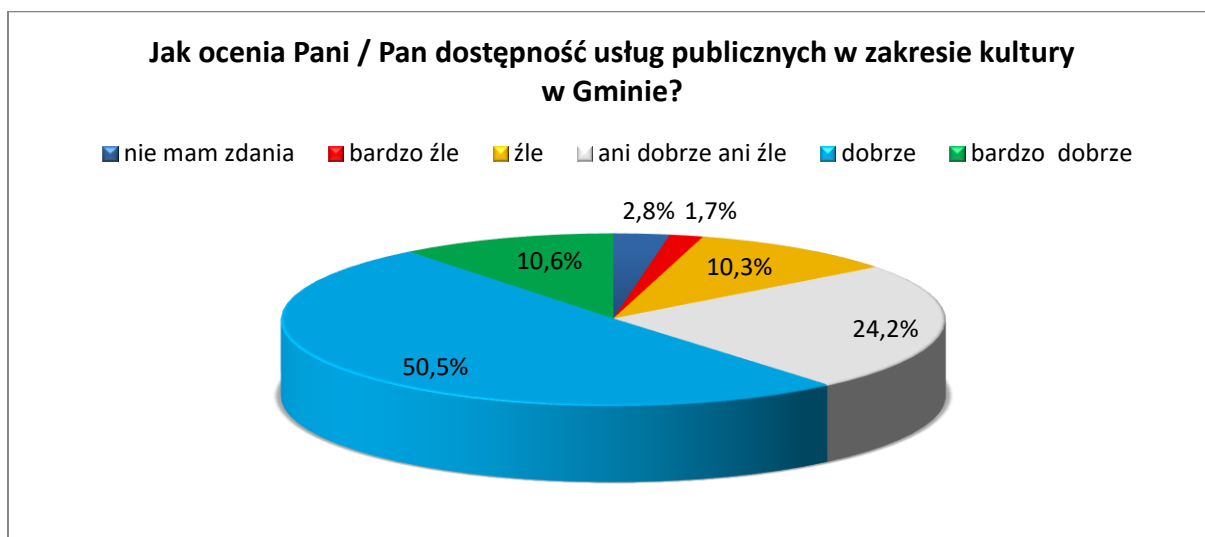
Wykres 18. Ogólna ocena dostępności do edukacji w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Zdecydowana większość badanych ocenia dobrze i bardzo dobrze dostępność do edukacji w Gminie.

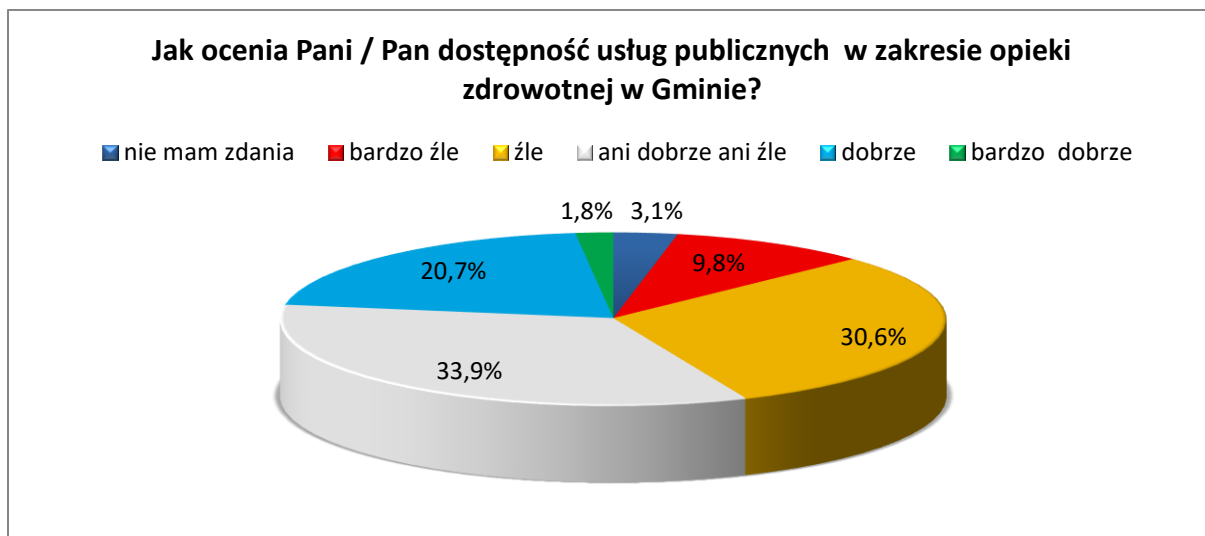
Wykres 19. Ogólna ocena dostępności usług publicznych w zakresie kultury w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ponad połowa respondentów biorących udział w badaniu dobrze oceniła dostępność usług publicznych w obszarze kultury w Gminie.

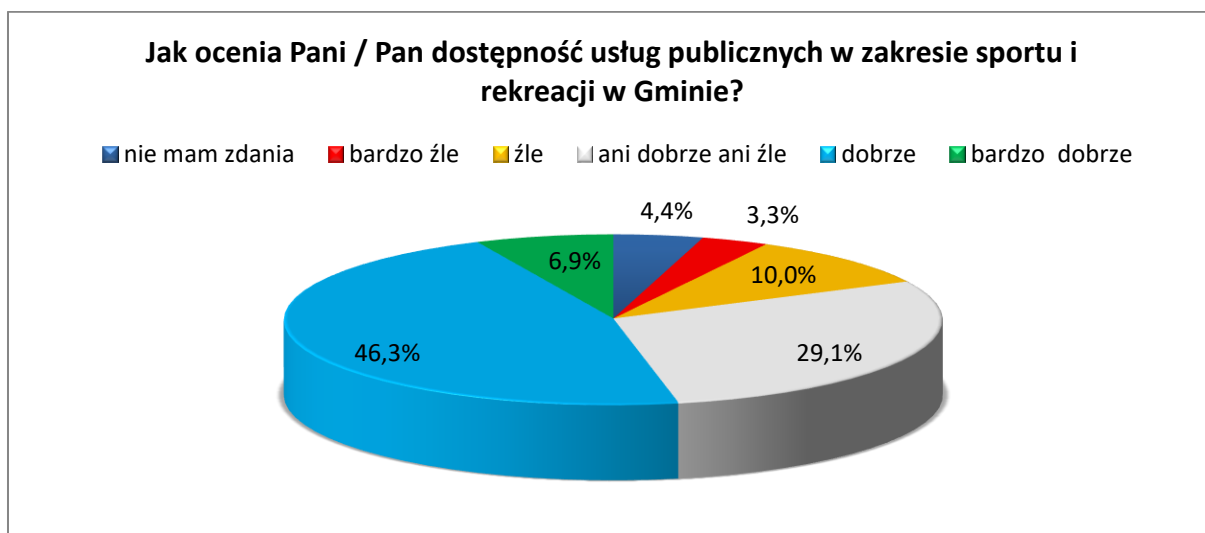
Wykres 20. Ogólna ocena dostępności usług publicznych w zakresie opieki zdrowotnej w Gminie – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Prawie 40% badanych źle ocenia dostęp do usług zdrowotnych. Przeciwnego zdania jest o połowę mniej ankietowanych.

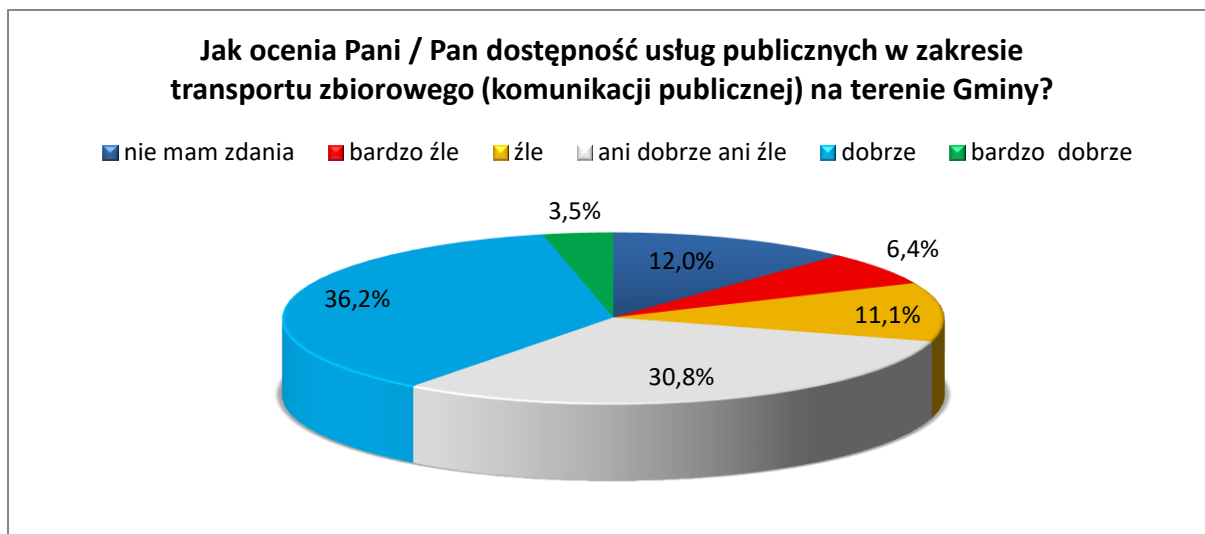
Wykres 21. Ogólna ocena dostępności usług publicznych w zakresie sportu i rekreacji w Gminie – wskazania ankietowanych respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

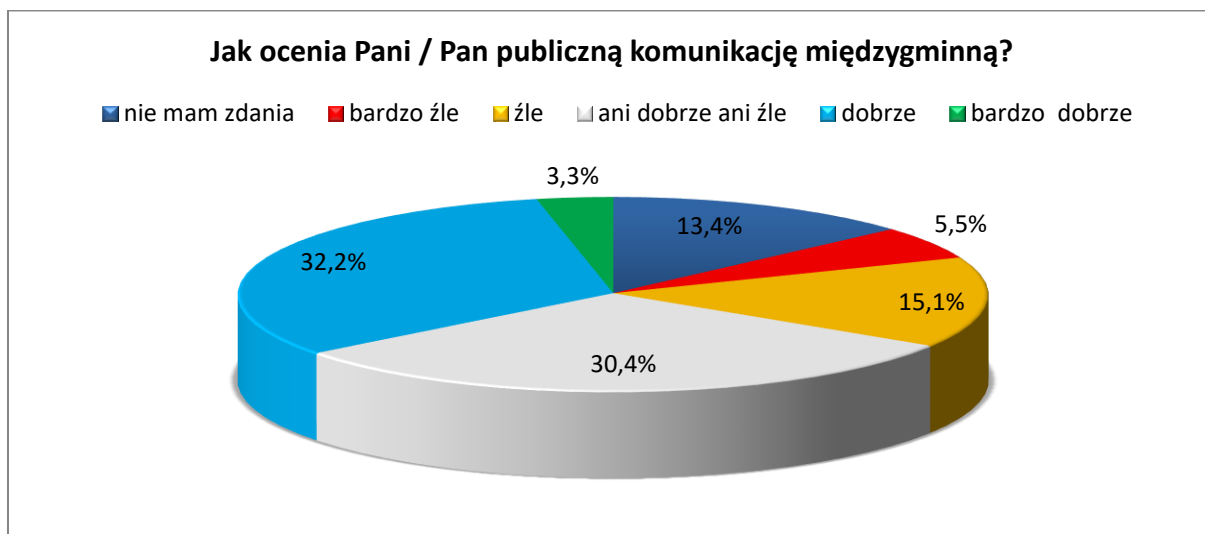
Ponad połowa badanych dobrze i bardzo dobrze oceniła dostęp do usług publicznych w zakresie sportu i rekreacji w Gminie.

Wykres 22. Ogólna ocena dostępności usług publicznych w zakresie transportu zbiorowego (komunikacji publicznej) na terenie Gminy – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

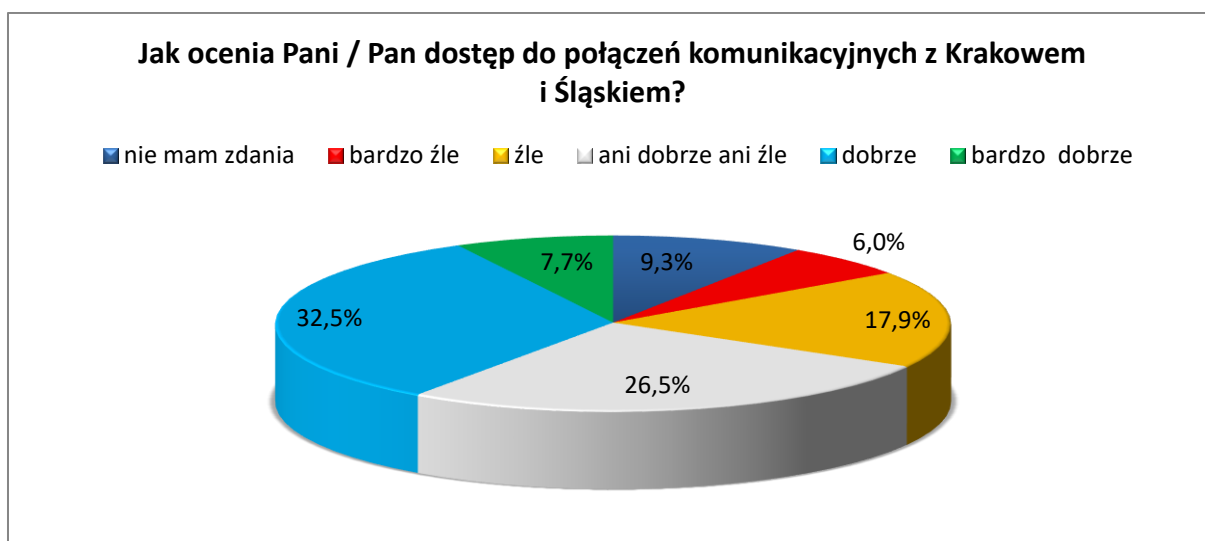
Wykres 23. Ogólna ocena publicznej komunikacji międzygminnej – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

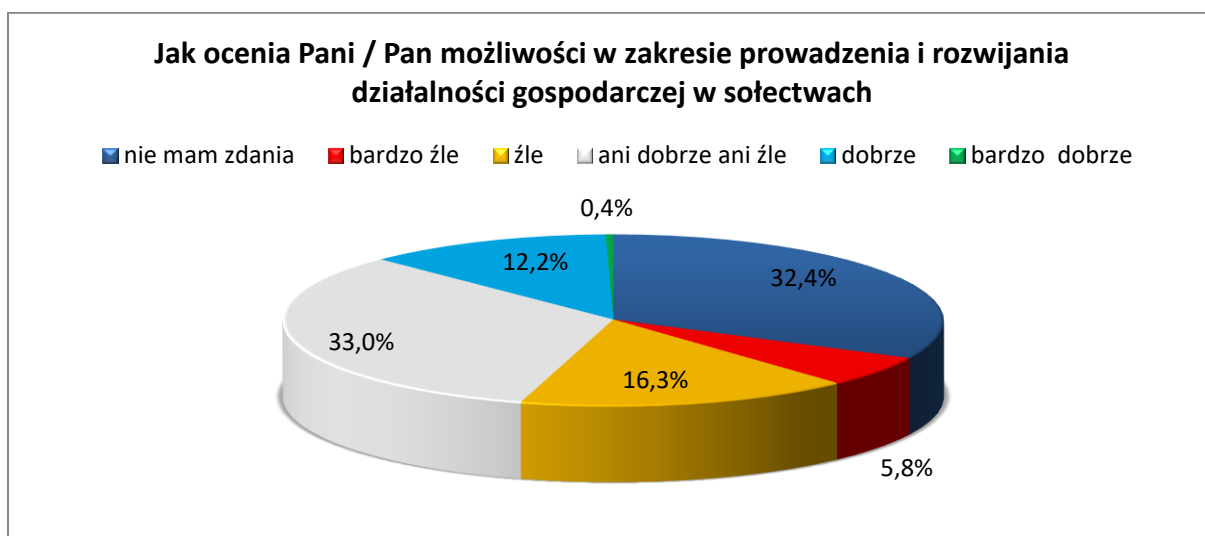
W obydwu przypadkach zdecydowana większość ankietowanych przeciętnie lub dobrze ocenia zarówno komunikację publiczną gminną oraz międzygminną. Gorzej jednak oceniono komunikację międzygminną. W kontekście komunikacji, oceniano także dostęp do połączeń komunikacyjnych z Krakowem i Śląskiem. Prawie 40% ankietowanych ocenia dobrze i bardzo dobrze dostępność do połączeń z tymi ośrodkami.

Wykres 24. Ogólna ocena dostępność połączeń komunikacyjnych z Krakowem i Śląskiem – wskazania respondentów.

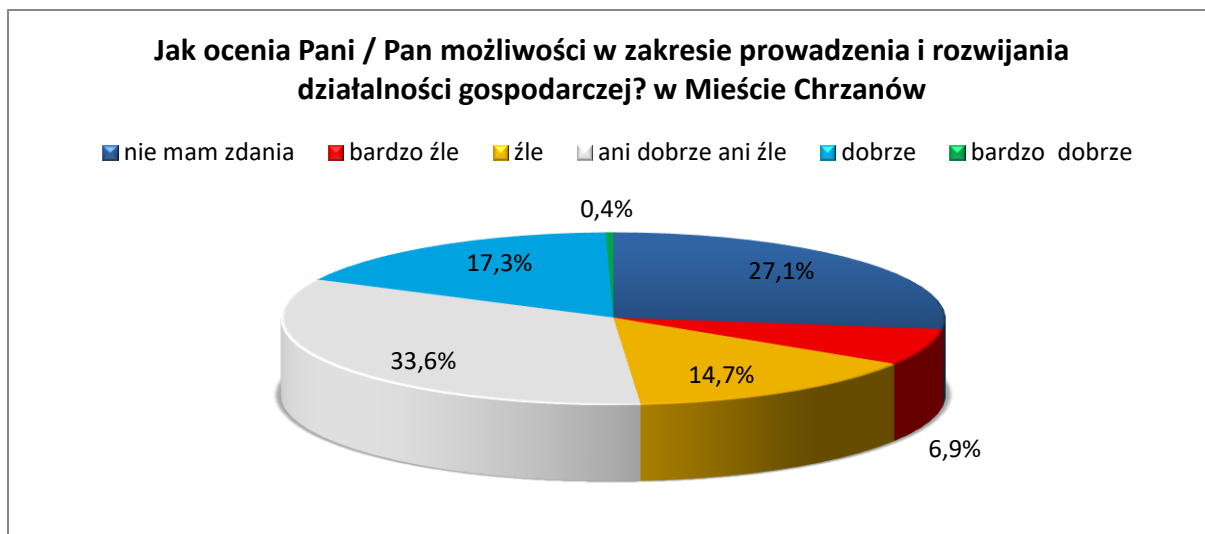
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Wykres 25. Ogólna ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej w Sołectwach – wskazania respondentów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Wykres 26. Ogólna ocena możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej w Mieście Chrzanów – wskazania ankietowanych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Zarówno w przypadku prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej w Mieście Chrzanów, jak i w Sołectwach, wyróżniają się odpowiedzi respondentów, wyrażające brak zdania w tym zakresie. Taki stan rzeczy może być spowodowany tym, że badanie ankietowe wypełnił niewielki odsetek przedsiębiorców. Ankietowani uważają, że lepsze warunki do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej są w Mieście Chrzanowie niż w Sołectwach.

Ostatnie pytania zamknięte w ankiecie dotyczyły tego, czy respondent poleciłby jako miejsce do zamieszkania Sołectwa Gminy Chrzanów oraz (osobne pytanie) Miasto Chrzanów. Jako miejsce do zamieszkania Sołectwa Gminy Chrzanów poleciłoby innym aż 69,8% ankietowanych. Natomiast Miasto Chrzanów jako miejsce do zamieszkania poleciłoby innym 63,9% badanych.

Identyfikacja najważniejszych problemów do rozwiązania w ciągu najbliższych 10 lat w Mieście Chrzanów i w Sołectwach Gminy Chrzanów

W części drugiej ankiety badani zostali poproszeni o zidentyfikowanie i wpisanie do ankiety trzech najważniejszych problemów dla Miasta Chrzanów oraz dla Sołectw do rozwiązania również w ciągu najbliższych 10 lat.

Na prośbę o identyfikację najważniejszych problemów w Gminie odpowiedziało 73,9% badanych. Natomiast na pytanie o identyfikację najważniejszych problemów w Sołectwach odpowiedziało jedynie 43,5% badanych.

Respondenci wskazali, że dla Miasta Chrzanowa najważniejsze trzy problemy do rozwiązania to:

1. niedostateczna ilość miejsc pracy, bezrobocie (43,8% obserwacji);
2. zły stan infrastruktury drogowej (26,3% obserwacji);
3. niewystarczająca opieka medyczna, dostęp do specjalistów, brak działań profilaktycznych (22,9% obserwacji).

Wysoki odsetek odpowiedzi miała także kategoria inne (39,7% obserwacji), na którą składają się odpowiedzi, których nie da się przyporządkować do utworzonych kategorii.

Ankietowani wskazali, że dla Sołectw Gminy Chrzanów najważniejsze trzy problemy do rozwiązania w ciągu najbliższych 10 lat, to:

1. zły stan infrastruktury drogowej (45,5% obserwacji);
2. konieczność budowy nowej infrastruktury (20,7% obserwacji);
3. niedostateczna ilość miejsc pracy, bezrobocie (16,9% obserwacji).

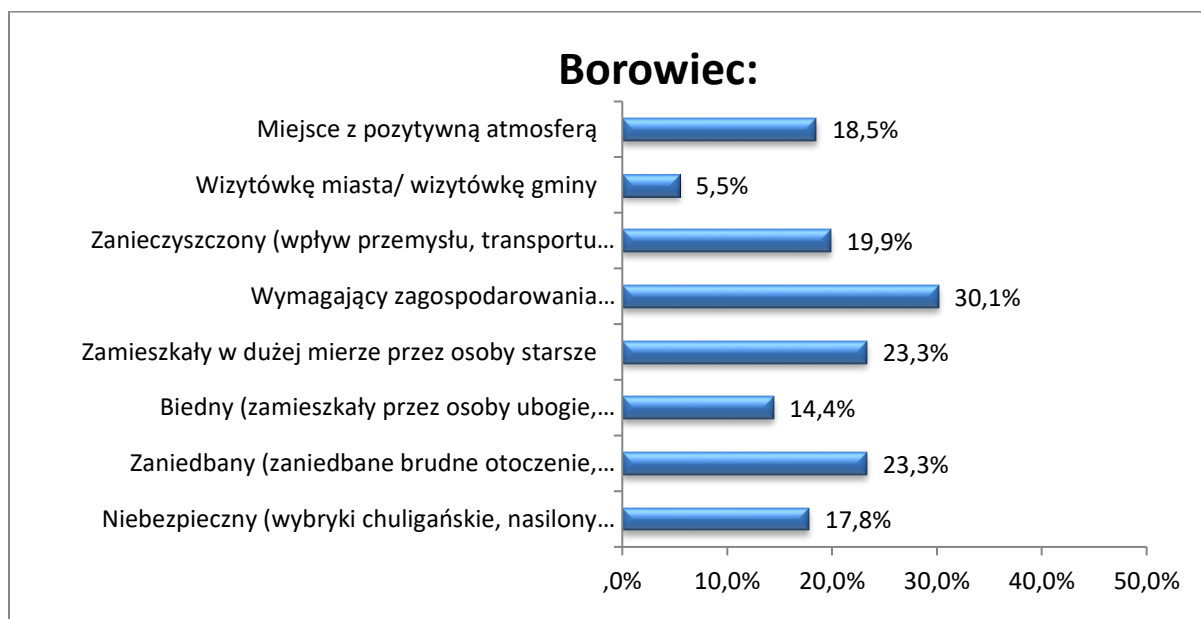
Również w przypadku Sołectw wysoki odsetek odpowiedzi uzyskała kategoria inne – 35,5% obserwacji.

Identyfikacja problemów Gminy Chrzanów na poziomie osiedli i sołectw

W części trzeciej zadaniem badanych było rozpoznanie problemów w Gminie Chrzanów na poziomie osiedli i sołectw. Zapytano respondentów, które z (wymienionych) osiedli i sołectw można uznać za obszar szczególnie: niebezpieczny, zaniedbany, biedny, zamieszkały w dużej mierze przez osoby starsze, wymagający zagospodarowania, zanieczyszczony, lub który stanowi wizytówkę miasta, miejsce z pozytywną atmosferą. Każdemu sołectwu/osiedlu można było przypisać kilka cech, dlatego na wykresach umieszczono procent obserwacji.

Osiedle Borowiec

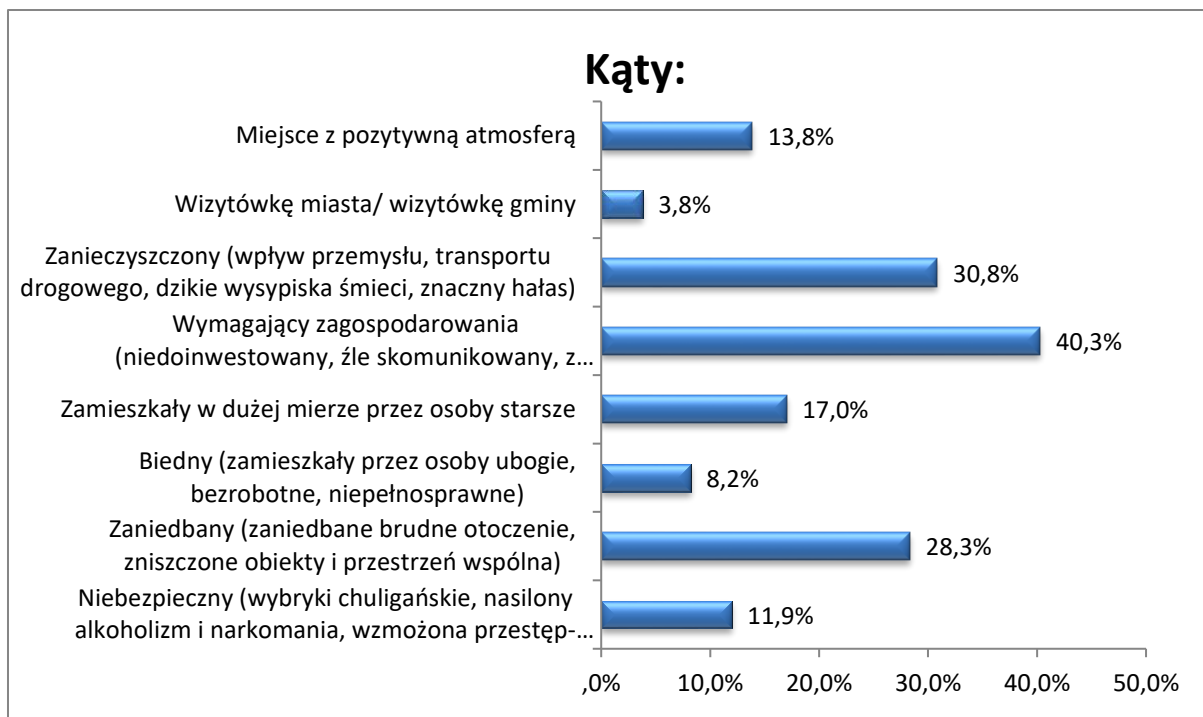
Respondenci uznali, że osiedle Borowiec jest terenem przede wszystkim wymagającym zagospodarowania (niedoinwestowany, źle skomunikowany, z ograniczoną siecią usług/sklepów).

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Osiedle Kąty

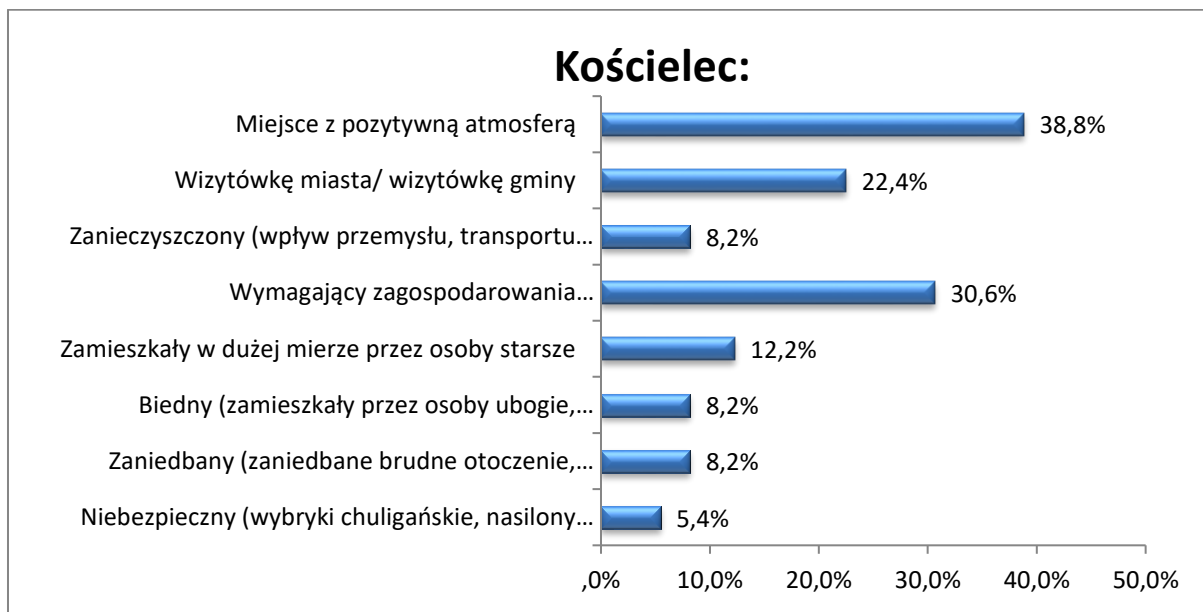
Ankietowani uznali, że osiedle Kąty podobnie jak osiedle Borowiec wymaga zagospodarowania (jest terenem niedoinwestowanym, źle skomunikowanym, z ograniczoną siecią usług/sklepów).

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Osiedle Kościelec

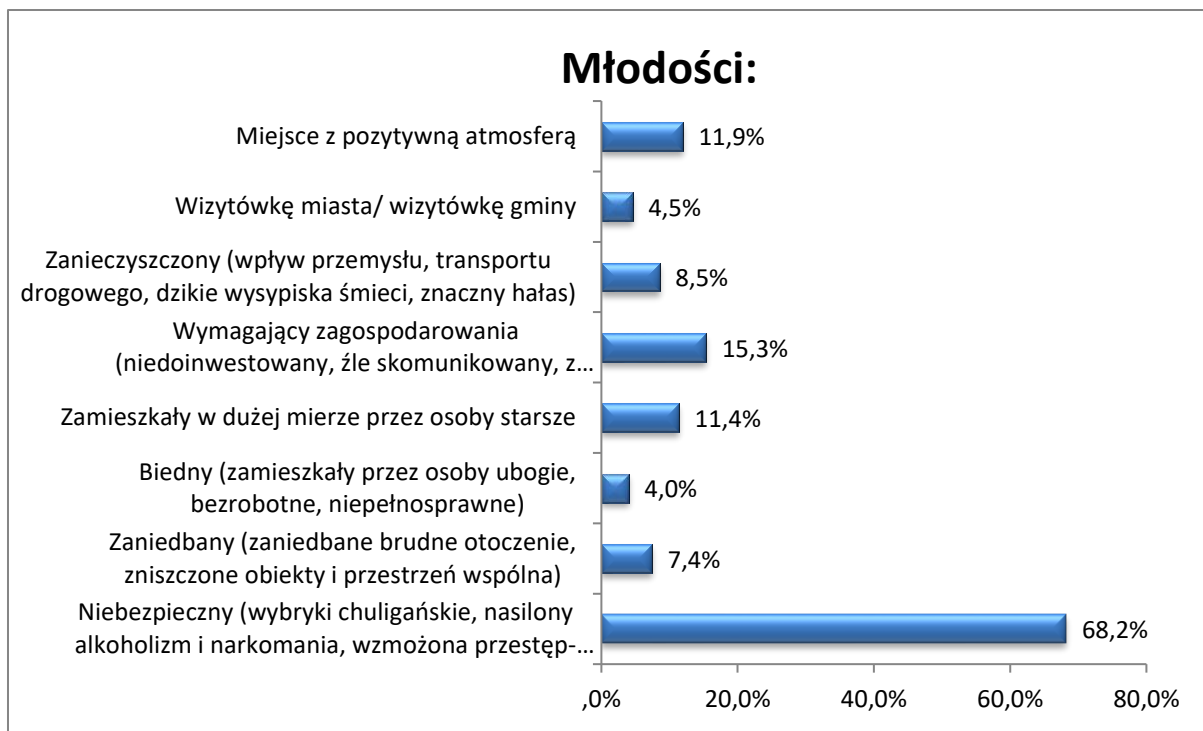
Ankietowani najczęściej wskazywali, że osiedle Kościelec to miejsce z pozytywną atmosferą, jednocześnie blisko jedna trzecia wskazań dotyczyła potrzeby zagospodarowania osiedla.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Osiedle Młodości

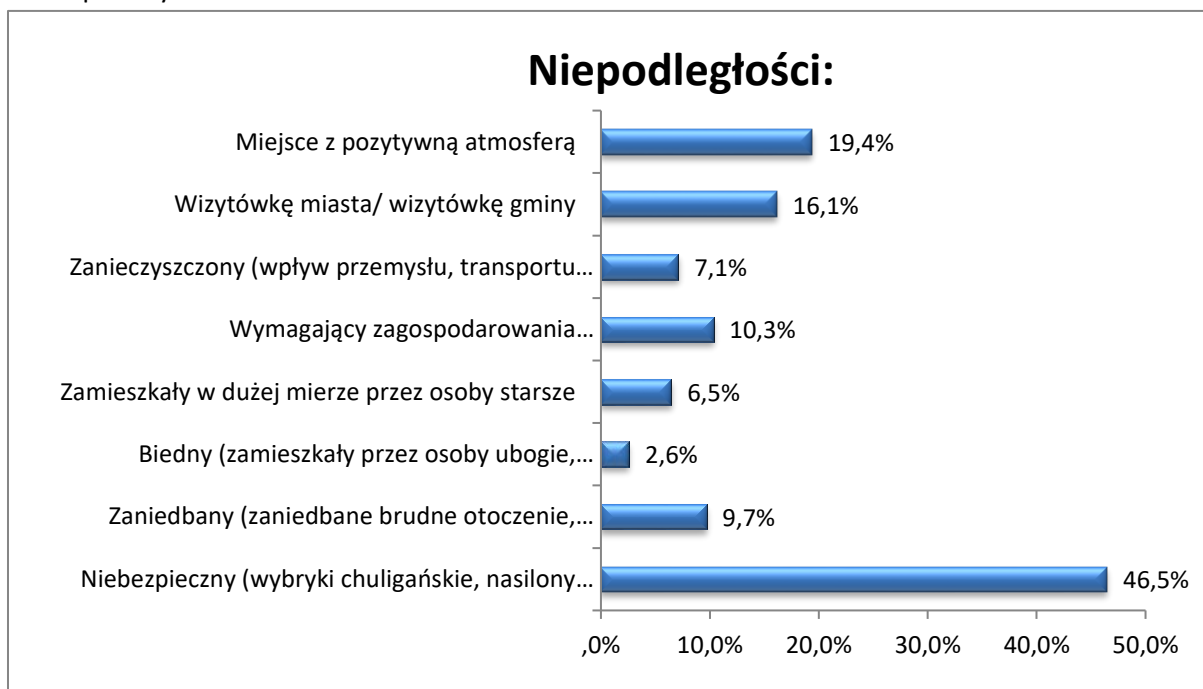
Badani najczęściej wskazywali, że osiedle Młodości jest terenem niebezpiecznym, gdzie mają miejsce wybryki chuligańskie, nasilony alkoholizm i narkomania, wzmożona przestępczość i występowanie innych patologii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Osiedle Niepodległości

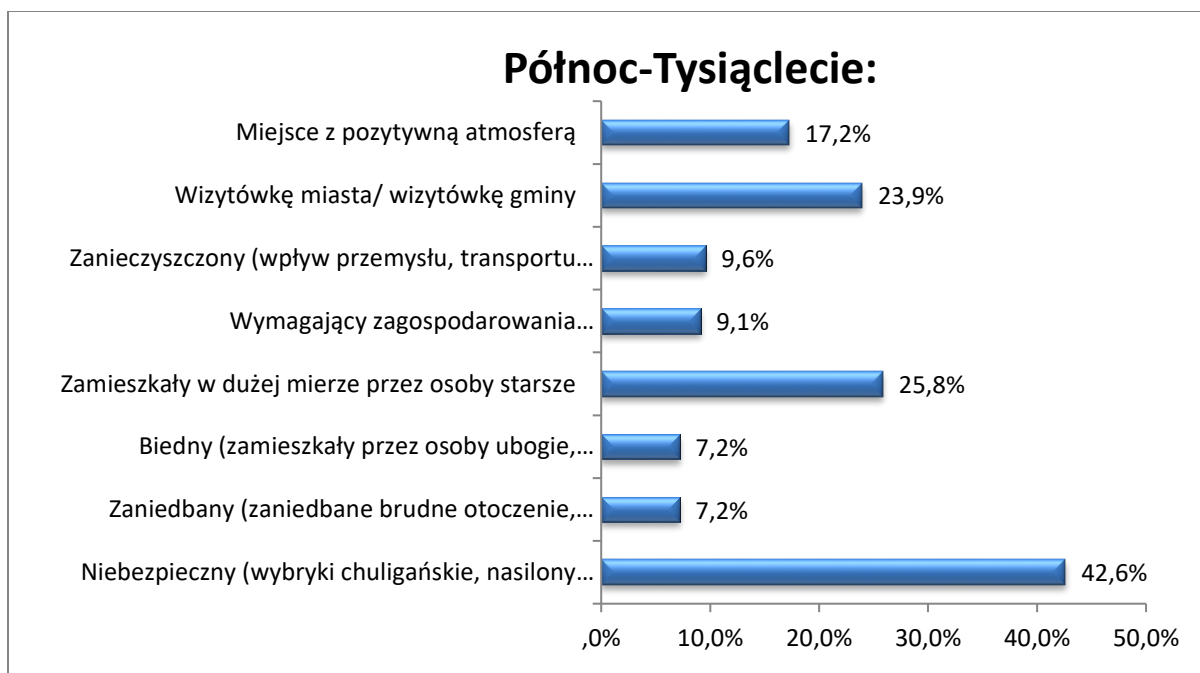
Prawie połowa badanych stwierdziła, że osiedle Niepodległości podobnie jak Młodości jest miejscem niebezpiecznym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Osiedle Północ-Tysiąclecie

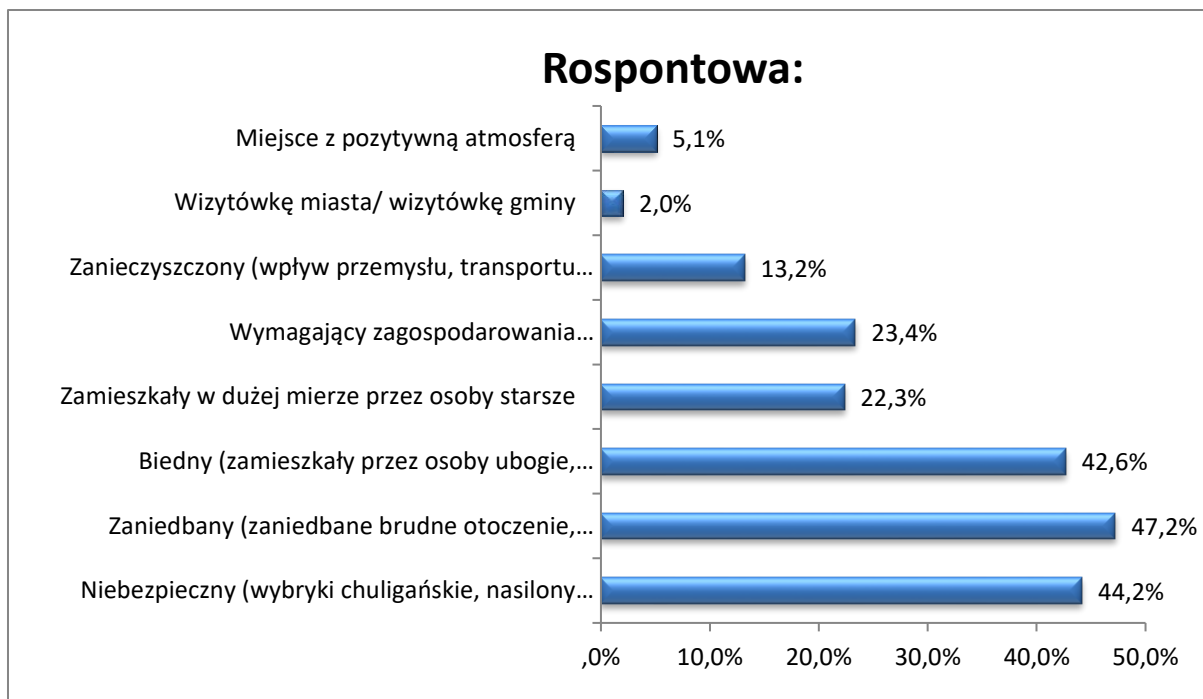
Respondenci uznali, że - podobnie jak dwa wcześniejsze osiedla - osiedle Północ-Tysiąclecie jest miejscem niebezpiecznym. Istotna liczba wskazań (1/4) ukazywała problem zamieszkiwania przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Osiedle Rospontowa

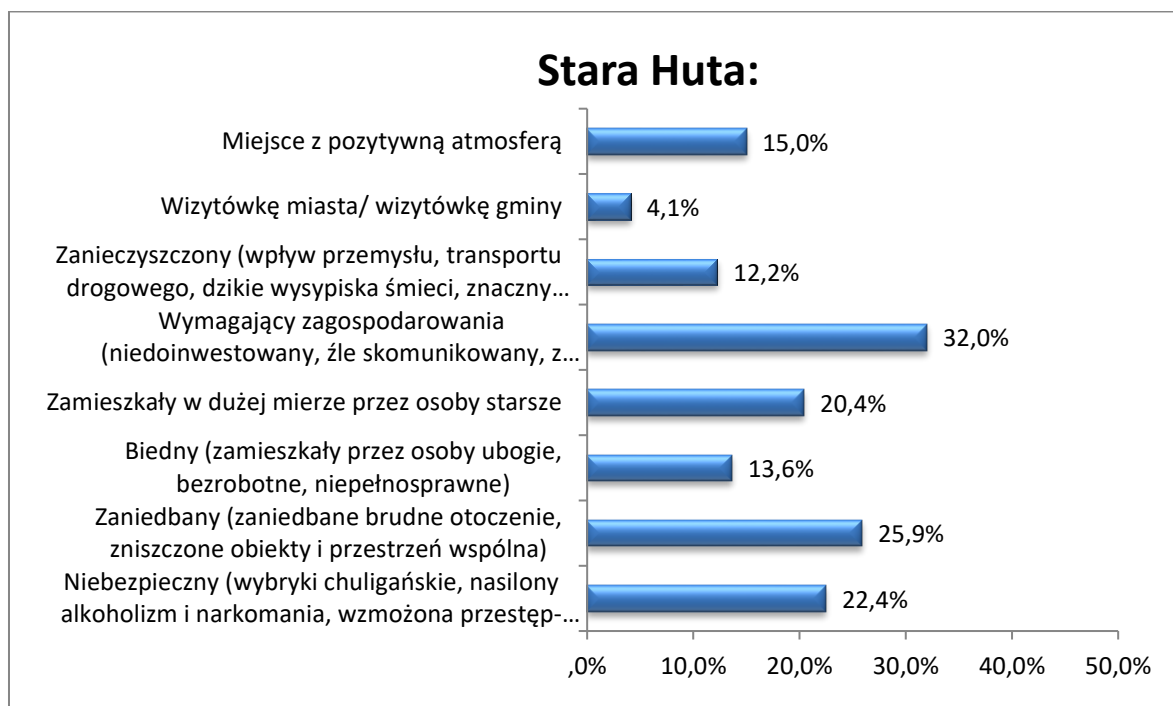
Ankietowani uznali, że osiedle to jest miejscem zaniedbanym (zaniedbane brudne otoczenie, zniszczone obiekty i przestrzeń wspólna), niebezpiecznym i biednym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Osiedle Stara Huta

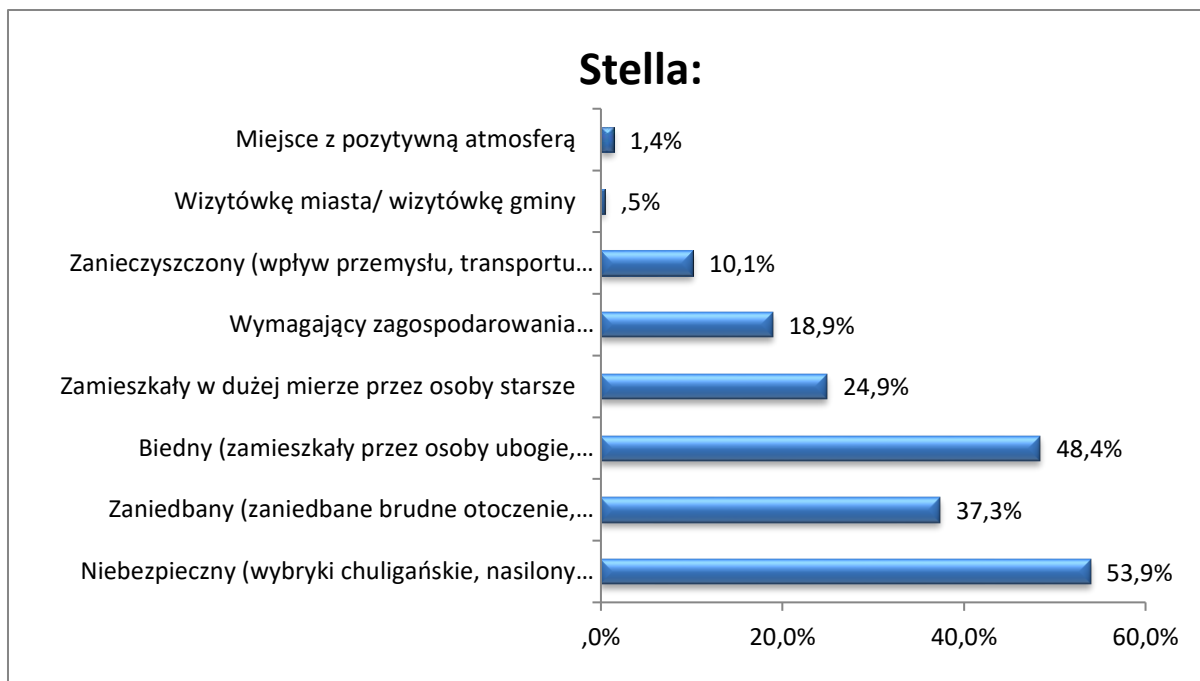
Badani stwierdzili, że osiedle Stara Huta jest miejscem, które wymaga zagospodarowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Osiedle Stella

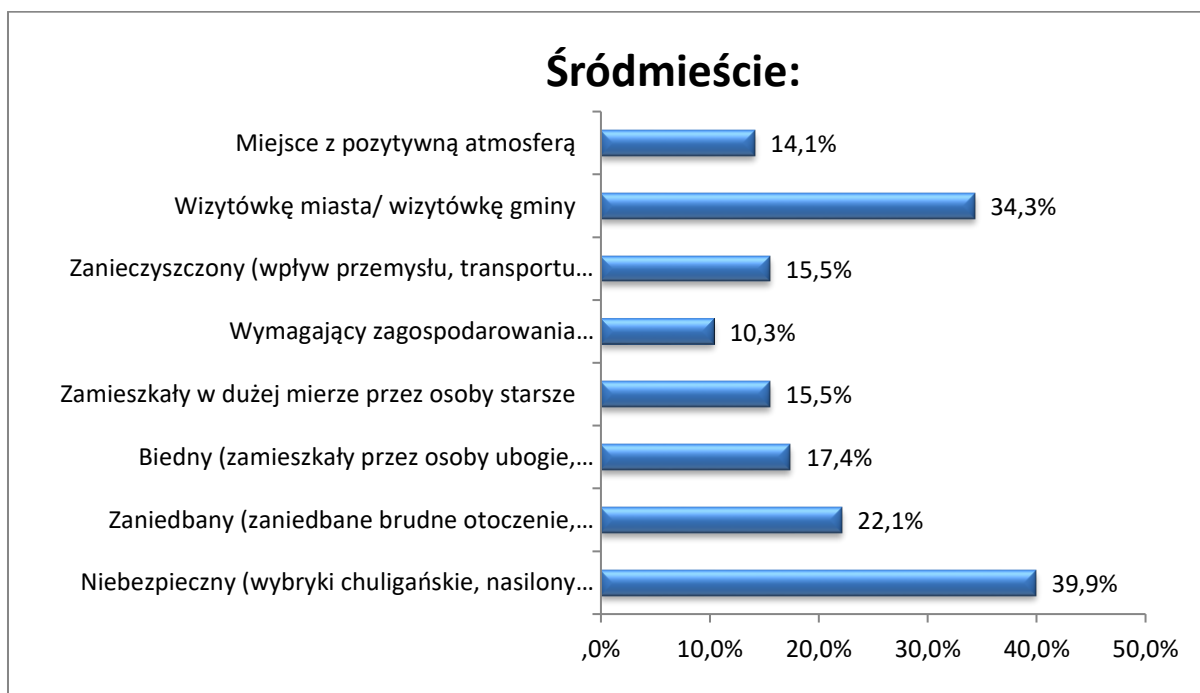
Ankietowani wskazali, że osiedle Stella jest miejscem niebezpiecznym. Jednocześnie wysoki procent obserwacji otrzymało także stwierdzenie, że to osiedle jest również biedne (zamieszkałe przez osoby ubogie, bezrobotne i niepełnosprawne), a ponad 1/3 wskazań określała teren jako zaniedbany.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Śródmieście

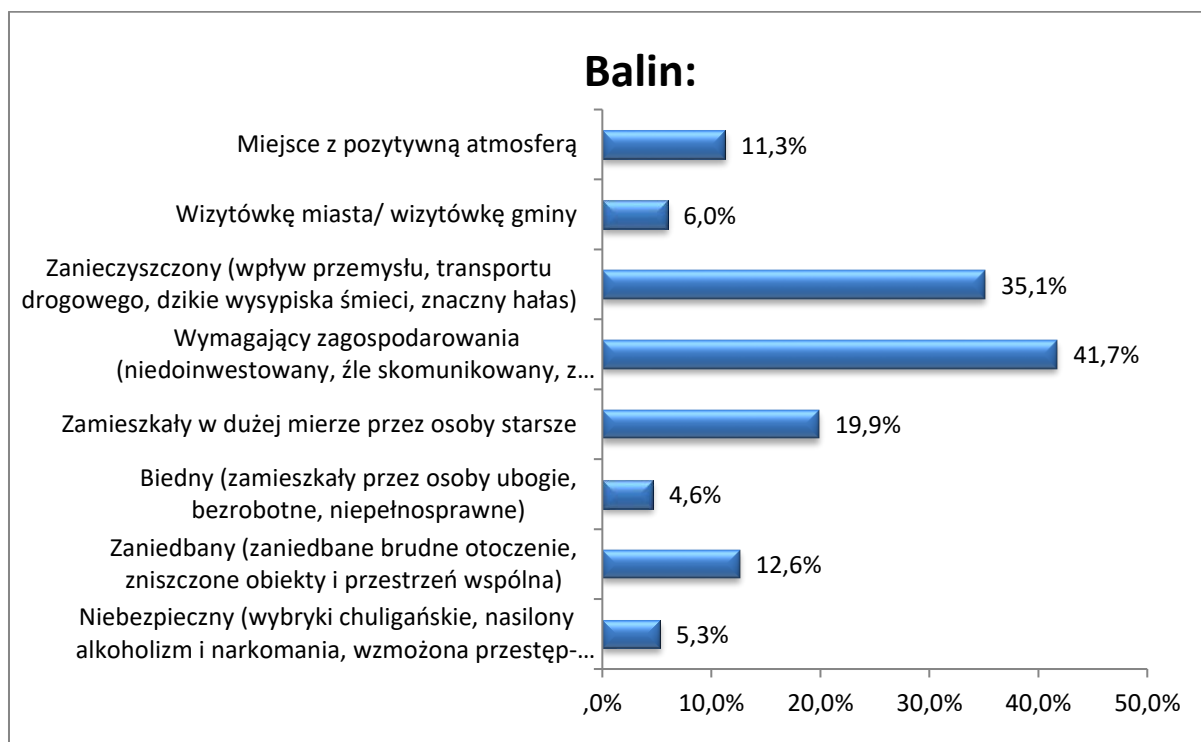
Śródmieście zostało uznane za miejsce niebezpieczne, ale również wysoki procent obserwacji uzyskała kategoria wizytówka miasta/gminy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Balin

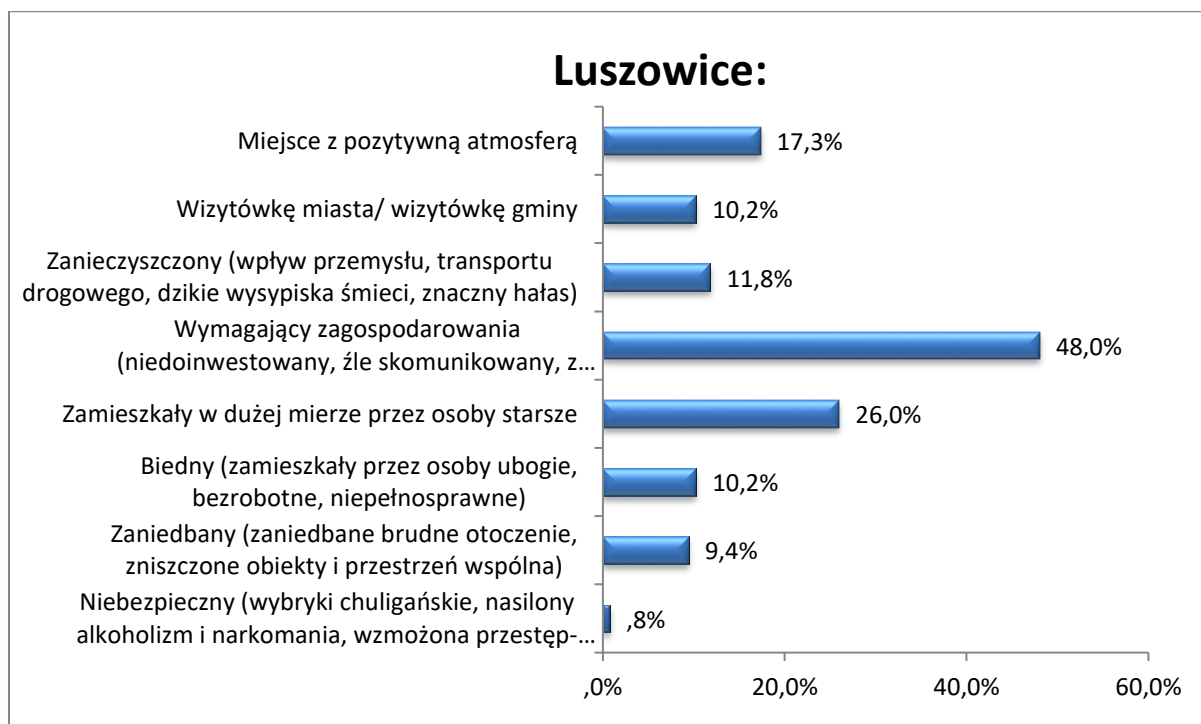
Badani uznali, że Sołectwo Balin jest miejscem, które przede wszystkim wymaga zagospodarowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Luszwice

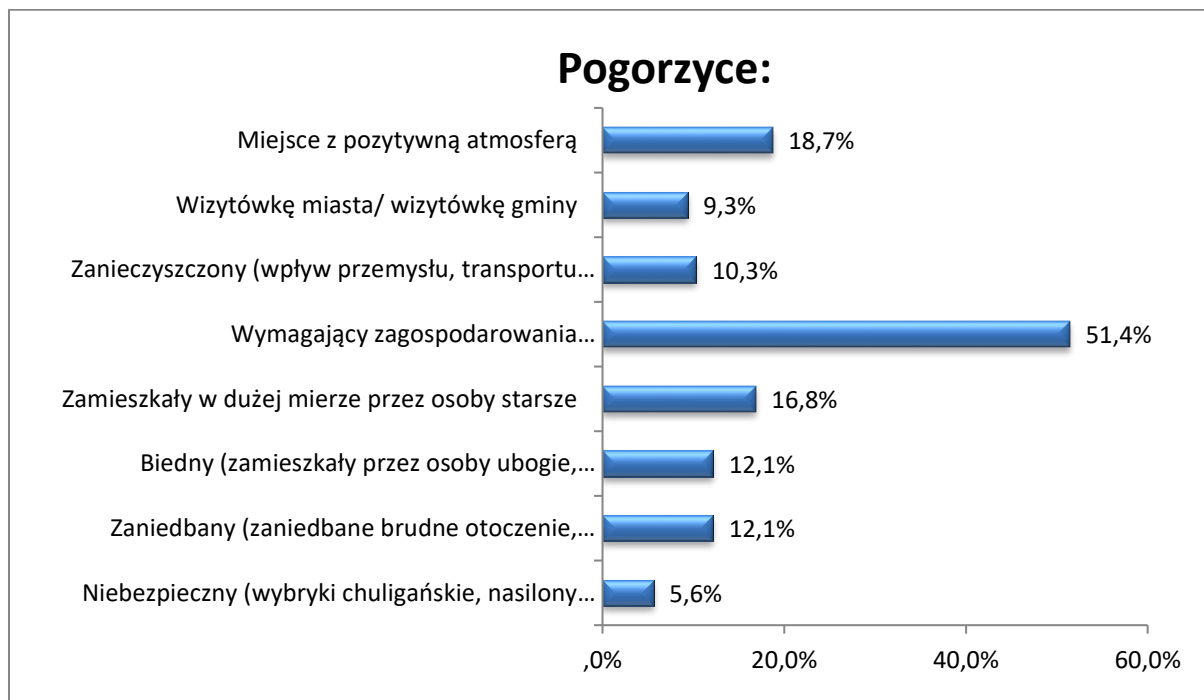
Badani uznali, że Luszwice są miejscem, które wymaga zagospodarowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Pogorzycze

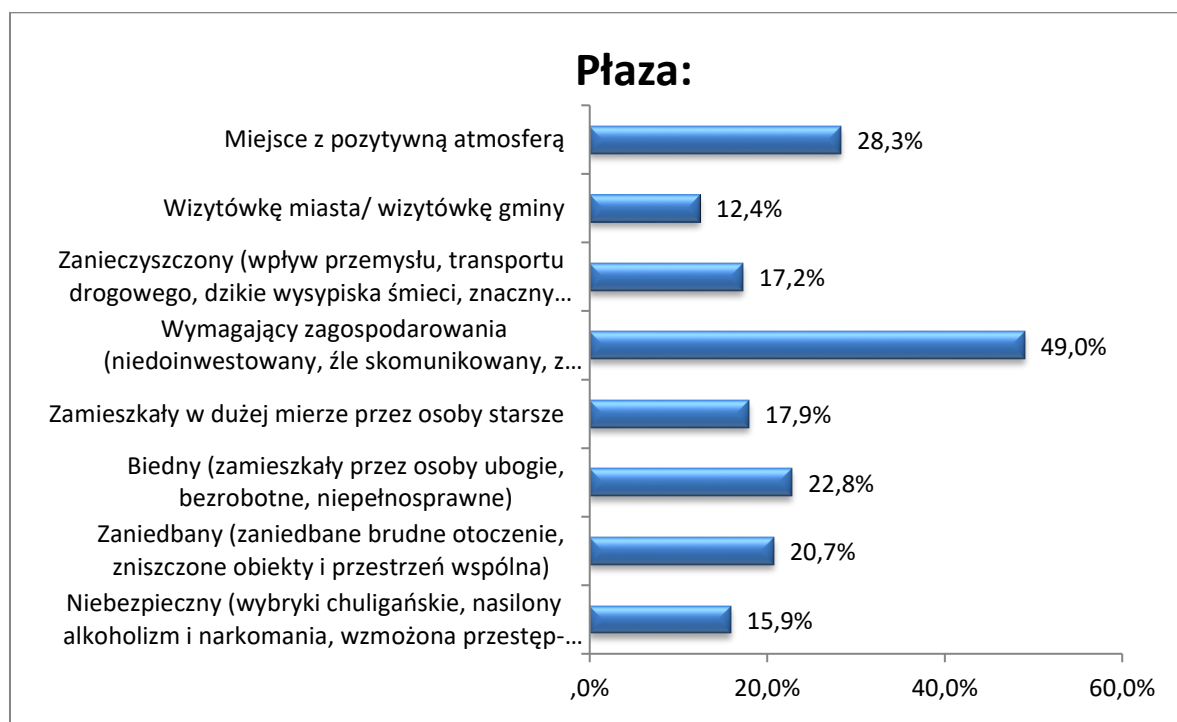
Ankietowani najczęściej wskazywali, że Pogorzycze są miejscem wymagającym zagospodarowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Płaza

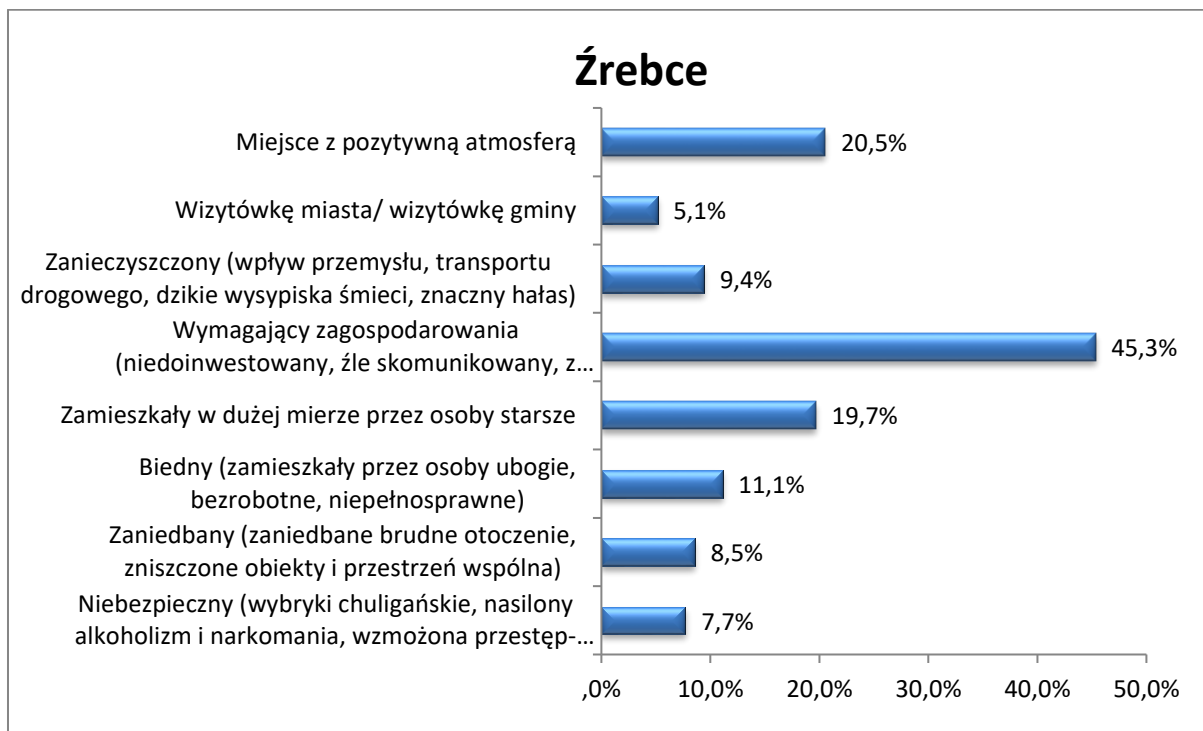
Według respondentów wieś Płaza została uznana za miejsce, które również wymaga zagospodarowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Żrebce

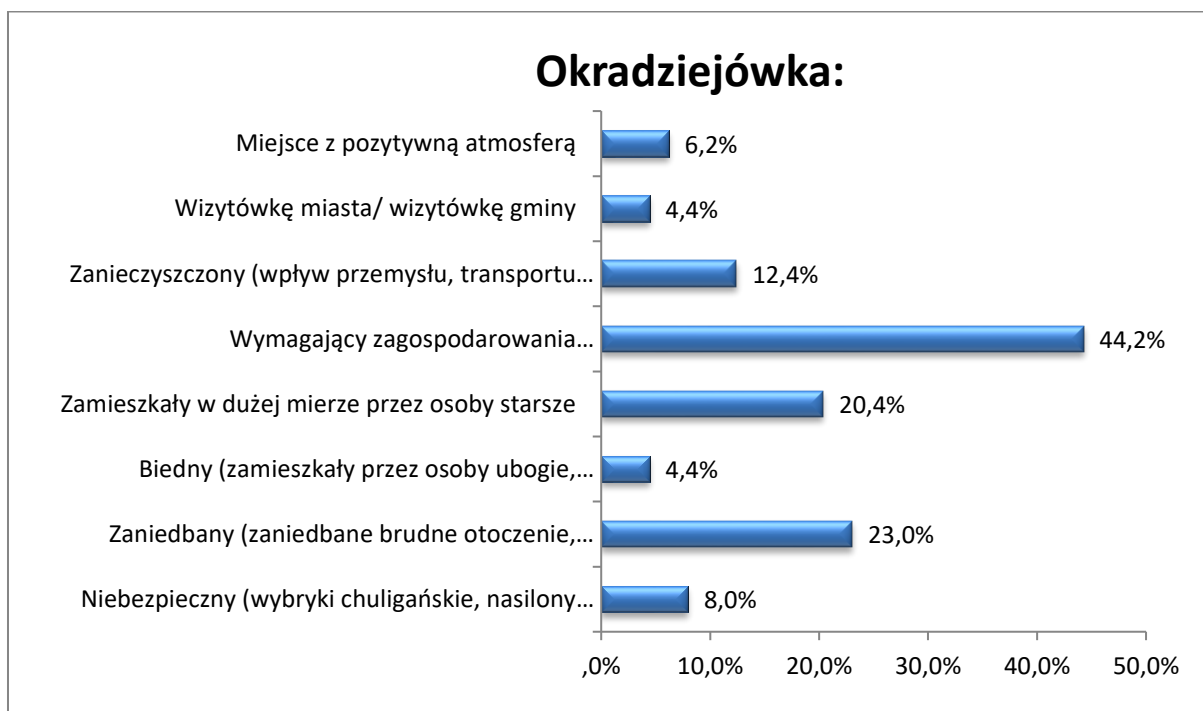
Respondenci uznali, że Żrebce to teren wymagający zagospodarowania.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Okradziejówka

Badani uznali, że Okradziejówka również wymaga zagospodarowania. Blisko ¼ wskazań dotyczyła zaniedbania obszaru.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Podsumowanie

Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego pozwoliły na poznanie opinii Mieszkańców o jakości życia w Mieście i Gminie oraz identyfikację nagromadzenia problemów społecznych i przestrzennych na obszarach konkretnych osiedli i sołectw. Celem badania ankietowego było uzyskanie informacji dotyczących Gminy, które zostały wykorzystane do diagnozy Gminy służącej wyznaczeniu właściwego obszaru zdegradowanego a w jego następstwie – obszaru rewitalizacji. Dane pochodzące z ankiet, miały jedynie charakter uzupełniający dla procesu delimitacji obszaru zdegradowanego jak i obszaru rewitalizacji. Podstawą wyznaczenia były bowiem obiektywnie mierzalne wskaźniki.

W przeważającej wielkości udział w ankiecie wzięły kobiety – stanowiły aż 75 % badanych. Ankietę w znacznej wielkości (ok. 80% ankietowanych) wypełniły osoby między 25. a 55 rokiem życia, a więc zasadniczo aktywne społecznie i zawodowo. Zdecydowana większość badanych to pracownicy na terenie lub poza terenem Gminy. Zaobserwowano wśród osób, które wypełniły ankietę bardzo niski odsetek przedsiębiorców – ci stanowili zaledwie 2%. Ponad 90 % ankietowanych zadeklarowało, że są mieszkańcami Gminy. Najwięcej osób (86,3%), które wypełniły ankietę wskazało, że zamieszkuje Gminę Chrzanów dłużej niż 15 lat. Wśród respondentów przeważały osoby z wykształceniem wyższym, jednakże ankietę wypełniały również osoby z wykształceniem średnim, a także zawodowym i podstawowym.

Połowa ankietowanych uznała, że w Gminie Chrzanów żyje im się dobrze i bardzo dobrze. Jednakże należy zwrócić uwagę, że bardzo duży odsetek, prawie 40%, stwierdza, że przeciętnie (ani dobrze ani źle). Odsetek osób udzielających odpowiedzi „ani dobrze ani źle” będzie się utrzymywał na poziomie około jednej trzeciej badanych, w prawie każdym pytaniu. Ankietowani zgodnie uznali, że zarówno Miasto jak i Sołectwa w Gminie Chrzanów rozwijają się.

Badani dobrze oceniają: stan środowiska przyrodniczego w Gminie, poziom utrzymania przestrzeni publicznych w Mieście Chrzanów, stan terenów zielonych (parków, placów zabaw, skwerów i zieleńców) na terenie Miasta i Gminy, stan zabytków w Gminie, dostępność do edukacji w Gminie – (pomimo tego, że dane zawarte w diagnozie wskazują na niski poziom edukacji), dostępność usług publicznych w zakresie kultury w Gminie, dostępność usług publicznych w zakresie sportu i rekreacji w Gminie; **natomiast raczej dobrze, choć zdania są podzielone:** dostępność usług publicznych w zakresie transportu zbiorowego (komunikacji publicznej na terenie Gminy, publiczną komunikację międzygminną, dostępność do połączeń komunikacyjnych z Krakowem i Śląskiem,

Opinie wypełniających ankietę są podzielone w kwestiach: czystości powietrza w Gminie, poziomu utrzymania przestrzeni publicznych w Sołectwach (duży odsetek osób, w porównaniu do innych pytań, które udzieliły odpowiedzi, że w tym temacie nie mają zdania), poziomu bezpieczeństwa publicznego (ze względu na przestępczość, chuligaństwo, niszczenie mienia) w Mieście Chrzanów oraz na terenie Sołectw, stanu dróg i obiektów drogowych (mosty, wiadukty itp.) w Gminie, bezpieczeństwa drogowego w Gminie, oceny możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej w Sołectwach, oceny możliwości w zakresie prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej w Mieście Chrzanów (odnośnie tych dwóch ostatnich punktów, jak wskazuje dokument Diagnozy - dynamika podmiotów gospodarczych w Chrzanowie wykazuje stagnację, a nawet spadek. Wyższą dynamiką przyrostu podmiotów gospodarczych cechował się natomiast obszar wiejski Gminy).

Respondenci źle oceniają m. in. lokalny rynek pracy (dostępność miejsc pracy) w Gminie – pomimo tego, że jak wskazują dane zawarte w Diagnozie, po wzroście w latach 2011-2013 poziom bezrobocia

w Gminie systematycznie spada. Jednakże, jak wskazuje Diagnoza, problemem w skali Chrzanowa jest bezrobocie długotrwałe). Kolejny negatywny element stanowi dostępność do usług publicznych w zakresie opieki zdrowotnej w Gminie.

Na podstawie opinii Mieszkańców, można wysnuć wnioski, że Mieszkańcy są zadowoleni z wielu aspektów życia w Gminie, niektóre – w związku z dużą rozbieżnością odpowiedzi – należałoby poddać głębszej analizie, a w kwestii rynku pracy, bezrobocia i stanu służby zdrowia podjąć zdecydowane działania, zmierzające do poprawy. Warto podkreślić, że pomimo pewnych problemów, zdecydowana większość ankietowanych poleciłaby innym zarówno Miasto, jak i całą Gminę jako miejsce do zamieszkania, co potwierdza, że Mieszkańcy są zadowoleni z jakości życia w Gminie.

Wyniki drugiej części ankiety, w której respondenci zostali poproszeni o wskazanie trzech ich zdaniem najważniejszych problemów do rozwiązania – w kontekście Miasta oraz sołectw, pokrywają się z wynikami pierwszej części ankiety - z zagadnieniami, które przez badanych zostały źle ocenione. W mieście za problem uznano bezrobocie, rynek pracy, zły stan infrastruktury drogowej oraz poziom służby zdrowia i brak działań profilaktycznych. W kontekście Sołectw wskazywano na problemy takie jak: zły stan infrastruktury drogowej wraz z koniecznością budowy nowej, bezrobocie, brak miejsc pracy. Wskazane przez ankietowanych problemy zarówno w odniesieniu do Sołectw, jak i Miasta są do siebie bardzo zbliżone. Jednakże trzecia część ankiety pozwala nam na jeszcze inne spojrzenie na Gminę Chrzanów, w której każdemu osiedlu lub sołectwu można było przyporządkować określoną cechę z katalogu podanych. W kontekście osiedli ankietowani uznali za:

- **wymagające zagospodarowania (niedoinwestowane, źle skomunikowane, z ograniczoną siecią usług/sklepów)** – osiedle Borowiec, osiedle Kąty, osiedle Stara Huta,
- **niebezpieczne (wybryki chuligańskie, nasilony alkoholizm i narkomania, wzmożona przestępczość i występowanie innych patologii)** – osiedle Młodości, osiedle Niepodległości, osiedle Północ-Tysiąclecie, osiedle Stella, Śródmieście
- **zaniedbane (zaniedbane brudne otoczenie, zniszczone obiekty i przestrzeń wspólna)** – osiedle Rospontowa,
- **miejsce z pozytywną atmosferą** – osiedle Kościelec.

Wyniki tej części ankiety dla Sołectw są jednoznaczne, gdyż ankietowany wskazali, że wszystkie wymienione Sołectwa – Balin, Luszowice, Pogorzyce, Płaza, Żrebce, Okradziejówka – wymagają zagospodarowania, ponieważ są niedoinwestowane, źle skomunikowane, posiadają ograniczoną sieć usług/sklepów. Miasto, ze względu na swoją złożoność boryka się nie tylko – tak jak w przypadku Sołectw – z miejscami wymagającymi zagospodarowania, ale także z miejscami określanymi jako niebezpieczne, ale także zaniedbane. W mieście Chrzanów są także miejsca z pozytywną atmosferą: Kościelec i Śródmieście.

W dokumencie Diagnozy przedstawiono zakres obszaru zdegradowanego, jak i obszaru rewitalizacji. Na podstawie określonych danych i analiz, wyznaczono obszar zdegradowany, składający się z trzech podobszarów: Podobszar Śródmieście, Podobszar Kolonia Rospontowa, Podobszar Kolonia Stella. W związku z tym, że przedstawiony obszar zdegradowany spełnia ustawowe kryteria dla uznania go za obszar rewitalizacji, tj. jego wielkość nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30% liczby mieszkańców, a także w związku z planowanymi działaniami władz gminy na tym terenie – uznano go obszarem

rewitalizacji. Ankietowani w swoich odpowiedziach, szczególnie w części trzeciej kwestionariusza, wskazywali na problemy, które dotyczą wyznaczonych na podstawie badań i analiz podobszarów rewitalizacji. Podobszar Śródmieście – w kontekście problemów - określany był najczęściej jako miejsce niebezpieczne oraz zaniedbane. Z drugiej strony wskazywano również pozytywny aspekt tego miejsca, gdyż zaraz po określeniu „niebezpieczny” drugim wskazaniem dla Śródmieścia było – wizytówka miasta/wizytówka gminy. Podobszar Kolonia Rospontowa najczęściej określano jako miejsce zaniedbane, niebezpieczne oraz biedne. Natomiast dla Podobszaru Kolonia Stella najczęściej wskazywano, że jest to miejsce niebezpieczne, biedne, zaniedbane, a także w dużej mierze zamieszkałe przez osoby starsze.

Załącznik nr 2

Lista projektów

Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminy Chrzanów

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie zgłoszonych projektów– miejsce i termin realizacji	2
Tabela 2 Spójność i komplementarność projektów oraz prognozowane efekty	10

Tabela 1. Zestawienie zgłoszonych projektów– miejsce i termin realizacji

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/wnioskodawca	Zakres realizowanych zadań	Podobszar	Lokalizacja - adres projektu	Termin realizacji
1	Rewitalizacja Centrum Chrzanowa - Etap IV	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	Kompleksowe przedsięwzięcie związane z rewitalizacją przestrzeni miejskiej, w tym przestrzeni publicznych ścisłego centrum miasta Chrzanowa polegające na przebudowie budynków w obszarze ul. Krakowskiej, ul. Garncarskiej oraz ul. 29 Listopada w Chrzanowie wraz z uzbrojeniem, układem komunikacyjnym i zagospodarowaniem terenu. Partery budynków przeznaczone na działalność handlowo-usługową Obiekty przeznaczone będą na usługi, o charakterze tradycyjnego targowiska, miejsca codziennych spotkań społeczności lokalnej, podaży zdrowych regionalnych produktów, promocji drobnej wytwórczości i rzemiosła, a także na cele edukacyjne i aktywności zawodowej.	Śródmieście	ul. Krakowska, ul. Garncarska oraz ul. 29 Listopada	07.2013 - 12.2021
2	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VI – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS przy ul Jagiellońskiej 2a,4,6 w Chrzanowie”	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	Inwestycja polegająca na przebudowie istniejących budynków mieszkalnych wielorodzinnych nr 4, 6 na potrzeby biur Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie i zagospodarowanie terenu , rozbiórce parterowego budynku usługowego nr 2 w miejsce, którego powstanie dobudowa nowej części wpisanej w strukturę zabudowy pierzei ul. Jagiellońskiej zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków.	Śródmieście	ul. Jagiellońska 2a,4,6 w Chrzanowie	05.2014 - 12.2017
3	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VII –budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS i mieszkań chronionych przy ul Jagiellońskiej 2 w Chrzanowie”	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	Inwestycja polegająca na przebudowie istniejącego budynku mieszkalnego wielorodzinnych na potrzeby biur Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie oraz mieszkań chronionych wraz zagospodarowaniem terenu wokół budynku.	Śródmieście	ul. Jagiellońska 2 w Chrzanowie	05.2014- 12.2017
4	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap IV- Rewitalizacja budynku B/2 ul. 29 Listopada 9 w rejonie obszaru rewitalizacji	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	Kompleksowa termomodernizacja budynku wielorodzinnego	Śródmieście	ul. 29 Listopada 9 w Chrzanowie	09.2016- 10.2018

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Zakres realizowanych zadań	Podobszar	Lokalizacja - adres projektu	Termin realizacji
5	Nowoczesny Lamus - rozbudowa i przebudowa zabytkowego budynku Muzeum wraz z unowocześnieniem form ekspozycji	Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Miecysława Mazarakich	dostosowanie obiektu dla potrzeb osób niepełnosprawnych, roboty budowlane – montażowe dachu, ścian, stropów i fundamentów, wynikające ze stanu technicznego i z opracowanych opinii, oraz dostosowanie do obowiązujących przepisów i norm, zaprojektowanie rozwiązań ekspozycji; zagospodarowanie otoczenia budynku z uwzględnieniem propozycji wystawowych, gablot ekspozycyjnych, przejść informacyjno – reklamowych z iluminacją i oświetleniem, monitoringiem zewnętrznym, miejscami postojowymi dla klientów, zaprojektowanie ścianki do ekspozycji plenerowych stałych i mobilnych, zaprojektowanie sali konferencyjno – warsztatowej (do zajęć edukacyjnych), powierzchni biurowej, magazynu eksponatów, pracowni digitalizacyjnej oraz Punktu Obsługi Klientów, szatni, sklepika, kąpielni zabawowego dla dzieci.	Śródmieście	podobszar Śródmieście	16.10.2017 – 15.10.2020
6	Kompleks sportowo –rekreacyjny na terenie szkolnym.	Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. A. Mickiewicza w Chrzanowie	Zagospodarowanie terenu wokół szkoły na cele sportowo-rekreacyjne (wykonanie obiektów sportowych na terenie wokół szkoły: bieżnia, stanowisko do skoku w dal, stanowisko do skoku wzwyż, boiska sportowe – piłka ręczna, piłka koszykowa. piłka siatkowa, boisko dla edukacji wczesnoszkolnej, siłownia wolnostojąca. Położenie nowej nawierzchni chodników wokół szkoły i terenu rekreacyjnego; wymiana ogrodzenia wokół szkoły.) oraz likwidacja barier architektonicznych (wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych od strony wejścia głównego do budynku szkoły, Wyposażenie szkoły w windę zewnętrzną).	Śródmieście	32-500 Chrzanów, ul Borelowskiego 1	1. 2017-12.2019
7	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. 3 Maja 5 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	wymiana konstrukcji i pokrycia dachu, wymiany elementów konstrukcyjnych w tym stropów, docieplenie ścian zewnętrznych, renowacja elewacji frontowych, adaptacja poddasza na lokale mieszkalne, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowa instalacji wewnętrznych wod.- kan., elektrycznej, budowa wewnętrznej instalacji co., cwu., domofonowej, teletechnicznej, antenowej	Śródmieście	ul. 3 Maja 5 w Chrzanowie	10.2026 r. (zgodnie z WPF)
8	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. 3 Maja 7 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	wymiana konstrukcji i pokrycia dachu, wymiana elementów konstrukcyjnych w tym stropów, docieplenie ścian zewnętrznych, renowacja elewacji frontowych, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, adaptacja poddasza na lokale mieszkalne, przebudowa instalacji wewnętrznych wod.- kan., elektrycznej, budowa wewnętrznej instalacji co., cwu., domofonowej, teletechnicznej, antenowej	Śródmieście	ul. 3 Maja 7 w Chrzanowie	10.2026 r. (zgodnie z WPF)

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Zakres realizowanych zadań	Podobszar	Lokalizacja - adres projektu	Termin realizacji
9	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. Grunwaldzkiej 4 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	wymiana konstrukcji i pokrycia dachu, wymiana elementów konstrukcyjnych w tym stropów, docieplenie ścian zewnętrznych, renowacja elewacji frontowych, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, adaptacja poddasza na lokale mieszkalne, przebudowa instalacji wewnętrznych wod-kan, elektrycznej, budowa wewnętrznej instalacji co., cwu., domofonowej, teletechnicznej, antenowej	Śródmieście	ul. Grunwaldzka 4 w Chrzanowie	10.2025 r. (zgodnie z WPF)
10	Modernizacja budynku przy ul. Krakowskiej 6 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	wymiana konstrukcji i pokrycia dachu, wymiana elementów konstrukcyjnych w tym stropów, docieplenie ścian zewnętrznych, renowacja elewacji frontowych, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, adaptacja poddasza na lokale mieszkalne, przebudowa instalacji wewnętrznych wod-kan, elektrycznej, budowa wewnętrznej instalacji co., cwu., domofonowej, teletechnicznej, antenowej	Śródmieście	ul. Krakowska 6 w Chrzanowie	08.2017 - 10.2022 (zgodnie z WPF)
11	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Stella 16 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Stella 16 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Dokumentacja przygotowawcza.	Kolonia Stella	ul. Kol. Stella 16 w Chrzanowie	6.2017 - 12. 2017
12	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Stella 20 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Stella 20 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Dokumentacja przygotowawcza.	Kolonia Stella	ul. Kol. Stella 20 w Chrzanowie	6.2017 - 12. 2017
13	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 3 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 3 32-500 Chrzanów	Remont elewacji frontowej + termomodernizacja budynku; Remont dylatacji na połączeniu budynków ul. 3 Maja 3 i 5; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. 3 Maja 3 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
14	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 6 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 6 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. 3 Maja 6 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
15	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 11 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 11 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Remont dachu; Remont kominów ponad dachem; Izolacja ścian piwnic; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. 3 Maja 11 w Chrzanowie	6.2017 - 12. 2020

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Zakres realizowanych zadań	Podobszar	Lokalizacja - adres projektu	Termin realizacji
16	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 1 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Wykonanie izolacji ścian piwnic; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. 29 Listopada 1 w Chrzanowie	6.2019 - 12. 2020
17	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 10 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 10 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Remont dachu; Remont kominów ponad dachem; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. 29 Listopada 10 w Chrzanowie	1. 2020 - 12. 2020
18	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 25 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 25 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. 29 Listopada 25 w Chrzanowie	6.2017 - 12. 2017
19	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 28c w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 28c 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Malowanie klatek schodowych; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. 29 Listopada 28c w Chrzanowie	1. 2019 - 12. 2019
20	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 35 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Al. Henryka 35 32-500 Chrzanów	Docieplenie ściany od strony podwórka; Remont pozostałych elewacji; Remont dachu; Remont kominów ponad dachem; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	Al. Henryka 35 w Chrzanowie	6. 2018 - 12. 2019
21	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 40 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Al. Henryka 40 32-500 Chrzanów	Remont 2 ścian frontowych; Termomodernizacja budynku; Remont balkonów; Remont dachu; Wymiana lub podniesienie balustrad na klatce schodowej; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	Al. Henryka 40 w Chrzanowie	6.2018 - 6. 2019
22	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 41A w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Al. Henryka 41A 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Malowanie klatek schodowych; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	Al. Henryka 41A w Chrzanowie	6. 2018- 12.2018

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Zakres realizowanych zadań	Podobszar	Lokalizacja - adres projektu	Termin realizacji
23	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Garncarska 10 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Garncarska 10 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Malowanie klatki schodowej; Adaptacja strychu; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Garncarska 10 w Chrzanowie	6.2020-12.2020
24	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Jagiellońska 13 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jagiellońska 13 32-500 Chrzanów	Remont pokrycia dachowego, remont kominów ponad dachem, wymiana rynien i rur spustowych, Docieplenie pozostałej części budynku (elewacja południowa i zachodnia), ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją, Remont elewacji frontowej zgodnie z Programem Konserwatorskim, Malowanie klatki schodowej, Zabudowa bram w przejściu pod budynkiem – 2 szt., Dokumentacja przygotowawcza	Śródmieście	ul. Jagiellońska 13 w Chrzanowie	6.2017 - 12. 2017
25	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kadłubek 23 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kadłubek 23 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Kadłubek 23 w Chrzanowie	6.2018 - 12. 2018
26	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kadłubek 29 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kadłubek 29 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Kadłubek 29 w Chrzanowie	6. 2020 - 12.2020
27	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kochanowskiego 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kochanowskiego 1 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku; Remont dachu; malowanie klatek schodowych; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Kochanowskiego 1 w Chrzanowie	6.2017 - 12. 2017
28	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Krakowska 29 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Krakowska 29 32-500 Chrzanów	Remont elewacji; Remont balkonów; Wymiana okien i drzwi; Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Krakowska 29 w Chrzanowie	1. 2018 - 12. 2019
29	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sądowa 4 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sądowa 4 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku, Remont balkonów, Malowanie klatki schodowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Sądowa 4 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Zakres realizowanych zadań	Podobszar	Lokalizacja - adres projektu	Termin realizacji
30	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sądowa 6 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sądowa 6 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku, Malowanie klatki schodowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Sądowa 6 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
31	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 17 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 17 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku, Remont elewacji frontowej, Remont drzwi wejściowych, Malowanie klatki schodowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Słowackiego 17 w Chrzanowie	6.2017 - 12.2020
32	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 22 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 22 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku, Remont balkonów, Remont dachu, Malowanie klatki schodowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Słowackiego 22 w Chrzanowie	6.2017 - 12. 2017
33	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 24 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 24 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku, Remont balkonów, Malowanie klatki schodowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Słowackiego 24 w Chrzanowie	6.2019 - 12.2020
34	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sokoła 9 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sokoła 9 32-500 Chrzanów	Remont elewacji, Remont stolarki okiennej i drzwiowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Sokoła 9 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
35	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Śląska 5 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Śląska 5 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku, Malowanie klatki schodowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Śląska 5 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
36	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Śląska 11 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Śląska 11 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku, Remont kominów ponad dachem, Malowanie klatki schodowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Śląska 11 w Chrzanowie	6. 2018 - 12. 2018

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Zakres realizowanych zadań	Podobszar	Lokalizacja - adres projektu	Termin realizacji
37	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Wojska Polskiego 23 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Wojska Polskiego 23 32-500 Chrzanów	Termomodernizacja budynku, Remont dachu, Remont kominów ponad dachem, Malowanie klatki schodowej, Dokumentacja przygotowawcza.	Śródmieście	ul. Wojska Polskiego 23 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
38	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospontowa 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospontowa 1 32-500 Chrzanów	Remont elewacji wraz termomodernizacją budynku, Malowanie klatek schodowych, Dokumentacja przygotowawcza.	Kolonia Rospontowa	ul. Kolonia Rospontowa 1 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
39	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospontowa 2 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospontowa 2 32-500 Chrzanów	Remont elewacji wraz termomodernizacją budynku, Remont dachu, Remont kominów ponad dachem, Malowanie klatek schodowych, Dokumentacja przygotowawcza.	Kolonia Rospontowa	ul. Kolonia Rospontowa 2 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
40	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospontowa 7 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospontowa 7 32-500 Chrzanów	Remont elewacji wraz termomodernizacją budynku, Remont kominów ponad dachem, Dokumentacja przygotowawcza.	Kolonia Rospontowa	ul. Kolonia Rospontowa 7 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
41	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospontowa 9 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospontowa 9 32-500 Chrzanów	Remont elewacji wraz termomodernizacją budynku, Malowanie klatek schodowych, Dokumentacja przygotowawcza.	Kolonia Rospontowa	ul. Kolonia Rospontowa 9 w Chrzanowie	1. 2020 - 12.2020
42	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Jagiellońska 13 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jagiellońska 13 32-500 Chrzanów	Remont pokrycia dachowego, remont kominów ponad dachem, wymiana rynien i rur spustowych, Docieplenie pozostałej części budynku (elewacja południowa i zachodnia), ocieplenie stropu nad ostatnią kondygnacją, Remont elewacji frontowej zgodnie z Programem Konserwatorskim, Malowanie klatki schodowej, Zabudowa bram w przejściu pod budynkiem, Dokumentacja przygotowawcza	Śródmieście	ul. Jagiellońska 13 w Chrzanowie	6. 2017 - 12. 2017

Nr	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Zakres realizowanych zadań	Podobszar	Lokalizacja - adres projektu	Termin realizacji
43	Rewitalizacja budynku z przeznaczeniem na ośrodek wsparcia dla seniorów i osób niepełnosprawnych wraz z zapleczem ochrony pożarowej	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej im. Adama Starzeńskiego w Płazie	Zakres rzeczowy projektu obejmuje prace adaptacyjne istniejącego budynku wraz z zagospodarowaniem terenu. Planuje się m.in. wydzielenie pomieszczeń związanych z nową funkcją budynku, wyburzenie elementów kolidujących, wykonanie nowych fundamentów pod projektowanymi ścianami, wykonanie izolacji przeciwwilgociowych, zmianę konstrukcji dachu wraz z wykonaniem nowego pokrycia dachowego, montaż nowej stolarki okiennej i drzwiowej, demontaż starych i montaż nowych instalacji wewnętrznych, zagospodarowanie terenu wokół budynku – mała architektura.	poza obszarem rewitalizacji w miejscowości Płaza (gm. Chrzanów)*.	Płaza ul. Wiosny Ludów 4	04.2018-11.2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie fiszek projektów

***UZASADNIENIE WŁĄCZENIA PROJEKTU nr 43 DO GPR:** Lokalizacja projektu to teren PDPS w Płazie, obejmujący 8 ha, z zabytkowym parkiem, pałacem, zabudowaniami dworskimi. Na terenie zlokalizowane są cztery budynki o charakterze mieszkalnym. Trzy z nich zajmują mieszkańcy Domu, natomiast jeden przeznaczony jest do adaptacji. Budynek nie jest zlokalizowany w żadnym z Podobszarów Rewitalizacji Gminy Chrzanów, jednak jego rewitalizacja wpłynie pozytywnie na Obszar Rewitalizacji jako całość i jego składowe. Mając na uwadze degradację Podobszarów, postępujące ubóstwo oraz wykluczenie osób starszych i niepełnosprawnych tam mieszkających, stworzenie kompleksowego zaplecza będzie służyło mieszkańcom Obszaru Rewitalizacji – rozwiązując problemy człowieka starego – niepotrzebnego, często nienadążającego za tempem życia codziennego, bezradnego, niedołęznego i schorowanego. Rewitalizowany budynek i teren wokół będzie miejscem wspólnych spotkań mieszkańców Podobszarów Rewitalizacji i nie tylko. Projekt przyczyni się do wyrównywania szans, zapobiegania wykluczeniu społecznemu seniorów, niwelowaniu negatywnych zjawisk społecznych w Obszarze rewitalizacji. Dzięki podjętym działaniom seniorzy będą mieli możliwość rozwijania swoich zainteresowań, skorzystania z pomocy i wsparcia specjalistów (psychologów, prawników), poszerzenia wiedzy nt. zdrowego stylu życia, chorób wieku dojrzałego, skorzystania z badań profilaktycznych oraz zadbania o kondycję fizyczną. Organizowane będą spotkania poświęcone zagadnieniom bezpieczeństwa osób starszych, z uwzględnieniem kwestii zachowania ostrożności w kontaktach z nowo poznanymi ludźmi. Celowość realizacji Projektu wynika z pogłębionej diagnozy Obszaru Rewitalizacji, jak i przyjętych celów GPR.

Tabela 2 Spójność i komplementarność projektów oraz prognozowane efekty

Cel GPR	Nr fizyki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/wnioskodawca	Prognozowane produkty i rezultaty	Projekty komplementarne
4.5; 4.2.5.1	1	Rewitalizacja Centrum Chrzanowa - Etap IV	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją 11 ha Liczba przebudowanych budynków na obszarze 3 szt. Powierzchnia przebudowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze 3694 mkw. Liczba lokali z funkcją usługową 93	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty z podobszaru Śródmieście; komplementarność międzyokresowa: dotychczasowe etapy działań rewitalizacyjnych
5.1.	2	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VI – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS przy ul Jagiellońskiej 2a,4,6 w Chrzanowie”	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją 921 m kw.; Liczba przebudowanych obiektów na obszarze rewitalizowanym 3 szt.; Powierzchnia przebudowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze 1188,49 m kw.	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty z podobszaru Śródmieście; komplementarność międzyokresowa: dotychczasowe etapy działań rewitalizacyjnych
5.1; 5.2	3	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VII – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS i mieszkań chronionych przy ul Jagiellońskiej 2 w Chrzanowie”	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	Powierzchnia obszaru objętego rewitalizacją 228 m kw.; Liczba przebudowanych obiektów na obszarze rewitalizowanym 1 szt.; Powierzchnia przebudowanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze 442,4 m kw.	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty z podobszaru Śródmieście, w tym projekt nr 4; komplementarność międzyokresowa: dotychczasowe etapy działań rewitalizacyjnych
5.2	4	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap IV- Rewitalizacja budynku B/2- ul. 29 Listopada 9 w rejonie obszaru rewitalizacji	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	Liczba przebudowanych/ przekształcanych obiektów zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach 1 szt.	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty z podobszaru Śródmieście, w tym projekt nr 3; komplementarność międzyokresowa: dotychczasowe etapy działań rewitalizacyjnych
5.1.; 2.3; 2.4; 3.4	5	Nowoczesny Lamus - rozbudowa i przebudowa za- bytkowego bu- dynku Muzeum wraz z unowocześnieniem form ekspozycji	Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich	Osoby z niepełnosprawnościami objęte wsparciem 20 os./m-c osoby w wieku 50 lat i więcej objęte wsparciem 15 os./m-c osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne, objęte wsparciem - staże 1 os./rok, utrzymane etaty 19 osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objęte wsparciem 15 os./m-c osoby, które uzyskały kwalifikacje 400 os./rok uczniowie objęci wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych 20 os/m-c, nauczyciele objęci wsparciem 10 os., Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją 0,1315 ha, obiekty infrastruktury kultury zlokalizowane na rewitalizowanych obszarach 1 szt.	Cykl działań z zakresu edukacji kulturalnej służących wzmocnieniu tożsamości lokalnej skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, seniorów, uczniów szkół z obszaru rewitalizacji i in.; komplementarność problemowa: projekt nr 4

Cel GPR	Nr fizyki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/wnioskodawca	Prognozowane produkty i rezultaty	Projekty komplementarne
5.1.; 5.4	6	Kompleks sportowo –rekreacyjny na terenie szkolnym.	Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. A. Mickiewicza w Chrzanowie	Zmodernizowany budynek : 1 szt.	Komplementarność problemowa: projekt nr 5
5.2	7	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. 3 Maja 5 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	Wzrost liczby mieszkań komunalnych, aktywizacja gospodarcza terenu śródmieścia	Komplementarność problemowa i przestrzenna: projekty wspólnot mieszkaniowych z podobszaru Śródmieście oraz projekty: 8,9,10
5.2.	8	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. 3 Maja 7 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	Wzrost liczby mieszkań komunalnych, aktywizacja gospodarcza terenu śródmieścia	Komplementarność problemowa i przestrzenna: projekty wspólnot mieszkaniowych z podobszaru Śródmieście oraz projekty: 7,9,10
5.2	9	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. Grunwaldzkiej 4 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	Wzrost liczby mieszkań komunalnych, aktywizacja gospodarcza terenu śródmieścia	Komplementarność problemowa i przestrzenna: projekty wspólnot mieszkaniowych z podobszaru Śródmieście oraz projekty 7,8,10
5.2.	10	Modernizacja budynku przy ul. Krakowskiej 6 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	Wzrost liczby mieszkań komunalnych, lokali biurowych, dostosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych, aktywizacja gospodarcza terenu śródmieścia	Projekt komplementarny: z projektem „Rewitalizacji Centrum Chrzanowa – etap IV” oraz 7,8,9
5.2	11	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Stella 16 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Stella 16 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 817,50 m ² , 18 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 30	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	12	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Stella 20 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Stella 20 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 817,50 m ² , 18 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 42	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	13	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 3 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 3 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 312,00 m ² , 7 lokali mieszkalnych, liczba osób zamieszkujących: 18	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	14	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 6 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 6 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 393,98 m ² , 8 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 11	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	15	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 11 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 11 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 1.509,78 m ² , 33 lokale mieszkalne, liczba zamieszkujących osób: 63	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	16	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 1 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 191,15 m ² , 5 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 5	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;

Cel GPR	Nr fizyki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/wnioskodawca	Prognozowane produkty i rezultaty	Projekty komplementarne
5.2	17	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 10 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 10 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 289,12 m ² , 4 lokale mieszkalne, liczba zamieszkujących osób: 7	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	18	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 25 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 25 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 1.526,12 m ² , 36 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 55	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	19	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 28c w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 28c 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 1.094,89 m ² , 24 lokale mieszkalne, liczba zamieszkujących osób: 37	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	20	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 35 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy Al. Henryka 35 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 595,58 m ² , 14 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 22	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	21	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 40 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy Al. Henryka 40 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 960,49 m ² , 16 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 27	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	22	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 41A w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy Al. Henryka 41A 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 797,28 m ² , 18 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 32	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	23	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Garncarska 10 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Garncarska 10 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 236,19 m ² , 6 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 11	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	24	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Jagiellońska 13 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jagiellońska 13 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 816,95 m ² , 15 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 41	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	25	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kadłubek 23 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kadłubek 23 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 378,01 m ² , 6 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 9	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	26	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kadłubek 29 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kadłubek 29 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 198,73 m ² , 4 lokale mieszkalne, liczba zamieszkujących osób: 6	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;

Cel GPR	Nr fizyki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/wnioskodawca	Prognozowane produkty i rezultaty	Projekty komplementarne
5.2	27	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kochanowskiego 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kochanowskiego 1 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 762,60 m ² , 12 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 30	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	28	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Krakowska 29 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Krakowska 29 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 353,11 m ² , 9 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 19	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	29	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sądowa 4 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sądowa 4 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 587,43 m ² , 11 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 30	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	30	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sądowa 6 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sądowa 6 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 118,11m ² , 3 lokale mieszkalne, liczba zamieszkujących osób: 2	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	31	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 17 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 17 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 377,11 m ² , 7 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 18	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	32	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 22 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 22 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 468,18 m ² , 10 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 22	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	33	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 24 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 24 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 859,01m ² , 16 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 25	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	34	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sokoła 9 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sokoła 9 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 183,56 m ² , 5 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 6	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	35	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Śląska 5 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Śląska 5 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 295,46 m ² , 7 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 13	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	36	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Śląska 11 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Śląska 11 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-ń: 314,04 m ² , 6 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 10	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;

Cel GPR	Nr fiszki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/wnioskodawca	Prognozowane produkty i rezultaty	Projekty komplementarne
5.2	37	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Wojska Polskiego 23 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Wojska Polskiego 23 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 762,45 m ² , 12 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 32	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	38	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospontowa 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospontowa 1 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 358,96 m ² , 10 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 25	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	39	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospontowa 2 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospontowa 2 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 243,03 m ² , 8 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 10	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	40	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospontowa 7 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospontowa 7 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 425,26 m ² , 12 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 19	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	41	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospontowa 9 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospontowa 9 32-500 Chrzanów	Powierzchnia użytkowa m-n: 912,65 m ² , 21 lokali mieszkalnych, liczba zamieszkujących osób: 35	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.2	42	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Jagiellońska 13 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jagiellońska 13 32-500 Chrzanów	1 zmodernizowany budynek mieszkalny	komplementarność problemowa i przestrzenna: pozostałe projekty wspólnot z podobszaru;
5.1 5.2	43	Rewitalizacja budynku z przeznaczeniem na ośrodek wsparcia dla seniorów i osób niepełnosprawnych wraz z zapleczem ochrony pożarowej	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej im. Adama Starzeńskiego w Płazie ul. Wiosny Ludów 4	Liczba zrewitalizowanych obiektów publicznych: 1 szt.	cykl działań z zakresu edukacji kulturalnej służących wzmocnieniu tożsamości lokalnej skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, seniorów, uczniów szkół z obszaru rewitalizacji i in.; komplementarność problemowa: projekty nr 2,3,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie fiszek projektów

Załącznik nr 3

Indykatywne ramy finansowe

Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminy Chrzanów

Tabela 1 Szacowana wartość projektów podstawowych, termin realizacji i potencjalne źródła ich finansowania.....	2
Tabela 2 Indyktywne ramy finansowe Gminne Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów ...	6

Tabela 1 Szacowana wartość projektów podstawowych, termin realizacji i potencjalne źródła ich finansowania

Nr fiszki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Szacowana wartość	Źródła finansowania	Termin realizacji
1	Rewitalizacja Centrum Chrzanowa- Etap IV	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	29 406 024 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	07.2013 - 12.2021
2	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VI – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS przy ul Jagiellońskiej 2a,4,6 w Chrzanowie”	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	5 647 452 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	05.2014 - 12.2017
3	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap VII – budowa obiektu budowlanego dla potrzeb OPS i mieszkań chronionych przy ul Jagiellońskiej 2 w Chrzanowie”	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	2 122 056 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	05.2014-12.2017
4	„Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap IV- Rewitalizacja budynku B/2 ul. 29 Listopada 9 w rejonie obszaru rewitalizacji	Gmina Chrzanów Al. Henryka 20 32-500 Chrzanów	1 822 432 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	09.2016-10.2018
5	Nowoczesny Lamus - rozbudowa i przebudowa zabytkowego budynku Muzeum wraz z unowocześnieniem form ekspozycji	Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich	6 300 000 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy (ew. Promesa MKiDN),	10.2017 – 10.2020
6	Kompleks sportowo –rekreacyjny na terenie szkolnym.	Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi im. A. Mickiewicza w Chrzanowie	4 000 000 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	1. 2017- 12.2019
7	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. 3 Maja 5 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	2 200 000 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	10.2026 (zgodnie z WPF)
8	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. 3 Maja 7 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	1 800 000 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	10.2026 (zgodnie z WPF)
9	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania części budynku przy ul. Grunwaldzkiej 4 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	1 500 000 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	10.2025 (zgodnie z WPF)

Nr fiszki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Szacowana wartość	Źródła finansowania	Termin realizacji
10	Modernizacja budynku przy ul. Krakowskiej 6 w Chrzanowie	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	1 500 000 zł	Publiczne: EFRR Budżet Gminy	08.2017 - 10.2022 (zgodnie z WPF)
11	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Stella 16 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Stella 16 32-500 Chrzanów	280 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2017 - 12. 2017
12	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Stella 20 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Stella 20 32-500 Chrzanów	280 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2017 - 12. 2017
13	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 3 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 3 32-500 Chrzanów	140 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
14	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 6 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 6 32-500 Chrzanów	120 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
15	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 3 Maja 11 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 3 Maja 11 32-500 Chrzanów	770 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2017 -12. 2020
16	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 1 32-500 Chrzanów	180 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2019 12. 2020
17	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 10 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 10 32-500 Chrzanów	280 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12. 2020
18	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 25 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 25 32-500 Chrzanów	530 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2017 - 12. 2017
19	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. 29 Listopada 28c w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. 29 Listopada 28c 32-500 Chrzanów	150 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2019- 12. 2019
20	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 35 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy Al. Henryka 35 32-500 Chrzanów	560 000 zł	EFRR, środki prywatne	6. 2018- 12. 2019
21	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 40 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy Al. Henryka 40 32-500 Chrzanów	330 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2018-6. 2019

Nr fiszeki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Szacowana wartość	Źródła finansowania	Termin realizacji
22	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Al. Henryka 41A w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Al. Henryka 41A 32-500 Chrzanów	280 000 zł	EFRR, środki prywatne	6. 2018-12.2018
23	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej Garncarska 10 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Garncarska 10 32-500 Chrzanów	270 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2020-12.2020
24	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Jagiellońska 13 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jagiellońska 13 32-500 Chrzanów	500 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2017 - 12. 2017
25	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kadłubek 23 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kadłubek 23 32-500 Chrzanów	150 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2018 - 12. 2018
26	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kadłubek 29 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kadłubek 29 32-500 Chrzanów	130 000 zł	EFRR, środki prywatne	6. 2020 -12.2020
27	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kochanowskiego 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kochanowskiego 1 32-500 Chrzanów	400 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2017 - 12. 2017
28	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Krakowska 29 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Krakowska 29 32-500 Chrzanów	280 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2018 -12. 2019
29	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sądowa 4 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sądowa 4 32-500 Chrzanów	230 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
30	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sądowa 6 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sądowa 6 32-500 Chrzanów	180 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
31	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 17 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 17 32-500 Chrzanów	230 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2017-12.2020
32	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 22 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 22 32-500 Chrzanów	380 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2017 - 12. 2017
33	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Słowackiego 24 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Słowackiego 24 32-500 Chrzanów	180 000 zł	EFRR, środki prywatne	6.2019-12.2020

Nr fiszki	Nazwa przedsięwzięcia	Podmiot realizujący/ wnioskodawca	Szacowana wartość	Źródła finansowania	Termin realizacji
34	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Sokoła 9 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Sokoła 9 32-500 Chrzanów	180 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
35	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Śląska 5 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Śląska 5 32-500 Chrzanów	110 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
36	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Śląska 11 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Śląska 11 32-500 Chrzanów	110 000 zł	EFRR, środki prywatne	6. 2018- 12. 2018
37	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Wojska Polskiego 23 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Wojska Polskiego 23 32-500 Chrzanów	44 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
38	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospondowa 1 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospondowa 1 32-500 Chrzanów	150 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
39	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospondowa 2 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospondowa 2 32-500 Chrzanów	300 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
40	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospondowa 7 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospondowa 7 32-500 Chrzanów	180 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
41	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kol. Rospondowa 9 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Kol. Rospondowa 9 32-500 Chrzanów	180 000 zł	EFRR, środki prywatne	1. 2020 -12.2020
42	Modernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Jagiellońska 13 w Chrzanowie	Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości przy ul. Jagiellońska 13 32-500 Chrzanów	500 000 zł	EFRR, środki prywatne	6. 2017 - 12. 2017
43	Rewitalizacja budynku z przeznaczeniem na ośrodek wsparcia dla seniorów i osób niepełnosprawnych wraz z zapleczem ochrony pożarowej	Powiatowy Dom Pomocy Społecznej im. Adama Starzeńskiego w Płazie ul. Wiosny Ludów 4	2 000 000 zł	EFRR, Budżet Powiatu Chrzanowskiego	04.2018 – 11.2019
Łączna szacunkowa wartość projektów podstawowych lata 2014-2026			~66 882 000 zł		

Źródło: opracowanie własne na podstawie fiszek projektów

Tabela 2 Indykatywne ramy finansowe Gminne Programu Rewitalizacji Gminy Chrzanów

	Kategoria kosztów GPR	Źródło danych/ założenia	Wartość brutto
1	Szacunkowa wartość projektów podstawowych	Fiszki projektowe/dane projektodawców	66 882 000 zł
2	Szacunkowa wartość projektów uzupełniających społecznych	Na podstawie informacji od realizatorów	2 000 000 zł
3	Szacunkowa wartość projektów uzupełniających inwestycyjnych	Dane Urzędu Miejskiego w Chrzanowie	21 400 000 zł
4	Szacunkowe koszty zarządzania procesem rewitalizacji	Szacunek ekspercki – 0,5% wartości gminnych projektów podstawowych (56 298 000 zł)	281 500 zł
5	Łączna szacunkowa wartość GPR	1+2+3+4	90 563 000 zł
6	Szacunkowe maksymalne zapotrzebowanie na środki EFRR	65% wartości projektów inwestycyjnych z listy podstawowych projektów (1)	43 473 000 zł
7	Szacunkowe maksymalne zapotrzebowanie na środki EFS	85% wartości projektów uzupełniających „miękkich” (2)	1 700 000 zł
8	Szacunkowe minimalne zapotrzebowanie na krajowe środki publiczne	35% wartości publicznych projektów inwestycyjnych z listy podstawowych projektów (1) + 15% z listy projektów uzupełniających społecznych (2) + wartość projektów uzupełniających inwestycyjnych (3) + koszty zarządzania (4)	42 386 000 zł
9	Szacunkowe minimalne zapotrzebowanie na środki z Budżetu Gminy	35% wartości gminnych projektów inwestycyjnych z listy podstawowych projektów + 15% % z listy projektów uzupełniających społecznych (2) + wartość projektów uzupełniających inwestycyjnych (3) + koszty zarządzania (4)	41 685 800 zł
10	Szacunkowe minimalne zapotrzebowanie na środki prywatne	35% wartości projektów beneficjentów prywatnych (8 584 000 zł)	3 004 000 zł

Źródło: opracowanie własne

Załącznik nr 4
Lista uzupełniających projektów
rewitalizacyjnych
Gminnego Programu Rewitalizacji
Gminy Chrzanów
zidentyfikowanych w trakcie konsultacji projektu GPR

Listopad-grudzień 2016

Lp.	Nazwa projektu	Zakres projektu/ realizator	Charakter projektu
1	<i>"Stop dla ubóstwa - stop dla wykluczenia społecznego" w tym mieszkańców z obszaru rewitalizacji</i>	Projekt Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie Skierowany jest do 66 osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które wymagają aktywizacji społecznej, w tym w szczególności do osób doświadczających wielokrotnego wykluczenia społecznego oraz osób korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa i ich otoczenia. Głównym elementem projektu jest identyfikacja indywidualnych potrzeb oraz potencjału uczestnika, utworzenie dla niego ścieżki reintegracji i zastosowanie przez Beneficjenta co najmniej 3 usług aktywnej integracji. Każdy z uczestników projektu powinien otrzymać ofertę wsparcia odpowiadającą kompleksowo na zidentyfikowane u niego potrzeby. Wsparcie będzie realizowane poprzez zadania: identyfikacji potrzeb uczestników, usług aktywnej integracji (treningi, szkolenia, poradnictwo psychospołeczne i rodzinne itd.), usługi społeczne (utworzenie miejsc w mieszkaniu chronionym, usługi asystenta rodziny z problemem niepełnosprawności), praca socjalna, zasiłki (pomoc finansowa)	Społeczny
2	<i>"Rodzina na plus" dla mieszkańców z obszaru rewitalizacji</i>	Projekt Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie Skierowany jest do 10 rodzin, korzystających z pomocy społecznej, które wykazują trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zmagają się z kryzysami. W ramach projektu podejmowane będą działania interdyscyplinarne w celu zapobiegania bądź zminimalizowania sytuacji kryzysowych w rodzinie. Rodzina zostanie objęta indywidualnym planem pomocy ustalonym w zawartym z rodziną kontakcie socjalnym. Wsparcie w zależności od zdiagnozowanych potrzeb będzie obejmowało: 1. objęcie poradnictwem specjalistycznym (psycholog, terapeuta), 2. uczestnictwo w grupach wsparcia, 3. pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami, 4. pomoc rodzinom dotkniętym problemami opiekuńczo-wychowawczymi, 5. uczestnictwo w programach profilaktycznych w zakresie zapobiegania kryzysom w rodzinach	Społeczny
3	<i>Motywator Stelli</i>	Projekt Centrum Usług Społecznych zlokalizowanego w podobszarze Kolonia Stella. Cykliczne spotkania dla mieszkańców podobszaru, których celem będzie odbudowanie więzi społeczności lokalnej i integracja międzypokoleniowa. Tematyczne spotkania uwzględniać będą problematykę związaną z ruchem, zdrowym stylem życia, alternatywnymi sposobami spędzania wolnego czasu. Zakłada się także organizację konkursów dla różnych grup wiekowych oraz podsumowującego pikniku integracyjnego.	Społeczny
4	<i>Stella – kuźnia integracji międzypokoleniowej</i>	Projekt Centrum Usług Społecznych zlokalizowanego w podobszarze Kolonia Stella. Organizacja pikniku integracyjnego połączonego z konkursami i zawodami sportowymi, warsztatami tematycznymi oraz występami teatralnymi i tanecznymi.	Społeczny

Lp.	Nazwa projektu	Zakres projektu/ realizator	Charakter projektu
5	<i>Muzeum. Tu zaczyna się opowieść...</i> Cykl działań z zakresu edukacji kulturalnej służących rozwojowi zainteresowań uczniów mieszkających na obszarze Stella, Rospontowa, Centrum	Projekt Muzeum w Chrzanowie 1. Cykl Tradycja – warsztaty muzealne dotyczące zwyczajów świątecznych w regionie, składające się z części teoretycznej i praktycznej, realizowane we współpracy z partnerami np. KGW, UTW 2. Śladami chrzanowskich Żydów – opracowanie merytoryczne koncepcji ścieżki turystycznej wraz z wydaniem przewodnika (założenie dot. realizacji technicznej związanej z oznaczeniem wskazanych obiektów na terenie Chrzanowa przez Gminę Chrzanów) oraz zajęcia edukacyjne i spacerzy przybliżające historię i kulturę ludności żydowskiej stanowiącej niegdyś integralną część społeczności na terenie ziemi chrzanowskiej 3. Młody przyrodnik – ścieżki dydaktyczno-edukacyjne wraz z przewodnikiem, lekcje przyrodnicze i warsztaty połączone z promocją zdrowego trybu życia i postaw proekologicznych 4. Galeria podwórkowa – działania artystyczno-plastyczne rozwijające kreatywność i kompetencje społeczne uczestników (warsztaty, konkursy, wystawy) 5. Pociąg do przeszłości – zespół działań (konkursy, spacerzy, lekcje, warsztaty) służących upowszechnieniu wiedzy o historii regionu oraz wskazujących na rolę dziedzictwa w budowaniu tożsamości	Społeczny edukacyjny

Lp.	Nazwa projektu	Zakres projektu/ realizator	Charakter projektu
6	<i>MOXIMOBIL czyli MOBILNY MOKSiR</i>	Projekt Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie Głównym założeniem projektu MOXIMOBIL czyli MOBILNY MOKSiR jest realizacja cyklu warsztatów edukacyjno-artystycznych poza główną siedzibą MOKSiR, na terenie podobszarów objętych rewitalizacją. Warsztaty dotyczyć będą szeroko rozumianej edukacji plastycznej i filmowo-fotograficznej. Zajęcia warsztatowe kierowane są do młodzieży szkolnej zamieszkującej na obszarach rewitalizowanych, która ze względu na miejsce zamieszkania ma utrudniony dostęp do oferty edukacyjno-artystycznej realizowanej w głównej siedzibie MOKSiR. Każdy rodzaj warsztatu w wyżej wymienionych dziedzinach realizowany będzie 1x w tygodniu, czyli łącznie odbywać się będzie 16 warsztatów miesięcznie przez okres łączny 20 miesięcy. W ramach edukacji plastycznej zorganizowane zostaną w szczególności: warsztaty ceramiczne wraz z pokazem wypożyczenia wykonanych prac w tzw. piecu węgierskim (zadanie realizowane będzie ze Stowarzyszeniem „Ceramika Bez Granic”), zajęcia z rysunku, malarstwa i innych technik plastycznych wraz z plenerem malarskim, zajęcia filmowo-fotograficzne których efektem będzie wystaw zdjęć oraz pokaz etiud filmowych zrealizowanych przy użyciu telefonów komórkowych wykonanych przez uczestników warsztatów. Dodatkowym atutem wykonanych prac plastycznych i filmowo-fotograficznych będzie fakt, że dotyczyć one będą także rewitalizowanych obszarów, a więc będą mieć również charakter dokumentacyjno-historyczny, ucząc jednocześnie ich twórców troski o lokalne dziedzictwo kulturowe. Działania MOKSiR na terenie rewitalizowanych podobszarów zakończy spotkanie artystyczno-integracyjne (impreza na plenerowej estradzie) przygotowane dla lokalnej społeczności, podczas którego zaprezentowane zostaną przez uczestników projektu wszystkie efekty działań warsztatowych.	Społeczny

Lp.	Nazwa projektu	Zakres projektu/ realizator	Charakter projektu
7	<i>Chrzanów Rospontowa – dla nas ta ziemia od innych droższa</i>	Projekt Szkoły Podstawowej Nr 5 im. ks. Michała Potaczały w Chrzanowie. Rospontową charakteryzuje bogactwo historyczne i przyrodnicze. Okolica bogata jest w liczne zabytki, miejsca pamięci, siedliska fauny i flory. Bezpośrednia bliskość rzeki. Niedogodnością jest położenie w oddaleniu od centrum miasta, co może mieć wpływ na niskie poczucie wartości mieszkańców i wykluczenie społeczne, w tym uczniów z tego rejonu. W celu zniwelowania tego zaplanowano podjęcie następujących działań: - opowieści historyczne związane z obszarem Rospontowej, dyskusje, prelekcje, spotkania z ciekawymi ludźmi, historykami, mieszkańcami regionu, - rozwój zainteresowań uczniów poprzez organizację zajęć dodatkowych z zakresu historii, plastyki, muzyki, edukacji teatralnej, - quiz wiedzy o Rospontowej dla dzieci i dorosłych, - konkurs na model przestrzenny fablokowskiej lokomotywy, - turnieje sportowe i biegi na orientację na terenach Rospontowej, - konkurs fotograficzny- Zatrzymać w pamięci”- zdjęcia ulubionego lub najciekawszego miejsca w okolicy, - cykl spotkań z byłymi pracownikami FABLOKU- „Opowiedz mi, Tato, Dziadku” – historia pierwszej w Polsce Fabryki Lokomotyw, - konkurs wiedzy/ test z historii kolei na Ziemi Chrzanowskiej, cykl spotkań z pracownikami muzeum, - wędrowki przyrodniczo-historycznymi ścieżkami edukacyjnymi po najbliższej okolicy, - skarby parafii Matki Bożej Ostrobramskiej – szukanie śladów przeszłości, - opracowanie projektu widokówki „Moja Rospontowa”, - wystawa zdjęć i innych eksponatów z prywatnych kolekcji mieszkańców Chrzanowa, - zajęcia w plenerze – „Rospontowa pędzlem malowana”, - zorganizowanie uroczystego podsumowania projektu połączonego z wystawą tematyczną i ekspozycją prac uczniów oraz prezentacją różnorodnych talentów dzieci rozwiniętych podczas realizacji projektu, - opracowanie pamiątkowych albumów, prezentacji multimedialnych, strony internetowej.	Społeczny
8	<i>Wspólne wędrowanie – Europy poznawanie</i>	Projekt Szkoły Podstawowej Nr 5 im. ks. Michała Potaczały w Chrzanowie 1. Wymiana uczniów przyczyni się do pogłębienia więzi europejskiej, integracji młodzieży i poznania realiów państw uczestniczących w projekcie. 2. Realizacja działań – zwiedzanie miejsc pamięci i zabytków, wycieczki edukacyjne, wydarzenia kulturalne i artystyczne, warsztaty kulinarne, prezentacje multimedialne, turnieje sportowe, warsztaty taneczne, gry i zabawy animacyjno- komunikatywne, warsztaty plastyczne, organizacja zajęć rozwijających zainteresowania uczniów , konkursy wiedzy i artystyczne. 3. Ewaluacja projektu	Społeczny
9	Zajęcia komputerowe	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie i gminne instytucje kultury Zajęcia edukacyjne skierowane w szczególności do osób starszych.	Społeczny

Lp.	Nazwa projektu	Zakres projektu/ realizator	Charakter projektu
10	Zajęcia grupowe w zakresie krzewienia kultury oraz edukacji na obszarze rewitalizacji	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie i gminne instytucje kultury Warsztaty, konkursy, wycieczki dydaktyczne, kursy, szkolenia, itp. Zajęcia skierowane do każdej grupy wiekowej.	Społeczny
11	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu dla osób z obszaru rewitalizacji	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie i gminne instytucje kultury Zajęcia komputerowe z zakresu obsługi komputera, bankowości internetowej, nauka kodowania, itp.	Społeczny
12	Warsztaty – zagospodarowanie wolnego czasu	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie i gminne instytucje kultury Warsztaty skierowane w szczególności dla osób wykluczonych społecznie zam. obszar rewitalizacji	Społeczny
13	Zajęcia biblioterapii	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie i gminne instytucje kultury Zajęcia z książką m.in. czytanie dzieciom, konkursu czytania, opowiadania, teatr	Społeczny
14	<i>Zabawa z językiem</i>	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie i gminne instytucje kultury Nauka języków obcych, zajęcia uzupełniające, dokształcające,	Społeczny
15	<i>Poznajmy naszych sąsiadów</i>	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie i gminne instytucje kultury Konkursy, zajęcia plastyczne, warsztaty językowe, organizowanie wystaw.	Społeczny
16	<i>Poznaj swój kraj</i>	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie i gminne instytucje kultury Wycieczki, konkursy, rajdy, spotkania kulturalne, itp.	Społeczny
17	Budowa kanalizacji deszczowej od ul. Garncarskiej do Chechła w ramach inwestycji Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap IV	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie Budowa kolektora kanalizacji deszczowej od ul. Garncarskiej do Chechła. Inwestycja zapewnia dostęp rewitalizowanym obiektom i terenom do podstawowych usług komunalnych. Przedsięwzięcie realizowane głównie w celu przygotowania terenu pod realizację projektu Rewitalizacja centrum Chrzanowa Etap IV	Inwestycyjny
18	Budowa drogi od ul. Krakowskiej do ul. 29 Listopada wraz z uzbrojeniem, oświetleniem i zielenią” w ramach zadania pn.: „Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap IV”	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie Budowa odcinka drogi łączącej ul. Krakowską z ul. 29 Listopada. Skomunikowanie na potrzeby realizacji projektu pn. Rewitalizacja Centrum Chrzanowa – Etap IV. Wykonanie inwestycji znacząco usprawni ciąg komunikacyjny w obrębie rewitalizowanych obiektów.	Inwestycyjny
19	Przebudowa skrzyżowania ul. Zielonej z ul. Krakowską w rejonie wiaduktu kolejowego PKP nad ul. Krakowską	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie Planowana inwestycja obejmuje rozbudowę skrzyżowania ulic Zielonej i Krakowskiej w Chrzanowie. Realizacja inwestycji poprawi dostępność komunikacyjną do rewitalizowanych obiektów.	Inwestycyjny

Lp.	Nazwa projektu	Zakres projektu/ realizator	Charakter projektu
20	Przebudowa ul. 29-go Listopada wraz ze skrzyżowaniem z ul. 3-go Maja	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie Głównym celem budowy ronda oraz łącznika do ul. Krakowskiej jest skomunikowanie ul. 29 Listopada z ul. Krakowską oraz umożliwienie po przebudowie wiaduktu kolejowego dwukierunkowy ruch w południowej części ul. 29 Listopada i połączenie z ul. Podwale (droga powiatowa). Rozwiązania powyższe znacząco poprawią komunikację na obszarze rewitalizacji. W wyniku realizacji inwestycji wystąpią korzyści dla środowiska: obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, dzięki zmniejszeniu prędkości pojazdów na ul. 29-go Listopada, wzrost bezpieczeństwa ruchu powodujący zmniejszenie zagrożenia dla życia i zdrowia kierujących pojazdami, pieszych i rowerzystów, poprzez zmianę typu skrzyżowania ze zwykłego na rondo oraz zastosowanie wysepek azylu przy przekraczaniu jezdni, zmniejszenie zanieczyszczenia terenów przyległych, w tym gruntów, wód powierzchniowych (rów melioracyjny) i wód podziemnych poprzez ujęcie ścieków z jezdni do systemu kanalizacji deszczowej	Inwestycyjny
21	Budowa boiska sportowego na os. Stella	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie Planowane przedsięwzięcie polegać będzie na budowie wielofunkcyjnego boiska sportowego	Inwestycyjny
22	Tworzenie miejsc rekreacji, kultury i sportu na obszarze rewitalizacji.	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie Wykonanie ścieżek zdrowia, placów zabaw, siłowni, parków linowych, itp.	Inwestycyjny
23	Redukcja zanieczyszczenia powietrza na os. Rospontowa	Projekt do realizacji przez jednostki miejskie Wymiana źródła ciepła, termomodernizacja budynków. Działania mające na celu poprawę jakości środowiska i ograniczenie zanieczyszczenia powietrza na obszarze rewitalizacji lub w bezpośrednim otoczeniu.	Inwestycyjny

Źródło: opracowanie własne na podstawie wniosków z konsultacji społecznych projektu GPR i przedsięwzięć zgłoszonych przez Gminę Chrzanów

Załącznik nr 5

Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminy Chrzanów

Załączniki graficzne

opracowane zgodnie z art. 15.1. ust. 14

ustawy z dnia 9 października 2015 o rewitalizacji

(Dz. U. z 2015 r. poz. 1777)

Zgodnie z art.11 ust.1 ustawy o Rewitalizacji mapę sporządzono z wykorzystaniem warstw mapy zasadniczej w zakresie niezbędnym do ustalenia przebiegu granic obszarów: zdegradowanego i rewitalizacji. Z uwagi na metodę wyznaczenia granicy wg przebiegu granic działek ewidencyjnych, przy zachowaniu niezbędnej czytelności w skali 1:5000 mapa skomponowana została z warstw: podstawowych: 211 – działka ewidencyjna, 219 – część granicy działki, oraz pomocniczej (dla celów informacyjnych): 312 – budynek

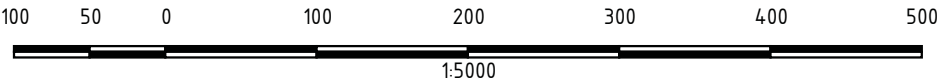
OBOWIAZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- 1 Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu byłego Domu Dziecka w rejonie ul. Focha, Kościuszki, Sokoła
- 2 Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu między ul. Dobczycką, Świętokrzyską, Sądową i Al. Henryka
- 3 Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla istniejących węzłów komunikacyjnych przy ul. Trzebińskiej i Kusocińskiego
- 4 Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską i ul. 29 Listopada (zabudowa wielofunkcyjna w tym obiekty handlowe o pow. powyżej 400 m2 sprzedaży)
- 5 Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską, ul. Garncarską i ul. Kusocińskiego
- 6 Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Al. Henryka, ul. Mickiewicza, ul. Słowackiego
- 7 Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego między ul. Garncarską, ul. 29-go Listopada, ul. Kałużek, ul. Sądową, ul. Świętokrzyską, ul. Dobczycką, ul. Ogrodową, ul. Mickiewicza i ul. Matejki
- 8 Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu Starego Miasta między ul. Krakowską, ul. Garncarską i ul. Kusocińskiego

--- granice proponowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

INTERWENCJE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

- obszar kluczowej interwencji
- kluczowe osie interwencji
- kluczowe węzły interwencji

PODOBSZAR: ŚRÓDMIEŚCIE

- granica obszaru zdegradowanego
- obszar rewitalizacji

OBSZARY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

- Obszar staromiejski
- Obszar śródmiejski,
- Obszar o charakterze przedmiejskim,
- Obszary o charakterze podmiejskim,
- Obszar o charakterze zabudowy blokowej,
- Obszar funkcji publicznych.

MIASTO I GMINA CHRZANÓW - GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH

ALEKSANDER NOWORÓŁ KONSULTING
32-444 Głogoczów, Głogoczów 995
<http://www.noworol.eu>, e-mail: konsulting@noworol.eu

SKALA:
1:5000

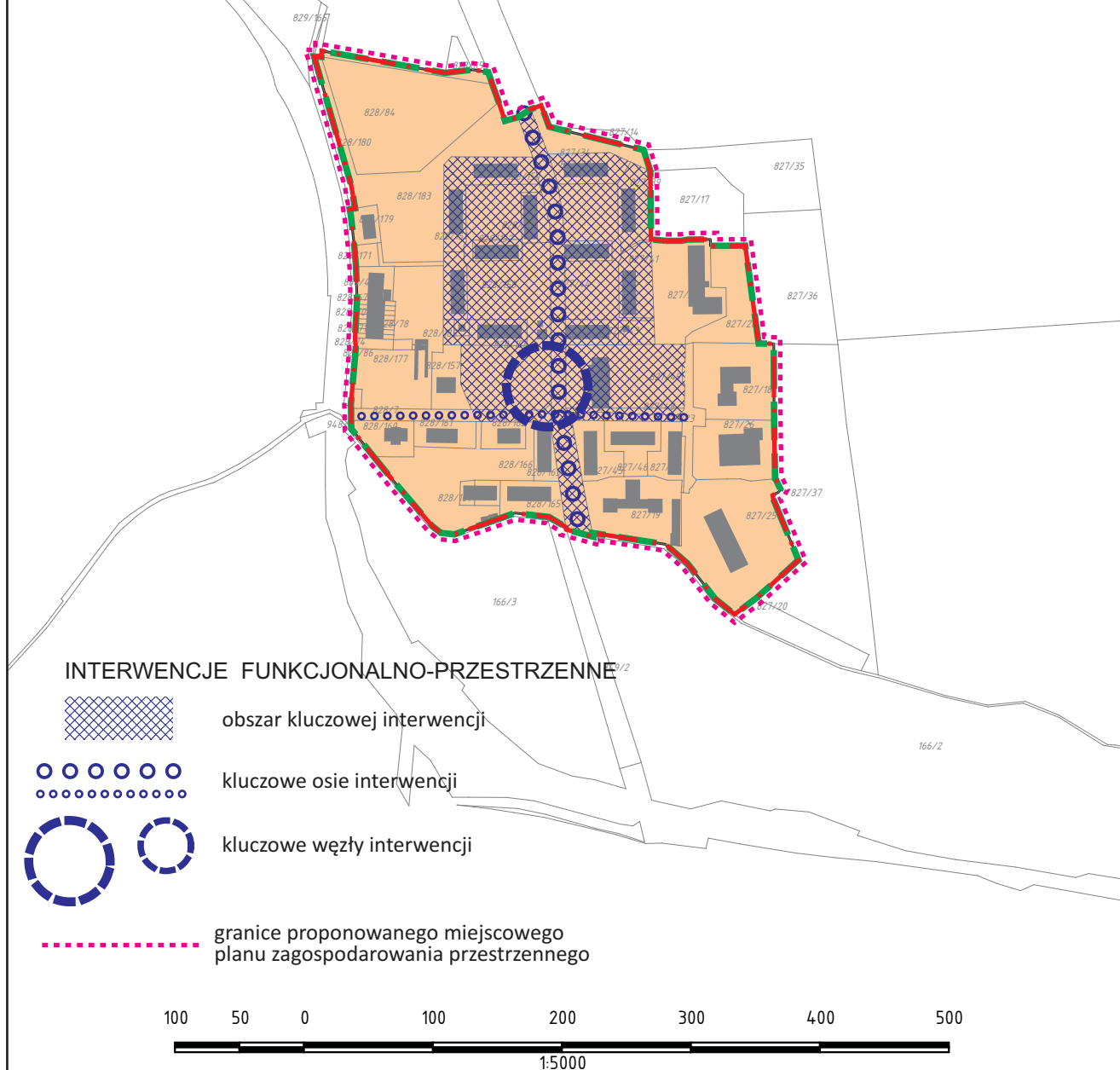
Zgodnie z art.11 ust.1 ustawy o Rewitalizacji mapę sporządzono z wykorzystaniem warstw mapy zasadniczej w zakresie niezbędnym do ustalenia przebiegu granic obszarów: zdegradowanego i rewitalizacji. Z uwagi na metodę wyznaczenia granicy wg przebiegu granic działek ewidencyjnych, przy zachowaniu niezbędnej czytelności w skali 1:5000 mapa skomponowana została z warstw: podstawowych: 211 – działka ewidencyjna, 219 – część granicy działki, oraz pomocniczej (dla celów informacyjnych): 312 – budynek

PODOBSZAR: KOLONIA STELLA

- granica obszaru zdegradowanego
- obszar rewitalizacji

OBSZARY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE

- Obszar o charakterze zabudowy osiedlowej - historycznej

MIASTO I GMINA CHRZANÓW - GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH

ALEKSANDER NOWORÓŁ CONSULTING
32-444 Głogoczków, Głogoczków 995
<http://www.noworol.eu>, e-mail: konsulting@noworol.eu

SKALA:

1:5000